ŽUMBERAČKI KRIJES

KALENDAR 2019.

Izdavač Žumberački vikarijat Križevačke biskupije

Glavni urednik Mile Vranešić

Grafički urednik Daniel Vranešić

Uredničko vijeće Mile Vranešić, Daniel Vranešić,
Ivan Romanović, Nenad Krajačić

Uredništvo Stojdraga 16, 10432 Bregana, Hrvatska
Tel/fax. (01) 33 87 600
e-mail: zumberacki.krijes@gmail.com

Slika na naslovnici Silazak Svetoga Duha (ikonostas u Stojdragi)

Slika na omotu Plakat središnje proslave Godine Svetoga Duha

Grafička priprema Tangir, Samobor

Tisak Edok, Samobor

Službena web stranica Žumberačkog vikarijata

www.zumberacki-vikarijat.com

ŽUMBERAČKI KRIJES

2019.

ISSN 1332 - 764X

RIJEČ UREDNIŠTVA

Dragi naši prijatelji, s velikom zahvalnošću kao uredništvo vašeg i našeg Žumberačkog krijesa nakon prijeđenih četrdeset godina svijetlo dana ugledao je i ove godine godišnjak koji već tolike godine i desetljeća povezuje Žumberčane i prijatelje ovog prelijepog kraja naše drage Domovine.

Žumberčani od uma i srca od samog početka utemeljenja Matice hrvatske bili su tijesno povezani s ovom uvaženom kulturnom institucijom pisane riječi. Zahvaljujući čelnim ljudima Matice hrvatske prezentacija jubilarnog, četrdesetog broj Žumberačkog krijesa održana je krajem siječnja u hramu hrvatske pisane riječi. Doista te večeri bilo je čast biti Žumberčan u dupkom ispunjenoj velikoj Matičinoj dvorani. O Žumeračkom krijesu uz mnoge uglednike govorio je predsjednik Matice gospodin Stjepan Damjanović, jedan od najboljih poznavatelja srednjevjekovne slavenske glagoljaške i ćirilične književnosti.

Pred Žumberkom pa time i pred Križevačkom biskupijom deset je ključnih godina. Zbog dugogodišnje i kronične nebrige oko svekolikog razvoja našeg zavičaja demografska slika postajala je iz dana u dan sve gora. Biološka zakonitost prosječnog današnjeg hrvatskog čovjekovog života učinila je to da se u idućih deset godina demografsko opustošenje očekuje gore nego ga napraviše Turci na kraju petnaestog stoljeća kada svojim pljačkaškim hordama opustošiše ovaj kraj. Svjesni te činjenice a svakodnevno gledajući već i tako napuštena nekada životom puna sela, postavljamo ljudskom umu logično pitanje: „Što će biti s našim zavičajem?" Pesimisti vide samo tužan kraj. Malobrojni optimisti koji imaju širi pogled na suvremena i globalna svjetska događanja predviđaju sasvim novi život, ali pod jednim uvijetom. Ta uvjetovanost je vezana uz promjenu dosadašnjeg pesimističkog mentalnog sklopa samih Žumberčana i njihovih potomaka ali još više lokalnih i državnih struktura.

Pozitivni pomaci koje posljednjih nekoliko godina vide optimisti najavljuju bolju sutrašnjicu. Uredništvo Žumberačkog krijesa kroz svih četrdeset godina (pa i onih najgorih) nije se dalo uvući u mrak pesimizma nego je željelo svojim poticajnim pisanjem svijetliti i krijesiti optimizmom. Svakako da kao crkvenoj ali i zavičajnoj publikaciji putokaz bijaše kršćanska vjera koja zna da uvijek iza muke i križa dolazi uskrsnuće. Kao integralni dio zavičajnim tjeskobama nadovezuju se i muka naše drage biskupije. Vjeko-

vima šibana mnogim nevoljama sa svih strana Križevačka biskupija svojom opstojnošću svjedočila je Kristovu ljubav za svakog čovjeka. Zahvalni dobrom Bogu za mnoge darove i milosti koje su primljene preko Križevačke biskupije počele su duhovne pripreme za što dostojniju proslavu 250. godišnjicu (1777.-2027.). Prema crkvenim propisima u skoro vrijeme očekuje se imenovanje novog biskupa na katedri naše drage biskupije. Usuđujemo se nadati i pouzdati da će nakon dugog vremena biskupija biti vođena duhom Božjim prema kanonskim propisima, konzistorijalno, u duhu suradnje a ne sirovim voluntarizmom. Kroz devet pripravnih godina želimo potaknuti svaku vjerničku dušu da proživimo većinu od sedam svetih sakramenata. Prvo je sveto krštenje, zato je 2018. godina bila posvećena obnovi krsnog zavijeta. Simboli krštenja su voda i Duh, vjernosti Isus Kristu i odricanje Sotone i njegovih mračnih djela. Vjernička okupljanja održana su na tri simbolička lokaliteta: zavičajno- žumberački uz potok Breganu, nacionalni - na rijeci Jadro u Solinu i sveopći - kršćanski na rijeci Jordan u Svetoj Zemlji. Godina 2019. posvećena je Svetome Duhu jer on je pokretačka snaga čovjekovog kršćanskog obraćenja. Za snagu života po Svetom Duhu naši hodočasnici molili su u Jeruzalemu i dvorani Posljednje večere i silaska Svetoga Duha na Isusove apostole.

Unutar Kristove crkve od samog početka je bilo grabežljivih vukova kojii su zbog zemaljskih interesa razdirali Crkvu, ali isto tako je bilo bogobojaznih ljudi vođenih Svetim Duhom koji su uložili sve svoje sposobnosti na crkvenom zajedništvu. Njima je posvećen znanstveni rad o obnovi crkvenog zajedništva u južnom dijelu brdovitog Balkana u Crnoj Gori.

Popisom žrtava Drugog svjetskog rata s područja cijelog Žumberka bez ideoloških predznaka s puninom kršćanskog humanizma želimo sačuvati spomen i time konačno zatvoriti stranice ideoloških podjela.

Posebnu pažnju posljednjih nekoliko godina uredništvo posvećuje našim dragim iseljenicima. Brojne su žumberačke zajednice u Sjedinjenim Američkim državama, Kanadi a ove godina s velikom radošću pišemo o australsko – žumberačkoj zajednici. Naši dragi Australci svojom radinošću brzo i dobro su se snašli ali ne zaboraviše svog žumberačkog zavičaja zavrijeđuju svaku pohvalu. Svjedoci smo tužnog i pogubnog demografskog razaranja raseljenog Žumberka. Smanjivanjem broja stanovnika uništen je nekada glavni privredni žumberački resurs a to je stočarstvo čime je ugrožena i poznata biološka – ekološka raznolikost našeg zavičaja. Sada je na

red došlo plansko uništavanje jedinog preostalog gospodarskog resursa a to su naše šume. Vjekovima se njegovalo ovo bogatstvo a sada se nemilosrdno uništava šuma a time i izvori pitke planinske čiste vode i životinjski svijet. Na žalost mnogi više ne znaju razlikovati drvo od drveta pa donosimo slike i opise osnovnog žumberačkog drveća (bukve, hrasta, cera, smreke, bora, lipe).

Posebno su rado čitane rubrike s vijestima iz naših župa. Zahvalni smo svima koji nam šalju vijesti iz svojih župa i sela. U mnogima se probudio i pjesnički duh kroz kojeg mogu izraziti svoje osjećaje.

Nažalost puno naših dragih napušta ovaj svijet a najdraži ih žele zadržati u trajnoj uspomeni u svojim srcima ali i na stranicama Žumberačkog krijesa.

Dragi naši prijatelji, jadikovati nad trenutačnom gospodarskom situacijom pa time o matrijalnim poteškoćama oko izdavanja našeg godišnjaka bilo bi uzaludno. Kao uredništvo pokušati ćemo uz velike napore održati izlaženje Krijesa jer dosadašnje iskustvo nam pokazuje i upućuje da je to jedini kohezivni element koji nas povezuje ma gdje god bili. Zato Vam se predajući ovogodišnji broj usuđujemo uputiti poziv za ugodno čitanje i da nas podržite.

Svako dobro i obilje Božjeg blagoslova želi Vam

Uredništvo

KALENDAR
2019.

1	**U**	**OBREZANJE ISUSOVO;** Bazilije Veliki, bk.
2	S	Silvestar papa
3	Č	Malahija, pr.; Gordije, mč.
4	P	Zbor 70-orice ap.; Teoktist, č. o.
5	S	Teopemt i Teon, mč.; Sinklektika, č. m.; Apolinarija, monahinja
6	**N**	**BOGOJAVLJENJE GOSPODNJE (Ned. 33. po Duhovima,** Gl 8)
7	P	Zbor Sv. Ivana Krstitelja
8	U	Juraj Hozevit, č. o.; Dominika, č.m.
9	S	Polieukto, mč.
10	Č	Grgur, biskup iz Nise; Domecian i Marcian, č. o.
11	P	Teodozije, č. o.
12	S	Tatjana, mč.
13	**N**	**NED. PO BOGOJAVLJENJU (Ned. 34. pod Duhovima,** Gl. 1.)**;** Ermilije i Stratonik, mč.
14	P	Sinajski i Raitski mučenici
15	U	Pavao iz Tebe, č. o.; Ivan, č. o.
16	S	Verige sv. ap. Petra
17	Č	Antun Veliki, č. o. pustinjak
18	P	Atanazije i Ćiril, nadbk. aleksandrijski
19	S	**Makarije Egipćanin,** č. o.
20	**N**	**NED. 35. PO DUHOVIMA,** Gl. 2.; Eutimije Veliki, č.o.
21	P	Maksim Priznavatelj, č. o.; Neofit, Eugenije, Kandid, Valerije i Akil, mč.
22	U	Timotej, ap.; Anastazije Perzijski, č.o. mč.
23	S	Klement, bk. mč.; Agatangel, mč.
24	Č	Ksenija Rimljanka, č. m.
25	P	Grgur Bogoslov, nadbk. carigr.
26	S	Ksenofont, č. o.
27	**N**	**NED. 36. PO DUHOVIMA,** Gl. 3.; Ivan Zlatousti, prienos moći
28	P	Efrem Sirski, č. o.
29	U	Ignacije Bogonosac, bk. mč., prijenos moći
30	S	Tri svetitelja: Bazilije Veliki, Grgur Bogoslov i Ivan Zlatousti
31	Č	Kir i Ivan, dobrotvori

Siječanj

1	**U**	**Marija Bogorodica; Osmina Božića; Nova godina**
2	S	Bazilije Veliki i Grgur Nazianski
3	Č	**Presveto Ime Isusovo;** Genoveva; Cvieta
4	P	Anđela Folinjska; Borislava
5	S	Emiliana; Ivan Nepomuk Neumann; Gaudencije
6	**N**	**BOGOJAVLJENJE (Tri kralja);** Gašpar, Melkior, Baltazar
7	P	Rajmund Penjafortski; Lucian; Rajko; Zoran
8	U	Severin; Teofil; Lucian, Maksimian i Julian; Bl. Dj. Marija od Brze pomoći
9	S	Marcelin; Hadrian; Julian; Živko
10	Č	Miltiad; Pavao; Agaton; Dobroslav
11	P	Higin; Neven
12	S	Margareta Bourgeoys; Antun Fournier; Ernest; Tatjana
13	**N**	**KRŠTENJE GOSPODINOVO** (1. ned. u god.); Hilarije; Hermilije i Stratonik; Veronika Negroni; Radovan
14	P	Glicerije; Feliks (Srećko); Makrina
15	U	Pavao; **Anastazija** (Stošija); Mavro; Tarzicija
16	S	Marcel I.; Honorat; Časlav; Mislav
17	Č	Antun, opat; Julian; Marcel; Vojmil
18	P	Priska; Margareta Ugarska; početak molitvene osmine za jedinstvo kršćana
19	S	Germanik; Poncian; Makarije Veliki; Ljiljana
20	**N**	**2. NED. U GOD.;** Fabian i Sebastian; Neofit; Henrik, Hinko
21	P	Agneza; Janja, Neža, Ines
22	U	Vinko, đakon; Anastazije; Vinko Pallotti
23	S	Emerenciana; Severian i Akvila; Ema; Vjera
24	Č	Franjo Saležki; Felician; Bogoslav
25	P	Obraćenje Sv. Pavla; Ananija; završetak molitvene osmine
26	S	Timotej i Tit; Teogen; Bogoljub; Tješimir
27	**N**	**3. NED. U GOD.;** Anđela Merici; Julian; Devota; Vitalian; Pribislav
28	P	Toma Akvinski; Tomislav
29	U	Valerije; Konstancije; Sulpicije Sever; Zdeslav
30	S	Barsimej; Martina; Batilda; Aldegunda; Alan; Gordana
31	Č	Ivan Bosko; Viktorin, Viktor, Nicefor, Klaudije, Diodor, Serapion i Papia

1 P Trifun, mč.
2 S SUSRET GOSPODA ISUSA KRISTA U HRAMU
3 N NED. O ZAKEJU, Gl. 4.; Simeon Bogoprimac; Ana, proročica
4 P Izidor, č. o.
5 U Agata, mč.
6 S Vukol, bk.; Silvan, bk. mč. i drugovi
7 Č Partenije, bk.
8 P Teodor Stratilat, velemč.; Zaharija, pr.
9 S Nicefor, mč.
10 N NED. O CARINIKU I FARIZEJU, Gl. 5.; Haralampije, mč.; bl. **Alojzije Stepinac,** nadbk.
11 P Blaž (Vlaho), bk. mč.
12 U Meletije, nadbk.
13 S Martinian, č. o.
14 Č Ćiril, č. o. učitelj i apostol slavenski; Auksentije, č. o.; Maron, č. o. pust.
15 P Onezim, ap. mč.
16 S Pamfilije, Porfirije i dr., mč.
17 N NED. O RASIPNOM SINU, Gl. 6.; Teodor Tiron, velemč.
18 P Lav Veliki, papa
19 U Arhip, ap.
20 S Lav, bk. katanski
21 Č Timotej, č. o.; Eustatije, nadbk.
22 P Eugenijski mučenici, našašće moći
23 S **Prva zadušna subota;** Polikarp, bk. mč.
24 N NED. MESOPUSNA, Gl. 7.; Ivan Krstitelj, prvo i drugo našašće glave
25 P Tarasije, nadbk.
26 U Porfirije, bk.
27 S Prokopije Dekapolit, č. o. priznavatelj
28 Č Bazilije, č. o. Priznavatelj

Veljača

1 P Tripun [MR]; Sever; Brigita

2 S **Prikazanje Gospodinovo (Svijećnica);** Marijan, Marijana, Svjetlana; Katarina Ricci; Dan posvećenoga života

3 N **4. NED. U GOD.;** Blaž (Vlaho); Oskar; Tripun; Šimun, Ana

4 P Veronika Jeruzalemska; Izidor; Nikola Studita; Raban Maur

5 U Agata; Dobrila; Jagoda; Silvan

6 S Pavao Miki; Doroteja i Teofil; Tea, Božidarka

7 Č Bl. Pio IX.; Mojsije, pustinjak; Držislav

8 P Jeronim Emiliani; Josipa Bakhita; Juvencije; Mladen

9 S Apolonija; Sabin; Skolastika; Sunčana, Zora

10 N **5. NED. U GOD.;** Bl. **Alojzije Stepinac;** Vilim; Skolastika [MR]; Silvan

11 P Gospa Lurdska; Severin; Adolf; Mirjana

12 U Eulalija; Zvonimir; Damjan

13 S Stjepan; bl. Kristina Spoletska; Foska

14 Č Valentin (Zdravko); Vital; Zenon; Eufrazija

15 P Onezim; Klaudije Colombière; Valfrid; Agapa; Faustin i Jovita; Vitomir

16 S Juliana; Miljenko

17 N **6. NED. U GOD.;** Sedam utemeljitelja Reda slugu BDM

18 P Šimun; Gizela; Vilim Harrington; Franjo Regis Clet

19 U Mansuet (Blago); Bonifacije; Ratko

20 S Eleuterije; Leon (Lav); Lea; Slobodan

21 Č Petar Damiani; Tomo Pormort

22 P **Stolica Sv. Petra;** Papija; Maksimian; Tvrtko

23 S Polikarp; Siren ili Siner; Jozefina Vannini; Grozdan

24 N **7. NED. U GOD.;** Evecije; Modest; [Matija]; [Montan (Goran)]

25 P **Donat, zadarski biskup;** Nestor; Valpurga

26 U Aleksandar; Porfirije; Sandra; Branimir

27 S Gabriel od Žalostne Gospe (Franjo Possenti); Tugomil

28 Č Roman; Timotej Trojanowski

1 P Eudokija, č. m. mč.
2 S **Subota svetih otaca isposnika;** Teodot, bk. mč.
3 N NED. SIROPUSNA, Gl. 8.; Eutropije, Kleonik i Bazilisko, mč.
4 P **Početak Velikoga posta** (strogi post); Gerazim, č. o.
5 U Konon, mč.
6 S Amorijski mučenici
7 Č Kersonski mučenici
8 P Teofilakt, č. o. priznavatelj
9 S **Teodorova subota;** Sebastijski mučenici
10 N ND. 1. VELIKOG POSTA – ND. SV. IKONA ILI PRAVOVJERJA, Gl. 1.; Kodrat i drugovi, mč.
11 P Sofronije, patriarh jeruzalemski
12 U Grgur Dvojeslov, papa; Teofan, č. o. priznavatelj
13 S Nicefor, patr. carigradski, prienos moći
14 Č Benedikt Nursijski, č. o.
15 P Agapije i drugovi, mč.
16 S **Druga zadušna subota;** Sabin i Papije, mč.
17 N ND. 2. VELIKOG POSTA, Gl. 2.; Aleksije, č. o.
18 P Ćiril, nadbiskup jeruzalemski
19 U Krizant i Darija, mč.
20 S Monasi Sv. Sabe na Sinaju, mč.
21 Č Jakov, bk.
22 P Bazilije, mč.
23 S **Treća zadušna subota;** Nikon i učenici, mč.
24 N ND. 3. VELIKOG POSTA - KRIŽUPOKLONSTVENA, Gl. 3.; Zaharija, č. o.; Artemon, bk.
25 P **BLAGOVIJEST**
26 U Zbor arkanđela Gabriela
27 S Matrona Solunska
28 Č Hilarije, č. o.
29 P Marko, bk; Ćiril đakon i dr., mč.
30 S **Četvrta zadušna subota;** Ivan Ljestvičar, č. o.
31 N ND. 4. VELIKOG POSTA – SV. IVANA LJESTVIČARA, Gl. 4.; Hipatije, bk. mč.

1 P Albin; David; Leon; Jadranko; Zoran
2 S Karlo Boni; [Janja Pražka (Češka)]
3 N 8. NED. U GOD.; Marin i Asterije; Kunigunda; Fridrik (Miroslav)
4 P Kazimir; Focije, Arkelaj, Kvirin; [Eugen]
5 U Lucije I.; Hadrian; Gerazim; Vedran
6 S **Pepelnica** (post i nemrs); Fridolin; Viktorin; Koleta Boylet; Ruža Viterbska; Janja Pražka (Češka); Mirko
7 Č Perpetua i Felicita; Bazilije, Eugen, Agatodor, Elpidij, Eterij, Kapiton i Efrem; Terezija Margareta Redi
8 P Ivan od Boga; Stjepan; Ivša, Boško
9 S Franjica Rimska; Bruno; Dominik Savio; Franjka
10 N 1. KORIZ. NED. (Čista); Kajo i Aleksandar; Viktor; Emil
11 P Benedikt; Tomo Atkinson; [Kandid]; [Firmin]; Tvrtko
12 U Maksimilijan; Inocent I.; Grgur I. Veliki; Alojzije Orione; [Bernard]
13 S Macedonije, Patricija i Modesta; Sabin; Kristina; Rozalija; Ratka
14 Č Aleksandar; Lazar; Matilda; Paulina; Milijana; Borka
15 P Zakarija; Klement Marija Hofbauer; Veljko; Vjekoslava
16 S Hilarije i Tacian; Julian; Euzebija; Herbert; Berta; Smiljan
17 N 2. KORIZ. NED. (Pačista); Patrik; Agrikola; Gertruda; Ivan Sarkander; Domagoj, Hrvatin
18 P Ćiril Jeruzalemski; Aleksandar; Eduard; Anzelmo; Cvjetan
19 U **Josip, zaručnik BDM;** Narcis Turchan
20 S Ivan Nepomuk; Ivana Veron; [Klaudija]; Vladislav
21 Č Serapion; Vesna
22 P Epafrodit; Lea; Franjo Chartier; [Oktavian]; Jaroslav
23 S Turibije Mongrovejski; Oton; [Pelagija]
24 N 3. KORIZ. NED. (Bezimena); Katarina Švedska; [Latin]; Javorka
25 P **Navještenje Gospodinovo (Blagoviest);** Dizma; Kvirin; Marijana, Marijan, Maja
26 U Emanuel, Sabin, Kodrat i Teodozije; **Montan** i **Maksima;** Goran
27 S Rupert; Ernest
28 Č Kastor; Prisko, Malko i Aleksandar; [Nada, opat]; Sonja
29 P Eustazije; Bertold; Vilim Tempier; [Jona]
30 S Domnin; Zosim; Amadej; [Kvirin]; [Viktor]; Vladko
31 N 4. KORIZ. NED. (Sredopostna); Benjamin; Balbina; Guido; [Amos]; Ljubomir

1 P Marija Egipćanka, č. m.
2 U Tit, č. o.
3 S Nikita, č. o. priznavatelj
4 Č **Četvrtak velikoga kanona;** Josip Pjesmopisac i Juraj, č. o.
5 P Teodul, Agatopod i dr., mč.
6 S Subota stojećih pohvala Bogorodici (subota akatista); Metodije, učitelj slavenski
7 N NED. 5. VELIKOG POSTA – MARIJE EGIPĆANKE, Gl. 5.; Juraj, bk.
8 P Herodije, Agab, Ruf, Asinkret, Flegon i Herma, ap.
9 U Eupsihije, mč.
10 S Terencije, Pompej, Afrikan, Maksim i dr., mč.
11 Č Antipa, bk. mč.
12 P Bazilije, č. o. priznavatelj
13 S Lazarova subota; Artemon i dr., mč.
14 N CVJETNA NED. (CVJETNICA); Martin, papa; Antun, Ivan i Eustahije, mč.
15 P Veliki ponedjeljak; Aristarh, Pud i Trofim, ap.
16 U Veliki utorak; Agapa, Irena i Kionija, djevice mč.
17 S Velika srieda; Simeon Perzijanac, bk.; Akacije, bk.
18 Č **VELIKI ČETVRTAK;** Ivan, č. o., uč. Sv. Grgura Dekapolita
19 P **VELIKI PETAK (strogi post);** Ivan, č. o.
20 S **VELIKA SUBOTA;** Teodor Trihin, č. o.
21 N USKRS (VAZAM, PASHA); Januarije i dr. mč., Teodor, mč.
22 P **Uskrsni ponedjeljak;** Teodor Sikeot, č. o.
23 U **Uskrsni utorak;** Juraj, velemč.
24 S **Uskrsna srieda;** Saba Stratilat, mč.
25 Č **Uskrsni četvrtak;** Marko, ap. i evanđ.
26 P **Uskrsni petak;** Bazilije, bk. mč.
27 S **Uskrsna subota;** Simeon, mč.; Stjepan, bk.; **Ozana Kotorska,** č. m.
28 N TOMINA NEDJELJA; Jason i Sosipater, ap.; Dada, Maksim i Kvintilian, mč.
29 P Kiziški mučenici; Memnon, č. o. čudotvorac
30 U Jakov, ap., brat Sv. Ivana

1 P **Venancije** i dr.; Hugo; [Teodora (Božica)]
2 U Franjo Paulski, Afian; Teodora; Dragoljub
3 S Siksto I.; Rikard; Ratko
4 Č Izidor; Platon; Žiga; Strahimir
5 P Vinko Fererski; Irena; Gerald; Juliana; Berislav; Mira
6 S **Irenej Sriemski** [MR]; Eutik; Vilim; [Celestin (Rajko) I.]
7 N 5. KORIZ. NED. (Gluha); Ivan de la Salle; Herman Josip
8 P Timotej, Diogen, Makarije i Maksim; Dionizije (Denis); Amancije; Alemka
9 U Maksim; **Demetrije Sriemski;** Liborije; Akacije; Hugo
10 S Terencije, Afrikan, Maksim, Pompej, Aleksandar, Teodor; [Ezekijel]
11 Č Stanislav; Izak; Gema Galgani; Stana; Radmila
12 P Viktor; Julije I.; Zenon; Damjan; Bazilije; Davorka
13 S Martin I.; Urso; Hermenegildo; Ida; Albertin
14 N 6. KORIZ. NED. (Cvjetna), CVJETNICA; Tiburcije, Valerian i Maksim; Bernika, Prosoka i Domnina; Bernard
15 P Krescencije; Maron; Damjan de Veuster; Bosiljka
16 U Turibije; Fruktuoz; Josip Benedikt Labre; Marija Bernarda Soubirous
17 S Petar i Hermogen; Akacije; Ilija, Pavao i Izidor; Robert; Rudolf
18 Č **Veliki četvrtak;** Euzebije; Atanazija; [Eleuterije]; [Apolonije]
19 P **Veliki petak** (post i nemrs); Marta; Juraj; Gerold; Lav IX.; Konrad; Ema; Rastislav
20 S **Velika subota;** Anicet; Sulpicije i Servician; Marcelin; Marcian; Anastazije; [Teotim]
21 N USKRS; Anzelmo Kenterberijski; Apolonije; Anastazije; Goran
22 P Uzkrsni ponedjeljak; Soter; Kajo; Agapit I.; Lav; Teodor
23 U Juraj; Adalbert (Vojtjeh); Đuro, Đurđica
24 S Fidel; Marija Kleofa i Saloma; Vjera, Vjeran
25 Č Marko; Anian; Stjepan; Klarencije; Maroje
26 P Kleto; Bazilej; Vilim i Putnik; [Marcelin]
27 S Bl. **Ozana Kotorska; Polion;** bl. **Jakov Zadranin;** Šimun
28 N 2. USKRSNA NED. (Biela); NED. BOŽJEGA MILOSRĐA; Petar Chanel; Ljudevit M. Grignion Montfortski; Vital Ravenski
29 P Katarina Sienska; Sever; Hugo; Kata
30 U Pio V.; Eutropije; Kvirin; Donat; Lovro; Josip Benedikt Cottolengo

1 S Josip, zaručnik B.D.M.; Jeremija, pr.
2 Č Atanazije Veliki, nadbk. aleksandrijski
3 P Teodozije Pečerski, č. o.; Timotej i Maura, mč.
4 S Pelagija, dj. mč.
5 N NED. MIRONOSICA, Gl. 2.; Irena, dj. mč.; Nicefor, č. o.
6 P Job Strpljivi, pravednik
7 U Akacije, mč.; spomen na ukazanje častnoga Križa Gospodnjega
8 S Ivan Bogoslov, ap. i ev.
9 Č Nikola, bk., prenos moći; Izaija, prorok; Kristofor, mč.
10 P Šimun Revnitelj, ap.; **Ivan Merz,** priznavatelj
11 S **Ćiril i Metod, apostoli i uč. slavenskih naroda;** Mokije, sveć. mč.
12 N NED. O UZETOM; Epifanije, bk.; German, patr. carigradski; Leopold Mandić, č. o.
13 P Glikerija, mč.
14 U Izidor, mč.
15 S Prepolovljenje uzkrsnog vremena; Pahomije Veliki, č. o.
16 Č Teodor Posvećeni, č. o.
17 P Andronik, ap.
18 S Teodot, Petar, Dionizije i dr., mč.
19 N NED. O SAMARIJKI; Patricije bk. i dr., mč.
20 P Talelaj, mč.
21 U Konstantin car i njegova majka Jelena, carica
22 S Bazilisko, mč.
23 Č Mihael, bk. priznavatelj
24 P Simeon Pustinjak, č. o.
25 S Ivan Krstitelj, treće našašće glave
26 N NED. O SLIEPOROĐENOM; Karpo, ap.
27 P Terapont, bk. mč.
28 U Nikita, bk.
29 S Teodozija, č. m. mč.
30 Č **UZAŠAŠĆE GOSPODNJE;** Izakije, č. o.
31 P Hermij, ap.; Hermej, mč.

1 S **Josip Radnik;** Jeremija; bl. **Julian Cesarello iz Bala**
2 Č Atanazije; Vindemial i Longin; Antonin; [Eugen]
3 P Filip i Jakov; Timotej i Mavro; Juvenal (Mladen); [Našašće Sv. Križa]; [Aleksandar I.]
4 S Florian (Cvjetko); Silvan; Cvieta
5 N 3. USKRSNA NED.; Maksim; Hilarije; Anđeo (Anđelko)
6 P Lucije Cirenac; Marijan i Jakob; **Irenej Sriemski;** [Dominik (Dinko) Savio]; Mirko
7 U Domitila; **Dujam (Duje);** Duška
8 S Viktor; Akacije; Arsenije; Bonifacije IV.; Benedikt II.
9 Č Izaija; Herma; Pahomije; Ljudevita (Lujza) Marijački
10 P Job; bl. **Ivan Merz; Gospa Trsatska;** [Sv. Prosper, suzaštitnik Hvara i Visa]
11 S Mamerto; Franjo Geronimo
12 N 4. USKRSNA NED.; Leopold Mandić; Nerej i Akil; Pankracije (Svevlad); Epifanije
13 P Gospa Fatimska; Servacije; Agneza; Gema
14 U Matija (Matko); Poncije; Feliks i Fortunat; Justa i Heredina
15 S Simplicije; Severin; Rupert; Izidor seljak
16 Č Feliks i Genadije; Florencije i Dioklecian; Putnik; Šimun Stock; Andrija Bobola; [Ivan Nepomuk]
17 P Paskal (Paško); Bruno; [Akvilin]
18 S Ivan I.; **Feliks;** Dioskur; [Venancije]
19 N 5. USKRSNA NED.; Urban I.; Celestin (Rajko) V.; Ivon
20 P Bernardin Sienski; Lidija iz Tiatire
21 U Timotej; Teobald; [Viktor]
22 S Rita; Kast i Emilije (Milan); Bazilisko; Julija; Renata; Jagoda
23 Č Lucije, Montan (Goran) i dr.; Deziderije (Željko)
24 P Marija Pomoćnica; **Servul;** [Suzana]
25 S Beda Časni; Grgur VII.; Marija Magdalena Pazzi; [Urban I.]
26 N 6. USKRSNA NED.; Filip Neri; Eleuterije; Deziderije; Zdenko
27 P Augustin Kenterberijski; Julije; Eutropije
28 U Helikonda; Just; German; Vilim; Lanfranko; Velimir
29 S Ezikije; Maksimin; Bona; **Euzebije i Polion**
30 Č **Uzašašće Gospodinovo (Spasovo);** Gabin; Hubert; Ivana Arška
31 P Pohod BDM; **BDM Kamenitih vrata;** Petronila

1 S Justin filozof i dr., mč.
2 N NED. SV. OTACA I. NICEJSKOG SABORA;
Nicefor, patr. carigradski, priznavatelj
3 P Lukilian i drugovi, mč.
4 U Mitrofan, patr. carigr.; Kvirin Sisački, bk. mč.
5 S Dorotej, bk tirski mč.; Kozma, mč.
6 Č Besarion, č. o. čudotvorac; Hilarije Novi, č. o.
7 P Teodot, mč.
8 S **Peta zadušna subota;** Teodor Tiron, velemč., prienos moći
9 N NEDJELJA PEDESETNICE (DUHOVI);
Ćiril, nadbk. aleksandrijski
10 P **PRESVETA TROJICA;** Timotej, bk. mč.
11 U Bartolomej i Barnaba, ap.
12 S Onufrije i Petar, č. o.
13 Č Akilina, dj. mč.; Trifilije, bk.
14 P Elizej, pr.; Metod, patr. carigr.
15 S Amos, pr.; **Jeronim Stridonski (Štrigovski),** č. o.
16 N NEDJELJA SVIH SVETIH; Tihon, bk. čudotvorac
17 P Manuel, Sabel i Ismael, mč.
18 U Leoncije, mč.
19 S Juda Tadej, ap.
20 Č **PRESVETA EUHARISTIJA;** Metod, bk. mč.
21 P Julian Tarški, mč.
22 S Euzebije, bk. mč.
23 N NED. 2. PO DUHOVIMA, Gl. 1.; Agripina, mč.
24 P **Rođenje Ivana Krstitelja**
25 U Febronija, č. m., mč.
26 S David Solunski, č. o.
27 Č Samson, sveć.
28 P **Krist Čovjekoljubac;** Kir i Ivan, dobrotvori mč., prienos moći
29 S **Muke presvete Bogorodice; Petar i Pavao, apostoli mč.**
30 N NED 3. PO DUHOVIMA, Gl. 2.; Zbor 12-orice apostola

1 S Justin; Prokul; Fortunat; [Mladen]
2 N 7. USKRSNA NED.; Marcelin i Petar; Potin, Blandina i dr.; Erazmo; Eugen I.
3 P Karlo Lwanga i dr.; Ivan XXIII.
4 U **Kvirin Sisački;** Optat; Predrag
5 S Bonifacije; [Valerija]; Darinka
6 Č Norbert; Besarion; Hilarion; Neda
7 P Robert; Radoslav
8 S Medard; Fortunat; Žarko; Melanija
9 N DUHOVI; Efrem; Diomed; Vinko; [Pelagija]; Ranko
10 P **BDM Majka Crkve** [Duhovski ponedjeljak]; Cenzurije; Bogumil; Diana; **Ivan Dominik;** [Margareta Škotska]
11 U Barnaba; Maksim; Rambert; Jolanda; Borna
12 S Bazilid (Bosiljko); Onufrije; Lav III.; [Ivan Fakundo]
13 Č Antun Padovanski; Eulogije
14 P Elizej; Valerije i Rufin
15 S BDM Kraljica apostola; Amos; Vid; [Modest (Čedomir) i Krescencija]; ljetna četvrtinka (kvatre)
16 N PRESVETO TROJSTVO (11. ned. u god.); Kvirik i Julita; Similian; [Franjo Regis]; Gvido
17 P Izauro i dr.; Emilija; Bratoljub
18 U Marko i Marcelian; Amando (Ljubomir)
19 S Romuald; Gervazije i Protazije; Rajka; Bogdan
20 Č **TIELOVO (Brašančevo);** Metod; [Silverije]; [Florencija (Cvjetka)]
21 P Alojzije Gonzaga; Vjekoslav, Slavko, Slavica
22 S Paulin Nolanski; Ivan Fišer i Toma More; [Akacije i 10 tisuća mč.]
23 N 12. NED. U GOD.; Tomo Garnet; Josip Cafasso; Sidonija; Zdenka
24 P **Rođenje Ivana Krstitelja;** Simplicije; Marija Guadalupe
25 U Maksim; Adalbert; Vilim; Henrik (Hinko); Eleonora
26 S Ivan i Pavao; Vigilije (Zoran); Josip Marija Escrivá de Balaguer
27 Č Ćiril Aleksandrijski; **Ladislav**
28 P **Presveto Srdce Isusovo;** Irenej; Pavao I.; Mirko; Smiljan
29 S **Petar i Pavao; Bezgrješno Srdce Marijino;** Kasije; Krešimir, Krešo
30 N 13. NED. U GOD.; Rimski prvomučenici; Ladislav [MR]; Oton

1 P Kuzma i Damjan, dobrotvori
2 U Polaganje haljine Bogorodičine
3 S Hiacint, mč.
4 Č Andrija, nadbk. kretski; Marta, č. m.
5 P Atanazije Atoški, č. o.; (Ćiril i Metod, ap. slavenski)
6 S Sisoje Veliki, č. o.
7 N NED. 4. PO DUHOVIMA, Gl. 3.; Toma i Akacije, č. o.
8 P Prokopije, velemč.
9 U Pankracije, bk. mč.; bl. **Marija Petković,** č. m.
10 S Nikopoljski mč.; Antun Pečerski, č. o.
11 Č Eufemija, velemč.
12 P Proklo i Hilarije, mč.; Mihael, č. o.
13 S Zbor arkanđela Gabriela; Stjepan Sabait, č. o.; Julian, bk.
14 N NED. 5. PO DUHOVIMA, Gl. 4.; Akila, ap.
15 P Kirik i Julita, mč.; Vladimir Veliki, knez
16 U Atenogen, bk. i 10-orica uč., mč.
17 S Marina, velemč.
18 Č Hiacint i Emilian, mč.
19 P Makrina, č. m.; Dio, č. o.
20 S **Ilija,** prorok
21 N NED. 6. PO DUHOVIMA, Gl. 5.; Ezekiel, pr.; Simeon i Ivan, č. o.
22 P Marija Magdalena, mironosica; Foka, mč., prenos moći
23 U Trofim, Teofil i dr., mč.; Apolinarije, bk. mč.
24 S Kristina, velemč.; Boris i Gleb, mč.
25 Č **Ana,** majka presvete Bogorodice
26 P Hermola i dr., mč.; Paraskeva (Petka) Rimljanka, č.m. mč.
27 S Pantelejmon, velemč.; Sveti sedmočislenici
28 N NED. 7. PO DUHOVIMA, Gl. 6.; Prohor, Nikanor, Timon i Pamen, ap. i đakoni
29 P Kalinik, mč.
30 U Sila, Silvan, Kriskent, Epenet i Andronik., ap.
31 S Eudokim Pravedni

1 P Aron; Martin; Teodorik; Estera; Stela, Zvjezdana
2 U Proces i Martinian; Liberat i dr.; Višnja; [Oton]; [Pohod BDM]
3 S Toma; Anatol; Memnon; Marko i Mocian; Lav II.
4 Č Elizabeta Portugalska; Jukundian; Laurian; Florencije
5 P Ćiril i Metod; Antun Marija Zaccaria; Slaven
6 S Marija Goretti; Romul; Paladije; Bogomila
7 N 14. NED. U GOD.; Panten; Edilburga; Vilibald (Vilko); Benedikt XI.; [Klaudije]
8 P Akvila i Priska ili Priscila; Hadrian III.; Eugen III.; Edgar
9 U Bl. **Marija od Propetog Isusa Petković;** [BDM Kraljica mira]; Leticija
10 S Rufina i Sekunda; Amalberga; Amalija; Ljubica
11 Č Benedikt (Benko); Pio I.; Marcian; Dobroslav
12 P Prokul i Hilarion; Fortunat i Hermagora; Mohor; Mislav
13 S **BDM Bistrička;** Henrik (Hinko) i Kunegunda; Ezdra
14 N 15. NED. U GOD.; Kamilo de Lellis; Optacian; Miroslav
15 P Bonaventura; Vladimir Kijevski; Razstanak apostola; Dobriša
16 U BDM Karmelska; [Elvira]; Karmela
17 S Hiacint; Justa i Rufina; Marcelina; Aleksije; Branko
18 Č Simforoza i dr.; Emilian; Fridrik (Miroslav); Bruno; [Arnold]
19 P Epafra; Makrina; [Justa i Rufina]
20 S Apolinar; Ilija (Iljko); Josip Barsaba; Marina ili Margareta; Biserka
21 N 16. NED. U GOD.; Lovro Brindižki; Viktor; [Daniel]; Danica
22 P Marija Magdalena; Platon; Jeronim; Manda, Lenka
23 U Brigita Švedska; Ezekiel; Apolinar; Ivan Cassian
24 S Sarbelije (Josip) Makhluf; Kristina; Kinga ili Kunigunda; Mirjana
25 Č Jakov st.; Kristofor
26 P Joakim i Ana, roditelji BDM; Miljenka
27 S Pantaleon ili Pantalaimon; Klement Ohridski i dr.; [Natalija]
28 N 17. NED. U GOD.; Prokor i dr.; Viktor I.; Nazarije i Celzo; [Inocent I.]
29 P Marta; Lazar; Blaženka; Mira; [Flora]
30 U Petar Krizolog; Julita; **Leopold (Bogdan) Mandić** [MR]; Anđa; [Rufin]
31 S Ignacije Lojolski; Fabije; Vatroslav

1 Č Obhod častnim križem; Makabejski mučenici
2 P Stjepan Prvomučenik, prenos moći
3 S Izakije, Dalmat i Faust, č. o.; **Augustin Kažotić,** bk.
4 N NED. 8. PO DUHOVIMA, Gl. 7.; Efežki mučenici; Eudokija, č. m. mč.
5 P Eusignije, mč.
6 U PREOBRAŽENJE GOSPODNJE
7 S Domecije, mč.
8 Č Emilian, bk. priznavatelj
9 P Matija, ap.
10 S Lovro, prađakon mč.
11 N NED. 9. PO DUHOVIMA, Gl. 8.; Euplo, mč.
12 P Focije i Anicet, mč.
13 U Maksim, č.o. priznavatelj, prenos moći
14 S Mihej, prorok
15 Č UZNESENJE PRESVETE BOGORODICE NA NEBO
16 P Diomed, mč.
17 S Miron, sveć. mč.
18 N NED. 10. PO DUHOVIMA, Gl. 1.; Flor i Lauro, mč.
19 P Andrija i dr., mučenici
20 U Samuel, pr.
21 S Tadej, ap.; Basa, mučenica
22 Č Agatonik i dr., mč.
23 P Irenej Lionski, bk. mč.; Lupo, mč.
24 S Eutih, mč.
25 N NED. 11. PO DUHOVIMA, Gl. 2.; Tit, ap.; Bartolomej, ap., prenos moći
26 P Hadrian i Natalija, mč.
27 U Pimen, č. o.
28 S Mojsije Etiopljanin, č. o.; Augustin, bk.
29 Č **Glavosijek Ivana Krstitelja**
30 P Aleksandar, Ivan i Pavao Mlađi, patr. carigr.
31 S Polaganje pojasa Bogorodičinog

1 Č Alfonz Marija Liguorski; Petar Favre; Vjera; Nada
2 P Euzebije Verčelski; Stjepan I.; [BDM od Anđelâ]
3 S Bl. **Augustin Kažotić;** Eufronije; [Lidija iz Tiatire]
4 N 18. NED. U GOD.; Ivan Marija Vianney; Hiacint; **Rajner**
5 P Posvećenje bazilike Sv. Marije Velike; BDM Snježna; Nives, Snježana
6 U **Preobraženje Gospodinovo (Božje lice);** Predrag
7 S Siksto II.; Kajetan; Afra; Donat
8 Č Dominik; Nedjeljko, Dinko
9 P Terezija Benedikta od Križa (Edith) Stein
10 S Lovro; Lovorka; [Asterija; Zvjezdan]
11 N 19. NED. U GOD.; Klara (Jasna) Asižka; Suzana; Rufin; Ljerka, Ljiljana
12 P Ivana Franjica de Chantal; Anicet i Focije; [Hilarija]
13 U Poncian i Hipolit; Kasian; Ivan Berchmans
14 S Maksimilian Marija (Rajmund) Kolbe; Ursicin; [Alfred]
15 Č UZNESENJE BDM (VELIKA GOSPA); Tarzicije; Alfred; Stanislav Kostka; Marija
16 P Stjepan Ugarski; Teodor; Rok; Krunoslav
17 S Miron; Euzebije; [Hiacint]; [Liberat (Slobodan)]
18 N 20. NED. U GOD.; Agapit; Lav; Jelena Križarica; Firmin
19 P Ivan Eudes; Siksto III.; Donat; Ljudevit; [Tekla]
20 U Bernard; Samuel; Porfirije; Marija Matijević (de Mattias); Branko
21 S Pio X.; [Hermogen]
22 Č BDM Kraljica; Vladislava; Regina
23 P Ruža Limska; Zdenko; [Filip Benicije]
24 S Bartol; bl. **Miroslav Bulešić**
25 N 21. NED. U GOD.; Ljudevit IX.; Josip Kalasancijski
26 P Melkizedek; **Anastazije;** [Zefirin]; [Rufin]; Jadranko
27 U Monika; Amadej (Časlav)
28 S Augustin; Hermes; Tin, Gustav
29 Č Mučeničtvo Ivana Krstitelja; **Bazila;** Sabina
30 P Feliks i Adaukt; [Gaudencija (Radoslava)]
31 S [BDM od suza]; Josip i Nikodem; Rajmund; [Optat (Željko)]; Rajko

1 N NED. 12. PO DUHOVIMA, Gl. 3.; Početak Crkvene godine; Simeon, č. o.
2 P Mamant, mč.; Ivan Izposnik, č.o.
3 U Teoktist, č. o.; Antim, bk. mč.; Pio X., papa
4 S Mojsije, pr.
5 Č Zaharija, otac Sv. Ivana Krst., pr.
6 P Eudoksije, mč.; Arhip, č.o.
7 S Sozont, mč.; Marko Krizin (Križevčan), mč.
8 N NED. 13. PO DUHOVIMA (NED. PRIJE UZVIŠENJA ČASNOG KRIŽA), Gl. 4.; **Rođenje presvete Bogorodice**
9 P Joakim i Ana, roditelji Bogorodičini
10 U Minodora, Mitrodora i Nimfodora, mč.; Pulherija, carica
11 S Teodora Aleksandrijska, č. m.
12 Č Autonom, sveć. mč.
13 P Kornelije, bk. mč.
14 S **Uzvišenje častnoga Križa Gospodnjega**
15 N NED. 14. PO DUHOVIMA (NED. NAKON UZVIŠENJA ČASNOG KRIŽA), Gl. 5.; Nikita, velemučenik
16 P Eufemija, velemučenica
17 U Sofija i njezine kćeri Vjera, Nada i Ljubav, mč.
18 S Eumenije, bk. čudotvorac
19 Č Trofim, Sabacije i Dorimed, mč.
20 P Eustatije, velemč. i obitelj, mč.
21 S Kodrat, ap.
22 N NED. 15. PO DUHOVIMA, Gl. 6.; Jona, pr.; Foka, bk. mč.
23 P Začeće Sv. Ivana Krstitelja
24 U Tekla, prvomučenica
25 S Eufrosina, č. m.
26 Č Ivan Bogoslov, ap. i evanđelist, preminuće
27 P Kalistrat i drugovi, mč.; Nil, č. o.
28 S Hariton, č. o. priznavatelj
29 N NED. 16. PO DUHOVIMA, Gl. 7.; Ciriak, č.o. pustinjak
30 P Grgur, bk. mč.

1 N 22. NED. U GOD.; Jošua; Prisko; Verena; Konstancije; Egidije; Tamara
2 P Zenon; Prosper; Ingrid; [Maksima]; Kalista (Divna)
3 U Grgur Veliki; Feba; Bazilisa; Grga; Gordana
4 S Mojsije; Marcel; **Marin s otoka Raba;** [Ruža Viterbska]; Dunja
5 Č Kvint; bl. **Ivan Dobri iz Siponta; Terezija iz Kalkute** (Agneza Gonxha Bojaxiu); [Lovro Justiniani]; Laura
6 P Zakarija; Onesifor; Boris; Davor
7 S **Marko Krizin (Križevčan);** Regina; Fest i Deziderije
8 N 23. NED. U GOD.; Rođenje BDM (Mala Gospa); Hadrian; Marijica
9 P Petar Claver; bl. Antun Miroslav Ozanam; Strahimir
10 U Nemezije; Emilian; Pulherija; Nikola Tolentinski
11 S Prot i Hiacint; Feliks i Regula; Cvjetko; Miljenko
12 Č Ime BDM (Ime Marijino); Guido; Dubravko
13 P Ivan Zlatousti; Zlatko; Ljubo
14 S Uzvišenje Sv. Križa; Višeslav
15 N 24. NED. U GOD.; BDM Žalostna; Nikomed; Dolores, Tugomila
16 P Kornelije i Ciprian; Eufemija; Prisko; Ludmila; Edita
17 U Robert Bellarmin; Lambert; Kolumba; Hildegarda; [Rane Sv. Franje]
18 S Ocean; Ariadna; Josip Kupertinski; Sonja; Irena
19 Č Januarije; Trofim; [Suzana]; Željko
20 P Andrija Kim Tae-gon i dr.; Eustakije; [Kandida (Svjetlana)]
21 S Matej; Jona; Kvadrat; Pamfilije; Matko;
22 N 25. NED. U GOD.; Emerita; Mauricije i dr.; Bazila; [Toma Vilanovski]; Žarko
23 P Zakarija i Elizabeta; Lino; Pio iz Pietrelcine; [Tekla iz Ikonija]
24 U Anatolije; Pacifik; bl. Antun Martin Slomšek; [BDM od Odkupa]; Rupert
25 S Kleofa; Firmin; [Aurelija (Zlata)]; Rikarda
26 Č Kuzma i Damjan; Gideon; [Ciprian i Justina]; Damir
27 P Vinko Paulski; Gaj; Bonfilije; Berislav
28 S Vjenceslav (Većeslav); Lovro Ruiz i dr.; Veco
29 N 26. NED. U GOD.; Mihael, Gabriel, Rafael; Eutik; Kiriak; Mavro
30 P **Jeronim;** Antonin; Urso i Viktor; Honorije; Franjo Borgia

1 U Pokrov (zaštita) Presv. Bogorodice; Roman Slatkopojac, č. o.; Ananija, ap.
2 S Ciprian, bk. mč.; Justina, mč.
3 Č Dionizije Areopagita, bk. mč.
4 P Jerotej, bk. mč.; Amon, č. o.; Franjo Asižki, č.o.
5 S Haritina, mučenica; Dionizije, bk. mč.
6 N NED. 17. PO DUHOVIMA, Gl. 8.; Toma, apostol
7 P Sergije i Bakho, mč.
8 U Pelagija, č.m.
9 S Jakov Alfejev, apostol; Abraham, pravednik
10 Č Eulampije i Eulampija, mč.
11 P Filip, đakon; Teofan, č.o.
12 S Prob, Tarah i Andronik, mč.; Kuzma, č. o.; Martin, bk.
13 N NED. 18. PO DUHOVIMA, Gl. 1.; Karpo, Papila i Agatonika, mč.
14 P Nazarije, Gervazije, Protazije i Celzije, mč.; Paraskeva (Petka) Trnovska, č. m.
15 U Eutimije Mlađi (Novi), č. o.; Lucian, č. o. mč.
16 S Longin, satnik, mč.
17 Č Hošea, pr., Andrija Kretski, č. o. mč.
18 P Luka, ap. i evanđ.
19 S Joel, pr.; Var, mč.; Ivan Rilski, č. o.
20 N NED. 19. PO DUHOVIMA, Gl. 2.; Artemije, velemč.
21 P Hilarije Veliki, č. o.
22 U Averkije, bk., čudotvorac; Efežki mučenici
23 S Jakov, ap., brat Gospodnji
24 Č Areta i drugovi, mučenici
25 P Marcian i Martirije, mč.
26 S Dimitrije, velemučenik
27 N NED. KRISTA KRALJA (Ned. 20. po Duhovima), Gl. 3.; Nestor, mč.
28 P Terencije i Neonil, mč.; Stjepan Sabait, č. o.; Paraskeva Ikonijska, mč.
29 U Anastazija, č.m. mč.; Abraham Zatvorenik, č. o.
30 S Zinovije i Zinovija, mč.
31 Č Stahije, Ampilije i dr., ap.; Epimah, mč.

Listopad

1	U	Terezija od Djeteta Isusa; Roman; [Remigije]
2	S	Anđeli Čuvari; Eleuterije; Teofil; [Stjepan I.]; Anđelko, Anđelka
3	Č	Dionizije Areopagit; Kandida; Evald; Gerard; [godišnjica proglašenja bl. Alojzija Stepinca]
4	P	Franjo Asižki; Petronije; Kvintin; Aurea; [Krispo i Kajo]; Franka
5	S	Karitina; Mavro i Placid; Jeronim; Marija Faustina (Jelena) Kowalska; [Firmat i Flaviana]; Miodrag
6	**N**	**27. NED. U GOD.;** Bruno; Fides (Verica); Roman; Magno
7	P	BDM od Krunice (Ružarija); Marcel; Justina; Paladije; Rozario
8	U	Demetrije i dr. [VMZN]; Pelagija; Hugo; [Šimun]
9	S	Dionizije i dr.; Ivan Leonardi; Abraham i Sara
10	Č	Klaro; Telkilda; Tanka; Daniel i dr.; [Franjo Borgia]
11	P	Ivan XXIII.; Filip; [Emilian]
12	S	Domnina; Maksimilian; Rotobald; Serafin
13	**N**	**28. NED. U GOD.;** Teofil; Faust, [Eduard; Edo]; Hugolin; Hugo
14	P	Kalist I.; Lupul; Gaudencije; Donacian; Ljeposlav; Divko; Krasna
15	U	Terezija Avilska; Sever; Tekla; Rezika; Valter
16	S	Hedviga; Marija Margareta Alacoque; Longin
17	Č	Ignacije Antiohijski; Hošea; Vatroslav
18	P	Luka; Petar Alkantarski; Lukša; Svjetlovid
19	S	Ivan Brebefski i Izak Jogues; Pavao od Križa; Joel
20	**N**	**29. NED. U GOD.;** Kornelije; Vital; [Vendelin]; [Irena]; Miroslava
21	P	Uršula; Hilarije; Malko; Zvjezdan; Hilarija; Laura; bl. Karlo Austrijski
22	U	Ivan Pavao II.; Marko; Filip i Herma; Valerije; [Marija Saloma]; Dražen
23	S	Ivan Kapistranski; Teodoret; Severin; Borislav
24	Č	Antun Marija Claret; Ciriak i Klaudian; Jaroslav
25	P	Krizant i Darija; Mavro; [Katarina Kotromanić]
26	S	Lucian i Marcian; Amand; Demetrije; Dmitar, Zvonimir
27	**N**	**30. NED. U GOD.;** Evarist; [Vinko, Sabina i Kristeta; Flor]; Kontardo; Gordana
28	P	Šimun Kananej i Juda Tadej; Vinko, Sabina i Kristeta; Siniša; Tadija
29	U	Felician; Narcis; Honorat; [Donat; Darko]; Ida
30	S	Marcian; Marcel; Marojko
31	Č	Kvintin; Antonin; Volfgang (Vuk); Alfonz Rodriguez

1	**P**	Kuzma i Damjan, dobrotv. i čudotv.
2	S	Akindin, Pegazije i dr., mč.
3	**N**	**NED. 21. PO DUHOVIMA,** Gl. 4.; Akepsim, Josip i Aital, mč.; Juraj, velemč., prienos moći
4	P	Joanikije Veliki, č. o.; Nikander, bk. mč.; Ermej, sveć. mč.
5	U	Galaktion i Epistimija, mč.
6	S	Pavao, nadbk. carigr., mč.
7	Č	Melitenski mučenici; Lazar, č. o. čudotvorac
8	P	**Zbor arkanđela Mihaela;** bl. **Gracija Kotorski,** redovnik
9	S	Matrona i Teoktista, č. m.
10	**N**	**NED. 22. PO DUHOVIMA,** Gl. 5.; Erast, Olimp, Rodion i dr., ap.
11	P	Teodor Studit, č.o. priznavatelj; Mina, Viktor i Vicent, mč.
12	U	Jozafat, nadbk. mč.; Nil, č. o.; Ivan, patr. aleksandrijski
13	S	Ivan Zlatousti, nadb. carigradski
14	Č	Filip, ap.; Nikola Tavelić, č. o. mč.
15	P	Gurije, Samon i Abib, mč.
16	S	Matej, ap. i evanđ.
17	**N**	**NED. 23. PO DUHOVIMA,** Gl. 6.; Grgur, bk., čudotvorac
18	P	Platon i Roman, mč.
19	U	Obadija, pr.; Barlaam, mč.
20	S	Grgur Dekapolit, č. o.; Proklo, patr. carigradski
21	Č	**Uvod Presv. Bogorodice u Hram**
22	P	Filemon i dr., ap.; Cecilija, mč.
23	S	Amfilohije i Grgur, biskupi
24	**N**	**NED. 24. PO DUHOVIMA,** Gl. 7.; Katarina, velemč.; Merkurije, velemč.
25	P	Klement, papa, mč.; Petar, bk. mč.
26	U	Alipije, č. o.
27	S	Jakov Perzijanac, mč.; Paladije, č. o.
28	Č	Stjepan Mlađi, č. o. mč.; Irinarh, mč.
29	P	Paramon i Filumen, mč.
30	S	Andrija Prvozvani, ap.

1 P SVI SVETI; Svetislav, Sveto
2 S **Spomen svih vjernih pokojnika (Dušni dan);** Duško, Duška
3 N 31. NED. U GOD.; Martin iz Porresa; Silvija [Hubert]
4 P Karlo Boromejski; Vital i Agrikola; Amancije; Modesta; Mirko [MR]; Dragutin, Drago, Dragica
5 U Domnin; **Mirko;** [Elizabeta]
6 S Feliks; Leonard; Sever; Vedran
7 Č Amarant; Engelbert; Anđelko
8 P **Simpronian i dr.;** bl. **Gracija Muljanin (Kotorski);** Milostislav; Bogdan
9 S Posveta lateranske bazilike; bl. Gracija Kotorski [MR]; [Teodor]
10 N 32. NED. U GOD.; Lav Veliki; Demetrian; Orest; Prob; Lavoslav, Leon
11 P Martin Tourski; Veran; Davorin
12 U Jozafat; Nil; Makarije; Emilian; Didak; Renato; Natko; Milan
13 S Brcko (Brikcije); Dalmacije; [Stanislav Kostka]; Stanko; [Didak]; **[Ivan Trogirski]**
14 Č **Nikola Tavelić;** Teodot; Ivan Trogirski [MR]
15 P Albert Veliki; Leopold III.; Berto
16 S Margareta Škotska; Gertruda; Emilian; Agneza; Biserka
17 N 33. NED. U GOD.; Elizabeta Ugarska; **Salomea Krakovska;** Igor
18 P Posveta bazilikâ Sv. Petra i Pavla; Roman; Patroklo
19 U Obadija; Maksim; Barlam; Matilda
20 S Bazilije; Krispin; Edmund; [Feliks (Srećko) Valois]
21 Č Prikazanje BDM; BDM od Zdravlja; Ruf
22 P Cecilija; Cilika, Slavujka
23 S Klement I.; Kolumban; Felicita; Milivoj; Blagoje
24 N KRIST KRALJ (34. ned. u god.); Andrija Dung-Lac i dr.; Krizogon; Firmina; Krševan
25 P Katarina Aleksandrijska; Merkurije; [Erazmo]
26 U Siricije; Alipije; Konrad; Nikon; Leonard; Dubravko
27 S BDM od čudotvorne medaljice; Fakundo i Primitiv; Valerian; Maksim; Virgilije; [Severin]
28 Č Jakob Markijski; Katarina Labouré; [Sosten]; Držislav
29 P Saturnin; Iluminata; Svjetlana; Vlasta
30 S Andrija; Miroklet; Hrvoje

1 N **NED. 25. PO DUHOVIMA,** Gl. 8.; Naum, prorok
2 P Habakuk, prorok
3 U Sefanija, prorok
4 S Barbara, velemč.; Ivan Damašč., č. o.
5 Č Sava Posvećeni sa Sinaja, č. o.
6 P **Nikola, nadbk. čudotvorac**
7 S Ambrozije, bk.
8 N **NED. 26. PO DUHOVIMA,** Gl. 1.; **Bezgrješno začeće Presv. Bogorodice**
9 P Patapije, č. o.
10 U Mino, Hermogen i Eugraf, mč.
11 S Daniel Stilit, č. o.
12 Č Spiridon, č. o.
13 P Eustratije, Orest i dr., mč.; Lucija, dj. mč.
14 S Tirso, Leukije i dr., mč.
15 N **NED. SVETIH PRAOTACA (Ned. 27. po Duh.),** Gl. 2.; Eleuterije, bk. mč.; Pavao, č. o.
16 P Hagaj, prorok
17 U Daniel, prorok i tri mladića: Ananija, Hazarja i Mišael
18 S Sebastian i drugovi mučenici
19 Č Bonifacije, mč.
20 P Ignacije Bogonosac, mč.
21 S Juliana, mč.
22 N **NED. SVETIH OTACA (Ned. 28. pod Duh.),** Gl. 3.; Anastazija, velemč.
23 P Kretski mučenici
24 U Badnjak; Eugenija, č. m. mč.
25 S **BOŽIĆ (ROĐENJE ISUSA KRISTA)**
26 Č **Zbor presvete Bogorodice;** Eutimije, bk. mč.
27 P **Stjepan Prvomučenik;** Teodor, č. o. priznavatelj
28 S Nikomedijski mučenici; Spomen Josipa zaručnika, Davida kralja i Jakova brata Gospodnjega
29 N **NED. PO BOŽIĆU (Ned. 29. po Duh.),** Gl. 4.; Nevina betlehemska dječica; Marcel, č. o.
30 P Anizija, mč.; Zotik, č. o.
31 U Melanija Rimljanka, č. m..

1 N 1. NEDJ. DOŠAŠĆA; Naum; Eligije; Natalija; Božena; Natko
2 P Habakuk; Bibiana; Silverije; Živka; Blanka
3 U Franjo Ksaverski; Sofonija; [Klaudije i Hilarija]
4 S Ivan Damaščanski; Barbara; Adolf Kolping; Kristian
5 Č Krispina; Sava; Lucid; [Dalmacije]; Slavka
6 P Nikola; Azela; Nikša
7 S Ambrozije; Sabin; Urban; Fara; [Agaton]; Dobroslav
8 N 2. NEDJ. DOŠAŠĆA; Bezgrješno začeće BDM; Makarije; Eutikian
9 P Leokadija; Sir; Gorgonija; [Valerija (Zdravka)]; Abel
10 U [BDM Loretska]; Eulalija; Julija
11 S Damaz I.; Sabin; Jeronim Ranuzzi; Damir
12 Č BDM Guadalupska; Ivana Franjica de Chantal
13 P Lucija; Ivana Franjica de Chantal [MR]; Jasna, Svjetlana
14 S Ivan od Križa; Drozida; Špiro; zimska četvrtinka (kvatre)
15 N 3. NEDJ. DOŠAŠĆA; Bl. **Drinske mučenice;** Valerian; Marin; Kristina
16 P Hagaj; Adela; [Albina; Zorka]
17 U Modest; Bega; Vivina; [Lazar]; [Florian]; Izak; Jolanda
18 S Malakija; Gacian; Bosiljko; Dražen
19 Č Anastazije I.; Urban V.; [Tea]; Vladimir, Vlado
20 P Zefirin; Amon; [Eugen i Makarije]
21 S Petar Kanizije; Mikej; Snježana; [Toma]
22 N 4. NEDJ. DOŠAŠĆA; Keremon; Iskirion; Hunger; [Honorat (Časlav)]; [Zenon]
23 P Ivan Kentijski; Ivon; [Viktorija; Vika]
24 U Badnjak; Adam i Eva
25 S BOŽIĆ – ROĐENJE GOSPODINOVO; Božidar, Trpimir
26 Č Stjepan Prvomučenik; Dionizije; Zenon; Krunoslav
27 P Ivan; Teodor; Janko; Fabiola
28 S Nevina dječica; Teon; Mladen, Nevenka
29 N SVETA OBITELJ (1. ned. po Božiću); Toma Becket; David; Davor
30 P Feliks I.; Rajner; Ruđer; Nicefor; [Sabin]; [Liberije]
31 U Silvestar I.; Melanija; Silvije

DRŽAVNI PRAZNICI U REPUBLICI HRVATSKOJ 2019. GODINE

1.	siječnja	**Nova godina**
6.	siječnja	**Sveta tri kralja (Bogojavljenje)**
21.	travnja	**Uskrs**
22.	travnja	**Uskrsni ponedjeljak**
1.	svibnja	**Praznik rada**
31.	svibnja	**Tijelovo**
22.	lipnja	**Dan antifašističke borbe**
25.	lipnja	**Dan državnosti**
5.	kolovoza	**Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja**
15.	kolovoza	**Uznesenje Blažene Djevice Marije - Velika Gospa**
8.	listopada	**Dan nezavisnosti**
1.	studenoga	**Svi sveti**
25.	prosinca	**Božić**
26.	prosinca	**Drugi dan Božića – Sv. Stjepan**

IZ ŽIVOTA SVEOPĆE CRKVE

2019. GODINA SVETOGA DUHA

Hebrejski riječ 'ruah' znači duh božanski u čovjeku i svijetu. Grčki 'pneuma', latinski 'anima' označuje sveukupnost duševnih funkcija, a 'spiritus' duhovnu, višu, neumrlu komponentu čovjeka, te sva duhovna bića. Isus je začet Duhom Svetim, odmah nakon krštenja i kušnje pun duha Isus propovijeda i čini Božja djela, a u duhu klikče i moli, apostolima obećaje Duha Svetoga i šalje im ga od Oca. Taj duh je u trenutku stvaranja svijeta lebdio nad vodama i činio da nastane ono što je Bog Stvoritelj riječju izricao. Taj je Duh nadahnjivao proroke i taj Duh vodi Crkvu sve do naših dana. Pod pojmom 'duh' mislimo na kvalitetu stvarnosti koja se bitno razlikuje od tjelesne, materijalne. To je stvarnost koja vlada materijalnom stvarnošću, iznad nje je, aktivna, svjesna, moćna, besmrtna, Duh je gore, iznad materije, duh ju oblikuje i drži u redu.

Bog je trojstven. On je Otac, Sin i Duh Sveti. Duh Sveti je treća božanska osoba, ljubav Oca i Sina, on je Sila Božja. Sveto pismo ga uspoređuje s vatrom, živom vodom, plamenom, golubom, plamenim jezicima, šumom, ljubavlju, milovanjem Božjim, zalogom, darom, rijekom, rosom, bujicom vode i dahom. Novost Duha Svetoga u Novom zavjetu jest u tome što je on Duh otkupljenja, spasenja. To je nova silina Božje ljubavi za svijet. U njegovoj se snazi Isus utjelovio, spasio i otkupio svijet. Taj se duh zato može nazvati Isusovim Duhom.

Duh Sveti je sila Božja. Sve što Otac čini čini to po Sinu - Riječi, ali u Duhu Svetom. U toj sili mogu Isusovi učenici, vjernici pobjeđivati sve zlo. U toj sili oni mogu služiti Crkvi i svijetu. Duh Sveti je onaj koji oživljuje Crkvu i Isusovo otkupljenje u svijetu ostvaruje do konca vremena. Taj Duh daje vjernicima svoje darove, plodove i službe. Po Njemu se sve dobro, plemenito, pravedno i neprolazno događa u svijetu. Pred silinom Duha Svetoga bježe sve negativne zle sile oko nas. On je Duh Ljubavi. Gdje god je ljubav, a to znači sposobnost da se čovjek odriče samoga sebe i živi za drugoga tu je Bog u Duhu Svetom na djelu.

Duh Sveti stanuje u srcima vjernika i po njemu mi više nismo robovi nego djeca Božja. To znači da vjernik nema više svoju grešnu i izgubljenu egzistenciju nego živi Kristovu egzistenciju. Snaga vjerničkoga života je u tome da se prepusti vodstvu toga Duha, njegovim nadahnućima i njegovoj inicijativi. On je taj koji nas tješi i zato se zove Tješitelj. On tjera strah iz srca vjernika jer je Duh slobode i posinstva.

Silazak Svetoga Duha rođendan je Crkve

Vjerničko svjedočenje događa se po Duhu Svetom. Duh Sveti daje što i kako govoriti. On je Duh istine. Po njemu nam dolazi novo spoznanje, znanje koje se ne može dobiti ni na jednom fakultetu. On vodi našu molitvu, nadahnjuje i vodi naš razgovor s Bogom. A kad on moli u nama ne možemo biti neuslišani, niti krivo moliti. Na nama je samo da dopustimo da On sve vodi.

Duh dokazuje kako pravednost ne dolazi od svijeta, nego od Isusa Krista. Isus nas opravdava. Duh Sveti nas upućuje u svu istinu, cjelovitu, neokrnjenu istinu, a ta je istina osoba Isusa Krista. Duh Sveti također očituje buduće stvari te daje vjernicima da prorokuju buduće događaje. On je i slava Božja jer po djelima koje ljudi čine u njegovoj sili postaju glasoviti i čuveni. Bez Njega uistinu ništa ne možemo.

On uvijek stvara zajedništvo, ujedinjuje osobe, traži jedinstvo, ukida dijeljenje i mržnju. Gdje ljudi nisu spremni praštati on ne može doći. Ne može isto doći tamo gdje vlada egoizam, gdje čovjek ne želi zajedništvo s drugim nego egoizam. Nasuprot tome Duh je ljubav, a njegovo djelovanje u Crkvi je kvasac tog ujedinjenja. Crkva je znak i stvarnost te istine.

Duh Sveti je dar i njega se dobiva i prima u molitvi. Slušanje Božje riječi i molitva dva su osnovna vjernička stava. Riječ i Duh u Crkvi moraju uvijek ići zajedno, a to znači da propovijed i molitva moraju slijediti jedno drugo. Riječ omogućuje dolazak Duha, a Duh oživljava Riječ u srcima vjernika.

Tek kad zajedno uči i moli vjernik može rasti u silini Duha Svetoga i tako postaje sposoban služiti drugima.

Pripremila Ivana Vranešić
prema knjizi prof. Tomislava Ivančića
„Susret sa živim Bogom"

OBILJEŽENO 160 GODINA OD UKAZANJA BOGORODICE U LURDU

U nedjelju 11. veljače 2018. godine obilježila se 160. godišnjica ukazanja Presvete Bogorodice u francuskom gradiću Lurdu. Čudesni događaji u Lurdu koji su se zbili 11. veljače 1858. godine imali su veliki utjecaj na Crkvu u Žumberku. Pobožni žumberački svećenici od samog početka imali su posebno štovanje prema lurdskim događanjima. U župi Grabar izgrađena je i posebna Lurdska špiljica pred kojom su se okupljali vjernici u molitvi Presvetoj Bogorodici, a u župi Radatovići organizirane su velike vjerničke procesije sa svijećama u čast One koja se ukazala skromnoj djevojčici Bernardici u lurdskoj špiljici. Lurdska ukazanja imala su napose snažan utjecaj i u ostalim Istočnim katoličkim samosvojnim crkvama, napose u Ukrajinskoj.

Grkokatolička crkva u Lurdu

Bizantska liturgija u Lurdu na mjestu gdje se Bogorodica ukazala djevojčici

Jedan pobožni ukrajinski svećenik u Lurdu je čak izgradio i novu grkokatoličku crkvu sa specifičnim zlatnim kupolama sve Bogorodici u čast. Danas u Lurdu pri spomenutoj crkvi djeluju grkokatoličke časne sestre koje su za svog boravka u Hrvatskoj posjetile i grkokatoličke župe u Samoboru i Zagrebu. Lurdska ukazanja imaju veliku snagu povezivanja ljudi. Tu hodočaste i vojnici predvođeni svojim svećenicima i biskupima. Veliki broj grkokatolika godišnje posjeti ovo svetište u kojem je u posljednjih 160 godina zabilježeno oko 2000 čudesnih izlječenja. U Godini obnove Krsnog zavjeta potrebno je približiti se Lurdskim događajima i posvjestiti si kako su izlječenja od raznih bolesti moguća i u naše vrijeme. Ne treba se bojati tražiti od Boga zdravlje za sebe i svoje bližnje. Toliki ljudi dolaze u Lurd i s vjerom ulaze u vodu očekujući da će ih Bog po zagovoru Bogorodice ozdraviti. A ozdravljenja se i događaju, trenutno i potpuno, o čemu svjedoče liječnici iz raznih krajeva svijeta. I vjernici Žumberačkog vikarijata neka osjete da ih njihovi svećenici potiču na pobožnost prema Lurdskoj Bogorodici. Molite da vam Gospod, po zagovoru Nebeske Carice koja se ukazala u Lurdu, podari zdravlje.

PROSLAVA GODINE OBNOVE KRSNOG ZAVJETA

Svečanošću u Gabrovici obilježena Godina obnove Krsnog zavjeta

U nedjelju 26. kolovoza 2018. godine u žumberačkom naselju Gabrovica održana je središnja proslava Godine obnove Krsnog zavjeta. Vjernici su se u novoj dvorani Bio parka Divlje vode okupili već u jutarnjim satima a sam program svečanosti započeo je u 9 sati uvodnim molitvama. Nakon molitvenog dijela uslijedilo je duhovno razmatranje na temu „Umijeće razgovora - slušanje u braku i obitelji" koje je okupljenim vjernicima izložio dr. fra Nikola Vukoja. Voditelj duhovnog programa prisutnim je obiteljima kroz konkretne primjere približio smisao međuljudskih odnosa unutar kršćanskih obitelji. Napose je istaknuo važnost slušanja pozvavši pritom sve da više pažnje u svakodnevnom životu posvete upravo slušanju svojih bližnjih.

Dr. Vukoja istaknuo je kako se susret u Gabrovici u prekrasnom Žumberku održava upravo na dan kada Sveti otac papa Franjo u irskom Dablinu

Rad s djecom na proslavi Godine obnove Krsnog zavjeta u Gabrovici

Sudionici duhovne obnove

slavi misu s obiteljima na Svjetskom danu obitelji. Na simboličan način i zajednica vjernika u Žumberku koja se okupila u Gabrovici povezana je u molitvi sa svjetskim obiteljima u Dablinu. U nastavku duhovnog programa za najmanje sudionike obiteljske duhovne obnove organizirane su i posebne radionice na kojima su djeca učila o vrijednostima obiteljskog zajedništva dok su stariji članovi sudjelovali u međusobnim razgovorima u grupama. Nakon dvosatne duhovne priprave, a prije samog početka svete liturgije blagoslovljena je ručno izrađena zastava s likom Gospe velikog hrvatskog krsnog zavjeta koja kao trajna uspomena ostaje simbol Godine obnove Krsnog zavjeta. U molitvenoj sabranosti u 11 sati započela je svečana sveta liturgija koju je predslavio protojerej stavrofor Žumberačkog vikarijata o. Milan Vranešić uz susluženje o. Daniela Vranešića, dr. Nikole Vukoje te đakona Zorana Vladušića. Mnogobrojnim vjernicima koji su se okupili na proslavi Godine obnove Krsnog zavjeta u homiliji je govorio stavrofor Vranešić ističući napose važnost sjećanja na one koji su u našoj najranijoj dobi za nas izvršili krsni zavjet. „Draga braćo i sestre, pozivam vas da se u ovim trenucima sjetite svojih roditelja, svojih kumova, svojih krstitelja i odgojitelja u vjeri koji su za vas izvršili krsni zavjet pred mnogo godina. Sveta nam je dužnost sjećati se svih tih dragih osoba koji su za nas

Nova dvorana u Bio parku Divlje vode uređena je za potrebe liturgijskog slavlja

Za vrijeme svete liturgije

molili još dok smo bili u povojima. Njih se danas sjećamo sa zahvalnošću, molimo se za sve njih, ali molimo i za nas da budemo vjerodostojni svjedoci svog krsnog zavjeta koji su oni za nas izrekli. Sjećajući se pak krsnog zavjeta skrećem vam pozornost i na odricanje od zloga. To je važan dio obreda krštenja, stoga budimo svjesni da zli djeluje u svijetu na razne načine vrebajući na čovjeka kojeg želi uništiti. Ugledajmo se u naše pretke koji su pred četrnaest stoljeća izrekli svoju vjernost Kristu i Crkvi i slijedimo njihov primjer"- među ostalim je kazao propovjednik. Na kraju homilije prisutni svećenici i vjernici zajedno su obnovili krsni zavjet izražavajući vjernost Kristu a odričući se pritom sotone i svih njegovih dijela. Na simbolični način obnova krsnog zavjeta obavljena je upravo u blizini potoka Breganice koji se još naziva i „Žumberački Jordan".

Cjelivanje Križa i mirstvovanje na završetku liturgijskog slavlja

Na samom kraju liturgije vjernici su u procesiji pristupali cjelivanju križa a prema običaju Istočne katoličke crkve prisutni su mirstvovani svetim uljem. Nakon svečane liturgije druženje vjernika nastavljeno je oko bratskog stola gdje je za sve obitelji organiziran zajednički ručak. U iskrenom zajedništvu, molitvi i slavljenju sv. Liturgije u Gabrovici je na najsvečaniji način proslavljena Godina obnove Krsnog zavjeta.

SVEČANI BLAGOSLOV ZASTAVE S LIKOM GOSPE HRVATSKOG KRSNOG ZAVJETA

Upovodu proslave Godine obnove Krsnog zavjeta u nedjelju 26. kolovoza 2018. u žumberačkom naselju Gabrovica (Bio park Divlje vode) svečano je blagoslovljena nova crkvena zastava s likom Gospe hrvatskog zavjeta. Nova zastava izrađena je tijekom ove godine a na vidljivi način simbolizira povezanost hrvatskih grkokatolika s cijelom Crkvom u Hrvata. Na zastavi je prikazan lik Bogorodice moliteljice koji je najstariji prikaz Majke Božje na hrvatskim prostorima. Ovaj prikaz Bogorodice u bizantskom stilu izvorno potječe iz 11. stoljeća, a pronađen je u katedrali sv. Marije i sv. Stjepana u Biskupiji kod Knina. Lik Bogorodice nalazio se na tzv. hrvatskom ikonostasu koji je bio po uzoru na bizantski nizak i sav od kamena. Bogorodica je prikazana u molitvenom stavu s dlanovima okrenutim prema vjernicima. Prema bizantsko-hrvatskoj tradiciji ovakav prikaz Bogorodice Moliteljice simbolizira osjećajni suodnos Majke Božje s vjernicima. Na liku Bogorodice nalazi se, na velu koji prekriva glavu, i grčki križ

Zastavu Gospe velikog Krsnog zavjeta s natpisom „Hrvati grkokatolici" izradila je gđa. Irma Peter (lijevo) gđa Zlata Romanović (desno)

s četiri ista kraka tzv. Crux imissa. Ova jedinstvena ikona u kamenu koja je toliko bliska hrvatskim katolicima bizantskog obreda sve više dobiva svoje mjesto u srcima mnogih vjernika Žumberačkog vikarijata. Lik Bogorodice Moliteljice neka u svakome ovih dana potakne duh pobožnosti i molitve.

Naš blagopokojni svećenik Žumberačkog vikarijata o. Živko Kustić napisao je himnu Gospi hrvatskog krsnog zavjeta, koja glasi:

„Spomen slave pokraj Knina,
velik zavjet sred Solina,
znak pobjede iznad Nina,
za Hrvate moli Sina.
Zvonimir ti pralik diže,
Jelena Ti crkvu gradi,
ta baština do nas stiže,
preuzeše zavjet mladi.
Od Trsata do Aljmaša,
Ti si Majko snaga naša.
O Poreča do Škrpjela,
svetišta su Tvoja bijela.
Olovo, Sinj, Tekije,
svud nas tvoja ljubav grije,
Brijeg Široki i Kondžilo,
štitilo je tvoje krilo.
Bistrica kraj Zagreb grada,
naše sloge nova nada.
Ti si sunce usred tmina,
Za Hrvate moli Sina".

Uz don Živka i blagopokojni žumberački vikar Ivica Pavković iskazivao je osobito poštovanje prema solinskom svetištu. On je organizirao 29./30. svibnja 1976. veliko žumberačko hodočašće u Solin koje je ostalo u najljepšem sjećanju mnogim vjernicima Žumberačkog vikarijata.

REPLIKA GOSPE HRVATSKOG ZAVJETA TRAJNO U ŽUMBERAČKOM VIKARIJATU

U godini obnove Krsnog zavjeta kao poticaj na duhovnu obnovu istaknut je lik Bogorodice moliteljice u bizantskom stilu. Najstariji je to prikaz Božje Majke u hrvatskom narodu a potječe iz bazilike u mjestu Biskupija kod Knina. Prve replike ovog lika izrađene su povodom proslave XIII. stoljeća kršćanstva među Hrvatima još 1977. godine, a lik je tada donesen i u hrvatsku grkokatoličku Križevačku eparhiju tj. u Žumberački vikarijat. No nakon proslave u Križevcima lik Gospe krsnog zavjeta vraćen je u Solin gdje se i danas nalazi.

Tijekom proteklih desetljeća replika je napravljena i za nacionalno svetište u Mariji Bistrici a svetinja se nalazi u bistričkoj crkvi na lijevom zidu te se vjernici mogu pred likom moliti. Jedna replika se također nalazi i u vojnom Ordinarijatu jer je cijela vojna biskupija posvećena upravo Gospi velikog hrvatskog krsnog zavjeta. U ovoj 2018. godini kada Hrvati grkokatolici, potomci slavnih uskoka, slave godinu obnove Krsnog zavjeta i na poseban način obnavljaju svoju povezanost s hrvatskim Marijanskim prasvetištem u Solinu izrađena je nova replika Gospe krsnog zavjeta koja će trajno ostati u Žumberačkom vikarijatu. Za pastoralne potrebe tj. procesije izrađena je i prijenosna nosiljka.

Lik Gospe trajno će ostati u Žumberačkom vikarijatu

HODOČAŠĆE VJERNIKA ŽUMBERAČKOG VIKARIJATA U SOLIN

Povodom Godine obnove Krsnog zavjeta održano veliko grkokatoličko hodočašće u Solin

U povodu obilježavanja Godine obnove Krsnog zavjeta u subotu 14. travnja 2018. godine održano je veliko grkokatoličko hodočašće u hrvatsko Marijansko prasvetište u Solinu. Tim povodom na Gospin otočić u Solin pristigli su hodočasnici iz Zagreba, Samobora, Jastrebarskog, Križevaca, Žumberka, a vjernicima sa sjevera Domovine pridružili su se i dalmatinski grkokatolici iz Splita i okolice. Hodočasnici iz Žumberačkog vikarijata u Solin su donijeli novoizrađenu repliku Lika Gospe hrvatskog zavjeta koja je izrađena upravo povodom Godine obnove Krsnog zavjeta. Prije početka euharistijskog slavlja na platou ispred crkve Lik Gospe je blagoslovio upravitelj dalmatinskih grkokatoličkih župa protojerej Milan Stipić.

Nakon blagoslova Bogorodičin lik su na svojim ramenima u procesiju ponijeli pripadnici povijesne postrojbe Žumberačkih uskoka. Nakon blagoslova i procesije veliko mnoštvo vjernika okupilo se u crkvi na euhari-

Blagoslov lika Gospe krsnog zavjeta ispred zavjetne crkve u Solinu

Grkokatolička procesija oko Marijanske crkve na solinskom Gospinom otočiću

stijskom slavlju. Svečanu svetu liturgiju u najstarijem hrvatskom Marijanskom svetištu predvodio je katedralni dekan Križevačke eparhije o. Daniel Vranešić a suslužili su o. Milan Stipić župnik u Jastrebarskom i upravitelj dalmatinskih grkokatoličkih župa, o. Mihajlo Simunović župnik katedralne župe u Križevcima, o. Milan Vranešić župnik u Stojdragi i Grabru, o. Ivica Radeljak duhovnik Grkokatoličkog sjemeništa iz Zagreba, fra Ivan Čupić svećenik Šibenske biskupije i don Ante Žderić svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije.

Na svečanoj liturgiji služio je đakon Livio Marjan kancelar Križevačke eparhije, a slavlju su prisustvovali i eparhijski bogoslovi. Svečanost su svojim pjevanjem uzveličali članovi Katedralnog kora iz Križevaca pod ravnanjem dirigenta Ozrena Bogdanovića. Okupljenim vjernicima prigodnu propovijed izrekao je don Ante Žderić koji je u svojoj homiliji istaknuo važnost ispravnog razumijevanja uskrsnog događaja koji je među ljudima trajno uklonio temeljni strah od smrti. „Grobni kamen nakon Isusovog uskrsnuća više ne predstavlja strah za čovjeka, on sada znači da smrt nema posljednju riječ i da je Isus pobijedio smrt svojim uskrsnućem"- među ostalim je u nadahnutoj propovijedi istaknuo don Žderić. Na kraju liturgijske svečanosti sve okupljene svećenike i vjernike pozdravio je katedralni dekan

koji je zahvalio vjernicima na velikom odazivu na grkokatoličko hodočašće u Solin tu gdje teče rijeka Jadro „hrvatski Jordan" u kojem su Hrvati istočnog i zapadnog obreda primili kršćanstvo i izvršili svoj krsni zavjet.

Svečana sveta liturgija u najstarijem hrvatskom Marijanskom svetištu u Solinu

Vjernici s područja cijelog Žumberačkog vikarijata sudjelovali su na zajedničkoj svečanosti u Solinu

Kliški i Žumberački uskoci zajedno u Solinu

Posebno su pozdravljeni i članovi povijesnih postrojbi Žumberačkih i Kliških uskoka koji su sudjelovali na hodočašću predvođeni svojim predsjednicima gospodinom Milanom Radićem i Damirom Žurom. Po završetku slavlja u solinskoj crkvi samoborski KUD Marko Vukasović održao je koncert pod ravnanjem gospodina Igora Kosa. Nakon svečanosti u Solinu hodočasnici su obišli lokalne znamenitosti i posjetili grad Split.

U Solinu je nakon liturgije nastupio KUD Marko Vukasović iz Samobora

HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU KAO DUHOVNA PRIPRAVA ZA PROSLAVU 250. GODIŠNJICE KRIŽEVAČKE EPARHIJE

Svećenici i vjernici Žumberačkog vikarijata započinju devetogodišnju duhovnu pripravu za veliku proslavu 250. godišnjice Križevačke eparhije (1777.-2027.)

Grkokatolici Žumberačkog vikarijata počeli su s ozbiljnim pripremama povodom obilježavanja 250. godišnjice Križevačke biskupije do koje je preostalo još devet godina. Želja je svećenstva da narod za tu obljetnicu pripreme zbog čega je svaka godina posvećena jednom od sakramenata. Tako je prva godina proglašena Godinom obnove Krsnog zavjeta. Tim povodom vlč. Milan Vranešić je u suradnji s agencijom Terra Sancta organizirao hodočašće na koje je 21.-29. rujna 2018. krenula grupa hodočasnika, njih 42, grko i rimokatolika. Išlo se pod geslom Od Svete Gere do Svete Zemlje, tragovima našeg Spasitelja Isusa na putovanje po Svetoj Zemlji. Nakon okupljanja u zračnoj luci Franjo Tuđman svi hodočasnici su dobili

Naši hodočasnici u grkokatoličkoj crkvi u Jeruzalemu

torbu, kapu i majicu na kojima je bilo otisnuto geslo i logo našeg puta. Slijedio je put prvo prema Beogradu, a nakon presjedanja u ranim jutarnjim satima sletjeli smo u Tel Aviv. Tamo nas je već čekao naš autobus koji će nas tijekom svih osam dana voziti od mjesta do mjesta koja ćemo obići.

Prvo smo krenuli prema Nazaretu, mjestu navještenja Isusova rođenja, ali i mjesto gdje će Isus provesti veći dio svog života. Znamo i da su ga zvali Nazarećanin. Nakon doručka, pomalo sneni jer nismo spavali cijelu noć krenuli smo u obilazak zajedno s našim vodičem prof. Tomislavom Vukom, franjevcem i profesorom biblijske arheologije na sveučilištu u Jeruzalemu. Prvo smo zastali pored Marijinog zdenca koji se nalazi unutar grčke pravoslavne crkve. Svakome je to bila prva prilika da pred Mariju donese sve molitve s kojima je krenuo na ovaj put. Hodajući smo, jer sve je blizu stigli do bazilike Marijina navještenja gdje smo prvo pogledali kako je prema onom što su arheolozi pronašli izgledala Isusova kuća. Prema današnjim mjerilima jako mala što i nama može biti poticaj za razmišljanje koliko nam je zaista u životu potrebno. Slijedio je ulazak u samu baziliku gdje je svatko sa svojim nakanama došao do špilje navještenja pitajući se kako ja reagiram na navještaj Božje riječi i da li joj se poput Marije odazivam. Prvu liturgiju imali smo u maloj kapeli pored bazilike gdje smo se

U Kafarnaumu, mjesto gdje je Isus učinio mnoga znamenja (Crkva Petrovog primata)

zahvalili na milosti ovog puta, ali i preporučili Mariji nas i sve naše. Nakon mise obišli smo još i melkitsku crkvu (Melkiti su grkokatolici u Svetoj Zemlji) gdje nas je stavrofor Milan Vranešić sve blagoslovio, a zajednički smo izmolili Zdravo Marijo na staroslavenskom i zapjevali jednu Marijansku pjesmu. Pored nje se nalazi i sinagoga u kojoj je Isus imao prvi govor te smo taj odlomak iz Svetog pisma i pročitali.

Nakon ručka i kratkog odmora u poslijepodnevnim satima krenuli smo prema brdu Tabor, mjestu Isusove preobrazbe, gdje se za gradnju te crkve koristio i slavonski hrast. To mjesto nas je podsjetilo na važnost vlastite duhovne preobrazbe.

Zadnje mjesto kojeg smo prvog dana obišli bila je Kana Galilejska gdje nas je prof. Vuk podsjetio na događaj kad je Isus na svadbi pretvorio vodu u vino, ali i da nas podsjeti da i mi činimo ono što nam On kaže. Bračni parovi obnovili su svoj bračni zavjet.

Drugog dana napustili smo Nazaret i krenuli prvo prema Tabghi, mjestu gdje je Isus pozvao Petra da ide za njim. On sve ostavlja i ide za njim. A mi? Nastavili smo put sve do Brda blaženstva, mjesto koje izgleda poput

U nazaretskoj grkokatoličkoj crkvi molili smo se Presvetoj Bogorodici

raja (zbog brojnih biljaka koje su zasađene) gdje smo ispred osmerokutne crkve (osam blaženstava) pročitali prvo njih, a onda i čuli što ona znače za naš konkretan život. I tu smo kao i na svakom mjestu imali vrijeme za kratku molitvu.

U središtu toga dana bio je odlazak u Kafarnaum, mjesto Isusova djelovanja. Tu su se naime dogodila brojna izliječenja zbog kojih su mnogi povjerovali Isusu. Cijelim mjestom dominira crkva koja je izgrađena iznad kuće Petrove punice u kojoj je Isus boravio dok je bio u tom mjestu. U neposrednoj blizini nalazi se i sinagoga gdje je On naučavao. Tu smo imali i liturgiju, a nakon kraće pauze uputili smo se prema Genezaretskom jezeru gdje nas je već čekao brod koji nas je trebao prebaciti na drugu stranu jezera. Nakon što smo se ukrcali na brod kapetan je podignuo zastavu i puštena je hrvatska himna. Svi smo bili duboko dirnuti. Ručak smo nakon jednosatne vožnje imali u kibucu gdje smo jeli prefinu ribu.

Iza ručka, prepuni dojmova krenuli smo iz Galileje prema Jeruzalemu gdje ćemo tijekom pet idućih dana biti smješteni. Iz zelene Galileje išli smo prema pustinjskom području, a sve u samo nekoliko sati. Dan smo završili smještajem u lijepom hotelu na vrhu Maslinske gore Sedam arkada od kuda se pruža prekrasan pogled na stari dio Jeruzalema. Dan smo završili molitvom krunice u parku ispred hotela što smo činili svake večeri do kraja našeg boravka u Jeruzalemu moleći za sve potrebe s kojima je svatko krenuo na ovo hodočašće.

Treći dan našeg boravka započeli smo obilaskom mjesta na Maslinskoj gori: crkva Isusova uzašašća na nebo, crkve Očenaša, u kojoj smo izmolili Očenaš na staroslavenskom i hrvatskom, nakon čega smo se spustili do crkve Gospodnjeg plača. Iza nje smo spuštajući se došli do crkve Marijina groba gdje se svatko kratko pomolio upravo na tom mjestu. U neposrednoj blizini nalazi se Getsemanski vrt. Na mjestu gdje je Isus uoči Judine izdaje sate i sate proveo u molitvi i mi smo isto zavapili, ne da nas zaobiđe ijedan kalež koji moramo ispiti nego da imamo snage prihvatiti Božju volju. Nakon ručka započeo je obilazak starog dijela Jeruzalema, gdje smo razgledali dvoranu Posljednje večere u kojoj smo izmolili molitve na čast Svetoga Duha te crkvu Marijina usnuća. Na kraju trećeg dana imali smo sv. misu Gospodnje večere, kao uspomenu na Veliki četvrtak.

Četvrti dan je bio spomen na sv. petak, subotu i Uskrs. U bazilici Isusova groba smo već u 9 sati imali liturgiju u kojoj smo se podsjetili na njegovu žrtvu, ali i važnost prihvaćanja vlastitog križa. Slijedio je obilazak Isusova groba koji nas je sve ganuo i pomogao da i mi sami prihvatimo

svoj, barem zemaljski kraj, nakon kojega uvijek slijedi uskrsnuće. Nakon ručka krenuli smo prema Zapadnom zidu ili kako ga još zovu Zid plača gdje nas je prof. Vuk upoznao s poviješću, kulturom i vjerskim običajima Židova. Mnogo toga nam je bilo nepoznato pa nam je bilo drago da smo naučili nešto novo. U popodnevnim satima je u dvorištu franjevačkog samostana započeo križni put koji nas je ulicama starog dijela Jeruzalema doveo do bazilike Isusova groba, Kalvarije i mjesta Isusova groba. Po postajama se je 14 muškaraca iz grupe izmjenjivalo u nošenju križa od postaje do postaje dok smo svi moleći i razmatrajući proživljavali što i Isus, ali kroz vlastite živote, muke i iskušenja. Život nakon takvog iskustva ne može više biti isti.

Obnova Krsnog zavjeta na rijeci Jordanu gdje je kršten Isus Krist.

Petog dana krenuli smo prema Ain Karemu, mjestu rođenja Ivana Krstitelja. Mjesto rođenja izgleda isto kao i mjesto Isusova rođenja. Ispred same crkve je na jednoj od ploča ispisan hvalospjev Veliča duša moja Gospodina na hrvatskom koji smo svi zajedno izmolili. Nakon toga smo se zajedno popeli do crkve pohoda Blažene Djevice Marije Elizabeti. Betlehem, mjesto Isusova rođenja bilo je naše sljedeće odredište. Po dolasku smo se odmah zaputili prema špilji Isusova rođenja. Došavši u špilju u kojoj smo

se poput pastira poklonili Isusu rođenom na tom mjestu, svatko je poželio da se On svakodnevno na novi način rađa u našim srcima. Nakon ručka išli smo u daljnji obilazak, crkve sv. Katarine (župna crkva) te podzemnog ambijenta, a na jednom od njih služena je sv. misa. Tijekom mise se neovisno o dobu godine kad se dođe u Betlehem pjevaju božićne pjesme, pa smo to učinili i mi tijekom mise, ali i na Pastirskom polju kojeg smo posjetili nakon liturgije. Poseban je doživljaj. Vani je 35 stupnjeva, a ti se raduješ kao da je Božić.

Već je šesti dan našeg hodočašća. Danas idemo u najtopliji i najniži dio Izraela, u pustinju gdje se temperature penju do gotovo 40 stupnjeva, a mi se vozimo 400 metara ispod razine mora. Nevjerojatno iskustvo. Putem zastajemo, gledamo tu nepreglednu pustinju i susrećemo se s beduinima. Svašta bi ti prodali. Naše prvo odredište toga dana je rijeka Jordan, gdje smo svi odjeveni u jednake majice koje smo dobili još u Zagrebu imali obnovu krsnog zavjeta, koja se nadovezala na onu koju smo prije nekoliko mjeseci imali kod Gospe od Otoka u Solinu (rijeka Jadro na kojoj je bilo prvo pokrštavanje Hrvata) te u Koretićima na Žumberku (potočić Bregana) svjedočeći time svoju ukorijenjenost u Crkvu, ali i naše zajedništvo.

Prepuni dojmova zbog onog što smo toga jutra doživjeli idemo prema Jerihonu gdje imamo sv. liturgiju u župnoj crkvi Dobroga pastira koji pokazuje koliko mu je svaka ovca bitna i da je spreman potražiti svakoga koji se izgubi na svome putu. Bila je to i zahvala Gospodinu što i nas vraća na pravi put kad odlutamo. Iznad samog grada nalazi se Brdo kušnje, na kojem je Isus bio od đavla kušan nakon što je četrdeset dana hodao kroz pustinju. Na Brdo smo se popeli žičarom, a nakon još 300 metara uspona došli smo do pravoslavnog manastira na stijeni gdje je sam kamen kušnje. Tu smo se i sami pomolili kako bi izdržali svoje životne kušnje i znali se oduprijeti zlu. Ojačani u vjeri spustili smo se u dolinu svjesni da sve što nam u životu treba imamo u Njemu. Popodnevni dio programa bio je rezerviran za odlazak u Kumran gdje nam je naš vodič ispričao sve o kumranskim spisima, zajednici u kojoj su nastali te kako su pronađeni. Impresivno. Slijedilo je kupanje u Mrtvom moru koje nam je itekako dobro došlo nakon cijelog dana na visokim temperaturama. Samo smo plutali jer zbog visoke koncetracije soli ništa drugo nije bilo ni moguće. Osvježeni i puni doživljaja od toga dana vratili smo se u hotel.

Posljednjeg dana boravka u Jeruzalemu, jer sljedećeg dana rano ujutro trebali smo krenuti prema Zagrebu imali smo slobodno dopodne, za razgledavanje onog što nas osobno zanima, za osobnu pobožnost, ali i za kupnju

pokojeg suvenira za nas i nama drage osobe. Moram reći kako smo se u kupnji dosta dobro cjenkali s Palestincima. Poslije ručka i kratkog odmora u grkokatoličkoj katedrali imali smo sv. liturgiju koju je predvodio stavrofor Milan Vranešić. Ovo mu je bio treći put da je služio na hrvatskom jeziku, a i jedini je do sada koji je to učinio iz naše Križevačke biskupije. Umjesto propovijedi rekao je kako ćemo od sada i nadalje mi svojim životom propovijedati ono što smo na ovom hodočašću primili i doživjeli.

Radost zajedništva na svetozemskom hodočašću dugo ćemo pamtiti

Prepuni dojmova i iskustava kojima se kako su mnogi rekli nisu nadali bili smo pomalo tužni što je putu došao kraj. Svatko je poželio barem još jednom doći u zemlju, kolijevku tri monoteističke religije, bogate kulture i običaja. I sigurno će neki to i ostvariti. Ojačane vjere i puni iskustava Božje blizine vjerujemo da ćemo rasti i napredovati u svakom pogledu svjedočeći živoga Boga u nama i među nama.

Ivana Vranešić

ŽUMBERAČKI VIKARIJAT KRIŽEVAČKE EPARHIJE BOGATIJI ZA NOVOG SVEĆENIKA

Životopis o. Zorana Vladušića

Rođen sam u Puli 3. travnja 1986. kao drugi sin u obitelji oca Milana Vladušića i majke Mirjane r. Verbanac. Kršten sam kao dijete u rimskom obredu svoje majke te sam pohađao školski i župni vjeronauk kroz cijelu osnovnu školu, primajući u odgovarajućoj dobi i svetu prvu pričest i svetu krizmu. Tijekom osnovne škole također sam ministrirao i čitao u crkvi te sam se uključio u rad izviđačkog pokreta u kojem sam zatim proveo pet godina volontirajući kao voditelj radno-odgojnih i organizacijskih skupina mlađe djece. Opću gimnaziju završio sam također u Puli, pohađajući vjeronauk, volontirajući, ali i prolazeći fazu određenog mladenačkog bunta.

Neojerej Žumberačkog vikarijata o. Zoran Vladušić

Nakon uspješnog sudjelovanja u postupku selekcije za kadete Oružanih snaga Republike Hrvatske, odlučujem se ipak za civilno studiranje prava. U studiju ostvarujem uspjehe kao što su državna stipendija za 10% najboljih studenata i demonstratura na katedri Opće teorije prava i države

kod prof. Šimonovića. Ipak, na nekoj dubljoj razini ostajem prazan. Cijelo moje dotadašnje duhovno traganje, kako za Bogom, tako i za smislom vlastitoga života, dolazi do svoga cilja u rujnu 2007. godine, kada doživljavam jedan dublji susret s Gospodom i ujedno svećenički poziv, istovremeno jasan, ali i neodređen. Javljam se zatim tadašnjem porečkom i pulskom biskupu mons. Ivanu Milovanu te s njegovim blagoslovom ulazim u Bogoslovno sjemenište „Ivan Pavao II." u Rijeci.

Već od prve godine studija, uz redovne sadržaje svećeničke formacije, intenzivno nastojim i oko ispunjenja svoje davne želje - upoznavanja baštine istočnoga kršćanstva. Radi se prvenstveno o istraživanju vlastitih korijena, budući da je očeva strana obitelji pravoslavna. Zbog utjecaja ateizma to mi duhovno blago obitelji, nažalost, nije nikada bilo predano, ali sam na bogosloviji koristio priliku da ga sam otkrijem i ugradim u svoj život. Tako sam, na svoju veliku radost, saznao i za postojanje vjernika istočnog obreda koji su u potpunom katoličkom zajedništvu – grkokatolika. Povremeno sam posjećivao konkatedralu na Gornjem gradu, odlazio na svete liturgije, slušao liturgijsku glazbu bizantskog obreda, proučavao bogoslužne knjige i povijesne okolnosti u kojima su se razvijale istočne Crkve… Tijekom vremena provedenog na bogosloviji taj je element moga identiteta zadobivao sve veću važnost, dok mi pri kraju formacije (2013. g.) nije postalo sasvim jasno – ja trebam i želim biti upravo grkokatolički svećenik.

Kada sam, ostavivši se nakon nekog vremena svakog kalkuliranja, potpuno prionuo ostvarenju tog i takvog poziva, oženio sam Aleksandru r. Kalinić, dipl. ing. elektrotehnike, čiji su otac i majka također pripadnici istočne Crkve i koja je također nakon krštenja u latinskoj Crkvi sama otkrivala istočni obred svojih predaka i pronašla se u njemu. Nas dvoje vjenčani smo u grkokatoličkoj crkvi sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu u srpnju 2014. te smo doselili u Zagreb s nakanom da se aktivno uključimo u rad Križevačke eparhije. Tada sam kao magistar teologije honorarno radio kao suradnik u Studentskom pastoralu don Damira Stojića, SDB, a pohađali smo grkokatoličku župu Krista Kralja na Stenjevcu.

Nakon šest mjeseci u Zagrebu iz poslovnih razloga preselili smo u Samobor, gdje smo se uključili u rad grkokatoličkog Pastoralnog centra praoca vjere Abrahama. Otac Daniel Vranešić, mjesni župnik, na svaki me način podržao kao svećeničkog kandidata, te sam uz njegovu preporuku priložio i onu mons. Ivana Milovana, tada već biskupa u miru, don Damira Stojića, vlč. Ivice Berdika i vlč. Denisa Žuškina. Tako sam negdje početkom

2015. križevačkom ordinariju podnio svoju molbu za primanje među svećeničke kandidate Križevačke eparhije.

Tijekom dvije godine u Samoboru i jedne godine i devet mjeseci u Jastrebarskom upoznavao sam prilike u našoj Eparhiji, a osobito u našem Žumberačkom vikarijatu te sam se, zajedno sa suprugom, nastojao što potpunije uključiti u pastoralni život i pomoć župniku. Paralelno s time nastavio sam s radom u Studentskom pastoralu Sveučilišta u Zagrebu, a kasnije u Udruzi osoba s invaliditetom Samobora i Svete Nedelje. Tijekom tog vremena upoznao sam i mjesni kler, koji mi je potom izrazio podršku u nastojanju da ostvarim svećenički poziv. Naposljetku se o tome potvrdno izrazio i ordinarij, koji mi je udijelio niže redove zaključno s poređakonatom na blagdan Preobraženja Gospodnjega 2017. g. Sveti red đakonata primio sam na proslavi svetih Petra i Pavla u Sošicama 1. srpnja 2018. Najzad sam 23. rujna 2018. rukopoložen za prezbitera (svećenika) i tako je ostvarena ta velika životna prekretnica, koja istovremeno predstavlja cilj, vrhunac i zaključak svega onoga „prije", ali i izvor i usmjerenje svega onoga „poslije" u što sam tek zakoračio.

Prve svećeničke dane provodim uglavnom služeći svetu liturgiju, povremeno ispovijedajući i propovijedajući, moleći za Crkvu i svijet i također po raznim potrebama pojedinih vjernika te pripremajući se za najavljenu mi župničku službu. Također nastavljam poslijediplomski specijalistički studij iz područja psihosocijalnog rada te sam na raspolaganju za savjetovanje kao stručni volonter Obiteljskog savjetovališta Caritasa Zagrebačke nadbiskupije. S radošću iščekujem susret s dijelom Božjeg naroda kojega će mi Gospod povjeriti, kao što se radujem i svojem svećeničkom životu i služenju koje je preda mnom.

svećenik o. Zoran Vladušić

CRKVENA UNIJA U CRNOJ GORI I POKUŠAJ SKLAPANJA UNIJE U PEĆKOJ PATRIJARŠIJI U 17. STOLJEĆU

Crkvenu uniju u Crnoj Gori potrebno je promatrati kao jednu zaokruženu povijesnu cjelinu koja je u 17. stoljeću trajala punih 57 godina (1640.-1697.). Nastanak crnogorske unije uvjetovan je raznim društveno-političkim i crkvenim čimbenicima koji su u konačnici rezultirali 1640. godine sklapanjem unije cetinjskog mitropolita Mardarija Kornečanina - Uskokovića s Rimskom crkvom. Nakon smrti grkokatoličkog cetinjskog vladike Mardarija njega je na tronu cetinjskih mitropolita naslijedio Visarion Kolinović. Kao i njegov prethodnik tako je i Visarion sve do smrti ostao vjeran Katoličkoj crkvi. Crkveno jedinstvo u Crnoj Gori potrajalo je do kraja života grkokatoličkog vladike Visariona, dakle do 1697. godine. Sa smrću vladike Visariona prestaje unija episkopske odnosno mitropolijske razine u Crnoj Gori. Nakon 1697. godine u uniji ostaju tek poneki manastiri ili župe. Visarionov nasljednik cetinjski vladika Danilo Petrović umjesto prema Rimu okreće se Rusiji, a unija polako nestaje. U rimskim arhivima ostala je sačuvana bogata korespodencija između Svete Stolice i crnogorskih vladika, monaha i svećenstva, što svakako istraživačima omogućava objektivan uvid u stvarno stanje odnosa između Crnogorske crkve i Rima u 17. stoljeću. Crnogorska unija i događanja vezana uz nju imaju i puno širi i važniji značaj ukoliko se uzme u obzir da je Sveta Stolica upravo preko Crne Gore stupila u izravne kontakte sa pećkim patrijarhom na Kosovu. Sačuvani dokumenti potvrđuju kako se ubrzo nakon sklapanja unije u Crnoj Gori (1640.) izravno pristupilo pregovorima s pećkim patrijarhom oko sklapanje unije za cijeli teritorij Pećke patrijaršije. Povijest unije u Crnoj Gori u 17. stoljeću neodvojivo je povezana s događajima u samoj Pećkoj patrijaršiji na Kosovu jer su glavni nositelji unije u Crnoj Gori bili u neposrednoj vezi s pećkim patrijarhom. Pisati o uniji u Crnoj Gori a ne dotaći se pokušaja sklapanja unije u Peći bilo bi nepotpuno. Unionistički sabori u manastiru Đurđevim stupovima kod Berana i u manastiru Morači najbolji su dokaz koliko je crnogorsko područje bilo važno za proces zbližavnja Katoličke i Pravoslavne crkve. Slobodno se može zaključiti kako su upravo crnogorski monasi bili glavni nositelji crkvenosjediniteljske ideje na jugoistoku Europe. No proces oko crkvenog jedinstva na tlu Crne Gore u 17. stoljeću treba staviti u povijesni kontekst onodobnih društvenih događanja u kojima su glavnu riječ vodile Turska i Venecija. Venecija ili Mletačka republika željela je potpuno oslobođenje

Crne Gore od Osmanlija u čemu je našla najvjernijeg saveznika upravo u monasima i vladikama. Sa druge strane Turci ili Osmanlije poduzimali su sve da osujete namjere o ujedinjenju kršćana. Turci su shvatili da jedinstvo kršćana znači protjerivanje Osmanlija iz crnogorskih krajeva. Osmanlije su crkvenu uniju u Crnoj Gori smatrali izravnom prijetnjom svojoj vlasti stoga su saznavši za sklopljenu uniju u manastiru Morači 1654. godine ubili budimljanskog mitropolita Pajsija Kolašinovića ne bi li na taj način spriječili provedbu unije. Detaljniji povijesni prikaz događaja vezanih za uniju u Crnoj Gori potvrđuje tešku situaciju crnogorskih kršćana koji su u 17. stoljeću tražili izlaz iz situacije u kojoj im je prijetila asimilacija u islam ili nestajanje.

Dolazak katoličkih misionara u Crnu Goru u 16. stoljeću

Tijekom 16. stoljeća zabilježeni su prvi dolasci talijanskih misionara na područje Crne Gore. Cilj dolaska misionara bio je zbližavanje katolika i pravoslavnih nasuprot sve snažnijem utjecaju islama koji je pod utjecajem turskih vlasti asimilirao kršćansko crnogorsko stanovništvo. Povijesni dokumenti svjedoče kako je prvi misionar na području Crne Gore bio talijanski svećenik Tommaso Raggio (1531.-1599.). No i prije dolaska misionara Raggia postojala je u Crnoj Gori tradicija određenog crkvenog jedinstva različitih obreda o čemu postoje sačuvana pismena svjedočanstva[1]. Spomenuti misionar Tommaso Raggio djelovao je kao misionar u Kotoru, a sačuvana su njegova izvješća iz 1574. godine u kojima Svetu Stolicu izvješćuje o ostvarenim kontaktima s pravoslavnim episkopima.[2] Na kotorskom području misionarski je na zbližavanju kršćana različitih obreda djelovao i svećenik Giulio Mancinelli (1537.-1618.). Krajem 16. stoljeća (1595.) zabilježen je u Crnoj Gori intenzivan rad franjevca Frane Antuna Bertučevića koji je napose radio na zbližavanju katolika i pravoslavnih. Ovaj je franjevac pokušao za uniju pridobiti crnogorskog vladiku Heruvima. Općenito se na koncu 16. stoljeća osjećala bliskost kršćana kojima je na crnogorskom tlu prijetila osmanlijska strahovlada. Godine 1599. u Paštrovićima je dvadeset i pet obitelji pod utjecajem franjevca misionara prihvatilo uniju.

---

[1] Lenka Blehova Čelebić, „Vjerska slika Boke Kotorske početkom XVI. vijeka – arhivska svjedočanstva", str. 61. U dokumentima iz 1523. godine spominje se slučaj iz Perasta tj. Luštice u kojem se vodio sudski spor oko jedne ženidbe. Na upit suca koje je vjere svjedok Petar Radonjić iz Krtola je izjavio:"Njegujem pravoslavni obred, a poslušan sam Svetoj Rimskoj crkvi". Ovo je jasno svjedočanstvo o prisutnosti crkvene sjediniteljske tradicije u Crnoj Gori i prije dolaska katoličkih misionara.

[2] Mijo Korade, „Hrvatski isusovački misionari i pokušaj Unije s pravoslavnima od 16. Do 19. stoljeća", Crisis god. XVII., br. 1., Križevci, 2015., str. 41.

Područje Crne Gore

17. stoljeće - stoljeće crkvenog jedinstva

Na samom početku 17. stoljeća bilo je jasno da nastupa novo vrijeme crkvenog jedinstva katolika i pravoslavnih. Potvrda je tome pismo pećkog patrijarha Jovana koje je 1601. godine uputio papi Klementu VIII. Patrijar-

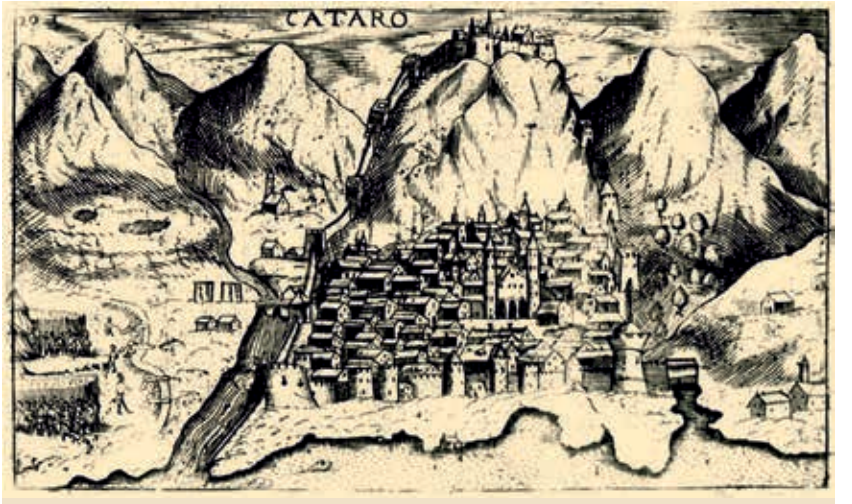
Paštrovići

hov izaslanik kaluđer Damjan donio je u Rim 3. srpnja 1601. godine pisma u kojima je između ostalog stajalo kako patrijarh prihvaća razgovore oko jedinstva s Rimskom crkvom. Kako bi potvrdio vjerodostojnost pisama kaluđer Damjan u Rimu je sve ovjerio posebnom izjavom i potpisom zaklevši se pritom na sveto Evanđelje. Sveta Stolica posvetila je veliku pažnju inicijativi oko zbližavanja s pravoslavnima na istočnoj jadranskoj obali i u unutrašnjosti. Posebna uloga u procesu zbližavanja dodijeljena je nadbiskupu u crnogorskom gradu Baru. Mjesto Bar ostati će sve do 1624. godine glavno središte za djelovanje katoličkih misionara prema unutrašnjosti. Godine 1608. za barskog nadbiskupa imenovan je Marin Bici koji je dobio ujedno i naslov „primas Srbije". Nadbiskup Bici uočio je da se u Baru, Budvi i drugim mjestima katolici i pravoslavni služe istim crkvama ali svatko od njih bogoslužje vrši na svom oltaru. Takvoj praksi ubrzo se usprotivila Sveta Stolica koja je preko biskupa htjela ukinuti praksu služenja katolika i pravoslavnih u istim crkvama. Nadbiskup Bici usmjerio je svoj rad na uniji na područje Paštrovića tj. na petnaestak sela između Budve i Spiča. Na području mikroregije Paštrovića nalazili su se i manastiri Ražević, Gradište, Praskavica i Duljevo koji će ubrzo postati nositelji crkvenosjediniteljske inicijative za cijelu Crnu Goru. Osnivanjem Kongregacije za širenje vjere

1622. godine pojačan je priljev katoličkih misionara na crnogorsko područje, a i sama materijalna pozicija misionara znatno se poboljšala. Dne 16. rujna 1624. godine za barskog nadbiskupa imenovan je Petar Masarek, a upravo u to vrijeme Sveta Stolica određuje da umjesto Bara, koji se našao u turskoj okupaciji, novo središte za djelovanje misionara bude Kotor.

Kotor sjedište misijskog djelovanja prema Cetinju (od 1624. godine)

Odredivši Kotor za središte misijskog djelovanja za cijelu Crnu Goru rimska Kongregacija za širenje vjere je sada usmjerila svoju djelatnost izravno prema Cetinju – sjedištu crnogorskog mitropolita. Već iduće godine (1625.) kotorski biskup Vincent Buča preko svog bliskog suradnika misionara Jurja Vuškovića ostvaruje kontakte s pravoslavnim klerom. Koliko je bilo važno pitanje unije potvrđuje i jedan podatak iz prakse Kotorske biskupije. Naime, imenovani vikar kotorskog biskupa imao bi posebnu zadaću, ili još ispravnije primarni zadatak, da brine oko provedbe unije s pravoslavnima te da o postignutim uspjesima redovito izvješćuje Kongregaciju u Rimu. Vikar kotorskog biskupa misionar Ivan Pasquali revno je provodio zadaću oko unije s cetinjskim mitropolitom. On 27. veljače 1625. godine izvješćuje rimsku Kongregaciju kako uspješno radi na uniji u cetinjskom manastiru i da redovito komunicira s cetinjskim mitropolitom.

Kotor sjedište misionara

No iz nekog razloga došlo je do sukoba između kotorskog biskupa Buče i njegovog vikara Pasqvalija pa je i sama Kongregacija morala intervenirati da se pomire i da sve „prepuste zaboravu". U isto vrijeme u Barskoj nadbiskupiji djeluje na provođenju unije i svećenik Petar Samuilo vikar barskog nadbiskupa Petra Masareka. Iz ovoga proizlazi da se u isto vrijeme na uniji radilo i iz Kotora i iz Bara s tim da je kotorski biskup djelovao prema mitropolijskom sjedištu u Cetinju a barski nadbiskup prema patrijaršijskom sjedištu u Peći u susjednom Kosovu. Godine 1629. veoma uspješno na uniji radi misionar fra Serafim Miserčić koji je u jedinstvo s Katoličkom crkvom priveo vjernike u naseljima Ljuštici, Lješevićima i Krtolama. Proces priprema za sklapanje crkvenog jedinstva na području Crne Gore bio je uvelike uvjetovan i materijalnim sredstvima. Naime djelatnost misionara je izravno financirala Kongregacija za širenje vjere iz Rima uzimajući u svoju službu misionare na rok od tri godine. U tom procesu bila je svakako presudna uloga tajnika Kongregacije Franje Ingolija koji je posebnu pažnju posvećivao Crnoj Gori. Nije bilo manje važno ni pitanje pitomaca i njihovog školovanja u sjemeništima u Rimu i Ilirskom kolegiju u Loretu. Misionari su sa crnogorskog područja redovito slali u Italiju na školovanje dječake, među ostalim i one bizantskog obreda, koje su smatrali prikladnima za svećeničku službu. No i tu je broj kandidata bio ograničen što je imalo itekako utjecaja na mnoga crkvena zbivanja u Crnoj Gori. Kongregacija i misionari osobitu su pažnju posvećivali i bogoslužnim knjigama na crkvenoslavenskom jeziku koje su bile zapravo most do klera bizantskog obreda, osobito u manastirima.

Prelasci katolika u pravoslavlje i obrnuto u četvrtom desetljeću 17. stoljeća

U tridesetim godinama 17. stoljeća nastupa intenzivno razdoblje masovnih vjerskih prelazaka. Misionari koji su djelovali u crnogorskim mjestima izvješćuju kako mnogi katolici zbog nedostatka svećenika prelaze u pravoslavlje. Misionar fra Donat Jelić iz Crne Gore piše 19. lipnja 1634. godine rimskoj Kongregaciji za širenje vjere kako je „skoro posve katoličko mjesto Spič (kod Bara) s više od 120 kuća radi nestašice katoličkog klera, većim dijelom već postalo pravoslavno. U susjednom selu Sosina ima 340 katolika, ali su to samo po imenu, jer su posve zaraženi skizmatičkim obredom i običajima..."[3] Iste godine (1634.) misionar Juraj Vušković izvješćuje

[3] Krunoslav Draganović, „Masovni prelazi katolika na pravoslavlje", Vrhbosna, Br.2, 1942., str. 52.

o konkretnom slučaju naselja Šestan kod Bara gdje su katolici prešli u pravoslavlje. Misionar Vušković navodi Kongregaciji i konkretan razlog prelazaka a to je „nedostatna briga mjesnog katoličkog biskupa za svoje vjernike". Prema izvještaju misionara iz 1635. godine u plemenu Bjelopavlića još je bilo 200 katoličkih obitelji, a iste godine na području regija Zete i Morače nalazilo se 1000 katolika. Kasnije su svi zbog nebrige biskupa prešli na pravoslavlje. Naime u to vrijeme na području cijele Crne Gore, osim Primorja, nalazila su se samo dva katolička svećenika.[4] Godine 1636. u Kotor dolazi misionar fra Bonaventura Palacuolo i s misionarima obilazi manastire u Paštrovićima potičući monahe na jedinstvo s Katoličkom crkvom. Dne 5. travnja 1636. narodni zbor Paštrovića prihvaća Uniju te priznaje Papu za svog poglavara. Na istom zboru narodna skupština izabrala je četiri izaslanika koja su uputili u Rim.

Djelovanje misionara Franje Leonardisa i plemića Franje Bolice na uniji u Paštrovićima i Cetinju – pripreme za sklapanje unije

Rad i utjecaj misionara Franje Leonardisa i njegovog pomoćnika kotorskog plemića Franje Bolice presudan je za sklapanje unije cetinjskog mitropolita Mardarija Kornečanina - Uskokovića. Plemić Bolica uživao je veliki ugled kod pravoslavnih, od kojih su mu mnogi bili i prijatelji, stoga je Kongregacija izabrala upravo njega da uz Leonardisa bude glavna osoba za provedbu unije s cetinjskim mitropolitom. Kao opunomoćenici Kongregacije za širenje vjere Leonardis i Bolica započeli su svoje službeno djelovanje u srpnju 1636. godine. Misija im je određena za naredne tri godine a kao suradnik dodijeljen im je misionar Ivan Knjinski.

Grb obitelji Bolica

Dekret im je iz nekog razloga ponovno potvrđen 23. rujna 1636. godine s naglaskom da Kongregaciji moraju svakih šest mjeseci podnijeti izvještaj o svom radu. U godini kada su Leonardis i Bolica započeli intenzivno raditi

[4] U izvješću barskog nadbiskupa Marina Bicija iz 1610. godine navodi se da su plemena Bjelopavlići, Piperi, Bratonožići u punom broju katolici. Isto tako katolička su plemena Drekalovići i Kuči. Svi oni kasnije, tijekom 17. stoljeća. zbog nedostatka katoličkih svećenika prelaze na pravoslavlje.

na uniji u Paštrovićima izbile su prve nesuglasice s kotorskim biskupom Vincentom Bučom. Kotorski je biskup Buča naime sam sa izaslanicima iz Paštrovića kreuo na put u Rim bez koordinacije sa Leonardisom i Bolicom. Biskup Buča je želio u Rimu provesti uniju paštrovskih kaluđera bez znanja Leonardisa što je uvelike uznemirilo duhove. No od unije koju je namjeravao provesti biskup Buča sa izaslanicima iz Paštrovića ipak nije bilo ništa. Ostali su u Veneciji odakle su se nakon izvjesnog vremena vratili natrag u Paštroviće. Iz dokumenata se zaključuje da su dakle kotorski biskup Vincent Buča i misionar Franjo Leonardis u isto vrijeme radili na uniji ali paralelno i neusuglašeno. Ipak Leonardis je imao izravnu zaštitu rimske Kongregacije što mu je uvelike olakšavalo položaj i djelovanje.

Jeromonah Josif kandidat za prvog grkokatoličkog biskupa u Crnoj Gori

Misionar Franjo Leonardis svoj rad na uniji počeo je 1636. godine intenzivno provoditi na području Paštrovića u crnogorskom primorju. Ubrzo je Kongregaciji u Rim poslao prijedlog da mladog jeromonaha Josifa, sina svećenika Nikole Stefanovića, iz manastira Gradište imenuje njegovim službenim pomoćnikom te da mu dodijele primjerenu plaću za naredne tri godine kao što je to i običaj s drugim misionarima. Kongregacija je usvojila Leonardisov prijedlog i jeromonah Josif postao je službenik rimske Kongregacije za širenje vjere u svojstvu misionara za područje Paštrovića. Leonardis je smatrao da je jeromonah Josif primjereni kandidat za prvog sjedinjenog (grkokatoličkog) biskupa u Crnoj Gori.

No planovi o zaređenju Josifa za katoličkog episkopa bizantskog obreda naglo su se promijenili naredne 1637. godine. Kongregacija je inače svesrdno podržavala inicijativu o imenovanju Josifa za biskupa ali je Leonardis iznenada počeo odgađati sa posvećenjem. Razlog je tome bio cetinjski mitropolit Mardarije Kornečanin koji je vjerojatno saznao za Leonardisove namjere da za episkopa posvete Josifa te je to svakako htio spriječiti. Sada je umjesto Josifa u središte Leonardisove pažnje naglo došao mitropolit Mardarije koji je izrazio želju da sklopi uniju s Katoličkom crkvom. Svoju pažnju Leonardis je usmjerio prema Mardariju ali iz jednog izvještaja Kongregaciji saznaje se da će ukoliko propadne plan s Mardarijem ipak za episkopa biti posvećen Josif. U pismu od 1. prosinca 1637. Leonardis piše Kongregaciji da se pričeka s posvećenjem Josifa za episkopa. Spomenuti Josif sam je uputio 20. prosinca 1637. godine pismo Kongregaciji u kojem navodi kako želi doći u Rim – vjerojatno zbog dogovora oko vlastitog bi-

Manastir Gradište u kojem je 1636. godine boravio jeromonah Josif Stefanović kandidat za prvog grkokatoličkog biskupa u Crnoj Gori

Manastir Praskavica dugo godina jedno od glavnih središta crkvenosjediniteljskog monaškog pokreta u Crnoj Gori

skupskog posvećenja. No do posvećenja ipak nije došlo jer su se intenzivirali pregovori oko unije s cetinjskim mitropolitom Mardarijem.

Intenzivni razgovori o uniji s mitropolitom Mardarijem tijekom 1638./1639. godine

Razgovori o uniji misionara Leonardisa i mitropolita Mardarija koji su započeli 1637. protegnuli su se i u narednu 1638. godinu. U prvim mjesecima 1638. godine intenzivno se pripremao sastanak na kojem bi se dogovorili detalji oko sklapanja unije. Leonardis 3. ožujka 1638. izvješćuje Kongregaciju kako je dogovorio sastanak s mitropolitom Mardarijem u Kotoru. Sastanak je održan negdje u svibnju iste godine a o svim detaljima i uspjehu sastanka Kongregaciju je Leonardis izvijestio u pismu od 10. srpnja 1638. godine.

Čini se da je Leonardisovo izvješće dočekano u Rimu s velikim oduševljenjem jer mu već 27. srpnja odgovara osobno prefekt Kongregacije kardinal Antonije Berberin ističući kako je čak i Sveti Otac iznimno zadovoljan najavom sklapanja unije crnogorskog mitropolita Mardarija koju priprema Leonardis sa suradnicima. No pregovori s Mardarijem trajali su

Manastir Cetinje sjedište sjedinjenih (grkokatoličkih) vladika od 1640. do 1697. godine

puno duže od predviđenog. Razgovori o uniji ušli su već u treću godinu. Jedan od Leonardisovih suradnika plemić Franjo Bolica izvjestio je 19. ožujka 1638. Kongregaciju kako je „episkop cetinjski sve postojaniji i čvršći u svojoj namjeri da se sjedini s Rimom". No unatoč svemu unija još nije sklopljena pa tako 25. rujna 1638. Leonardis traži od Kongregacije daljnje smjernice u postupanju prema mitropolitu Mardariju. Leonardis u pismu ujedno traži i novac za put u Rim što zapravo znači da je htio u samoj Kongregaciji provesti dodatne usmene konzultacije vezano za tako važan događaj kao što je sklapanje unije cetinjskog mitropolita. No u međuvremenu su i Turci saznali za Mardarijeve namjere oko sklapanja unije te su ga zatvorili. U studenome 1639. godine je Leonardis boravio u Cetinju jer je u međuvremenu Mardarije ipak pušten iz zatvora.

Završne pripreme za sklapanje unije cetinjskog mitropolita

Nakon trogodišnjih pregovora u siječnju 1640. godine Mardarije je u Rim uputio svoje izaslanike iako je prvotni plan bio da u Rim otputuje i sam Mardarije.

Iz sigurnosnih razloga od plana se odustalo tako da su u mitropolitovo ime putovali njegovi najbliži suradnici. Uz dva povjerljiva cetinjska monaha

Selo Kornet rodno mjesto prvog grkokatoličkog cetinjskog mitropolita Mardarija

u Rim je putovao i Mardarijev nećak Visarion Kolinović koji će ga kasnije naslijediti na episkopskom tronu. U pratnji mitropolitovog izaslanstva je dakako bio i Franjo Leonardis. Izaslanstvo je u Rimu primio osobno papa Urban VIII. Veoma je važno istaknuti kako je nakon uspješnih pregovora s mitropolitom Mardarijem rimska Kongregacija posebnim dekretom od 2. travnja 1640. ovlastila misionara Franju Leonardisa da u ime Svete Stolice vodi pregovore o Uniji i s pećkim patrijarhom.

Boravak u Rimu u prvoj polovici 1640. godine Leonardis je iskoristio da zatraži od Kongregacije poseban status za cetinjskog kaluđera Visariona Kolinovića. Leonardis je naime predlagao Visariona za svog pomoćnika koji će primati plaću od Kongregacije. Prijedlog je usvojen te je Kongregacija, dakle od 1640. godine, u svoju službu na tri godine s redovitom plaćom primila kaluđera Visariona koji će kasnije postati drugi sjedinjeni (grkokatolički) cetinjski mitropolit. Uz to Leonardis je tražio financijsku pomoć za otvaranje posebne škole u Budvi u kojoj bi se školovali svećenički kandidati. Pokušaj je to bio da se u Budvi osnuje sjemenište tj. Bogoslovija za sjedinjene (grkokatolike). I ovaj prijedlog Kongregacija je materijalno podržala. Po povratku iz Rima, negdje u ljetu 1640. godine, iz Kotora na Cetinje odlazi kaluđer Mihajlo koji je bio jedan od mitropolitovih izaslanika.

Manastir Vranjina na ušću Morače u Skadarsko jezero

Nakon što je kaluđer Mihajlo detaljno izvijestio mitropolita Mardarija o pregovorima u Rimu ovaj je zadovoljan potvrdio Leonardisu konačnu odluku o sklapanju unije. Sam Leonardis izvijestio je pismom od 20. srpnja 1640. rimsku Kongregaciju u kojoj je naveo kako je unija s cetinjskim mitropolitom sigurna i da je pripremljena ispovijest vjere koju će Mardarije uskoro ispovjediti i vlastoručnim potpisom ovjeriti te konačno mitropolitskim pečatom potvrditi. No kad je u srpnju 1640. već sve bilo spremno za svečani čin sklapanja unije Turci su po drugi puta zatvorili mitropolita Mardarija odvevši ga u zatvor u Podgoricu. Dok je mitropolit boravio u turskom zatvoru misionar Franjo Leonardis nastavio je obilaziti crnogorske manastire. Na blagdan Uspenija presvete Bogorodice (15/28. kolovoza 1640.) Leonardis je boravio u manastiru sv. Nikole u Vranjini gdje je monahe izvijestio o prijemu crnogorske delegacije u Rimu.

U rujnu su Turci oslobodili mitropolita Mardarija i moglo se pristupiti sklapanju unije.

Unija crnogorskog mitropolita Mardarija Kornečanina (Uskokovića) u manastiru Vovedenija presvete Bogorodice u Mainama 28. rujna 1640. godine

Kao što je prethodno prikazano samom činu sklapanja unije cetinjskog mitropolita Mardarija Kornečanina, narodnog prezimena Uskokovića,[5] prethodile su tri godine iscrpnih pregovora i konačno odlazak posebne delegacije u Rim. Do sklapanja unije u Mardarijevom slučaju dakle nije došlo naglo i brzopleto već se ona pripremala više godina i uz prihvaćanje mnogih uvjeta koje je Mardarije postavio. Među ostalim Mardariju je osigurana plaća kao i svim drugim katoličkim biskupima, zadržao je potpuno neoskvrnjen bizantski obred uključujući julijanski kalendar, i ono što je možda najznačajnije nije se morao odreći pećkog patrijarha. Dapače sam sjedinjeni mitropolit obvezao se raditi na sjedinjenju pećkog patrijarha s Rimskom crkvom. Svečani čin sklapanja crkvene unije cetinjskog mitropolita Mardarija s Katoličkom crkvom održao se u manastiru Vovedenija presvete Bogorodice u mjestu Maine dne 28. rujna 1640. godine. Činu su svjedočili Franjo Leonardis, don Ivan Vestio, don Jakov Dantatrinita i jeromonasi

[5] Mardarije Uskoković rođen je u selu Kornetu u nekadašnjoj Ljšanskoj nahiji. Zbog mjesta rođenja ponekad se naziva i Mardarije Kornečanin. Od 1625. godine Mardarije je vršio dužnost igumana u Cetinjskom manastiru i već se tada susreo sa katoličkim misionarima. Godine 1637. Mardarije se spominje kao mitropolit na Cetinju.

manastira Vovedenija.[6] U samom dokumentu o sklapanju unije navodi se: „Mardarije vladika Makedonije, Crne Gore i Cetinja u ime svih vjernika, pratnje i vojvoda sklopio je uniju s Katoličkom crkvom".[7] Nekoliko dana nakon sklapanja unije (2. listopada 1640.) sada sjedinjeni (grkokatolički) cetinjski mitropolit Mardarije uputio je u Rim tri pisma. Prvo pismo bilo je upućeno papi Urbanu VIII., drugo prefektu Kongregacije za širenje vjere kardinalu Antoniju Berberiniju i treće tajniku Kongregacije Franji Ingoliju.[8] Dne 9. listopada 1640. iz manastira Maine u Rim piše i misionar Leonardis koji u pismu traži materijalnu pomoć za cetinjski manastir. Cetinjski mitropolit Mardarije ostao je do svoje smrti grkokatolik i vjeran Katoličkoj crkvi, a isto je učinio i njegov nasljednik Visaron koji je preminuo 1697. kada po svemu sudeći prestaje unija u Crnoj Gori. Crna Gora tj. Cetinjska mitropolija bila je u crkvenom zajedništvu s Rimskom crkvom punih 57

Manastir Maine u kojem je sklopljena unija cetinskog mitropolita Mardarija s Katoličkom crkvom

[6] Lovorka Čoralić, „Prilog životopisu barskog nadbiskupa Franje Leonardisa (1644.-1645.), Zagreb, str. 83. Rad obiluje povijesnim izvorima.

[7] Andrija Nikić, „Specifičnost crkvenih prilika u Hercegovini u 17. stoljeću", Mostar, 1988., Autor se poziva na original dokumenta u SOCG sv.125 ff 125 i ff 330v-353v (original i prijepis).

[8] Jovan Radonić, „Rimska kurija i južnoslavenske zemlje od XVI. Do XIX. vijeka", Beograd, 1950., str. 147.-148.
Pisma su prvi puta u cijelosti objavljena u zborniku radova „Starine" Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Knjiga XXV., „Isprave godina 1579.-1671. tičući se Crne Gore i stare Srbije", str. 167.-168., priredio: E. Fermežin, Zagreb, 1892. U istom radu donose se iznimno važna cjelovita pisma grkokatoličkog vladike Visariona kao i puni tekst poslanica unionističkih sabora u Morači iz godina 1648. i 1654. upućenih Svetoj Stolici u Rim.

godina od 1640. Do 1697.[9] Nakon provedene unije s cetinjskim mitropolitom misionar Franjo Leonardis okreće se slijedećoj misiji a to je unija s pećkim patrijarhom na Kosovu. No i za približavanje k pećkom patrijarhu Leonardis je tražio pomoć cetinjskog mitroplita Mardarija koji je po svemu sudeći imao veliki utjecaj na patrijarha Pajsija Janjevca u Peći.

POKUŠAJ SKLAPANJA UNIJE IZMEĐU PEĆKE PATRIJARŠIJE I KATOLIČKE CRKVE

Pokušaj sklapanje unije pećkog patrijarha između 1641. i 1645. g.

Dne 30. ožujka 1641. godine misionar Leonardis javio je iz manastira Maine u Paštrovićima Kongregaciji u Rim kako se sporazumio sa svojim savjetnikom i pratiteljem plemićem Franjom Bolicom da otputuju mitropolitu Mardariju na Cetinje kako bi s njime dogovorili put k patrijarhu u Peć. U srpnju su Leonardis i Bolica bili na Cetinju kod mitropolita. U izvještaju od 28. kolovoza 1641. Leonardis piše među ostalim kako se i sam Mardarije sprema u Rim, a kako su dogovorili put u Peć negdje u rujnu. U izvještaju se spominje i Visarion koji je bio uključen u pregovore oko unije s patrijarhom.

Ljubotinj, rodno selo grkokatoličkog cetinjskog vladike Visariona Kolinovića

[9] Nakon smrti cetinjskog grkokatoličkog mitropolita Visariona Kolinovića (u proljeće 1697. godine) na tronu ga je naslijedio vladika Danilo Petrović koji potpuno mijenja smjer i od Rima starodrevnu Cetinjsku mitropoliju okreće prema Rusiji. S dolaskom vladike Danila Petrovića crnogorska Crkva de iure i de facto izlazi iz jedinstva s Katoličkom crkvom u kojoj je prethodno bila punih 57 godina, dakle od 1640. Do 1697. godine.

Zanimljivo da se u isto vrijeme kada Leonardis, Bolica i Visarion pripremaju za put k patrijarhu s istim ciljem na put u Peć sprema i barski nadbiskup Georgi Bianki. Po svemu sudeći na uniji s pećkim patrijarhom radilo se 1641. godine iz dva crnogorska katolička centra, iz Kotora i iz Budve. No plan odlaska u Peć propao je svima jer je patrijarh Pajsije baš u to vrijeme otputovao u Carigrad kako bi spriječio pokušaj ohridskog arhiepiskopa koji je namjeravao uz pomoć Osmanlija stolicu pećkih patrijarha podložiti Ohridskoj arhiepiskopiji.[10] Patrijarh je dugo ostao u Carigradu tako da se plan odlaska Leonardisa u Peć protegnuo na slijedeću 1642. godinu. U listopadu 1642. godine Leonardis je ponovno boravio na Cetinju kod mitropolita Mardarija s istim ciljem kao i prethodne godine, a to je molba da Mardarije ugovori sastanak kod patrijarha Pajsija u Peći. Konačno je Leonardis u drugoj polovici istog mjeseca otputovao u Peć kod patrijarha u pratnji svog suradnika Visariona Kolinovića. Rimsku kongregaciju o uspješnoj misiji u Peći izvijestio je 19. listopada 1642. Leonardisov suradnik Franjo Bolica. Rimska Kongregacija zadala je misionaru Leonardisu 1642. veoma zanimljiv zadatak. On je naime iz Rima dobio upute neka ide u manastir Dečane te neka zatim Kongregaciju izvijesti o moćima i kultu srpskog kralja Uroša i njegovog sina Stefana Dečanskog. O čemu se radilo u ovom slučaju? Rim je naime namjeravao pokrenuti postupak za proglašenje Uroševog sina Stefana katoličkim svecem. Naime katolički pisci Antonije Beatilo i Jakov Lukarić nazivali su u svojim djelima Stefana Dečanskog katoličkim svecem koji je još 1319. godine kao katolik sa svojom majkom posjetio talijansko svetište sv. Nikole u Bariju obdarivši ga pritom mnogim dragocjenostima. Katolički su pisci zaista navodili povijesne činjenice kako je Stefanova majka tj. Uroševa žena Jelena bila katolkinja koja je sina Stefana krstila u Katoličkoj crkvi i odgojila u katoličkoj vjeri. A za samog srpskog kralja Uroša misionar Leonardis je u izvještaju ustvrdio da je „živio i umro u jedinstvu s Katoličkom crkvom" i dalje da je „podizao katoličke crkve u Baru npr. sv. Marije" i zaključuje da „Stefana i Uroša poštuju kao svece i rimokatolici". Rimska inicijativa da Stefan Dečanskog proglasi katoličkim svecem nikada se nije ostvarila iako su mnogi smatrali da je to most do punog jedinstva između Srba i Katoličke crkve. Krajem godine (15. prosinaca 1642.) Leonardis piše u Rim da se s patrijarhom vode pregovori oko dogmatskih pitanja. U narednoj 1643. godini pećki patrijarh odlučio je nakon provedenih pregovora uputiti u Rim svoje izaslanstvo.

[10] Ohridski arhiepiskop navodio je kako se Pećka crkva do 1219. godine nalazila pod jurisdikcijom Ohridske arhiepiskopije i da je i sada Ohridska arhiepiskopija nadležna za crkveno sjedište u Peći.

Delegacija patrijarhovih izaslanika krenula je na put nakon što je Kongregacija 30. srpnja 1643. odobrila dolazak. No uvjeti za put brodom nisu bili dobri pa je delegacija mjesecima ostala kod Leonardisa u Kotoru. Iza ovog termina „nepovoljni uvjeti za put" skriva se mnogo toga. Naime čini se da je Rim odugovlačio sa slanjem novca za patrijarhovu delegaciju što je na kraju shvatio i sam Leonardis koji je potpuno odustao od misije. Iako je sam patrijarh želio daljnje pregovore Rim je naprosto iz nekog razloga obustavio daljnju komunikaciju. U slijedećoj 1644. godini, 23. ožujka, zaslužni Franjo Leonardis imenovan je barskim nadbiskupom čime je prestala njegova intenzivna uloga u procesu pokušaja sklapanja unije između Rima i Peći. No on je i dalje podržavao inicijativu na izvjestan način. Od 1644. godine Leonardis se povlači, a na sceni se sve više pojavljuje cetinjski arhiđakon Visarion Kolinović, nećak sjedinjenog mitropolita Mardarija, koji izvješćuje Kongregaciju o procesu pregovora s pećkim patrijarhom. Zanimljivo je da Visarion navodi kako patrijarh želi daljnje pregovore oko sklapanja jedinstva ali to iz nekog razloga odgađaju Franjo Leonardis i Franjo Bolica opunomoćenici Kongeregacije za pitanje unije s Pećkom patrijaršijom. U 1645. godini nadbiskup barski Franjo Leonardis opet u spisima upućenim Kongregaciji spominje paštrovskog kaluđera Josifa onog istog kojeg je još prije Mardarijeve unije kanio predložiti za grkokatoličkog biskupa u Crnoj Gori. U isto vrijeme iz jednog pisma koje je 10. veljače 1645. cetinjski grkokatolički mitropolit Mardarije uputio u Rim jasno je da Mardarije svim silama podupire misionara Ivana Pasqualija koji je želio postati rimokatolički biskup. I Mardarije i Pasquali djelovali su i politički podržavajući u Crnoj Gori venecijansku tj. Mletačku vlast nasuprot Turcima. Iz dokumenata se dakle zaključuje da je cetinjski mitropolit Mardarije djelovao prema rimskoj Kongregaciji samostalno bez ikakvog utjecaja Leonardisa. Još 4. ožujka 1645. nekadašnji misionar a sadašnji nadbiskup Leonardis namjeravao je poći patrijarhu u Peć, a nekoliko mjeseci kasnije (19. srpnja) Kongregacija u Rimu raspravljala je o „sinodskom pismu patrijarha Pajsija" u kojem se među ostalim iščitava da nije postignuta potpuna suglasnost u pitanjima Filioqae i papinog primata. Baš u to vrijeme kod patrijarha u Peći boravio je cetinjski arhiđakon Visarion Kolinović službenik rimske Kongregacije. Cijeli proces oko unije Pećke patrijaršije i Katoličke crkve biti će zaustavljen u rujnu 1645. kada umire glavni protagonist unije nadbiskup Franjo Leonardis. Kongregaciju je o smrti nadbiskupa pismeno izvijestio upravo kaluđer Josif kojeg je Leonardis želio vidjeti kao grkokatoličkog biskupa u Crnoj Gori. Dvije godine kasnije 3. studenog 1647. umire i pećki patrijarh Pajsije koji je namjeravao za svog života sklopiti uniju sa Katoličkom crkvom.

Novi pokušaji sklapanja unije od strane Pećke patrijaršije

Godine 1647. na tron pećkih patrijarha stupa Gavrilo. Njegovim dolaskom obnovljeni su pregovori o uniji s predstavnicima Katoličke crkve. Iste godine prvog grkokatoličkog cetinjskog (crnogorskog) biskupa Mardarija naslijedio je njegov nećak Visarion Kolinović.[11] Spomenuti Visarion imati će vodeću ulogu u procesu pokušaja provedbe unije između Pećkog patrijarha i Katoličke crkve. Na sceni se od 1647. pojavljuje i misionar Andrija Zmajević službenik Kongregacije sa stalnim boravkom u Perastu.[12]

Prvi unionistički sabor Pećke patrijaršije u manastiru Morači 1. veljače 1648. godine

Inicijativa da Pećka patrijaršija prihvati crkveno jedinstvo s Rimskom crkvom vidljivo se manifestirala na I. Moračkom unionističkom saboru koji je sazvan 1. veljače 1648. u manastiru Presvete Bogorodice u crnogorskom naselju Morači. U poslanici koja je sastavljena od tadašnjih poglavara (episkopa) Pećke patrijaršije crkveni oci traže jedinstvo s Rimskom crkvom i priznaju papu Inocenta X. poglavarom sveopće Crkve. U dokumentu na ćiriličnom pismu među ostalim stoji: „Papa je najveći biskup nad svim biskupima". U pismu se nadalje kaže da je patrijarh Pajsije preminuo a da je na njegovo mjesto izabran Gavrilo. Dalje duhovni oci okupljeni na saboru u Morači pišu Svetom Ocu kako se kaju: „čisteći prah neznanja iz srdaca svojih, što nismo znali i što smo zaboravili glavu Crkve, starog oca i pastira presvetog papu. I mi svi podigosmo oči svoje k njegovoj svjetlosti kao vidjelu svega svijeta".

Ujedno se u poslanici najavljuje i dolazak u Rim budimljanskog mitropolita Pajsija koji će kada se sve dogovori u ime pećkog patrijarha prihvatiti uniju s Katoličkom crkvom. Prema zapisu Pajsije će u Rim doći da u ime Pećke patrijaršije: „utvrdi ljubav i da zada poslušnost glavi Crkve jedinom Ocu i pastiru našemu papi i ne novim načinom nego starim, kao što su to čini i druge zemlje Mala i Bijela Rusija".[13] Sinodalnu poslanicu u Rim su

[11] Visarion Kolinović bio je rodom iz Ljubotinja kod Cetinja. Prema nekim zapisima školovao se u Rimu a potjecao je iz ugledne obitelji. Kao grkokatolički cetinjski vladika radio je uz pomoć Rima i Venecije na podizanju ustanka Crnogoraca protiv Turaka. Uslijed opasnosti prebjegao je 1654. iz Cetinja u manastir Maine kod Budve gdje se sklonio pod mletačku zaštitu. Nakon oslobođenja Cetinja ponovno se vratio u svoje sjedište. Preminuo je 1697. godine.

[12] Andrija Zmajević kasnije je imenovan barskim nadbiskupom. Bio je stric Vinka Zmajevića također kasnijeg barskog nadbiskupa (od 1713. zadarskog nadbiskupa).

[13] Janko Šimrak, „Marčanska eparhija", str. 69.

odnijeli monasi Teodosije i Apsalon. O poslanici je raspravljala Kongregacija 9. svibnja 1648. i opet 25. svibnja iste godine. S obzirom da se radilo o iznimno važnom pitanju sklapanja unije za cijelu Pećku patrijaršiju Rim je odredio da se s patrijarhovim izaslanicima u Peć pošalje i grkokatolički svećenik Pavle Demski, ugledni i obrazovani rusinski monah koji dobro govori slavenski jezik, a koji će ujedno nadgledati proces priprema za sklapanje unije. Naime, Rim je bio prvotno nepovjerljiv prema sinodalnom pismu koje je očito odavalo dojam potpune spremnosti na sklapanje unije od strane pravoslavnih episkopa Pećke patrijaršije. Nakon provedenih rasprava tijekom svibnja, prefekt Kongregacije kardinal Antonije Berberini uputio je 8. lipnja 1648. pismo budimljanskom mitropolitu Pajsiju u kojem hvali njegova nastojanja oko sklapanja jedinstva. Istoga dana prefekt Berberini poslao je pismo Grigoriju i Josifu starješinama manastira Morače. U pismu starješinama moračkog manastira prefekt izvješćuje kako se u manastir vraćaju izaslanici Teodosije i Apsalon koji sa sobom nose tiskanu ispovijest vjere u onom obliku kako je to prihvaćeno na Florentinskom saboru. Iznimno je važno istaknuti kako je unija Pećke patrijaršije trebala biti provedena prema modelu kako su to predlagali crkveni oci okupljeni u Morači. Po tom modelu ukoliko dođe do unije; pećkog patrijarha birali bi sami episkopi a od Svete Stolice bi patrijarh tražio samo potvrdu i u roku od godine dana nakon izbora morao bi pohoditi Rim. Episkope i mitropolite rukopolagao bi sam patrijarh. Sveta Stolica je dakle u svemu izišla u susret crkvenim ocima Pećke patrijaršije uvaživši u potpunosti sve njihove zahtjeve.

Manastir Morača u kojem su održana dva unionistička crkvena sabora

Pavle Demski odugovlači s unijom i sabor u Budimlju

Glavni nadglednik za provedbu unije Pećke patrijaršije rimski monah Pavle Demski doputovao je u Kotor gdje je iste godine (1648.) otvorio zajedničku školu za dječake bizantskog i latinskog obreda. No čini se da Demski nije dorastao zadatku koji mu je povjerila Kongregacija. On je u narednih pet godina svu pažnju posvećivao vlastitoj školi u Kotoru dok je

misiju provedbe unije s Pećkom patrijaršijom na Kosovu potpuno zapostavio. Demski se 1651. godine opravdava Kongregaciji da ne može putovati u Peć zbog opasnosti od Turaka, i naravno ne piše pritom kako su ga pećki monasi višekratno pozivali i molili da dođe u pećku patrijaršiju radi dogovora oko unije. Iste razloge navodi i godinu dana kasnije, 1652. godine, te ponovno ističe svoj veliki strah od Osmanlija. No Kongregacija je shvatila da Demski stalno nalazi razloge da ne ode u Peć zato ga u jednom pismu iz 1652. godine Kongregacija oštro opominje da izvrši ono zbog čega je prije nekoliko godina iz Rima poslan u misiju u Crnu Goru odnosno Kosovo. Nakon ozbiljnih opomena Demski se ipak sastao s patrijarhom, ali ne u Peći već u manastiru Đurđevi stupovi kod Berana.

Manastir Đurđevi stupovi kod Berana gdje se grkokatolički misionar Pavle Demski susreo s pećkim patrijarhom

Tu je patrijarh ponovno iskazao namjeru da u Rim pošalje izaslanika koji će u ime Patrijaršije prihvatiti uniju. Tek naredne 1653. godine iz Rima stiže Demskom uputa i odgovor na njegov dopis. Tijekom 1653. patrijarh je sazvao sabor u Budimlju na kojem su uz patrijarha bili prisutni i mitropoliti, episkopi, arhimandriti i igumani. Na saboru je zaključeno da se sklopi unija s Rimom a da potpisanu i ovjerenu ispovijest vjere u Rim odnese budimljanski mitropolit Pajsije Kolašinović. Iduće godine 1654. Demski je bio pozvan u Rim da se pred Kongregacijom očituje o pitanju unije s Pećkom patrijaršijom.

Drugi unionistički sabor Pećke patrijaršije u manastiru Morači 1. prosinca 1654. godine i strašna smrt mitropolita Pajsija Kolašinovića

Iako je sabor u Morači za 1. prosinca 1654. sazvao sam pećki patrijarh Gavrilo Rajić on osobno saboru nije prisustvovao zbog navodnog straha od Turaka, koji se kasnije pokazao opravdanim. U to vrijeme nadležni episkop za Moraču bio je Vasilije Jovanović veliki pobornik crkvenog jedinstva.[14] Prema patrijarhovoj odredbi saborom je predsjedao valjevski episkop Jeftimije. Na saboru je prihvaćena unija Pećke patrijaršije s Katoličkom crkvom a prema uputama samog patrijarha ovjerenu ispovijest vjere trebao je u Rim osobno dostaviti budimljanski mitropolit Pajsije Kolašinović. Opunomoćenik sabora mitropolit Pajsije zaista je krenuo s dokumentom na put ali je prije samog ukrcaja na brod za Italiju izdan od svog pratitelja. Turci su mitropolita Pajsija zbog pokušaja sklapanja unije s Rimom ubili na strašan način. Naime, na ulazu u manastir Đurđevi stupovi kod Berana mitropolita su živog oderali te ga objesili na ulazna vrata manastirske kapije. O strašnoj smrti mitropolita Pajsija rimsku Kongregaciju izvijestio je misionar Pavle Demski.[15] Pokušaj sklapanja unije koštao je života i samog patrijarha Gavrila koji je bio sazvao sabor u Morači. Po svom povratku iz Rusije (1656.) patrijarha Gavrila Rajića dočekali su i ubili Turci. Nakon sabora u Morači i ubojstva mitropolita Pajsija i patrijarha Gavrila turske vlasti zabranile su imenovanje novih budimljaskih mitropolita. Unija Pećke patrijaršije koja je izglasana u Morači 1. 12. 1654. godine ugušena je u krvi od strane Osmanlija.

Inicijativa za sklapanje unije se nastavlja

Iako je pokušaj sklapanja unije Pećke patrijašije s Katoličkom crkvom iz 1654. godine završio stradavanjem njezinih glavnih nositelja inicijativa se nastavila dalje. Nakon što je 1655. godine preminuo monah Pavle Demski - višegodišnji povjerenik Kongregacije za provedbu unije sa Pećkom patrijaršijom, za njegovog nasljednika je imenovan Dominik Bubić. No kao

[14] Ilarion Ruvarac, „O humskim episkopima i hercegovačkim mitroplitima do 1776. godine", Mostar, 1901., str.20. Pećki patrijarh Gavrilo Rajić imenovao je 27. studenoga 1651. godine hercegovačkog vladiku Vasilija Jovanovića (kasnije Vasilija Ostroškog) vladikom i za područje crnogorskih predjela Nikšića, Plane i Kolašinovića-Morače. Vasilije je kao crnogorski vladika održavao prisne veze s Rimom o čemu svjedoče sačuvana pisma. Umro je na glasu svetosti poštovan od vjernika bizantskog i latinskog obreda.

[15] Janko Šimrak,"Crkvena unija u Sjevernoj Dalmaciji u XVII. vijeku", Nova Revija, Makarska, 1929., str. 31-34.

i njegov prethodnik ni Bubić nije žurno izvršavao upute Kongregacije. On je umjesto u Peć iz Rima otputovao u rodnu Budvu gdje se nastanio. Unatoč činjenici što je izaslanika Kongregacije Bubića očekivao u Peći sam patrijarh Maksim, ovaj iz Budve nikako nije dolazio na Kosovo. Zbog takvog ponašanja Kongregacija je 1655. godine tražila od nuncija u Veneciji da prisili Bubića da ode kod patrijarha u Peć gdje je trebao voditi daljnje razgovore oko konačnog sklapanja unije. No od silnih intervencija nikakve koristi nije bilo jer u naredne dvije godine Bubić nije izvršio svoje dužnosti. O Bubiću je Kongregacija raspravljala 26. studenoga 1658., dakle tri godine nakon imenovanja, te je utvrđeno da Bubić nije najpogodnija osoba za misiju u Peći. Kongregacija se sada sve više oslonila na već spomenutog Andriju Zmajevića iz Perasta koji je poticao crkveno jedinstvo u crnogorskom primorju.[16] U isto vrijeme iz Makedonije su stizale vijesti o uniji ohridskog arhiepiskopa Atanasija.[17] Dne 5. listopada 1662. godine Kongregacija je uputila pismo Andriji Zmajeviću u kojem mu preporučuje da pokuša „za uniju pridobiti pećkog patrijarha". Već naredne godine (1663.) Andrija Zmajević uspostavio je dobre odnose s episkopom Rufimom koji je vršio dužnost patrijarhovog egzarha u crnogorskom primorju. Episkop Rufim boravio je iste godine kod Zmajevića u Perastu, a zanimljiv je detalj kojeg je zapisao sam Zmajević. Naime Rufim je bio detaljno upoznat sa prilikama u Vatikanu, a napose je isticao osobnu svetost pape Aleksandra VII. o kojoj su pravoslavni u Pećkoj patrijaršiji naročito govorili. Vladika Rufim pokazao je Zmajeviću sliku pokojnog pape Urbana VIII. urezanu na srebrnoj medalji. Ovu medalju poklonio je papa patrijarhovim izaslanicima kada su boravili u Rimu i pregovarali o sklapanju crkvenog jedinstva. No ozbiljnijih pokušaja oko sklapanja unije u vrijeme misijskog djelovanja Andrije Zmajevića ipak nije bilo. Unatoč svemu upravo u to vrijeme mnogi su se manastiri sve uže povezali s Katoličkom crkvom.[18] Sam Zmajević imenovan

[16] Pavao Živković, „Stoljetni razvitak i nestajanje Hrvata katolika u BiH", Studia Vrhbosniensia, Sarajevo, 1995., str. 495.

[17] Za vrijeme pape Aleksandra VII (1655.-1667.) uspostavljena je unija Makedonaca sa Rimskom crkvom. Godine 1658. Drački arhiepiskop Simeon Laskaris uvjerio je ohridskog arhiepiskopa Atanasija da prihvati uniju sa Katoličkom crkvom. Arhiepiskop Atanasije je sklopio uniju ispovijedivši Katoličku vjeru a i sam je osobno otputovao u Rim gdje ga je primio papa Aleksandar VII.

[18] Manastir sv. Nikole u Vranjini (na ušću Morače u Skadarsko jezero) tradicionalno je podržavao uniju. Monasi ovog manastira poslali su u Rim po biskupu Petru Bogdaniju jednu veoma staru zastavu s likovima Bogorodice i sv. Nikole te su tražili da im se u rimskoj radionici izradi replika. Manastir sv. Nikole u Praskavici višekratno je dobio materijalnu pomoć rimske Kongregacije za širenje vjere. O igumanu ovog manastira Petroniju pozitivno

je 1671. Barskim nadbiskupom čime je njegov rad na uniji ograničen. Slijedeće godine, 1672., za pećkog patrijarha izabran je Arsenije Crnojević koji je bio u rodbinskoj vezi upravo s nadbiskupom Andrijom Zmajevićem.

Gašenje inicijative oko sklapanja crkvene unije

U sedamdesetim godinama 17. stoljeća pomalo plasne inicijativa za sklapanjem unije u Pećkoj patrijaršiji ali i u samom Rimu. Isto će se nastaviti i u naredim desetljećima. Stvari će se na crkvenom planu još snažnije promijeniti nakon 1690. godine kada pećki patrijarh Arsenije Crnojević napušta Kosovo i odlazi u Ugarsku. Već slijedeće 1691. godine Carigradski patrijarh postavio je u Peći, uz pomoć Turaka, svog namjesnika Kalinika I. koji je bio Grk po narodnosti. Sa Grcima koji su bili u tijesnim vezama sa carigradskom Portom (tj. Osmanlijskim vlastima) nije bilo moguće provoditi razgovore o uniji jer bi to značilo njihov izravni sukob s turskom vlašću i gubitak pozicija. No ipak je zanimljiv podatak iz godine 1699. kada se u Peći kod patrijarha Kalinika nalazio sjedinjeni (grkokatolički) vladika Jefrem Banjanin koji je prihvatio uniju te se zbog toga sukobio s Aresnijem Crnojevićem.[19] Zašto je vladika Jefrem boravio u Peći nije sasvim jasno ali se zna da se s patrijarhovim (Kalinikovim) blagoslovom nastanio prvo u manastiru Pavlici a zatim u Studenici. Inicijativa da Pećka patrijaršija prihvati uniju s Katoličkom crkvom bila je veoma blizu realizacije sredinom 17. stoljeća kada je raspoloženje patrijarha i ostalih episkopa prema Rimu bilo veoma pozitivno. No nakon 1690. u samoj Peći više nisu rezidirali patrijarsi slavenskog roda već su tron zauzeli Grci. S time je završeno razdoblje u kojem su velike nade polagane u ostvarenje potpunog crkvenog zajedništva između Peći i Rima.

Daniel Vranešić

piše i vizitator Stjepan Gaspari. Andrija Zmajević imao je značajan utjecaj i u manastiru Mileševo u kojem se 1675. godine nalazi i hercegovački mitroplit Jovan. Iste godine bratstvo manastira Mileševo uputilo je u Rim jeromonaha Mojsija Kontovića. Dne 6. prosinca 1676, mitroplit Jovan sa bratstvom poslao je ponovno pismo u Rim papi Klementu X. sa nakanom da prihvate crkveno jedinstvo. Neobićno je da Rimska kurija ništa nije odgovorila mitropolitu Jovanu i bratstvu manastira Mileševo na njihovu otvorenu želju da sklope jedinstvo s Katoličkom crkvom.

[19] Grkokatolički vladika Jefrem Banjanin potpisao se u dokumentu od 13. srpnja 1699. na slijedeći način: „Efem Banyanin unitus episcopus Rascianorum" (Jefrem Banjanin sjedinjeni episkop Rašana).

ŽUMBERAČKI MARTIROLOGIJ

MARTIROLOGIJ KRIŽEVAČKE EPARHIJE
(izrađen za potrebe Hrvatske biskupske konferencije)

POPIS STRADALIH ŽUMBERČANA GRKOKATOLIKA (1941.-1945./47.) SA PODRUČJA ŽUMBERAČKOG VIKARIJATA

Hrvatska biskupska konferencija odredila je da svaka biskupija za svoje područje izradi detaljan popis žrtava koje su stradale u vrijeme II. Svjetskog rata i u neposrednom poraću. U tom smislu za svaku pojedinu biskupiju imenovani su službeni povjernici za izradu martirologija. Za grkokatoličku Križevačku eparhiju imenovan je povjerenik protojerej stavrofor Milan Vranešić. S obzirom da se Križevačka eparhija sastoji od zasebnih vikarijata bilo je potrebno sistematski pristupiti povjerenoj službi. Popis žrtava Križevačke eparhije za područje Žumberačkog vikarijata tijekom 2018. godine priveden je kraju. Posebno ističemo kako je Popis u proteklom razdoblju rađen savjesno i temeljito, uz višekratne dodatne provjere. Ipak, ukoliko se naiđe na određene nove spoznaje popis će biti ispravljen ili nadopunjen.

Poimenični popis stradalnika

1. BACAN (Todora) Miloš, rođen u Rudi Žumberačkoj 1917., vojnik, poginuo 1944.
2. BADOVINAC (sin Nikole) Dako, rođen 1923. u Šiljkima,vojnik, poginuo 8. 8. 1943. u Plešivici, sahranjen u Šiljkima.
3. BADOVINAC Dako, rođen 1920. u Kamencima, vojnik, poginuo 1943. u Pokuplju.
4. BADOVINAC (Tome) Draga, rođena 1915. u Badovincima, vojnik, streljana 1943.
5. BADOVINAC (Nikole) Dragica, rođena 1919. u Šiljkima, vojnik, poginula 6. 8. 1943. kod sela Dubranec u Pokuplju i tu sahranjena.
6. BADOVINAC (N) Ilija, rođen 1910. u Badovincima, stradao tijekom rata.
7. BADOVINAC (I) Ilija, rođen 1927. u Badovincima, stradao tijekom rata.
8. BADOVINAC (Petra) Ilija, rođen 1924. u Badovincima, vojnik, poginuo 1942.
9. BADOVINAC Ilija, rođen 1924. u Kamencima, vojnik, poginuo 1943.
10. BADOVINAC (J) Janko, rođen 1899. u Grmkima, stradao tijekom rata

11. BADOVINAC (Dake) Janko, rođen 1917. u Badovincima, vojnik, poginuo 1.5. 1943. kod Šentruperta u Sloveniji. Sahranjen u Radatovićima.
12. BADOVINAC (Bože) Janko, rođen 1916. u Badovincima, vojnik, poginuo 1943.
13. BADOVINAC (Dake) Janko, rođen 1925. u Šiljkima, vojnik, poginuo 22. 8. 1943. kod Donje Kupčine i tamo sahranjen.
14. BADOVINAC (Marka) Janko, rođen 1910. u Badovnicima, vojnik, poginuo 1943.
15. BADOVINAC (Janka) Janko, rođen 1912. u Badovincima, vojnik, poginuo u Sošicama, Sahrajen u Badovincima.
16. BADOVINAC (Nikole) Jure, rođen 1918. u Šiljkima, vojnik, poginuo 1944. kod Sošica.
17. BADOVINAC (Jure) Juro, rođen 1926. u Kamencima, vojnik, poginuo 8. 5. 1945. kod Zagreba.
18. BADOVINAC Hinko, rođen 1922. u Kamencima, vojnik, poginuo 1943.
19. BADOVINAC Marija, civil, ubijena 1943. kod sela Popovići
20. BADOVINAC Milko, rođen u Hrastu-Drage, civil, poginuo tijekom rata.
21. BADOVINAC (J) Niko, rođen 1909. u Kamencima, stradao tijekom rata.
22. BADOVINAC (Nikole) Nikola, rođen 1923. u Badovincima, vojnik, poginuo 5. 5. 1944. kod Mrkonjić grada u Bosni gdje je i sahranjen.
23. BADOVINAC Nikola, rođen 1924. u Badovincima, vojnik, poginuo 1943.
24. BADOVINAC (Nikole) Nikola rođen 1926. u Kamencima, vojnik, poginuo 1944. na Plešivici.
25. BADOVINAC (Nikole) Nikola, rođen 1925. u Kamencima, vojnik, poginuo 1943. kod Sošica, sahranjen u Šiljkima.
26. BADOVINAC (Maksa) Pero, rođen 1922. u Kamencima, vojnik, poginuo, 1. 3. 1943.
27. BADOVINAC (Petra) Petar, rođen 1922. u Badovincima, vojnik, poginuo 9. 9. 1943. u Gornjoj Vasi u Žumberku. Sahranjen u Sošicama.
28. BADOVINAC (Dake) Zora, rođena u Badovnicima 1908., civil, ubijena 1943.
29. BALABAN (Dake) Stevo, rođen 1894. u Pilatovcima, civil, poginuo 1942.
30. BASTAŠIĆ (Mate) Ćiro, rođen 1921. u Čučićima, vojnik, poginuo 1944. kod Travnika u Bosni.
31. BASTAŠIĆ Dane, civil, poginuo 23. listopada 1943. u Drašćem vrhu.
32. BASTAŠIĆ Dane, civil, poginuo 23. listopada 1943. u Drašćem vrhu.
33. BASTAŠIĆ Dane, civil, poginuo 23. listopada 1943. u Drašćem vrhu.
34. BASTAŠIĆ Ilija, rođen u Drašćem vrhu, civil, stradao 23. 10. 1943. u Drašćem vrhu.
35. BASTAŠIĆ Ivan, rođen u Drašćem vrhu 1903., civil, stradao u Jasenovcu 1945.
36. BASTAŠIĆ (Mitra) Janko, rođen 1896., poginuo 1942.

37. BASTAŠIĆ (Petra) Jelica, rođena 1936. u Draščem vrhu, dijete, poginula 23. 10. 1943. u Draščem vrhu.
38. BASTAŠIĆ Marija, rođena 1890., civil, poginula 23. 10. 1943. u Draščem vrhu.
39. BASTAŠIĆ Marko, rođen 1927. u Draščem vrhu, civil, poginuo 23. 10. 1943. u Draščem vrhu.
40. BASTAŠIĆ Pavao, rođen 1906. u Draščem vrhu, civil, poginuo u Draščem vrhu 23. 10. 1943.
41. BASTAŠIĆ Petar, rođen 1888. u Draščem vrhu, civil, poginuo 23. 10. 1943. u Draščem vrhu.
42. BASTAŠIĆ Petar, rođen 1927. u Draščem vrhu, civil, poginuo 23. 10. 1943. u Draščem vrhu.
43. BASTAŠIĆ Petar, rođen 1900. u Draščem vrhu, civil, poginuo 23. 10. 1943. u Draščem vrhu.
44. BASTAŠIĆ Petar, rođen u Draščem vrhu, civil, poginuo 23. 10. 1943. u Draščem vrhu.
45. BASTAŠIĆ Pero, civil, poginuo 23. 10. 1943. u Draščem vrhu.
46. BLAGOVIĆ (Marka) Marko, rođen 1923. u Kunčanima, vojnik, poginuo 1943.
47. BOGDANOVIĆ (Marka) Petar, rođen 1923. u Dučićima, vojnik, nestao 1943. u Bosni.
48. BRAČIKA (M) Dako, rođen 1905. u Brezovici, stradao tijekom rata.
49. BRAČIKA (Ilije) Ilija, rođen 1925. u Liješću, vojnik, poginuo 1942.
50. BRAČIKA Janko, rođen u Malom Liješću, vojnik, poginuo tijekom rata.
51. BRAČIKA (Petra) Pero, rođen 1923. u Dragoševcima, vojnik, poginuo 1945.
52. BRAJČIĆ (J) Janko, rođen 1910. u Liješću, stradao tijekom rata.
53. BRATELJ Tomo, civil, ubijen u Kordićima 1942.
54. BRATELJ (Tome) Tomo, rođen u Brateljima, vojnik, ubijen 1942. u Kordićima.
55. BRATIČIĆ Marta, civil, ubijena 1942. u Tisovcu.
56. CAR (Janka) Janko rođen 1910. u Brezovici Žumberačkoj, vojnik, zarobljen 1945. Streljan u D. Kupčini, Sahranjen u Karlovcu.
57. CAR Mitar, rođen u Metlici, vojnik, poginuo tijekom rata.
58. CRLJENICA Nikola, rođen 1900. u Reštovu, ubijen 24.10.1943.
59. CVJETIŠIĆ (Marka) Marko, rođen 1923. u Cvjetišama, vojnik, poginuo 1943.
60. ĆEIĆ (Tome) Miloš, rođen 1919. u Tomaševcima, vojnik, poginuo 1944. u Slanom dolu, sahranjen u Dragonošu.
61. ĆEIĆ (Tome) Miloš, rođen 1926. vojnik, poginuo 28. 12. 1944. u Okiću gdje je i sahranjen.
62. ĆEIĆ (Tome) Nikola, rođen 1921. u Tomaševcima, vojnik, poginuo 6. 8. 1943. u Dubranecu u Pokuplju i tu sahranjen.

63. ČUČIĆ (Miloša) Janko, rođen u Čučićima 1920., vojnik, poginuo 1945.
64. ČUČIĆ (Janka) Janko, rođen u Čučićima 1905., vojnik, poginuo 1945.
65. ČUČIĆ (Petra) Marko, rođen 1922. u Čučićima, vojnik, poginuo 1943. u Žumberku.
66. DAMJANOVIĆ Drago, rođen u Dragama, vojnik, poginuo tijekom rata.
67. DAMJANOVIĆ Anica, (iz sela Drage), civil, stradala tijekom rata.
68. DAMJANOVIĆ Jure, rođen u Dragama, civil, poginuo u Dragama 1942.
69. DAMJANOVIĆ Marija, (iz sela Drage), civil, stradala tijekom rata.
70. DAMJANOVIĆ Marica, (iz sela Drage), civil, stradala tijekom rata.
71. DAMJANOVIĆ Marko, rođen u Dragama, civil, poginuo u Dragama 1942.
72. DAMJANOVIĆ (Nikole) Nikica, rođen 1920. u Dragama, vojnik, poginuo 12. 4. 1945. kod Nove Kapele.
73. DAMJANOVIĆ Niko, rođen 1924. u Dragama, vojnik, poginuo 2. 1. 1943. kod Krašića, sahranjen u Sošicama.
74. DAMJANOVIĆ (Nikole) Nikola, rođen 1920. u Dragama, vojnik, poginuo 22. 6. 1943. u Visočama na Žumberku, sahranjen u Dragama.
75. DANČULOVIĆ (Jurja) Ilija, rođen 1912. u Dančulovićima, vojnik, poginuo 1943.
76. DANČULOVIĆ (Janka) Jela, rođena 23. 11. 1926. u Dančulovićima, civil, poginula 24.1. 1944.
77. DANČULOVIĆ Jure, rođen 1921. u Dančulovićima, vojnik, poginuo 1943.
78. DEANOVIĆ (Makse) Makso, rođen 1920. u Dančulovićima, vojnik, poginuo 1943.
79. DEANOVIĆ Nikola, rođen 1924. u Visočama, poginuo 28. 6. 1943. prilikom bombardiranja.
80. DEANOVIĆ (Janka) Pavao, rođen 1921. u Siječevcu, vojnik, poginuo 1944. u Žumberku.
81. DEJANOVIĆ (Janka) Janko, rođen 1921. u Siječevcu, vojnik, poginuo 1944. u Sošicama, sahranjen u Sošicama.
82. DELIMARIĆ (Janko) Tomo, rođen 1927. u Selcima Žumberačkim, vojnik, poginuo 31. 3. 1945., sahranjen u Draganiću.
83. DELIVUK/GVOZDANOVIĆ Ana, rođena 1925. u Brezovcu, civil, ubijena u Pećnom 1943.
84. DELIVUK Nikola – Vincek, civil, ubijen 1944. u Šipačkom Bregu.
85. DELIVUK Nikola - Zec, rođen 1901., civil, ubijen 1945. u logoru Jankomiru.
86. DELIVUK (Tomo) Janko, rođen 1927. u Delivukima, vojnik, ranjen 1944., preminuo 1945. u bolnici u Radatovićima gdje je i sahranjen.
87. DELIVIK Pavle – Škiljo, civil, stradao 1944. u Pećnom.
88. DELIVUK Petar, vojnik, poginuo 1945.

89. DELIVUK Tomo, ubijen kod Delivuka u svibnju 1945.
90. DELIVUK Zvonko, civil, ubijen 1943. u Pećnom gdje je i sahranjen.
91. DRAGIŠIĆ Jovo, vojnik, poginuo 1945.
92. DRAGOVIĆ Janko, rođen u Drašćem vrhu, civil, poginuo 23. 10. 1943. u Drašćem vrhu.
93. DRAKULIĆ (Ilije) Ilija, rođen 1925. u Liješću, vojnik, poginuo u Krašiću 1944. sahranjen u Liješću.
94. DRKUŠIĆ (Ilije) Ilija, rođen 1922. u Pilatovcima, vojnik, u siječnju 1945. zarobljen u Kupčini, u veljači strijeljan u Karlovcu. Sahranjen u Karlovcu.
95. DUNISKVARIĆ (Janka) Ilija, rođen 1901., poginuo 1944.
96. ĐURAŠEVIĆ (Pavla) Petar, rođen 1918. u Kunčanima, vojnik, poginuo 25. 7. 1943. u Radatovićima.
97. ĐURAŠIN (Ilije) Janko, rođen 1925. u Stićima, vojnik, poginuo 31. 1. 1945. u Donjoj Kupčini gdje je i sahranjen.
98. ĐURAŠIN (Ilije) Milan, rođen 1925. u Stićima, vojnik, poginuo 1943. u Pribiću.
99. GAJSKI (Jure) Jure, rođen 1919. u Radatovićima, vojnik, poginuo 1944. na Baniji.
100. GAJSKI Mara, iz Jugorja, civil, stradala tijekom rata.
101. GARAPIĆ Marko, rođen 10. 11. 1894. u Donjem Oštrcu, stradao od mine 2. 7. 1944.
102. GARAPIĆ Janko, rođen 1898. u Sošicama,vojnik, poginuo u Sošicama gdje je i sahranjen
103. GOJKO (Jele) Janko, rođen 1920. u Stojdragi, vojnik, zarobljen 1944., umro u logoru.
104. GOLEŠ (Ilije) Janko, rođen 1910. u Brašljevici, civil, poginuo 1943.
105. GOLEŠ Janko, rođen u Malom Liješću, civil, poginuo tijekom rata.
106. GOLEŠ (Gabre) Marta, rođena 1924. u Golešima, vojnik, poginula 1943. u Sošicama, sahranjena u Radatovićima.
107. GOLEŠ (Jove) Nikola, rođen 1919. u Golešima, poginuo 1942. u logoru na Rabu.
108. GOLUBIĆ (Janka) Done, rođen u Golubićima, vojnik, poginuo tijekom rata.
109. GOLUBIĆ (Petra) Drago, rođen u Golubićima, vojnik, poginuo.
110. GOLUBIĆ (Vase) Janko, rođen u Golubićima, vojnik, poginuo 1944.
111. GOLUBIĆ Jure, rođen u Golubićima, vojnik, stradao u Bosanskoj Kostajnici.
112. GOLUBIĆ (Janko) Mika, rođen u Golubićima, vojnik, poginuo tijekom rata.
113. GRUBAČ (Mitra) Janko, rođen 1922. u Grubačima, vojnik, poginuo 1942.
114. GRUBAČ (Petra) Jela, rođena 1900., poginula 1943.
115. GRUBAČ Milan, rođen 1902. u Posinkima, vojnik, likvidiran u svibnju 1945.
116. GRUBAČ (Milana) Petar, rođen u Grubačima 1935., dijete, poginuo 1941.
117. GRUBAČ (Dake) Petar, rođen 1921. u Grubačima, vojnik, poginuo tijekom rata

118. GRUBAČEVIĆ (Janka) Janko, rođen 1923. u Kuljajima, vojnik, poginuo 1945.
119. GVOZDANOVIĆ Nikola, vojnik, (Kučer kod Bukovca), stradao tijekom rata.
120. GVOZDANOVIĆ (Petra) Anđelko, rođen 21.7.1925. u Sibinju, civil, stradao tijekom rata. (Sin svećenika).
121. GVOZDANOVIĆ Janko, rođen u Novom selu Žumberačkom, vojnik, nestao 17. 1. 1945. kod Tovarnika
122. GVOZDANOVIĆ (Petra) Janko, rođen u Brezovcu, vojnik, stradao u Srijemu tijekom rata
123. GVOZDANOVIĆ Jela, civil, stradala 14. 9. 1942. u Prisjeki
124. GVOZDANOVIĆ Mara, civil, stradala 14. 9. 1942. u Prisjeki
125. GVOZDANOVIĆ (Pavla) Marijan, rođen 23. 3. 1921. u Piškorevcima, civil, stradao 1945. u Zagrebu. (Sin svećenika).
126. GVOZDANOVIĆ Milan, civil, stradao 14. 9. 1942. u Prisjeki
127. GVOZDANOVIĆ Milan, dijete, stradao 1947. od posljedice eksplozije mine iz rata.
128. GVOZDANOVIĆ (Dane) Nikola, rođen u Žumberku 1913., vojnik, poginuo 9. 1. 1944. u selu Gostilj kod Travnika u Bosni.
129. GVOZDANOVIĆ (Pavla) Pavao, rođen 16. 3. 1892. u Brezovcu, svećenik, ubijen 17. 7. 1943. u Berkasovu kod Šida.
130. GVOZDANOVIĆ (Petra) Pavao, rođen u Brezovcu, vojnik, stradao u Srijemu.
131. GVOZDANOVIĆ Petar, civil, ubijen u Prisjeki 14. 9. 1942.
132. GVOZDANOVIĆ (Ilije) Petar, rođen 1913. u Brezovcu, vojnik, preminuo kod Brezovca 1943.
133. GVOZDANOVIĆ (Petra) Petar, rođen u Pavlancima, vojnik, poginuo tijekom rata.
134. GVOZDANOVIĆ (Tome) Tomica, rođen 1926. u Pavlancima, vojnik, stradao u Bosni 1943.
135. GVOZDANOVIĆ (Petra) Tomo, rođen 1909. u Prisjeki, civil, nestao u svibnju 1945. kod Zidanog Mosta u Sloveniji.
136. GVOZDANOVIĆ (Pavla) Vladislav, rođen 6. 11. 1922. u Radatovićima, civil, likvidiran u svibnju 1945. u Jazovci. (Sin svećenika).
137. HARALOVIĆ (Josipa) Petar, rođen 1913. u Griču, vojnik, poginuo 1942.
138. HARALOVIĆ (Nikole) Tomo, rođen 1919. u Griču, vojnik, poginuo 1943.
139. HERAKOVIĆ Miloš rođen na Budinjaku, likvidiran 15. 9. 1942. kod Novih Sela (selo Planina).
140. HERAKOVIĆ (Nikole) Miloš, rođen 1921. u Glušinji, vojnik, poginuo 2. 1. 1943. u Krašiću, sahranjen u Sošicama.
141. HERAKOVIĆ (Miloša) Pavle, rođen u Cerovici, civil, ubijen 1942. na Budinjaku gdje je i sahranjen.

142. HERAKOVIĆ (Marte) Slavko, rođen 1922. u Đurašinima, vojnik, poginuo 1943.
143. HERAKOVIĆ (Miloša) Tomo, rođen 1928. u Cerovici, civil, ranjen 1943. preminuo u vojnoj bolnici u Čemerniku kod Radatovića, pokopan na tamošnjem groblju.
144. HRANILOVIĆ (Ivana) Janko, rođen 1924. u Velikom vrhu-Pećno, vojnik, poginuo 1944.
145. HRANILOVIĆ Niko, rođen 1923. u Sošicama, stradao u svibnju 1945.
146. HRANILOVIĆ Stanko, rođen 1907. u Sošicama, stradao u svibnju 1945.
147. HRANILOVIĆ (Stjepana) Tomo, rođen 1915. u Velikom vrhu-Pećno, vojnik, poginuo 1944.
148. HRNJAK (Nikole) Ilija, rođen 1920. u Brašljevici, vojnik, poginuo 1943.
149. HRNJAK (N) Jure, rođen 1918. u Brašljevici, stradao tijekom rata.
150. HRNJAK (Nikole) Maksimilijan, rođen 1909. u Kaštu, vojnik, poginuo 1944.
151. HRNJAK Nikola, rođen 1907. u Dančulovićima, poginuo 1943.
152. JELENIĆ (Miloša) Ilija, vojnik, poginuo 1945. kod Zagreba
153. JELENIĆ (Petra) Janko, rođen 1919. u Jelenićima, vojnik, poginuo 28. 3. 1945. u Bačugi kod Gline gdje je i sahranjen.
154. JELENIĆ Jure, rođen u Jelenićima, civil, ubijen 1943. u Jelenićima.
155. JELENIĆ Nikola, civil, poginuo 1942. u Sloveniji.
156. JELENIĆ (Nikole) Petar, rođen 1920. u Jelenićima,vojnik, poginuo 28. 3. 1945. u Bačugi kod Gline gdje je i sahranjen.
157. JELENIĆ (Janka) Petar, civil, poginuo kod Svete Jane
158. JURIĆ (Milana) Milan, rođen 1920 u Velikom Liješću, vojnik, poginuo 1943. u Horvatima kod Zagreba.
159. JURIĆ Niko, rođen u Hrastu (kod sela Drage), vojnik, poginuo tijekom rata.
160. KARLOVIĆ Nikica, vojnik, poginuo 1942.
161. KEGLJEVIĆ (Tome) Dragutin, rođen 1923. u Plavcima, vojnik, poginuo 1943. u selu Vukšin šipak
162. KEKIĆ Dragica, civil, poginula kod Kalja.
163. KEKIĆ Paval, civil, poginuo kod Kalja.
164. KESERIĆ Ilija, civil, poginuo 23. listopada 1943. u Drašćem vrhu.
165. KORDIĆ Janko, rođen 1926. u Kordićima,vojnik, poginuo.
166. KORDIĆ (Sime) Mara, 1924. poginula 1944. u Svetoj Jani.
167. KORDIĆ (Janko) Nikola, rođen 1922. u Kordićima kod Sošica, vojnik, poginuo 5. 4. 1943. u Vukovoj Gorici. Sahranjen u Bosiljevu.
168. KORDIĆ (Mile) Tomo, rođen 1923., vojnik, poginuo u Pribiću 1944. gdje je i sahranjen.
169. KOVAČEVIĆ Ana, civil, stradala 1942. u Siječevcu.

170. KOVAČEVIĆ (Nikole) Dane, rođen 1911. u Siječevcu, vojnik, poginuo u srpnju 1944. u Bregani, sahranjen u Samoboru.
171. KOVAČEVIĆ (Janka) Ivica, rođen 1917. u Tisovcu,vojnik, poginuo u lipnju 1944., sahranjen u Višoševićima.
172. KOVAČEVIĆ (Miloša) Janko, rođen 1923. u Tisovcu, vojnik, poginuo u rujnu 1942. u Kalju.
173. KOVAČEVIĆ Mara, civil, stradala 1942. u Siječevcu.
174. KOVAČEVIĆ Milan, dijete, stradalo 1942. u Siječevcu.
175. KOVAČEVIĆ (Nikole) Miloš, rođen u 1914. u Siječevcu, vojnik, poginuo 1943. u Žumberku.
176. KOVAČEVIĆ Petar, rođen u Siječevcu, vojnik, poginuo 1944. u Sošicama, sahranjen u Budinjaku.
177. KOVAČEVIĆ (Janka) Petar, rođen 1924. u Siječevcu, vojnik, poginuo 1944. u Rakovom potoku gdje je i sahranjen.
178. KOVAČEVIĆ Vlado, dijete, stradalo 1942. u Siječevcu
179. KRAIĆ (Nikole) Janko, rođen 1918. u Kraićima, vojnik, poginuo 30. 10. 1942. kod Budinjaka.
180. KRAIĆ (Petra) Josip, rođen 1922. u Kraićima, vojnik, poginuo 1942.
181. KRAJAČIĆ (Marka) Marko, rođen 1923. u Kaštu, vojnik, poginuo 1944. u Vitovlju kod Travnika u Bosni.
182. KULJAJ (Dake) Janko, rođen 1923. u Kuljajima, vojnik, poginuo u Bratini.
183. KULJAJ (Dake) Marko, rođen 1925. u Kuljajima, vojnik, poginuo 2. 5. 1944. u Crkvenom kod Mrkonjić Grada u Bosni.
184. LASIĆ (Dake) Nikola, rođen 1919. u Kaštu, vojnik, poginuo 1944.
185. LATKOVIĆ Ana, rođena 1922. u Mrzlom Polju, vojnik, poginula 1944. u selu Trešnjevica kod Konjica u Bosni.
186. LATKOVIĆ (Janka) Pavao, rođen 1924. u Mrzlom Polju, vojnik, poginuo u prosincu 1942. kod Kalja.
187. LATKOVIĆ (Petra) Tomo, rođen 1924. u Mrzlom Polju, vojnik, poginuo 1944. u selu Trešnjevica kod Konjica u Bosni.
188. LATINČIĆ Janko, rođen 1900. u Latinčićima, stradao 1942. u logoru Jasenovac
189. MAGOVAC Dako, rođen 1919. u Magovcima, poginuo 1942. kod Novog Mesta u Sloveniji.
190. MAGOVAC (Ilije) Ilija, rođen 1926. u Badovincima, vojnik, poginuo 1943., sahranjen u Magovcima.
191. MAGOVAC (Jure) Nikola, rođen 1920. u Badovincima, poginuo 1944., sahranjen u Magovcima.
192. MAGOVAC Đuka, rođen u Magovcima, poginuo 1943.

193. MALIĆ (Janka) Dragan, rođen 1926. u Gaju, vojnik, poginuo 28. 1. 1943. kod Krašića.
194. MARINKOVIĆ Janko, rođen u Osunji, zatvorski čuvar, likvidiran u svibnju 1945. u Gračacu Žumberačkom.
195. MARINKOVIĆ Nikola, rođen u Osunji, civil, likvidiran 1942. kod Novog Sela Žumberačkog.
196. MILAKOVIĆ (Petra) Janko, rođen 1912. u Osredku, vojnik, poginuo 1943. kod Sošica gdje je i sahranjen.
197. MILAKOVIĆ (Tome) Janko, rođen 1922. u Glušinji, vojnik, poginuo 1944. u Krašiću.
198. MILAKOVIĆ (Perice) Miloš, rođen 1922. u Osredku, vojnik, poginuo tijekom rata.
199. MILAKOVIĆ (Petra) Petar, rođen u Osredku, vojnik, poginuo 1943.
200. MILAKOVIĆ (T) Tomo rođen 1921., poginuo 1944.
201. MILČINOVIĆ (Pante) Dako, rođen 1922. u Radatovićima, vojnik, poginuo 1943. u Žažini kod Siska.
202. MILJENOVIĆ Ilija, rođen u Draščem vrhu, civil, poginuo 23. 10. 1943. u Draščem vrhu.
203. MILJENOVIĆ (Petra) Ljubica, rođena 1928. u Draščem vrhu, civil, poginula 23. 10. 1943. u Draščem vrhu.
204. MILJENOVIĆ Nikola, rođen u Draščem vrhu, civil, poginuo 23. 10. 1943. u Draščem vrhu.
205. MILJENOVIĆ Petar, rođen u Draščem vrhu, civil, poginuo 23. 10. 1943. u Draščem vrhu.
206. MILKOVIĆ (Nikole) Dako, rođen 1925. u Pilatovcima, vojnik, poginuo 1943.
207. MILKOVIĆ (Rade) Mara, rođena 1899. u Pilatovcima, civil, poginula 1942.
208. MILKOVIĆ (Marka) Milan, rođen 1926. u Pilatovcima, vojnik, poginuo u veljači 1944.
209. MILKOVIĆ (Nikole) Nikola, rođen 1925. u Pilatovcima, vojnik, poginuo 19. 11. 1942. u Stojdragi i tu sahranjen.
210. MILKOVIĆ (Petra) Nikola, rođen 1923. u Pilatovcima, vojnik, poginuo 1944.
211. NOSETIĆ (Janka) Nikola, rođen 1918. u Mrzlom Polju, vojnik, poginuo u listopadu 1944.
212. OBRADOVIĆ (Ilije)Ilija, rođen 1923. u Kaštu, vojnik, poginuo 1943.
213. OGNJANOVAC Dane, civil, likvidiran u svibnju 1945. u Jazovci kod Sošica
214. OGNJANOVAC Nikola rođen 1903. u Jurkovom selu, ubijen 23. 10. 1943.
215. PAUNOVIĆ (Marka) Marko, rođen 1923. u Velikom Liješću, vojnik, poginuo 1943. na Oštrcu u Žumberku.
216. PAUNOVIĆ (M) Nikola, rođen 1904. u Liješću, stradao tijekom rata.

217. PAVIĆ (Janka) Jure, rođen 1924. u Dragoševcima, vojnik, poginuo 1943. u Horvatima kod Zagreba.
218. PAVIĆ (Jurja) Slavko, civil, poginuo u Novom Sadu (sin svećenika).
219. PAVKOVIĆ (Tome) Dragec, rođen 1913.u Pavkovićima, civil, ubijen u Malunju 1943.
220. PAVKOVIĆ (Janka) Ivan, rođen 1923. u Pavkovićima, vojnik, likvidiran 1945. u Žumberku.
221. PAVKOVIĆ (Petra) Marko, rođen 1913. u Pavkovićima, ubijen 1943. u Pećnom gdje je i sahranjen.
222. PAVKOVIĆ Mila, civil, poginula 1943. u Pavkovićima.
223. PERIS Marko, rođen 1890. u Sošicama, poginuo u svibnju 1945.
224. PERIS (Jove) Nikola, rođen 1925. u Sošicama, vojnik, poginuo 1945. kod Svete Jane, sahranjen u Sošicama.
225. PETKOVIĆ Jure, rođen 1912. u Dragama, civil, poginuo 1942.
226. POPOVIĆ Gabre, rođen u Škemljevcu-Drage, civil, stradao tijekom rata.
227. POPOVIĆ (Ilije) Ilija, rođen 1926. u Sopotama, vojnik, poginuo u Jezernicama.
228. POPOVIĆ (Dake) Janko, rođen 1925. u Malincima, vojnik, poginuo 1943. u Odri kod Zagreba.
229. POPOVIĆ (Petra) Janko, rođen 1927. u Sopotama, vojnik, poginuo 1945. u Vukšinom šipku.
230. POPOVIĆ (Janka) Janko, rođen 1921. u Malincima, vojnik, pogiuo 22. 10. 1944. u Zemunu.
231. POPOVIĆ Janko, rođen u Dolu-Drage, vojnik, poginuo tijekom rata.
232. POPOVIĆ (Nikole) Jelka, rođena 1923. u Sopotama, vojnik, poginula 27. 9. 1943. u Kupčini, sahranjena u Pribiću.
233. POPOVIĆ Marko, rođen u Škemljevcu-Drage, vojnik, poginuo tijekom rata.
234. POPOVIĆ (Janka) Milan, rođen 1924. u Cvjetišama,vojnik, poginuo 1943.
235. POPOVIĆ (Ilije) Nikola, rođen 1924. u Sopotama, vojnik, poginuo 7. 12. 1942. u Žumberku.
236. POPOVIĆ (Janka) Petar, rođen 1927. u Cvjetišama, vojnik, poginuo 1943.
237. POPOVIĆ (Marka) Petar, rođen 1907. u Popovićima, civil, poginuo 1944.
238. POSINAK (Marte) Tomo, rođen 1922. u Čučićima, vojnik, poginuo 1943. u Ćučićima.
239. PREDOVIĆ (Marko) Drago, rođen 1918. u Hrastu, vojnik, poginuo 2. 10. 1944. u Velikim Crljenima kod Lazarevca u Srbiji.
240. PREDOVIĆ Drago, rođen u Hrastu-Drage, vojnik, poginuo tijekom rata.
241. PREDOVIĆ Ivan, rođen u Velikom Liješću, vojnik, poginuo 8. 10. 1944. u Vreocima kod Lazarevca u Srbiji.

242. PREDOVIĆ (Milana) Janko, rođen 1925. u Velikom Liješću, vojnik, poginuo u ožujku 1943. kod Pleterja u Sloveniji.
243. RADMANOVIĆ Marko, rođen 1914. u Reštovu, vojnik, poginuo 1944. kod Sošica gdje je i sahranjen.
244. RADMANOVIĆ Marko, rođen u Reštovu 1887., ubijen 24. 10. 1943.
245. RAIĆ (Petra) Mile, rođen 1921. u Raićima, vojnik, poginuo 1944.
246. RAIĆ (Janka) Petar, rođen 1923. u Raićima, vojnik, poginuo 1942. kod Kalja.
247. RAIĆ (Petra) Tomo, rođen 1922. u Raićima, vojnik, poginuo u Draganiću 7. 5. 1945.
248. RAJAKOVIĆ (Dake) Dakica, rođen 1923. u Pilatovcima, vojnik, poginuo 2. 1. 1943. u Krašiću. Sahranjen u Sošicama.
249. RAJAKOVIĆ (Đorđa) Dako, rođen u Rajakovićima, vojnik, poginuo 2.1.1943. u Krašiću, sahranjen u Sošicama.
250. RAJAKOVIĆ (Dake) Dako, rođen 1915. u Pilatovcima, vojnik, poginuo 1943. kod Sošica. Sahranjen u Radatovićima.
251. RAJAKOVIĆ (Ilije) Ilija, rođen 1903. u Dučićima, vojnik, poginuo 1943.
252. RAJAKOVIĆ (Pavla) Jure, rođen 1926. u Kamencima, vojnik, poginuo u svibnju 1945. kod Zagreba.
253. RAJAKOVIĆ (Pavla) Pavao, rođen 1926. u Pilatovcima, vojnik, poginuo 2. 1. 1943. u Krašiću, sahrajen u Sošicama.
254. RAPLJENOVIĆ Febronija, civil, likvidirana u svibnju 1945. u Rakovom Potoku.
255. RAŠIĆ (Dane) Nikola, likvidiran 28. 7.1942. u Zagrebu.
256. RAŠIĆ (Tome) Patar, rođen 1923. u Staničićima, vojnik, poginuo 2. 1. 1943. u Krašiću, sahranjen u Sošicama.
257. RAŠIĆ (Ilije) Tomo, rođen 1897. u Rašićima, poginuo 1943.
258. RATKOVIĆ (Pavla) Janko, rođen 1922. u Dragama, vojnik, poginuo 1942. u Rožindolu u Sloveniji
259. REBA (Janka) Anđa, rođena 1925. u Dragama, civil, poginula 1942.
260. REBA (Janka) Dragutin, rođen 1919. u Dragama, vojnik, poginuo 1942.
261. REBIĆ Josip, rođen u Stojdragi, vojnik, likvidiran u svibnju 1945.
262. RELIĆ (Jure) Ilija, rođen u Relićima, poginuo tijekom rata.
263. RELIĆ Janko, rođen u Relićima 1914., poginuo 23. 10. 1943.
264. RELIĆ Nikola, rođen 1906. u Relićima, stradao u svibnju 1945.
265. RELIĆ Nikola, rođen 28.10. 1919. u Relićima, ubijen 23. 10.1943.
266. REŠKOVAC (Ilije) Petar, rođen 1924. u Rudi Žumberačkoj, vojnik, poginuo 1943. u Žumberku.
267. REŠKOVAC Stjepan, civil, poginuo 23. listopada 1943. u Draščem vrhu.
268. ROMANOVIĆ (Miloša) Ana, rođena 1925., stradala 1943.

269. ROMANOVIĆ (Pavla) Marta, rođena 1904., stradala 1942. u logoru Stara Gradiška.
270. ROMANOVIĆ (Miloša) Milan, rođen 1917. u Prevodu, vojnik, poginuo 1943. u Horvatima.
271. ROMANOVIĆ (Miloša) Petar, civil, rođen 1915., stradao 1943. u logoru Jasenovac.
272. ROMANOVIĆ (Miloša) Vlado, rođen 1924. u Prevodu, vojnik, poginuo 1942.
273. ROMANOVIĆ (M.M.) Zvonko, rođen 1917., vojnik, poginuo 1944.
274. RUŠNOV (Janka) Janko, rođen 1923. u Tomaševcima, vojnik, poginuo 1943. u Planini u Sloveniji, sahranjen u Radatoviću.
275. RUŠNOV (Tome) Nikola, rođen 1924. u Tomaševcima, vojnik, poginuo 1943. kod Pleterja u Sloveniji.
276. SEKULIĆ Janko, rođen u Doljanima, stradao tijekom rata.
277. SELAKOVIĆ Petar, rođen 1905. u Dragama, vojnik, poginuo 1942.
278. SMILJANIĆ (Marka) Janko, rođen 1924. u Doljanima, poginuo 31. 1. 1945. u Donjoj Kupčini gdje je i sahranjen.
279. SMILJANIĆ (Marka) Jure, rođen 1924. u Doljanima, vojnik, poginuo 1942.
280. SMILJANIĆ (Marka) Marko, rođen 1923. u Doljanima, vojnik, poginuo 1943. kod Jastrebarskog. Sahranjen u Radatoviću.
281. SMILJANIĆ (Marka) Marko, rođen 1922. u Doljanima, vojnik, poginuo u travnju 1945. kod Ozlja. Sahranjen u Radatoviću.
282. SMIČIKLAS (Jure) Ilija, rođen 1918. u Sopotama, vojnik, poginuo 1944. kod Svete Jane.
283. SMIČIKLAS Ilija, rođen 1902. u Sošicama, stradao u svibnju 1945.
284. SMIČIKLAS (Gabre) Ilija, rođen 1924. u Sošicama, vojnik, poginuo 1944. kod Jajca u Bosni.
285. SMIČIKLAS Nikica, rođen 1923. u Sopotama, stradao u svibnju 1945.
286. STANIČIĆ (Janka) Dušan, rođen u Staničićima 1923., vojnik, poginuo 1941.
287. STANIČIĆ (Petra) Janko, rođen 1923. u Staničićima, vojnik, poginuo 1942.
288. STANIČIĆ (Marka) Janko, rođen u Staničićima 1905., strijeljan 20.12.1941. u Zagrebu
289. STANIČIĆ (Marka) Janko, rođen u Staničićima 1896., civil, poginuo 1942.
290. STANIČIĆ (Janka) Josip, rođen u Staničićima 1920, poginuo 1943.
291. STANIČIĆ (Marka) Milan, rođen 1907. u Staničićima, vojnik, poginuo 1941.
292. STANIČIĆ (Janka) Zvonko, rođen 1925. u Staničićima, vojnik, poginuo 25. 8. 1944. na Palisadu i tu sahranjen.
293. STANIĆ (Janka) Petar, rođen u Siječevcu, vojnik, poginuo 12. 4. 1945. kod Bapske.
294. STANIĆ (Miloša) Tomo, rođen 1924. u Mrzlom Polju, vojnik, poginuo 8. 5. 1945. kod Zagreba.

295. STIĆ (Marka) Ana, rođena 1927. u Stićima, vojnik, poginula 1943.
296. STIĆ (Petra) Janko, rođen 1905. poginuo 1943. u logoru Jasenovac
297. STIĆ (Jure) Milan, rođen 1923. u Stićima, vojnik, poginuo 1942.
298. STIĆ (I) Petar, rođen 1901. u Stićima, stradao 1943.
299. STIPANOVIĆ Marija r. Heraković, civil, rođena 1909., ubijena 12. 7. 1942. kod Visoča.
300. STIPANOVIĆ Danica, dijete, rođena 1930. u Visočama, ubijena 12. 7. 1944. kod Visoča.
301. STIPANOVIĆ Dragica, dijete, rođena 1938. u Visočama, ubijena 12.7. 1944. kod Visoča.
302. STIPANOVIĆ Janko, rođen 1901. u Visočama, poginuo 21. 6. 1943.
303. STIPANOVIĆ Jela, dijete, rođena 23. 2. 1938., poginula u Visočama 20. 5. 1943. prilikom bombardiranja sela.
304. STIPANOVIĆ Petar, rođen 1898. u Visočama, poginuo 7. 5. 1943.
305. ŠAJATOVIĆ (Nikole) Dako, rođen 1919. u Priselju, vojnik, nestao 27. 1. 1944. u selu Raduša kod Tešnja u Bosni.
306. ŠAJATOVIĆ (Dake) Ilija, rođen 1923. u Sošicama, vojnik, poginuo 30.1. 1943. kod Sošica i tu sahranjen.
307. ŠAJATOVIĆ (Jure) Ilija, rođen u Jezernicama, vojnik, poginuo 1945. između Pavučnjaka i Klinča sela.
308. ŠAJATOVIĆ (Vase) Ilija, rođen 1920. u Badovincima, vojnik, poginuo 1943. sahranjen u Badovincima.
309. ŠAJATOVIĆ (Janko) Janko, rođen 1920. u Magovcima, vojnik, poginuo 25. 5. 1944. u Dolovima kod Vakufa u Bosni.
310. ŠAJATOVIĆ (Jure) Marko, rođen 1896. u Kaštu, civil, poginuo 1944.
311. ŠAJATOVIĆ (Marka) Marko, rođen 1925. u Priselju, vojnik, poginuo 1943.
312. ŠAJATOVIĆ (Vase) Nikola, rođen 1925. u Magovcima, vojnik, poginuo 1943.
313. ŠAJATOVIĆ Nikola, rođen 1923. u Priselju, vojnik, poginuo 1943.
314. ŠANDOR (Dake) Janko, rođen 1912. u Cvjetišama, vojnik, poginuo 1942.
315. ŠIMRAK Done, civil, ubijen kod slovenskog sela Planine 1942.
316. ŠIMRAK (Pavla) Janko, rođen 1923. u Šimrakima, likvidiran u svibnju 1945.
317. ŠIMRAK (Petra) Janko, rođen u Šimrakima 1921., vojnik, likvidiran u svibnju 1945.
318. ŠIMRAK (Tome-Batalov) Janko, rođen u Šimrakima 1923., vojnik, likvidiran u svibnju 1945.
319. ŠIMRAK (Tome) Janko, rođen 1921. u Šimrakima, vojnik, likvidiran u svibnju 1945.
320. ŠIMRAK Janko, rođen 1906. u Šimrakima, vojnik, likvidiran u svibnju 1945.

321. ŠIMRAK dr. Ivan, rođen 22. 7. 1916. u Šimrakima, svećenik, ubijen 9. 6. 1944. na Plešivici kod Jastrebarskog.
322. ŠIMRAK Mara, civil, ubijena u Šimrakima 1942.
323. ŠIMRAK Mile, civil, stradao u svibnju 1945.
324. ŠIMRAK Mile, rođen 1921. u Šimrakima, vojnik, likvidiran u svibnju 1945.
325. ŠIMRAK Miloš, civil, ubijen kod slovenskog sela Planine 1942.
326. ŠIMRAK Tomo, rođen u Šimrakima, civil, ubijen u Pećnom, sahranjen na Goljaku.
327. ŠIMRAK Vaso, civil, stradao u logoru Jasenovac.
328. ŠTIBIĆ Jure, rođen u Selcima Žumberačkim, civil, poginuo 1944. u Žumberku.
329. ŠTRBAC (Janka) Nikola, rođen 1922., vojnik, poginuo 1944.
330. ŠTRBAC (Tome) Nikola, rođen 1924. na Budinjaku, vojnik, poginuo 20. 4. 1945. kod Nove Kapele.
331. TONČIĆ (Luke) Marija, rođena 1907. u Pilatovcima, vojnik, poginula 1942.
332. VRANEŠIĆ (Daniela) dr. Jure, civil, likvidiran 1946. u Zagrebu.
333. VRAPČEVIĆ (Nikole) Janko, rođen 1916. u Stićima, vojnik, poginuo 1944. u Donjoj Kupčini gdje je i sahranjen.
334. VRAPČEVIĆ (Nikole) Petar, rođen 1915. u Stićima, vojnik, poginuo 1945. na Kordunu.
335. VIDOVIĆ Jela, civil, ubijena u Kerestincu 1945.
336. VIDOVIĆ Ana rođ. Latković, rođena 1903., civil, ubijena 1942. kod Budinjaka.
337. VIDOVIĆ Janko, rođen 1912. u Osunji, vojnik, poginuo u prosincu 1942. kod Kalja.
338. VIDOVIĆ (Pavla) Miloš, rođen 1914. u Osunji, vojnik, poginuo 1944. u Zdenčini.
339. VIDOVIĆ (Janka) Miloš, rođen u Danima 1906., vojnik, poginuo 1942.
340. VIDOVIĆ Nikola, rođen u Osunji, civil, poginuo 1942. u logoru Jasenovac.
341. VIDOVIĆ Nikola, rođen u Osunji, policijski službenik, poginuo u Lici.
342. VIDOVIĆ (V.) Pavao, rođen 1898., vojnik, stradao 1942.
343. VIDOVIĆ Pavao, rođen u Danima 1902., vojnik, likvidiran u svibnju 1945.
344. VIDOVIĆ Petar, rođen u Osunji, civil, likvidiran 1942. kod Novog sela Žumberačkog
345. VIDOVIĆ Petar, vojnik, rođen u Danima, poginuo kod Bleiburga
346. VIDOVIĆ (Miloša) Tomo, rođen 1926. u Danima, vojnik, ranjen u Bregani 31. 12. 1944. preminuo. Sahranjen u Mrzlom Polju.
347. VIGNJEVIĆ Zlata r. Višošević, civil, poginula 1942. na Baniji
348. VIŠOŠEVIĆ (Petra) Petar, civil, likvidiran 28. 7. 1942. u Zagrebu
349. VIŠOŠEVIĆ (Petra) Konstantin, rođen 1919. u Višoševićima, ranjen u studenom 1942., preminuo u bolnici, sahranjen na vojnom groblju u šumi Čemernik kod Radatovića.

350. VUČINIĆ (Janka) Janko, rođen u Pećnom 1898., poginuo 1943.
351. VUČINIĆ (Janka) Petar, rođen u 1923. u Pećnom, vojnik, poginuo 1945.
352. VUJČIĆ (Janko) Janko, rođen 1924. u Pilatovcima, vojnik, poginuo 8. 4. 1944. u selu Doribaba kod Jajca u Bosni.
353. VUKASOVIĆ Marko, rođen 22. 10. 1914. u Leiseringu (SAD), civil, stradao 17. 4. 1944. u Zemunu od granatiranja, gdje je i sahranjen.
354. VUKOBRAT (Pavla) Nikola, rođen 1907. u Dančulovićima, vojnik, likvidiran u Jastrebarskom 1944.
355. VUKOBRAT Nikola, rođen 1893. u Visočama, poginuo 21. 6. 1943.
356. VUKOVIĆ (Vase) Ilija, rođen u Tisovcu, vojnik, poginuo tijekom rata.
357. VUKOVIĆ (Vase) Pero, rođen 1912. u Tisovcu, vojnik, poginuo 1942. kod Svete Jane.
358. VUKOVIĆ (Nikole) Janko, rođen 1921. u Tisovcu, vojnik, poginuo 1944. u Lekeniku kod Siska.
359. VUKŠIĆ (Marka) Dako, rođen 1922. u Vukšićima, vojnik, umro od posljedica ranjavanja 1942.
360. VUČINIĆ (Janka) Petar, rođen 1923. u Goljaku, vojnik, poginuo 6. 5. 1945. u Vukšinu Šipku. Sahranjen u Gračacu Žumberačkom.
361. ZUBOVIĆ (Janka) Petar, rođen 1921. u Goljaku, vojnik, poginuo u jesen 1944. kod Rakovog potoka gdje je i sahranjen.
362. ŽERAVICA (Nikole) Janko, rođen 1916. u Americi, vojnik, poginuo 1943. u Višoševićima.
363. ŽIVKOVIĆ Dušan, rođen u Metlici, vojnik, poginuo tijekom rata.
364. ŽIVKOVIĆ Milan, rođen u Metlici, vojnik, poginuo tijekom rata.
365. ŽIVKOVIĆ (Mitra) Nikola, rođen 1923. u Dragoševcima, vojnik, poginuo 1943. kod Novog Sela Žumberačkog.
366. ŽUČAK (I) Dragutin, rođen 1920. u Kunčanima, stradao tijekom rata.
367. ŽUČAK (Milana) Janko, rođen 1921. u Kunčanima, vojnik, poginuo 1944. u Kotarima kod Samobora gdje je i sahranjen.
368. ŽUČAK (Marka) Marko, rođen 1925. u Kunčanima, vojnik, poginuo 1943. u Krašiću.
369. ŽUČAK Mile, rođen 1912., civil, likvidiran u Samoboru 1944.

Izvori:

Arhivska dokumentacija u Žumberačkom arhivu u Stojdragi.

Matice grkokatoličkih župa Žumberačkog vikarijata.

Poimenični popisi poginulih Žumberčana vojnika i civila na spomenicima u Žumberku i okolici.

Spomenici u naseljima: Dole kod Draga (SLO), Drage (SLO), Golubići, Maline kod Draga (SLO), Metlika (SLO), Mrzlo Polje Žumberačko, Suhor (SLO), Kostanjevac, Pećno, Planina (SLO), Prisjeka, Radatovići, Željezno žumberačko.

Literartura:

Vjesnik Križevačke eparhije 1942.-1945.

Zdravko Dizdara/Mane Borčić, „Žumberačka NOU Brigada", Beograd, 1989.

Zdravko Dizdar, „SAMOBOR 1941.-1945.", Zagreb

Todor Radošević, „Trinaesta proleterska brigada Rade Končar", Beograd 1984.

Žumberak-Gorjanci 1941.-1945. Zbornik radova, Samobor, 2005.

Zbornik radova „Trinaesta proleterska u NOB-u, uredili: Franjo Biljan i Šandor Kaufer, Zagreb, 1957.

Zbornik radova „Ozalj-revolucija i razvoj", Ozalj, 1989.

Komparacija izvora i literature te terensko istraživanje izvršeni su u svrhu potvrde vjerodostojnosti svih podataka. Moguće odstupanje od 5 do 10 %. Eventualnu nadopunu podataka moguće je izvršiti naknadno.

Mučenik za vjeru Kristovu. U ratu ubijeni svećenik Pavle Gvozdanović sa suprugom Anicom.

Naša Žumberačka mučenica. Nedužna žrtva Vidović Ana rođ. Latković (lijevo) stradala kod Budinjaka 1942. godine kada je iz Osunje išla u posjet svojoj obitelji u Mrzlo Polje.

Nakon rata u svibnju 1945. stradala je Febronija Rapljenović (lijevo) supruga vojnog svećenika Janka Rapljenovića (desno).

Žumberačke žrtve rata i poraća. Sprovod malog dječaka Milana (sin Miloša) Gvozdanovića starog 11 godina koji je poginuo u selu Višoševići 1947. godine od mine zaostale iz rata. Dječak je sahranjen u Karlovcu.

OD KRIJESA DO KRIJESA
PO NAŠIM ŽUPAMA

DOGAĐAJI U GRKOKATOLIČKOJ ŽUPI JASTREBARSKO TIJEKOM 2018. GODINE

U župi Preobraženja Gospodnjega u Jastrebarskom naša mala grkokatolička zajednica neprestano obiluje događajima duhovnog karaktera kao i kulurnog i društvenog. Premda smo brojem mali ipak se trudimo kao župa svojim vjernicima i prijateljima organizirati što više sadržaja koji će biti na duhovnu korist. Nastojimo svake godine organizirati i kulturna zbivanja i hodočašća kako bi u našu zajednicu uključili što više ljudi. Na taj način oni se zbližavaju s našom grkokatoličkom tradicijom i obredom i preko nas upoznaju Božju blizinu i radost Evanđelja. Zahvaljujući takvom pristupu mnogi ljudi bez obzira na svoje porijeklo nalaze duhovnu utjehu u našoj župi i na taj način postaju njezini aktivni članovi. Oni su na taj način i svijetli primjer onima koji obiteljski baštine svoje grkokatoličko porijeklo ali su ga nažalost prezreli i odbacili.

Procesija na uskrsnu jutrenju oko naše crkve

Proljetni koncert

Početak godine obilježilo je slavlje svetog Šimuna na blagdan Svijećnice. Tada se već tradicionalno skupljamo te slavimo svetog Šimuna čije relikvije čuva naša crkva. Tom prigodom dolaze mnoge obitelji sa svojom djecom i dovode ih na blagoslov. Ove godine Šimuna smo proslavili veoma svečano u zajedništvu sa svećenicima iz našeg dekanata kao i mnogobrojnim vjernicima iz Jastrebarskog i okolice.

Blagoslov djece na blagdan sv. Simeona Bogoprimca

Hodočašće iz Jastrebarskog u Ukrajinu

Nakon završetka velikoga Posta i uskršnjih blagdana organizirali smo hodočašće u Ukrajinu u grad Lviv, Karpate i okolicu. Budući da je razlika između Uskrsa po starom i novom kalendaru bila sedam dana, naša hodočasnička grupa imala je priliku sudjelovati u proslavi Uskrsa u Ukrajini. Obišli smo mnoge crkve i manastire, dvorce i starine, probali ukrajinske specijalitete i sudjelovali na mnogim molitvama i bogoslužjima po ukrajinskim crkvama.

Cjelokupan dojam je bio izvanredan i svi hodočasnici su se vratili s najpozitivnijim dojmovima i duhovno ispunjeni. Na sam Uskrs zajedno smo sudjelovali na bogoslužju u ukrajinskom selu Malehiv blizu Lvova. Tom prigodom su se naši vjernici međusobno upoznali i zbližili te uz svečano uskršnje raspoloženje izmijenili prigodne darove.

Jaskanski hodočasnici u Ukrajini

Nedugo nakon Uskrsa naša župa sudjelovala je u dekanatskom hodočašću u Solin. Kao znak obnove svoga krsnog zavjeta vjernici naše župe su sudjelovali u ovom hodočašću. Svi su sudjelovali na svečanoj svetoj Liturgiji u solinskoj crkvi Gospe od otoka a nakon toga smo obišli Split. Na ovaj način smo istaknuli povezanost grkokatolika i Dalmacije, osobito glagoljaške tradicije, a najvažnije od svega obnovili smo živu vjeru u Krista obnovivši svoj krsni zavjet.

Blagdan Duhova svečano se obilježava u našoj župi

Na blagdan Pedesetnice ili Duhova na svečanoj blagdanskoj Liturgiji pjevao je slovenski ekumenski zbor. To je muški pjevački zbor koji već niz godina djeluje u Sloveniji, njegujući tradiciju bizantske liturgije i bogoslužija. Tom prigodom počastili su nas svojim prekrasnim pjevanjem, a nakon Liturgije svi smo nastavili zajednički agape u našoj župnoj dvorani.

Svečana liturgija na Duhove u našoj jaskanskoj župnoj crkvi

Već tradicionalno svake godine naša župa organizira hodočašće na Visovac. to je mali otočić i samostan na rijeci Krki u Dalmaciji, blizu Drniša i Šibenika. Njihov glavni blagdan je na dan Gospe od anđela 2. kolovoza. tako da nastojimo svake godine tamo hodočastiti i služiti svetu Liturgiju u tamošnjem svetištu. Budući da je to ljetno vrijeme nastojimo povezati ovo hodočašće s nekom od destinacija na moru što je našim hodočasnicima osobito drago. Veseli nas činjenica da imamo prilično dobar odnos s našim ocima franjevcima na Visovcu, a i naši hodočasnici s velikim oduševljenjem pohode ovo svetište.

Ove godine Bog je našu župu obdario posebnim blagoslovom. Za svećenika je zaređen otac Zoran Vladušić koji je protekle dvije godine živio u

Jastrebarskom. Na svečanoj, arhijerejskoj svetoj Liturgiji naš Zoran primio je svećenički red na radost supruge, obitelji, prijatelja i vjernika naše župe. Svi smo radosni zbog ovog događaja jer je to već drugo svećeničko ređenje u kratkoj povijesti naše župe. Otac Zoran je kao đakon i kao bogoslov redovito služio i pomagao u našoj župi na čemu mu svi skupa ovom prigodom iskreno zahvaljujemo.

Pred sam kraj godine u našu župu hodočastila je grupa ukrajinskih hodočasnika koji su na povratku iz Rima navratili u našu crkvu gdje su služili svetu Liturgiju i pomolili se pred moćima svetog Šimuna. Predvodio ih je iguman manastira iz grada Ivanofrankivska otac Jozafat. tom prigodom smo osim molitvenog zajedništva doživjeli i prekrasno ljudsko zajedništvo u našoj župnoj dvorani gdje smo mi domaćini priredili mali agape.

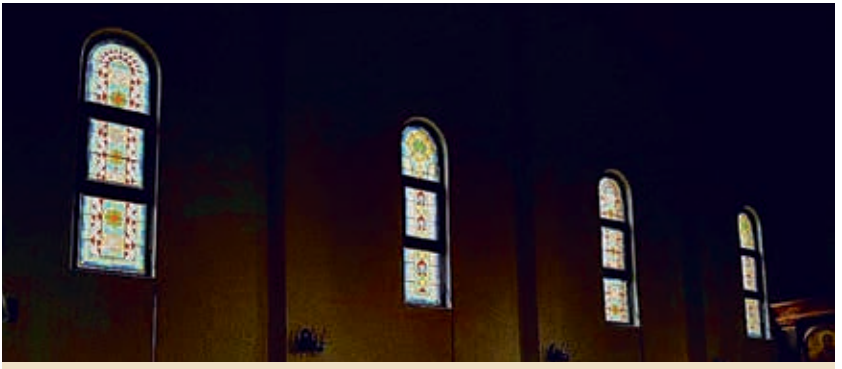

Hodočasnici ispred naše crkve

Zahvaljujući Zagrebačkoj županiji koja nam je pomogla financijskim sredstvima opremili smo našu župnu dvoranu adekvatnim namještajem tako da sad možemo u njoj organizirati susrete predavanja i sve ostale događaje toga karaktera. U crkvi smo postavili ukrasne prozorske folije imitaciju vitraja.

Opremljena župna dvorana

Ukrašeni prozori jaskanske crkve

Podđakon Andrij Savjak hodočastio je u Grčku u grad Kerkira na otoku Krf, gdje je posjetio grob svetog Spiridona. Tom prigodom nam je donio i poklonio našoj crkvi u Jastrebarskom ikonu sa česticom relikvija toga velikoga sveca.

Unatoč poteškoćama i problemima naša župna zajednica ipak raste na čemu smo Bogu zahvalni. Ove godine u našoj župi kršteno je sedam osoba od toga šestero djece i jedna odrasla osoba. Umrlo je četvero naših župljana. Svim krštenim želimo blagoslovljen i plodonosan kršćanski život a svojim pokojnima pokoj vječni i Carstvo nebesko.

o. Milan Stipić
Jaskanski grkokatolički župnik

RIJEČJU I SLIKOM KROZ ŽUPU SOŠICE

Kapele su ures sošičke župe

Aktivnosti u župi Sošice traju neprekidno kroz cijelu godinu. Budući da župa ima brojne filijale, godišnja proštenja počinju već u siječnju. U kapeli posvećenoj sv. Ivanu, Krstitelju i Preteči Gospodnjoj, svečano su proslavljena i zimsko i ljetnje Ivanje. Kao i u starim vremenima kada su ta proštenja okupljala puno više ljudi nego danas, visočani za takve dane nastoje okupiti svoje familije i prijatelje, pa čak iz inozemstva. Nakon Svete liturgije rado smo se i ove godine družili pod crkvenom lipom, zajedno se počastili i zapjevali koju lijepu pjesmu.

Ivanjsko okupljanje u Visočama

Ove godine za sošičku župu bila je posebna radost jer je mali Nikola Deanović, sin Velimira i Darije, dana 7. travnja postao dijete Božje.

DVD Sošice ove godine bilo je domaćin povodom proslava zaštitnika vatrogasaca, sv. Florijana, na razini Vatrogasne zajednice općine Žumberak. U nedjelju, 6. svibnja, žumberački vatrogasci sudjelovali su na Svetoj liturgiji u kojoj su se spomenuli dragih i slavnih pokojnih vatrogasaca, a također molili smo se i sv. Florijanu da ih zagovara pred Bogom i da Njegovim blagoslovom vrše i obavljaju svoje vatrogasne dužnosti i aktivnosti.

Krštenje malog Nikole Deanovića

Žumberački vatrogasci na svetoj Liturgiji u sošičkoj crkvi sv. Petra i Pavla

Zajednička fotografija članova Vatrogasne zajednice Općine Žumberak sa mjesnim župnikom

Proslava Ćirilova u Kekićima mnogima predstavlja jedan poseban događaj koji okuplja brojne poznate, a svake godine i neke nove goste. I ove godine u suradnji sa Turističkom udrugom Žumberak proštenje je obogatio KUD iz Vivodine i to svojim najmlađim plesačima.

Mali Vivodinci obučeni u narodne nošnje nastupili su na Ćirilovo u Kekićima

Samostan časnih sestara Bazilijanki u Sošicama mnogima je nezaobilazna stanica na putu po Žumberku. S posebnim žarom dobrodošlice, dana 8. lipnja, i ove godine su naše časne proslavile svoje samostansko proštenje, blagdan Krista Čovjekoljupca, u zajedništvu s ordinarijem, žumberačkim svećenicima i domaćim župljanima.

Liturgija u samostanskoj kapeli 2018. godine

Najveće slavlje i veselje za sošičku župu predstavlja proslava godišnjeg proštenja. Ove godine Petrovo je bila zaista posebna svečanost, jer je pod Svetom arhijerejskom liturgijom, u nedjelju, 1. srpnja, pođakon Zoran Vladušić zaređen i postavljen u službu đakona.

Sošičani, na daleko poznati kao dobri i srdačni domaćini, i ove godine su sa zadovoljstvom sudjelovali kako u pripremanju i uređenju prije Petrova, tako i na sam dan, kada su brojne goste i prijatelje ugostili i iskazali im dobrodošlicu. Proslava blagdana sv. Petra i Pavla u Sošicama sve više i više mnogima postaje redovita prigoda za okupiti se u lijepom Žumberku, pomoliti se svetim apostolima za zagovor i sudjelovati u bogatom druženju i zajedničkim stolom. To dokazuje sve veća uključenost kako domaćih tako i ostalih vjernika u organizaciju i pripremanje svega potrebnoga.

Procesija na Petrovo od župnog dvora do mjesne crkve

Petrovsko proštenje uvijek nas okupi u našoj dragoj crkvi

Đakon Zoran Vladušić (u sredini) sa suprugom i svojim prijateljima

Uređujemo okoliš crkve za naše župno proštenje

Za proslavu svoga župnog proštenja i ove godine su sošičani prikupili novačani prilog i uključili brojne sponzore, kako bi zajedničko proštenjarsko druženje svima ostalo u lijepom i ugodnom sjećanju.

Proštenje su ove godine obogatili brojni gosti iz okolnih žumberačkih župa, iz bližih i dalekih gradova, a također i mnogi iz inozemstva. Među ostalima, ovogodišnji petrovski gosti su bili i njemački krizmanici iz župe

Članovi žumberačkog Društva iz Novog Mesta nastupili su nakon liturgije

Župnik Marjan dočekao je drage goste iz Njemačke

St. Margareta, Margarethaun, iz biskupije Fulda, predvođeni đakonom Bernhardom Schindlerom i pastoralnim referentom njihove župe, gospodinom Petrom Ičevim.

Godišnje proštenje u jednom od najljepših mjesta u Žumberku, u Sopotima, i ovoga je ljeta okupilo neke naše svećenike i vjernike. Kao i svake godine slavilo se u subotu nakon blagdana Uznesenja Presvete Bogorodice.

Okupljeni smo na proslavi sopotskog proštenja

U kolovozu je obilježeno Ilinje u Jezernicama

Na Starom gradu, Gradini, svake godine u subotu nakon blagdana Uzvišenja Svetoga Križa obilježava se i proslavlja proštenje na zidinama nakadašnje utvrde i crkve posvećene upravo Svetom Križu. Ove godine liturgijsko slavlje i zajednički objed i druženje kod ordinarija bilo je u subotu, 15. rujna.

Vjernici na liturgiji u kapeli na Starom Gradu

Na prvu nedjelju u lipnju, u sošičkoj crkvi okupili su se mnogi od kojih neke godinama nismo vidjeli u našem kraju. Tridesetak „malih maturanata" koji su prije pola stoljeća završili svoju osnovnu školu u sošičkoj školi rastopile su i ugrijale emocije koje su ih vratile u davne 1968. i 1969. godine, nakon čega su svi krenuli svojim životnim putevima, skoro svi osnovali svoje obitelji i postali bakama i djedovima. U Svetoj liturgiji molilo se za njihovo zdravlje i spomenuli smo se onih koji se se već preselili u vječnost. Ovaj nesvakidašnji susret nastavio se do kasnih večernjih sati, uz zajednički objed i druženje, prisjećajući se i prepričavajući ugodne uspomene iz mladenačkih dana na Žumberku.

Sošice su mjesto koje obilaze i gdje se susreću ljudi sa svih krajeva svijeta. Dvije crkve, jedna pored druge, jedna grkokatolička a druga rimokatolička, simboliziraju zajedništvo u različitosti obreda, kultura i običaja. Zbog takvog prepoznatog zajedništva i ne tako čestog primjera, sošički

Sošički maturanti iz školske godine 1968/69. proslavili su godišnjicu zahvalnom liturgijom i prijateljskim druženjem

Časna sestra Ana Badovinac rado dočekuje posjetitelje u sošičkom samostanu

Gimnazijalci su posjetili Sošice kao „mjesto susreta Istoka i Zapada”

Župnik župe Oštrc vlč. Ivan Vučak i sošički župnik o. Marjan Jeftimov služe proštenjarsku svetu misu u Cerniku

kraj sve više postaje zanimljiv brojnim posjetiteljima. Od osnovnih i srednjih škola, studenata i umirovljenika, pa do brojnih župa i raznih istraživačkih skupina, mogu se susresti u sošičkom kraju.

Prof. dr. sc. Carol Phillips Cotton sa Sveučilišta u Georgia (SAD), koja se ponosi svojim žumberačkim porijeklom po 13. put dovela je tridesetak svojih studenata iz područja medicine i javnog zdravstva u Hrvatsku, a kao i svake godine jedan dan su posebno rezervirali za Žumberak.

U sklopu jednomjesečnog putovanja po Hrvatskoj, u subotu 12. svibnja, posjetili su prostorije Parka Prirode na Budinjaku i Stazu kneževa, iskopine prahistorijskih nastambina u mrzlopoljskom kraju i završili su svoj pohod u Sošicama gdje su razgledali Etnografsku zbirku u samostanu i sošičke crkve. Župnik o. Marjan Jeftimov, održao im je predavanje i upoznao je studente s poviješću uskoka, Žumberka i žumberčana danas i progovorio im o grkokatolicima i karakteristikama vjernika-katolika bizantskoga obreda.

Profesori i učenici samoborske gimnazije sa svojim kolegama iz Češke, Bugarske i Grčke u sklopu međunarodnog programa Erasmus+ o svetoj braći Ćirilu i Metodu posjetili su Sošice, mjesto susreta Istoka i Zapada.

o. Marjan Jeftimov, župnik sošički

REDOVITI PASTORALNI ŽIVOT U ŽUPI KAŠT

Kaštansko proštenje proslavljeno je i ove godine u uobičajenom zimskom okruženju, u zajedništvu brojnih susjednih župnika i domaćih župljana. Vrijedni i gostoljubivi kaštani pobrinuli su se sve prisutne, nakon Svete liturgije, ugrijati i okrijepiti domaćim delicijama.

Druženje župnika sa vjernicima nakon liturgije

Sjećaju se stariji kako su se na Antunovo nosile domaće šunke i kobase pred crkvu i kako su se licitirale, a novce darovali za potrebe župe. Mnogo toga se promijenilo i mijenja se, ali čovjekova duša je uvijek željna Boga i druženja. Antunovo je prava prigoda koja u debeloj žumberačkoj zimi okupi vjernike na molitvu i uzajamno druženje, uz ugodnu kaštansku kupicu.

Prije blagdana Duhova vjernici iz sela Strahinići i Dančulovići okupili su se na radnoj akciji oko crkve. Počišćen je jedan dio crkvenog okoliša koji je već bio zarastao.

Radna akcija oko crkve i groblja u Dančulovićima

Blagdan Duhova proslavljen je Svetom arhijerejskom liturgijom koju je predvodio ordinarij a koja je završila molitvom kod križa na groblju, za sve pokojne koji ovdje počivaju i čekaju dan uskrsnuća.

Molitveno okupljanje u Balićima

U Balićima je i ove godine bilo veselo povodom proslave blagdana Pokrova Presvete Bogorodice. U nedjelju 7. listopada, molio se Moleben ispred kapelice na kojem su se okupili brojni svećenici i ljudi iz različitih krajeva. Radost i milina koja se osijeti toga dana u ljudima u Balićima dokazuje da je obnova te divne kapelice jedno divno djelo vrijednih ljudi, inicijatora i donatora, a isto tako i prijašnjeg župnika, o. Željka Pajića.

Tijekom ove godine, na kapeli su postavljeni žlijebovi koje je donirala gospođa Dragica Gričan. U planu je tijekom sljedeće godine izvršiti potrebne popravke na zidovima i pofarbati kapelicu iznutra i izvana.

Proštenje su uljepšali mladi tamburaši i pjevači Društva Žumberčana iz Metlike koji su zadnjih godina redoviti gosti.

Vjerni narod voli dolaziti na proštenje u Baliće

U petak 26.10. održan je sastanak predstavnika Mjesnog odbora Kašt, Županijskih cesta, Elektre Ozalj, Ministarstva kulture-Restauratorskog zavoda u Karlovcu i župnika u vezi uklanjanja stabala i korijenja i saniranje terena ispred crkve, izmještanja električnih kablova, izgradnje potpornog zida između ceste i crkve i proširenja ceste. Spomenuti predstavnici zajedničkom suradnjom dogovorili su se i složili da se stabla lipe i njihovo korijenje moraju čim prije ukloniti, da se teren pred crkvom i oko crkve treba prije zime nasipati i pripremiti za planirane radove uređenja okoliša prema projektu koji je već izrađen i pripremljen i kojeg je Ministarstvo kulture-Restauratorski zavod u Karlovcu odobrilo i podržava.

Projekt uključuje izradu ulaza u dvorište na sjevernoj strani i prilaznog stubišta na južnoj strani od ceste, izradu popločenih staza i djelomično

popločenje prostora ispred crkve, izradu kompletne staze oko crkve, sadnju nove trave, živice, ukrasnih stabala i grmova. Također je u planu izmještanje električnih kablova i poboljšanje ulične rasvjete prema crkvi i prema cesti.

Radovi na postavljanju novih ulaznih vrata na župnoj crkvi

Tijekom ove godine stara crkvena vrata zamijenjena su novima, izvršena su geodetska i arhitektonska snimanja i pripremljena je potrebna projektna dokumentacija.

Nestrpljivo očekujemo sljedeću godinu kada će crkveni okoliš zablistati i postati pravim ukrasom sela i najvažnije mjesto za molitvu i duhovni mir svih onih koji se ovdje okupljaju.

o. Marjan Jeftimov,
župnik kaštanski

Planiramo urediti okoliš župne crkve

VIJESTI IZ SAMOBORSKE GRKOKATOLIČKE ŽUPE

Zadušna subota i briga za pokojnike

Samoborska grkokatolička zajednica u većem se broju okuplja u župnoj crkvi na Zadušnu subotu. Ove godine na liturgiji za sve naše pokojne propovijedao je vlč. Danijel Hačko, rodom iz Svete Jane, a na službi župnog vikara u župi Svete Anastazije u Samoboru. Obredno zajedništvo na području Samobora tradicija je koja ima svoje duge korijene, a naša generacija po uzoru na starije njeguje zajedništvo različitih obreda. Osobito je važno da svećenici zajedno služe liturgije i mise za pokojne. Poticaj svećenika da vjernici mole za svoje pokojnike iznimno je važan jer nas zajednička molitva približava nebeskoj stvarnosti. Osim liturgije na Zadušnu subotu bilo bi poželjno obići i grobove naših najmilijih. Svećenici svojim primjerom u tome trebaju prednjačiti. U tom smislu uoči Zadušne subote obišli smo samoborsko groblje na kojem su sahranjena dvojica grkokatoličkih žumberačkih svećenika Petar Stanić i Janko Popović. Petar Stanić bio je dugo godina župnik u Mrzlom Polju i u Dalmatinskom vikarijatu, a Janko

Vlč. Danijel Hačko na Zadušnu subotu u našoj crkvi uputio je vjernicima prigodnu poruku o vjeri u vječni život nakon smrti

Grob mrzlopoljskog i vrličkog župnika o. Petra Stanića na samoborskom groblju

Popović veliki dio svog svećeničkog služenja proveo je u Grabru ostavivši iza sebe uređenu župu. Njihovi zemni ostaci počivaju na samoborskom groblju, a naša je dužnost brinuti da mjesta njihovog zemaljskog ukopa budu primjereno obilježena i održavana. Obilazak svećeničkih grobova na samoborskom gradskom groblju i molitva za njihove duše samo je mali znak poštovanja prema onome što su oni za svog života učinili za našu žumberačku zajednicu. Zahvalnost i svećenička solidarnost jesu glavni motivi koji nas potiču da brinemo o njihovoj uspomeni. Nažalost grobna ploča svećenika Janka Popovića je s vremenom nestala tako da smo ove 2018. godine zahvaljujući gospodinu Stipi Luciću i gospodinu Vladi Gvozdanoviću izradili novu koja je postavljena na samoborskom groblju. Ploču je postavio gospodin Miloš Milaković.

Bila je to naša dužnost i moralna obaveza. Sada ćemo prilikom svakog obilaska groblja zapaliti svijeću za naše pokojne župnike kojima neka Bog udjeli vječnuju pamjat.

Gospodin Miloš Milaković postavio je ploču svećeniku Janku Popoviću koji je sahranjen na samoborskom gradskom groblju davne 1912. godine

Hodočašće u Solin i sudjelovanje na proslavi u Gabrovici

Samoborska župa aktivno je sudjelovala u proslavi Godine obnove Krsnog zavjeta. U subotu 14. travnja 2018. više od šezdeset naših župljana hodočastilo je u Solin na Gospin otok gdje je služena grkokatolička liturgija i blagoslovljen lik Gospe velikog hrvatskog krsnog zavjeta. Tom prilikom u ime solinske župe kao domaćin hodočasnike iz Samobora pozdravio je don Nikola Mikačić. Boravak u Solinu i kasnije Splitu oduševio je vjernike koji su izrazili želju da uskoro opet posjete Solin – mjesto kroz koje protječe rijeka Jadro ili kako se to u crkvenim krugovima kaže hrvatski Jordan. U Solinu su se mnogi stariji vjernici i svećenici prisjetili 1976. godine kada su Žumberčani hodočastili u ovo najstarije hrvatsko svetište. Župljani iz Samobora u lijepom broju sudjelovali su i na središnjoj proslavi Godine obnove Krsnog zavjeta koja je održana u Gabrovici. Iskustva iz Solina i Gabrovice potvrđuju da su susreti potrebni, a svakako doprinose zbližavanju vjernika cijelog Žumberačkog vikarijata.

Prva sveta Pričest

U nedjelju 20. svibnja 2018. održana je u našoj župi Prva sveta Pričest. Svečanost prve svete Pričesti kruna je godišnjeg pastoralnog rada s djecom na samoborskom području. Istinska je radost vidjeti kako nakon vjeronaučnog ciklusa djeca pristupaju sakramentu Pričesti. Održavanje prve pričesti daje smisao cijeloj župi, a snažan je poticaj i župniku da se nastavi s

Prva sveta Pričest u Samoboru 2018. godine

redovitim održavanjem vjeronauka. U Samoboru jedna za drugom stasaju generacije vjeroučenika koji su svoje osnovno vjersko znanje stekli u grkokatoličkoj župi. Ove godine svetoj Pričesti pristupilo je četvero naših vjeroučenika: Katarina Rugole, Gabriel Križić, Adrian Gvozdanović i Nela Resanović. Neka im Bog podari sve ono što im je u njihovoj dobi najpotrebnije, da rastu u ljubavi i vjeri. Nakon liturgijske svečanosti za prvopričesnike, roditelje i kumove priređen je domjenak u našoj dvorani. Svečanost su uveličale i djevojčice u žumberačkim narodnim nošnjama koje je za tu prigodu opremila gđa. Mirjana Hrnjak inače baka djevojčica. Uistinu lijepa slika očuvanja crkvene i zavičajne baštine u Samoboru gdje se sve više doseljavaju mlade grkokatoličke obitelji.

Neojerejskom liturgijom o. Zorana Vladušića u Samoboru proslavljeno Abrahamovo

U nedjelju 14. listopada 2018. godine grkokatolička zajednica u Samoboru proslavila je blagdan Praoca Abrahama. Svečanu svetu liturgiju predslavio je neojerej (mladomisnik) o. Zoran Vladušić u zajedništvu s mjesnim župnikom o. Danielom Vranešićem, župnikom u Stojdragi o. Milanom Vranešićem, župnikom u Zagrebu o. Danijelom Hranilovićem, župnikom u Velikoj Dolini vlč. Janezom Zdešarom, duhovnikom Grkokatoličkog sjemeništa o. Ivicom Radeljakom te đakonom Livijom Marjanom. U prigodnoj

Mnoštvo vjernika okupilo se na Abrahamovo u samoborskoj crkvi. Na liturgiji je đakonsku službu vršio đakon Livio Marjan

propovijedi mladomisnik Zoran govorio je vjernicima o životu pravednog Abrahama kojeg je Bog odabrao da postane praocem mnogih naroda. „Bog nam je dao za uzor Abrahama, koji nije odbio čak ni žrtvu svog jedinca iako mu je Izak bio zjenica njegova oka, njegova jedina zemaljska nada, Abrahamu je jedini Bog i u tom trenutku najveće kušnje, boli i užasa, ostao samo i jedino Gospod.

Bog je Abrahama zaustavio u samom činu žrtve, jer smisao nije bio u tome da se nasilno oduzme nevini život, nego da Abraham posvjedoči svoje potpuno predanje i poslušnost Bogu i na proročki način predskaže ono što se imalo dogoditi stoljećima kasnije kada je Bog Otac dao svog jedinorođenca Isusa Krista da bude žrtva okajnica, paljenica i pričesnica za naše spasenje"- istaknuo je među ostalim propovjednik. Na kraju liturgijske svečanosti neojerej je svim prisutnima podijelio mladomisnički blagoslov a zajednica samoborskih grkokatolika je o. Zoranu uručila prigodne poklone. Zajedničko druženje svećenika i vjernika nastavljeno je uz bratski stol u dvorani i crkvenom dvorištu. Crkveni odbornici pobrinuli su se da se sve vjernike počasti grahom koji je za proštenje pripremljen u hotelu Lavica dobrotom vlasnice gđe. Nade Grgurić rođ. Bubanović.

Neojerej o. Zoran Vladušić na kraju liturgije podijelio je našim ministrantima i svim vjernicima svoj mladomisnički blagoslov

U Samoboru se radujemo novom svećeniku. Otac Zoran Vladušić s našim župljanima nakon svečane liturgije na Abrahamovo

Pastoralna dvorana je građena s ljubavlju za Žumberčane i sve naše prijatelje

U ljetnim mjesecima započeli su radovi na našoj pastoralnoj dvorani. Zahvaljujući donacijama u materijalu mogli smo pristupiti postavljanju fasade. Ovim putem posebno želimo zahvaliti dobrotvorima iz građevinskog poduzeća Pionir i Samoborka te klesarstvu gospodina Ante Lucića. Krajem ljeta radovi su privedeni kraju i naša pastoralna dvorana je dobila svoj konačni izgled. Postavljena je termo fasada koja će cijeli objekt toplinski izolirati tako da će u našoj pastoralnoj dvorani sada biti toplije i ugodnije za boravak. Tijekom posljednjih godina uložen je uistinu veliki trud da bi se posao oko izgradnje dvorane priveo kraju. Radili smo savjesno i odgovorno brineći da svaka lipa bude najbolje utrošena u ovaj objekt u kojem se održava vjeronauk za djecu i pjevačke probe našeg KUD-a, a tu se svake nedjelje nakon liturgije okupljaju naši vjernici. Kada su u župi veća okupljanja dvorana služi za zajedničke ručkove i domjenke. Sada kad je dvorana završena možemo samo kazati Bogu hvala za ovo iskustvo, jer je proces izgradnje samoborske pastoralne dvorane imao i svoje duhovne plodove o kojima će biti riječi kad za to dođe vrijeme. Pastoralna dvorana prije svega služi svojoj funkciji, ali ona je ujedno i reprezentativni objekt koji daje cije-

Novoizgrađena pastoralna dvorana u sjedištu samoborske grkokatoličke župe reprezentativni je objekt koji krasi ovaj dio grada Samobora

Blagoslov dvorane 14. listopada 2018. godine označio je završetak jednog građevinskog ciklusa koji je uspješno završen na korist cijele zajednice

lom crkvenom prostoru poseban izgled. Dugoročno gledajući Žumberčani u Samoboru su izgradnjom dvorane dobili i svoj društveni prostor koji služi na ponos cijeloj zajednici. Narodski rečeno; imamo se čime ponositi jer je dvorana slika vrijednih samoborskih Žumberčana koji su je sami podigli iz temelja. Svečani blagoslov nove pastoralne dvorane upriličen je u nedjelju 14. listopada 2018. godine na blagdan Praoca vjere Abrahama. Dvoranu je na poziv mjesnog župnika blagoslovio stavrofor Milan Vranešić. Sada su pred nama novi zadaci na planu materijalne izgradnje samoborske grkokatoličke župe. Već od slijedeće 2019. godine krećemo u nove projekte zajedno s našim župljanima i našim samoborskim prijateljima koji podupiru naš rad za zajedničko dobro. U konačnici dvorana je dio Samobora i ona će trajno krasiti ovaj dio grada.

Župno hodočašće u Graz – Mariatrost

Svake godine u jesenskim mjesecima naša župa organizira svoje redovito godišnje hodočašće. Ove godine u subotu 27. listopada 2018. hodočastili smo u austrijski grad Graz i tamošnje marijansko svetište Mariatrost. Središnji događaj hodočašća bila je sveta liturgija koja je služena u velebnoj crkvi sv. Josipa kojom se inače koriste naši vjernici okupljeni u Hrvatskoj

Samoborski hodočasnici u crkvi sv. Josipa u Grazu nakon odslužene liturgije

katoličkoj misiji-Graz. Koliko nam je poznato to je prvi puta u povijesti da je u ovoj crkvi služena grkokatolička liturgija na hrvatskom jeziku. Uz samoborskog svećenika o. Daniela Vranešića na hodočašću je sudjelovao i naš prijatelj fra Krunoslav Kocijan prefekt franjevačkih bogoslova sa zagrebačkog Kaptola. Nakon odslužene liturgije naši hodočasnici su se uputili prema marijanskom svetištu Mariatrost koje se nalazi nešto dalje od centra grada. Dolaskom u svetište vjernici su se u iznimno lijepoj crkvi mogli osobno pomoliti Bogorodici te od Nje zatražiti pomoć i utjehu. Nakon zajedničke molitve i pjesme hodočasnici su se vratili u središte grada gdje su u poslijeponevnim satima mogli razgledati znamenitosti Graza.

Pastoralne aktivnosti

Tijekom godine u župi su nastavljene redovite pastoralne aktivnosti. Podjela sakramenata uvijek je i iznova prilika za zajednički susret župnika i njegovih vjernika. Radujemo se novim obiteljima koje svoj zajednički životni hod započinju sakramentom ženidbe. Isto tako veselimo se i svakom novom krštenju, jer su djeca znak da župa živi i da ima dobru budućnost. Kršćanski život započinje upravo krštenjem zato je na roditeljima djece odgovornost da brinu za dušu svog djeteta na način da krštenjem otvore vrata milosti Svetoga Duha. Moramo znati da će nam se u životu dati onoliko koliko ćemo sami tražiti u duhovnom smislu. Svi želimo najbolje svojim bližnjima zato dopustimo da nas sve ispuni snaga Svetoga Duha koji silazi na osobu prilikom krštenja i potvrde.

Vjenčanje Danijela i Patricije Milaković

Tijekom godine posebnu smo pažnju posvetili i obilasku naših starijih župljana koji žive u domovima na području Samobora i šire okolice. Briga za starije naša je kršćanska dužnost stoga ovim putem želimo istaknuti kako je župnik uvijek i

Krštenje Mihaela Rapljenovića

Krštenje Jane Kovačević

u svakom trenutku na raspolaganju obitelji koja ima svog člana u staračkom domu ili bolnici. U suradnji s osnovnim školama i dalje se nastavlja redovita pouka učenika o grkokatoličkoj zajednici na samoborskom području. Učenici su kroz akademsku godinu zajedno sa svojim profesorima dolazili u našu župnu crkvu kako bi ovdje učili o istočnom katoličkom obredu i liturgiji. Taj lijepi običaj nastaviti će se i dalje.

Učenici su ispunili našu crkvu, a poslije smo se prema običaju družili u dvorani

U nadolazećoj godini Svetoga Duha potreba za osobnim susretom župnika i župljana

U vremenu sve većeg otuđenja potrebno je u narednom razdoblju posvetiti osobitu pažnju osobnom susretu župnika i samih župljana. Pastoral koji se temelji na osobnom susretu zalog je rasta župne zajednice u duhovnom smislu. Opasnost je današnjeg vremena potpuna individualizacija osobe. To je problem koji uvelike utječe na međuljudske odnose. Tom negativnom trendu moguće se je oduprijeti jedino na način da svećenik tj. župnik bude više prisutan među vjernicima. Da potiče na dijalog i susrete, da svojim primjerom bude onaj koji će ispravljati negativne trendove. Vođeni tom idejom u narednoj godini koja je posvećena Svetom Duhu molimo da nam Treća Božanska osoba podari svoje darove kako bi lakše nastavili dalje izgrađivati Crkvu Kristovu.

S nami Bog!

Župnik
o. Daniel Vranešić

ŽUPA SV. VELIKOMUČENIKA JURJA U STOJDRAGI MJESTO OKUPLJANJA KROZ 2018. GODINU

Dolazak nadbiskupa u Stojdragu

Župa sv. Velikomučenika Jurja u Stojdragi mjesto je gdje se tijekom godine odvijaju mnogobrojna okupljanja. Tijekom prošlosti u Stojdragu su rado dolazili mnogi uglednici iz javnog i crkvenog života. Ta lijepa tradicija nastavljena je i ove godine. U proljeće kao dragi gost našu je župu posjetio đakovačko-osječki nadbiskup mons. Đuro Hranić. Mjesni župnik upoznao je dragog gosta s poviješću stojdraške župe i cijelog Žumberka kao i s poviješću iseljavanja Žumberčana u Srijem, napose u Berak i Ilok gdje i danas žive žumberački grkokatolici. Nadbiskup je u ugodnom društvu proveo poslijepodne razgledavši pritom crkvu s vrijednim ikonostasom kao i Uskočki muzej koji čuva etno blago žumberačkog kraja.

Đakovačkog nadbiskupa mons. Đuru Hranića u Stojdragi je ugostio župnik sa suprugom

Proslava Jurjevskog proštenja i novo župno igralište

U nedjelju 29. travnja 2018. godine u žumberačkoj župi Stojdraga svečanom svetom liturgijom proslavljen je zaštitnik ovdašnje župe sv. Velikomučenik Juraj. Već tradicionalno na euharstijskom slavlju okupili su se svećenici Žumberačkog vikarijata, Zagrebačke nadbiskupije i slovenske Novomeške škofije. Liturgijsko slavlje predvodio je katedralni dekan Križevačke eparhije o. Daniel Vranešić a prigodnu propovijed mnogobrojnim vjernicima izrekao je o. Mihajlo Simunović katedralni župnik iz Križevaca. Tumačeći nedjeljno evanđeosko čitanje, koje je govorilo o susretu Isusa i Samarijanke na zdencu, propovjednik je istaknuo kako je u životu svakog vjernika najvažniji upravo osobni susret s Isusom. „Susret Isusa i Samarijanke slika je i našeg susreta sa utjelovljenim Bogom koji nas poziva da se napijemo Žive vode koju nam On u svojoj ljubavi daje svakodnevno za spas naše duše. Dopustimo mu i mi, danas ovdje okupljeni, da nas Isus uskrsli okrijepi svojom Živom vodom koja struji u život vječni"- zaključio je o. Simunović.

Po završetku liturgijskog slavlja održana je i Markovska procesija tijekom koje su svećenici izmolili blagoslovne molitve polja i usjeva. U procesiji je nošen i lik Gospe velikog hrvatskog zavjeta kojim se na simbolični način ističe kako se ova godina među Hrvatima grkokatolicima slavi kao

Na Jurjevo je u Stojdragi propovijedao križevački župnik o. Mihajlo Simunović

Jurjevska nedjelja okupila je u župnoj crkvi mnoštvo vjernika

Markovski blagoslov polja i voćnjaka tradicionalno se obavlja nakon svete liturgije. Ove godine u procesiji je nošen lik Gospe velikog hrvatskog Krsnog zavjeta

Godina obnove Krsnog zavjeta. Po završetku procesije svećenici su se okupili oko bratskog stola gdje su se bratskom zajedništvu priključili i svećenici iz Samoborskog dekanata. U poslijepodnevnim satima o. Ivica Radeljak duhovnik Žumberačkog grkokatoličkog sjemeništa iz Zagreba blagoslovio je novouređeno župno nogometno igralište koje je uređeno za potrebe pa-

Svećenik Ivica Radeljak blagoslovio je novo župno nogometno igralište, a zatim je uslijedila igra

Svećenik Ivica Radeljak uputio je prvi udarac prema golu

storala mladih iz Katedralnog dekanata. Na novom igralištu zatim je održana i prva utakmica na kojoj su sudjelovali vjeroučenici iz Katedralnog dekanata Križevačke eparhije kao i njihovi roditelji i prijatelji. U igri su sudjelovali i svećenici. Igralište u Stojdragi u narednom će periodu okupljati djecu i mlade iz svih gradskih grkokatoličkih župa.

Zasađen novi voćnjak i radovi u perivoju

U duhu pozitivnih pomaka i župa Stojdraga od ove godine bogatija je za jedan novi voćnjak. Tijekom godine na crkvenom zemljištu pokraj zgrade nekadašnje osnovne škole zasađen je novi voćnjak s različitim vrstama voćaka. Zemljište koje je donedavno bilo zaraštено u šikaru sada je dobilo plemenitu namjenu. Nadamo se da će pretvaranje šikara u voćnjake biti dobar primjer svim našim župljanima da krenu tim putem, te da svoje zemljišne površine koje su sada nažalost prepuštene zaraštanju pretvore u vrtove ili voćnjake. U jesen je započelo uređenje crkvenog perivoja što podrazumijeva prorjedu stabala i obnovu nekadašnjih staza.

Susret žumberačkih osnovnih škola u Stojdragi

Uređenjem igrališta i sjenice na župnoj zemlji stvorili su se uvjeti za razne manifestacije i druženja. Na prijedlog učitelja iz Novih Sela gospodina Branka Martinovića dne 25. svibnja 2018. u Stojdragi je održan susret žumberačkih osnovnih škola iz Kostanjevca, Novih Sela, Grdanjaca i Noršić

Žumberački osnovnoškolci u stojdraškoj crkvi započeli su svoj posjet Stojdragi

Sela. Susret je započeo u župnoj crkvi sv. Juraja gdje su učenici mogli čuti mnogo povijesnih podataka o razvoju crkvenosti u Žumberku. Nakon zajedničke molitve učenici su posjetili Uskočki muzej u kojem se čuvaju mnogi predmeti kojih danas više nigdje osim u muzejima nije moguće vidjeti. Tu se mogao vidjeti i žumberački narodni vez te uskočki grbovi. U nastavku programa učenici su posjetili mjesni Lovački i Braniteljski muzej.

Lijepo je bilo vidjeti djecu i učitelje u igri na igralištu u Stojdragi. Sveti Ivan don Bosco sportom je okupljao djecu i mlade oko sebe i mi to isto činimo

Nakon zajedničkog ručka koji je održan ispod sjenice koja je sagrađena pokraj igrališta, učitelji i učenici svoje su druženje nastavili na župnom igralištu. Uz igru vrijeme je brzo prošlo, a susret osnovnoškolaca u Stojdragi u svima je ostavio lijep osjećaj zajedništva.

Okupljanje mladih umjetnika Žumbi fest

Župa u Stojdragi raduje se okupljanjima mladih umjetnika koji djeluju u okviru Kulturno umjetničke udruge „Stojdraga". U ljetnim mjesecima od 15. do 17. lipnja, na župnom igralištu održana je manifestacija Žumbi fest na kojoj je skupina mladih umjetnika tijekom tri dana radila skulpture od prirodnih materijala. U tom smislu izrađena je velika ljuljačka i velika

ruka/dlan od slame koja simbolizira selo Stojdragu. U središtu skulpture napravljeno je srce kroz koje se može gledati susjedna Slovenija pa je i ovaj otvoreni dlan zapravo poruka prijateljstva koja se iz Hrvatske šalje prema Sloveniji. Otvoreni dlan od grana i slame izradio je osječki umjetnik Nikola Faller a pomogli su mu i članovi stojdraške udruge. Dlan je odmah privukao pažnju mnogih prolaznika tako da je postao uistinu simbol ljubavi, prijateljstva i mira.

Umjetnik Nikola Faller s Marijom Šimunić predsjednicom Kulturno umjetničke udruge „Stojdraga" ispred skulpture otvorenog dlana

Žumberčani iz Samobora, Zagreba i Stojdrage ispred ruke mira

Dan domovinske zahvalnosti već treću godinu obilježava se u Stojdragi

Treću godinu zaredom 5. kolovoza 2018. godine u Stojdragi se obilježava Dan domovinske zahvalnosti. Proslavu zajednički organiziraju mjesna župa i Udruga Žumberčana branitelja Domovinskog rata. Svečanost je tradiconalno započela svetom liturgijom u župnoj crkvi, a nakon bogoslužja ispred spomenika poginulim Žumberčanima upaljene su svijeće. Nakon molitve i komemoracije obilježavanje Dana domovinske zahvalnosti nastavljeno je u prostorijama Udruge te na župnom igralištu gdje je održana malonogometna utakmica. Moralna je dužnost na taj dan prisjetiti se svih poginulih za Domovinu te im odati počast. Nadamo se da će se iduće godine na ovaj dan okupiti veći broj ljudi jer taj dan to svakako i zaslužje, a ponajviše naši poginuli Žumberčani koji su svoj život položili za našu slobodu.

Proštenje na Kravljaku

Blagdan Presvete Trojice svečano je proslavljen u „Kravljačkoj katedrali". Ujedno je blagoslovljen i novi vodovod kojeg su financirali sami seljani, što će reći njihovi raseljni potomci. Lijep i poticajan primjer. Bravo za Kravljačane.

Obilježavanje Dana domovinske zahvalnosti u Stojdragi 5. kolovoza 2018.

Križ na vojnom groblju u Dobrom Potoku u Glažuti

Tek rijetki znaju da se na području župe Stojdraga nalazi vojno groblje iz II. Svjetskog rata na kojem su sahranjeni pripadnici obaju zaraćenih

Križ u Dobrom potoku-Glažuta gdje su jedni do drugih ukopani vojnici iz sukobljenih vojski.

strana koji su poginuli u bitci kod Stojdrage 1943. godine. Sve do ove godine nije postojao nikakav znak koji bi ukazivao da su tu sahranjeni ljudi. Spominjući se svake poginule osobe kršćanska nam je dužnost primjereno obilježiti mjesto ukopa onih koji su primili krštenje. Takvo mjesto nalazi se na lokaciji Dobri potok u Glažuti (u blizini nekadašnjeg ribnjaka Marinić) na starom putu od Glažute prema Noršić Selu. Vojnici su sahranjeni na drugoj strani potoka na dijelu pod samim brdom koje se nije koristilo za pašu blaga ili za prometovanje. Groblje je zapravo veoma neobično jer nije šire od tri metra ali se prostire u dužinu od gotovo sto metara. U budućnosti bi svakako ovaj memorijalni prostor trebalo primjereno označiti natpisom. To je zapravo jedino mjesto u Žumberku gdje su jedni do drugih zakopani mladići koji su se borili u sukobljenim vojskama. Neka im ovaj skromni drveni križ bude zajednički znak vječnog spomena i mira.

Kuća Duniskvarića u Piljužinima privremeni dom za stojdraške svećenike

Vrijeme ponekad prebrzo prolazi pa iza nas ostaju nezabilježeni povijesni događaji važni za povijest naše župe. No na stranicama Krijesa trajno se čuva spomen na prošla vremena a za povijest župe Stojdraga važno je zabilježiti kako su nakon II. Svjetskog rata stojdraški župnici bili u situaciji da nisu mogli boraviti u župnom dvoru koji je tijekom rata u potpunosti uništen. Ipak vjerski život se u Stojdragi morao nastaviti. Služene su svete liturgije, podjeljivali su se sakramenti, održavao se vjeronauk i vršio se blagoslov

obitelji. Da bi župnik sve to mogao obavljati morao je imati i smještaj u župi. Smještaj župniku pružen je u kući Duniskvarića u dijelu Stojdrage koji se zove Piljužini. Tu je svećenik kod obitelji Duniskvarić mogao odsjesti po nekoliko dana kada bi dolazio obavljati vjersku službu. Upravo ove godine navršava se 100. godišnjica otkada je izgrađena ova kuća koja je bila godinama privremeni dom za stojdraškog župnika i za grkokatoličke bogoslove iz Zagreba koji su tu dolazili pomagati u pastoralu.

Miloš Duniskvarić s ocem Jovom sagradio je 1918. kuću u kojoj su kasnije godinama odsjedali svećenici

Iz poštovanja i zahvalnosti prema obitelji istaknimo da je kuću 1918. godine sagradio Miloš Duniskvarić zajedno sa svojim ocem Jovom. Miloševa supruga zvala se Ana rođ. Nosetić. Veoma je zanimljivo da je drvena kuća Duniskvarića tijekom II. Svjetskog rata ostala uslijed teškog bombardiranja Stojdrage potpuno neoštećena.

Miloševa supruga Ana rođena Nosetić

40 godina od zatvaranja škole u Stojdragi (1979. - 2019.)

Osnovna škola u Stojdragi zatvorena je 1979. godine. 2019. navršava se dakle punih 40 godina odkako su zadnji učenici pohađali školu u Stojdragi. Prilika je to da se ova obljetnica obilježi prigodnom izložbom fotografija koje su već sakupljne. U nizu fotografija koje su Žumberačkom arhivu donirali pojedinci nalaze se i slike unutrašnjosti škole koja je za ono doba bila uistinu na zavidnoj razini. Ovim putem pozivaju se svi nekadašnji učenici OŠ Stojdraga da na Jurjevo 2019. posjete župu jer će se na taj dan služiti liturgija za sve pokojne učitelje i učenike stojdraške škole, a ujedno će se moći vidjeti i slike iz vremena dok je škola radila.

Unutrašnjost stojdraške škole početkom 70-tih godina prošlog stoljeća bila je uređena kao i svaka druga škola u velikim gradovima

Učenici OŠ Stojdraga 1958. godine

VIJESTI IZ KRIŽEVAČKE GRKOKATOLIČKE ŽUPE

Događaji kroz godinu u našoj stolnoj crkvi i župi Presvete Trojice u Križevcima

Naša Križevačka župa uz samostan časnih sestara Bazilijanki ima najmanji broj župljana, svega 20-ak. Već tradicionalno svake godine na blagdan Triju Svetitelja, Bazilija Velikoga, Ivana Zlatoustoga i Grgura Bogoslova koji su zaštitnici naše Križevačke eparhije, ordinarij služi svetu liturgiju uz sudjelovanje domaćeg župnika i drugih svećenika, našeg i rimskog obreda. Na toj liturgiji je pjevao Katedralni zbor i pjevači Hrvatskog pjevačkog društva Kalnik, pod ravnanjem dirigenta Ozrena Bogdanovića.

Na Duhovski ponedeljak kada naša Stolna crkva slavi svoj zaštitni dan Presvete Trojice uveće vladika Nikola uz domaćeg župnika i drugih svećenika jednog i drugog obreda služio svečanu arhierejsku liturgiju. Na toj liturgiji je pjevao Katedralni zbor i pjevači Hrvatskog pjevačkog društva Kalnik, pod ravnanjem dirigenta Ozrena Bogdanovića.

Povodom jubileja 240 god. Križevačke eparhije u katedralu su hodočastili vjernici naših vikarijata, predvođeni svojim svećenicima. Prvo su hodočastili vjernici Bosanskog vikarijata, zatim Slavonskog-brodskog dekanata, a na blagdan Tjelova vjernici iz Srijemskog dekanata. Sve hodočasnike dočekao je ordinarij. Nakon svečane arhijerejske liturgije hodočasnici su razgledali katedralu, biskupsku rezideniju s knjižnicom i muzejem. Za mnoge od naših vjernika to je bilo prvi put da su hodočastili u našu katedralu.

Kao završetak jubilarne godine Križevačke eparhije, 17. lipnja ordinarij je u katedrali sužio svečanu arhijerejsku liturgiju s nadbiskupima i biskupima Hrvatske biskupske konferencije. Na liturgiji je propovijedao uzoriti kardinal Josip Bozanić, nadbiskup Zagrebački. Na toj liturgiji je pjevao Katedralni zbor i pjevači Hrvatskog pjevačkog društva Kalnik, pod ravnanjem dirigenta Ozrena Bogdanovića.

Od 3. do 6. rujna u našoj rezidenciji naši svećenici, zajedno s biskupom, sudjelovali su na duhovnim vježbama.

Što se tiče obnove u katedrali ove godine restauratori su zaštitili freske četiriju evanđelista koji se nalaze na stropu iznad soleje. Također zauzimanjem vladike obnovljena je rasvjeta u katedrali. Još preostaje puno zahvata, ali čekaju se bolja vremena. Veliki zahvat je napravljen na ogradi ispred katedrale koja se obnavlja pod pokroviteljstvom grada Križevaca, sredstvi-

Grad Križevci uređuje ogradu oko naše katedrale

ma Europske Unije. Nadamo se da će slijedeće godine ograda biti završena što se tiče ulice.

Zub vremena narušio je i 200 godišnju platanu koja je rasla u biskupskom parku. Ona je bila svjedok svh milih i nemilih događaja u našoj rezidenciji. Bila je i simbol starosti grada Križevaca.

Župnik Mihajlo (lijevo) sa vrijednim radnicima

Naša mala župska zajednica povećala se za nova dva člana. Dne 17. veljaće krštene su: Natali Relić, kći Olesje r. Simunović i Davora Relića, i Katalin Mesaroš, kći Marusje r. Simunović i Silvija Mesaroš.

Ove godine krštene su Natali Relić i Katalin Mesaroš

Kako je izgledao vladičanski dvor vladike Vasilija Božičkovića u Tkalcu

Za povijest na stranicama Žumberačkog krijesa valja zabilježiti kako se nekada sjedište grkokatoličke biskupije nalazilo u Tkalcu kod Vrbovca gdje je sve do 80-tih godina prošlog stoljeća stajala očuvana vladičanska kurija. Nažalost zbog dotrajalosti vladičanski dvor u Tkalecu se urušio a materijal je razvezen za razne potrebe. Da nisu ostale fotografije nove generacije ne bi znale kako je nekada izgledalo eparhijsko sjedište u Tkalcu u kojem je živio veliki biskup Vasilije Božičković. Iako dvora više nema ostala je od nekadašnjeg kompleksa očuvana samo biskupska kapela. Grkokatolička biskupija posjedovala je u okolici Tkalca velika imanja koja još od oduzimanja 1946. godine nisu vraćena zakonitom vlasniku tj. Križevačkoj eparhiji.

Rijetka fotografija koja svjedoči kako je izgledalo eparhijsko sjedište u Tkalcu kod Vrbovca prije nego li je sjedište preseljeno u Križevce. Biskupski dvor je 1981. srušen a do danas je ostala kapela. Imanje biskupije u Tkalcu oduzeli su komunisti 1946. i do danas nije vraćeno vlasniku tj. Križevačkoj eparhiji.

Procesija ispred katedrale u Križevcima u vrijeme dok se Križevačka eparhija vodila konzistorijalno.

NOVOSTI IZ ŽUPE KRISTA KRALJA U STENJEVCU

Grkokatolička župa Krista Kralja u zagrebačkom naselju Stenjevec 2018. godine obilježila je 50. godišnjicu osnutka. Žumberački grkokatolici na zapadni dio grada započeli su se naseljavati u vrijeme kada se zbog posla i škole sve više ljudi odlučilo preseliti iz Žumberka u zagrebačka naselja. Za potrebe naših vjernika u Stenjevcu je osnovana župa i kupljena kuća u kojoj je jedna prostorija osposobljena za kapelicu. Nažalost u Stenjevcu nije izgrađena samostalna crkvica iako je za to bilo potrebe. Kućna kapela nikada ne može zamijeniti osjećaj samostojećeg sakralnog objekta. Ove godine uspjeli smo obnoviti krovište kuće. Uz to uredili smo i naše dvorište kako bi sjedište naše župe dobilo ljepši izgled. Nadamo se da će zajednica u Stenjevcu prepoznati naš trud te da će kuća u Okrugljačkoj postati radosno mjesto okupljanja i slavljenja Gospodina.

Limenim pločama prekrili smo krovište župne kuće

Uredili smo i dvorišni dio

Upoznajemo mlade s grkokatoličkom baštinom

U našoj župi želimo na osobiti način mladima približiti grkokatoličku baštinu. Tim povodom organiziran je posjet vjeroučenika iz područnih škola u našu kapelu. Djeci se u župi približava tradicija katolika istočnog obreda a i sami vjeroučenici imaju priliku upitati grkokatoličkog svećenika sve ono što ih zanima. U narednom periodu nadamo se novim susretima sa svima onima koje zanima grkokatolička crkvena baština.

Vjeroučenici s vjeroučiteljicom i stenjevačkim grkokatoličkim župnikom u kapeli

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ IZ ŽUPE SV. IVANA KRSTITELJA U GRABRU

Liturgijsko okupljanje na uskočkom Grabarku

U subotu 26. svibnja 2018. godine u selu Grabarak kod Svete Jane u organizaciji grkokatoličke župe sv. Ivana Krstitelja, KUD-a Marko Vukasović i ogranka Matice Hrvatske iz Jastrebarskog održan je 2. Uskočki susret. Ovogodišnji susret na Grabarku, selu u neposrednoj blizini Japetića, započeo je svetom liturgijom na mjesnom groblju koja je služena za pokojnog križevačkog biskupa Silvestra Bubanovića te za svećenike Vasilija i Janka Bubanovića koji su sahranjeni upravo na grabaračkom mjesnom groblju. Osim za preminulog biskupa i svećenike okupljeni vjernici molili su i za sve uskoke koji su u davnoj prošlosti sahranjeni na ovom svetom mjestu. Kako je istaknuto u prigodnoj homiliji liturgija je na ovome mjestu služena nakon dugo vremena i njome se želi Bogu uputiti molitva žive zajednice za sve preminule Grabarčane, kako one koji su sahranjeni na ovdašnjem groblju tako i sve one koji potječu iz ovoga sela. Na kraju liturgijskog

Blagoslov novoizgrađene pristupne ceste od sela Grabarak do mjesnog groblja

slavlja mjesni župnik stavrofor Milan Vranešić blagoslovio je novoizgrađenu pristupnu cestu, u dužini od jednog kilometra, koja spaja selo Grabarak sa mjesnim grobljem. Sve do prije nekoliko dana do groblja se nije moglo automobilima a sada je to omogućeno zahvaljujući donaciji gospodina Nikole Rožića i napose zalaganjem Grada Jastrebarskog u čijoj se administrativnoj nadležnosti nalazi selo Grabarak. Nakon blagoslova stavrofor Vranešić uručio je zahvalnice gradonačelniku Jastrebarskog gospodinu Zvonimiru Novoselu i dobrotvoru gospodinu Nikoli Rožiću.

Gradonačelniku grada Jastrebarskog gospodinu Zvonimiru Novoselu u Grabarku je u ime župe uručena zahvalnica za trud uložen u izgradnju ceste

Ujedno je upućena javna zahvala gospodinu Stipi Bučaru dogradonačelniku Jastrebarskog te Ivici Bubanoviću i njegovoj obitelji koja stalno boravi u Grabarku i uvelike doprinosi razvoju ovoga sela. Po završetku liturgijskog slavlja vjernici su obišli oltar a program se nastavio u središtu naselja. Sve prisutne su u kulturno-umjetničkom dijelu programa pozdravili gospodin Stjepan Volarić u ime ogranka Matice Hrvatske iz Jastrebarskog i gospodin Janko Jelenić u ime Kulturno umjetničkog društva Marko Vukasović iz Samobora. Članice KUD-a izvele su zatim repertoar svojih pjesama a druženje je nastavljeno uz žumberačke specijalitete.

Tri brata Bubanovića, s lijeva: Leonardo, Kristijan i Ivan.

Asfaltiran prilaz do kapele

Na poticaj župnika o. Milana Vranešića i samih stanovnika te vikendaša u selu Grabarak tijekom ljetnih mjeseci Grad Jastrebarsko asfaltirao je pristupni dio do kapelice. Predstavnici lokalnih vlasti najavili su prilikom dolaska u Grabarak kako će se i u narednom periodu nastaviti sa određenim infrastrukturalnim zahvatima na području Grabarka jer sve više ljudi želi posjetiti ovo jedinstveno selo Žumberačkih uskoka koje se nalazi na prekrasnom mjestu podno samog Japetića. Uređenje pristupnih cesta uvelike će olakšati dolazak svima onima koji žele uživati u netaknutoj prirodi, čistom zraku i specijalitetima iz domaćih OPG-ova.

Asfaltiran je pristup do kapele na Grabarku

Bubanovići na Grabarku 1951. godine. Slikano pokraj uskočke lipe koja još i danas stoji

Župa podupire peticiju za dovođenje električne energije u Grabarak

Župa Grabar na svaki način podupire inicijativu stanovnika Grabarka i vikendaša koji su Gradu Jastrebarskom uputili molbu s potpisima vlasnika nekretnina u kojoj se nadležnu lokalnu vlast traži da se poduzmu koraci kako bi naselje Grabarak dobilo kvalitetnu opskrbu električnom energijom. Struja je preduvjet svakog napretka stoga je na lokalnoj vlasti obveza da učini sve kako bi Grabarak dobio opskrbu električnom energijom. Nadamo se da će se u narednom periodu iznaći primjereno rješenje za potrebe stalnog stanovništva i vikendaša.

A kako je nekad u Grabru bilo

Žumberački krijes oduvijek se rado čita u selima grabarske župe. Na stranicama Krijesa sačuvane su mnoge stare slike koje svjedoče kako je to nekada u grabarskim selima bilo. Ostalo nam je sačuvano nekoliko rijetkih starih fotografija iz Grabra-Golubića, Šobatovića i Višoševića. U posljednja dva sela danas više nema stalnih stanovnika. A kako je to nekad bilo u našim selima neka nam posvjedoče slike.

Stanovnici sela Višoševići. (Fotografija snimljena 25. travnja 1927.)

Stanovnici sela Šobatovići 1958. godine. Danas je selo opustjelo

Prva Sveta pričest u Grabru 1962. godine. Djeca sa svećenicima. Lijevo o. Joakim Hološnjaj, desno o. Živko Kustić

Prva Pričest u Grabru 1984. godine.
Djeca s lijeva gornji red: Marijana Ronjak, Biljana Gvozdanović, Gordana Gvozdanović, Nedjeljko Kesten i Nikica Pavković.
Djeca s lijeva donji red: Nevenka Gvozdanović, Nevenko Gvozdanović, Vesna Pavković, Anto Kesten, Zoran Gvozdanović i grabarski župnik Andrija Kekić

Godišnje proštenje u znaku malog svećeničkog jubileja

U nedjelju 24. lipnja 2018. župa u Grabru proslavila je svoje godišnje proštenje Rođenje svetog Ivana Krstitelja. Liturgijsko slavlje predvodio je katedralni dekan o. Daniel Vranešić uz susluženje domaćeg župnika o. Milana Vranešića te svećenika preč. Jurice Jerneića, o. Gorazda Bastašića, o. Ivice Radeljaka i vlč. Borne Puškarića. Na kraju liturgije domaći župnik čestitao je vlč. Borni mali svećenički jubilej – 10. godišnjicu svećeničkog ređenja. Druženje svećenika i njihovih obitelji tradicionalno je nastavljeno u župnim prostorijama, a za vjerni narod priređena je proštenjarska ponuda na platou ispred nekadašnje škole. U poslijepodnevnim satima vjernici su se okupili u Ćeićima gdje je ispred špilje Gospe Lurdske služen moleben.

Likovna kolonija u Grabru

Tradicionalno ogranak Matice hrvatske u suradnji sa župom sv. Ivana Krstitelja u Grabru organizira godišnju likovnu koloniju. Ovoga ljeta, 2. lipnja, u Grabru su se okupili umjetnici kako bi izražavajući se likovno ovjekovječili ljepote Žumberka na 20. žumberačkoj likovnoj koloniji. Uz članove Matice na ovogodišnjoj likovnoj koloniji sudjelovao je i predsjednik ogranka Matice hrvatske iz Samobora gospodin Gordan Črpić. Dvadeseta godišnjica

Naši likovnjaci ispod strehe u ugodnom raspoloženju

Žumberačke likovne kolonije (ŽLK) osim članova Matice iz Samobora okupila je i umjetnike iz Svete Nedelje, a u programu su nastupili i članovi KUD-a Marko Vukasović iz Samobora, pjesnici Matice iz Samobora i članovi Duo „MaLa" (Maja i Lana). Radovi koji nastaju u Grabru u jesenskim mjesecima prezentiraju se građanima Samobora u gradskoj knjižnici, a što je opet lijepa prilika za prijateljsko druženje i evociranje uspomena na divne trenutke provedene u Grabru.

Predsjednik ogranka Matice hrvatske iz Samobora gospodin Gordan Črpić (lijevo) u Grabru

Jedan od radova sa likovne kolonije prikazuje Žumberčana i Žumberčanku u narodnim nošnjama

Spomen na stradale Grabarčane u I. Svjetskom ratu

Ove 2018. godine obilježava se točno 100 godina od završetka I. Svjetskog rata (1918.-2018.). Tim povodom bilo je potrebno od zaborava sačuvati spomen na one Grabarčane koji su kao vojnici svoje živote izgubili na bojištima Europe ili su preminuli od posljedica ranjavanja u vojnim bolnicama. Tijekom četiri godine rata (1914.-1918.) župa Grabar ostala je bez sedam svojih mladih župljana. Ovdje navodimo njihova imena koja bi trebalo uklesati u mramor te ploču postaviti na prikladno mjesto.

Vojnici stradali na bojištu:

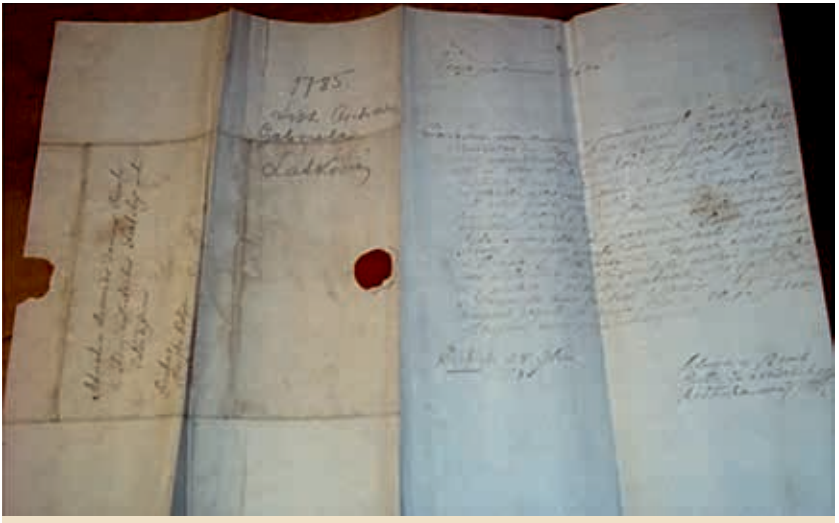
1. Bubanović Pavao, rođen u Grabarku 10. I. 1888., poginuo 9.12.1916. na talijanskom ratištu. Sahranjen 10.12. 1916. u mjestu Chepovan.
2. Raić Marko, rođen 15.III. 1889. u Raićima, poginuo na talijanskom ratištu 2. X. 1916.
3. Raić Miloš, rođen 24. II. 1895. u Raićima, poginuo nan talijanskom ratištu 18. XI. 1915., pogođen granatom u prsa.
4. Gvozdanović Tomo, rođen 26. I. 1895., preminuo 24. II. 1915. od posljedica ranjavanja u vojnoj bolnici u Rijeci.
5. Šimrak Janko, rođen 13. 4. 1890. u Šimrakima, poginuo 15. III. 1915. na mađarskom ratištu kod Nagy Berezne.
6. Gvozdanović Mitar, rođen 21. X. 1897., preminuo u vojnoj bolnici 5. 2. 1918., sahranjen na vojnom groblju u Karlovcu 6. II. 1918.
7. Gvozdanović Janko, rođen 29. IX. 1888., nestao tijekom borbi na srpskoj fronti 1915. godine.

Bog neka im udjeli svoj mir i vječni pokoj.

ŽUPA MRZLO POLJE ČUVA STARU ŽUMBERAČKU TRADICIJU

Godine 2018. detaljno pregledan vrijedni Arhiv župe sv. Petra i Pavla – Mrzlo Polje

Župa sv. Petra i Pavla u Mrzlom Polju stoljećima je bila stožerna župa istočnog dijela Žumberka. Savjesni i odgovorni marčanski a kasnije križevački biskupi posebnu su brigu vodili da ova župa nikada ne bude bez stalnog - rezidencijalnog župnika. O povijesnoj važnosti Mrzlopoljske župe najbolje svjedoči njezin arhiv koji je ostao sačuvan do današnjih dana. Tijekom 2018. godine detaljno smo pregledali župni Arhiv te zabilježili najvažnije podatke. Za povjesničare koji će u budućnosti pisati o povijesti Mrzlog Polja nezaobilazan izvor podataka biti će upravo Arhiv župe sv. Petra i Pavla. U župnom arhivu nalaze se vrijedni dokumenti koji svjedoče o događajima u župi u posljednjih 250 godina. Iz cirkularnog pisma, kojeg potpisuje arhiđakon Križevačke eparhije Gabriel Latković, a koje potječe iz 1785. godine, vidi se da su pisma prvo stizala u župni dvor u Mrzlom Polju, a zatim odatle dalje u svaku žumberačku župu.

Pismo – cirkular arhiđakona Gabriela Latkovića iz 1785. godine u Arhivu župe Mrzlo Polje

Pečat mrzlopoljske škole na jednom od dokumenata u Arhivu župe

Pečat župnika Vasilija Bratelja u latinskom jeziku (BB Basilius Bratelii parocus) u mrzlopoljskom arhivu

Mrzlo Polje je prema tome imalo prvenstveno mjesto među žumberačkim župama. U arhivu se nalazi i niz važnih podataka za vojnu povijest župe Mrzlo Polje. Posebno je zanimljiv snop dokumenata o zaslužnom mrzlopoljskom ratniku Savi Staniću kojemu je župnik u više navrata davao svoje pismene preporuke. Od posebnog je značaja i dokumentacija o crkvenim nekretninama, a ostao je sačuvan i Popis darovatelja iz Clevelanda za kapelu u Glušinji. Dokument inače potječe iz 1906. godine. Između mnoštva spisa i raznih dokumenata koji se nalaze u vrijednom Arhivu župe sv. Petra i Pavla važno je istaknuti da je ostala sačuvana i Knjiga zaruka 1910. - 1946. u kojoj su zaručnici vlastitim potpisom potvrđivali ženidbeni postupak. Po svemu sudeći to je jedina sačuvana takva knjiga s područja Žumberka.

ZARUKE.

Stranica jedinstve knjige zaruka koja je sačuvana u župnom Arhivu u Mrzlom Polju

Na temelju župnog arhiva moguće je pratiti i rad svakog pojedinog mrzlopoljskog župnika. Značajno je zabilježiti da se na pojedinim starijim dokumentima nalaze i osobni pečati svećenika u crvenom vosku. Slučaj je to sa zaslužnim svećenikom Vasilijem Bubanovićem čiji je osobni

pečat u potpunosti očuvan. Osim o povijesti župe u Mrzlom Polju u župnom arhivu moguće je pronaći i dio dokumentacije o drugim žumberačkim župama, pa i o Dalmatinskom vikarijatu jer je svojevremeno u Dalmaciji na tamošnjim grkokatoličkim župama djelovao mrzlopoljski svećenik Petar Stanić koji je dio korespodencije ostavio u mrzlopoljskom arhivu.

Vojnička tradicija župe Mrzlo Polje sačuvala se na fotografijama i u spisima župnog arhiva. Žumberački vojnik Ivan Milaković iz Glušinje (sjedi u sredini) sa suborcima u jedinici. (Foto I. Svjetski rat)

Mrzlo Polje kolijevka narodnih običaja

Sin mrzlopoljske župe Dane Kovačević najdetaljnije je opisao žumberačke narodne običaje koji su se najduže u Žumberku sačuvali upravo na području drevne župe Mrzlo Polje. Stari običaji njegovali su se sve donedavno, a posebno su u narodu održavani na najveće kršćanske blagdane Uskrs i Božića a zatim na Ivanju, Jurjevo i Spasovo. U Mrzlom Polju su se na Ivanju kitili krovovi kuća i to posebnim vjenčićima u obliku križa. Te vjenčiće bacalo se na krovove škopom pokritih kuća ili gospodarskih zgrada kako bi se kuće zaštitile od požara. Na Jurjevo su u mrzlopoljskoj fari održavali običaj „kićenje njive", koji je podrazumijevao da se u zemlju zaba-

daju male brezove grančice. Posebno svečano bilo je na blagdan Uzašašća Gospodnjeg tj. na Spasovo. Svećenik i vjernici okupljali su se u župnoj crkvi, a zatim bi odlazili do kapele u Glušinji gdje se svečanoj povorci priključilo dodatno mnoštvo vjernika. Zatim se stalo kod Križa u Glušinji gdje je bio običaj da svi kleknu. Iza toga kretalo se do polja ispod sela Stanića (do tzv. Mosta) gdje je svećenik blagoslovio polja. Zatim se procesija vraćala u župnu crkvu.

Obnova uskočke kuće u Glušinji

U očuvanje žumberačke tradicije lijepo se uklapa i obnova tradicionalne uskočke kuće u Glušinji. Od doseljenja Uskoka u Žumberak (od 1530. godine) ostalo je vrlo malo sačuvanih objekata. U vrijeme Vojne granice na području Mrzlog Polja sve su kuće bile građene po sličnom modelu, a krovovi kuća bili su pokriveni škopom. Upravo na taj način nedavno je obnov-

Kuća u Glušinji iz uskočkih vremena biti će obnovljena u izvornom stilu

Škopnati krov (bez dimnjaka) i ganjak specifičnost žumberačkih uskočkih kuća iz vremena Vojne granice

ljeno krovište uskočke kuće u Glušinji. Nove generacije sada će moći vidjeti u kakvim su nekada kućama živjeli slavni ratnici Žumberački uskoci.

Povijest bilježi da su u Glušinju doselili uskoci pod vodstvom vojvode Milaka Knežičića i to iz poriječja rijeke Cetine u Dalmatinskoj Zagori. Kasnije su u Žumberku po vojvodi Milaku njegovi sinovi prozvani Milakovići. Ovi su uskoci iz roda Milakovića kao hrabri vojnici za ratne zasluge kasnije dobili dodatna zemljišta u naselju Osredak kod Budinjaka.

Slike svjedoče o vjeronauku i školstvu u Mrzlom Polju

U očuvanje mrzlopoljske crkvene i kulturne baštine svakako treba ubrojiti i tradiciju školstva. Za očuvanje spomena na nekadašnju osnovnu školu iznimno su važne stare fotografije. Značajan dio starih fotografija sačuvala je gđa. Anka Romanović rođ. Bukvić. Upravo nam te fotografije danas zorno svjedoče o nekadašnjem životu djece u Mrzlom Polju.

Osnovnoškolci s učiteljima u Mrzlom Polju 1968.
Čuće s lijeva: Radovanić Marica, Kordić Pava, Kordić Pavica, Kordić Vlado, Rušnov Branko između dva sina učitelja Rajka Šimića, Milaković Petar, Kordić Dušan, Kovačević Tomo, Milaković Darko.
Stoje s lijeva: Radovanić Zdenka, Bukvić Anka, Vukadin Milan, Kordić Milan, Bartaković Milan, Draganić Milan, Latković Milan, kćerka učitelja Šimića, Petković Zdenka i Ljubanović Dragica.
(Učitelji na slici Blago i Rajko Šimić)

Prva pričest u Mrzlom Polju 1968. godine

Na fotografiji: Bukvić Anka, Bukvić Branko, Bukvić Milan, Nosetić Ane, Marinković Ane, Latković Milan, Latković Darko.

Svećenik Đuro Fejsa i časna sestra Bazilijanka.

Učitelj Ivica Sečen s učenicima OŠ Kalje 1969. godine. Zanimljivo je da su klupe spojene zbog velikog broja učenika. Koliko nas je nekad bilo.

Učenici na školskoj priredbi u Kalju 1970. godine.
Veselili smo se svakom susretu.

Ikona Presvete Bogorodice čuva se u Mrzlom Polju

U Mrzlom Polju kod župljanke Anka Latković čuva se vrlo lijepa ikona Presvete Bogorodice. U naše vrijeme potrebno je poticati molitvu pred Majkom Božjom stoga je za svaku pohvalu da vjernici u svojim domovima ističu lik Djevice iz Nazareta. Okupljanje članova obitelji uz ikonu poticaj je na zajedničku molitvu Bogorodici koja može uslišati naše molbe i vapaje. Molimo da Presveta Bogorodica čuva i cijelu mrzlopoljsku župu.

Gđa. Anka Latković u Mrzlom Polju čuva staru ikonu Presvete Bogorodice

Druge aktivnosti na području župe

Iako je ove godine u zimskim mjesecima obilni snijeg spriječio mnoge vjernike da na Zadušnu subotu prisustvuju liturgiji ipak do kapele u žup-

Župnik Gorazd i članovi obitelji Stanić i Latković nakon liturgije na Zadušnu subotu 2018. u kućnoj kapeli. Ni veliki snijeg nije nas spriječio da se prisjetimo svojih dragih pokojnika

nom dvoru došli su naši vjernici iz porodica Latković i Stanić. Zadušna subota obilježena je i ove godine, a spomenuli smo se naših najmilijih koji više nisu s nama.

Tijekom 2018. vršeni su radovi na djelomičnoj sanaciji župne crkve sv. Petra i Pavla, a na mjesnom groblju u Tomaševcima postavljena je nova ograda. Gospodin Tomica Rušnov darovao je za tomaševačko groblje novi drveni križ kojeg su mještani postavili na prikladno mjesto. Na tradicionalno godišnje proštenje Petrovo okupili smo se u velikom broju. Svetu liturgiju predslavio je stavrofor Milan Vranešić, a nakon svete liturgije održano je proštenje na kojem su se okupili Mrzlopoljci koji stalno žive na području sela kao i oni koji su iselili.

Svećenici na Petrovo u Mrzlom Polju mole za svoj narod

Proštenje nas sve okuplja u ljubavi i zajedništvu. Tijekom godine župna zajednica okuplja se i u svojim filijalnim kapelama koje su kao i svake godine tradicionalno lijepo posjećene.

SUSRETI ŽUMBERČANA U ŽUPI BERAK U 2018. GODINI

Povezanost Berka i starog zavičaja

Malo selo Berak u Srijemu i ove godine bilo je mjesto susreta Žumberčana iz srijemske ravnice i onih iz gorovitog Žumberčana. Udruga Uskok iz Žumberka organizirala je posjet Berku na koji se odazvao lijepi broj ljudi. Tijekom svog boravka u Berku prijatelji i rodbina iz Žumberka sudjelovala je na svečanoj liturgiji koju je služio beračkі župnik o. Roman Stupjak. Zaista je bilo lijepo vidjeti na liturgijskom slavlju Žumberčane kako skladno pjevaju Gospodi pomiluj po napjevu svojih slavnih pradjedova. Nakon lijepih riječi dobrodošlice mladog beračkog župnika, Žumberčani su položili vijenac ispred spomenika poginulim u Domovinskom ratu. U Domovinskom ratu stradali su mnogobrojni beračkі Žumberčani, a neki od njih nisu ni do danas pronađeni. Nakon što su ispred spomenika upalili svijeće za poginule gosti su se uputili u društveni dom gdje je organiziran zajednički ručak. U prijateljskom raspoloženju druženje je nastav-

Na liturgiji u žumberačkoj grkokatoličkoj crkvi sa beračkim župnikom o. Romanom Stupjakom

ljeno do večernjih sati. Svakom od dragih prijatelja iz Žumberka bilo je osigurano mjesto za spavanje kod beračkih obitelji.

I na kirbaju smo bili

Na blagdan Glavosijeka sv. Ivana Krstitelja kada beračka župa slavi svoj kirbaj ili proštenje bili su prisutni Žumberčani iz raznih gradova koji imaju svoju rodbinu ili grobove u Berku. Jednom godišnje je to prilika da se iseljeni opet okupe u svom dragom selu. Nadamo se da će se iz godine u godinu održavati lijepi običaj žumberačkog okupljanja krajem mjeseca kolovoza.

Mladi Berčani su na svoje dresove stavili natpis „Žumberak u srcu"

Osim kroz župu žumberačko ime čuva i mjesni nogometni klub u kojem igraju potomci nekadašnjih slavnih hrvatskih ratnika Žumberačkih uskoka. Veoma je lijepo što su na svoje dresove Berčani stavili natpis Žumberak u srcu. Sve nas povezuje slavna povijest i prijateljstvo novih generacija. Do susreta u Berku neka nas sve prati zagovor sv. Ivana Krstitelja i Žumberačke Bogorodice.

Berčan

IZ ŽUPE RADATOVIĆI

Radatovička „golubica" u novom sjaju

Ponosni smo što je naša radatovićka ljepotica, crkva Uskrsnuća Gospodnjeg 2018. godine ponosno zasjala u novom ruhu. Ova velebna crkva, izgrađena je 1870. godine i nekada je okupljala na molitvu preko tri i pol tisuće župljana naše župe. Međutim, kao i sve drugo, i nju je dohvatio zub vremena a vjernika val raseljavanja. To je mogao zamjetiti svatko tko je posjetio Radatoviće, a najviše oni koji su u njoj i zadnjih godina molili, često trpeći hladnoću, vlagu a nekad i pahulje snijega za vratom. Tome smo sada dijelomično stali na kraj. Sredstvima Republike Hrvatske koje dobiva Križevačka eparhija na crkvi su obnovljeni krovište i fasada. Ovakvih zahvata na crkvi nije bilo zadnja dva desetljeća, što je dovelo do propadanja njenih zidova i krovišta, kako izvana tako i iznutra. Otkad upravljam župom,

Hrvatska država obnovila crkvu starih radatovićkih uskoka. Republika Hrvatska izdvaja iz svog proračuna novac za Križevačku eparhiju. Od tih sredstava obnovljena je tijekom 2018. godine i radatovićka crkva.

u nekoliko navrata sam pokušavao prikupiti sredstva kako bi se izveli najhitniji radovi, ali zbog malog broja stanovnika i njihovog lošeg financijskog stanja, značajnijih rezultata do sada nije bilo. Zahvaljujući Republici Hrvatskoj koja materijalno pomaže našu hrvatsku Križevačku eparhiju, u zadnjih nekoliko godina realizirali dva vrijedna projekta.

Prije dvije godine na crkvi je promjenjena kompletna stolarija.Tako su stare i porazbijane prozore zamijenili novi, aluminijskih profila i sa termoizolacijskim staklima i sanirani su fasada i krov a napravljena je i lijepa ali i funkcionalna nadstrešnica na ulazu u hram, koja će štititi ulazna vrata od žestokih vremenskih neprilika koje nam povremeno prevale preko Svete Gere. Sakristija je također obnovljena novim podom i ulaznim vratima. Radovi su već gotovo u potpunosti završeni a preostalo je još uređenje interijera crkve. Nadam se da će naša ljepotica, koju su stari žumberčani sa velikim trudom i ljubavlju izgradili i posjećivali i u kojoj su uslišane mnoge molitve, primati buduće naraštaje u još ljepšem ruhu. Stoga želim naglasiti da ovime obnova nipošto nije završena nego da nastavljamo sa akcijom prikupljanja sredstava kojima ćemo joj vratiti ljepotu i izgled koji zaslužuje.

o. Zenjo Zastavni i ŽK

Novosti iz sela Veliko Liješće

Na kraju ove 2018. godine u odlasku i mi smo dočekali jedno iznenađenje u vidu investicija u lokalnu infrastrukturu.

Kapeli u Liješću potrebna je obnova

Nekoliko dana prije dana Svih svetih asfaltiran je makadamski put do crkve Sv. Jovana i seoskog groblja. U pravo vrijeme u općini Ozalj pojavila se naša susjeda pravnica Mirela Frlan, koja je naišla na pravu sugovornicu, gradonačelnicu općine Ozalj gđu. Gordanu Lipšinić. Zajedno su pronašle sredstva iz evropskih fondova i akcija je krenula jer nije bilo nikakvih smetnji u vidu vlasničkih zabrana i sličnih zavrzlama. Za nas mještane ovaj pristup je ispao materijalno najpovoljniji s obzirom na naše ranije zahtjeve prema općini.

U ime svih preostalih malobrojnih žitelja sela Liješća toplo se zahvaljujem našoj Mireli i gradonačelnici gđi. Lipšinić na izvedenoj akciji i izvođačima poduzeća Ceste Karlovac, ispostava Ozalj, na korektno izvedenom poslu.

Druga značajnija investicija i od velike životne važnosti je obnova električne mreže izoliranim provodnicima i izmjena starih dotrajalih stupova sa armirano-betonskim nosačima. Nositelj te investicije je Elektra Ozalj. Poslove je jako dobro i profesinalno obavilo poduzeće Montel iz Zagreba, koji upravo danas izvode završne radove.

Molitva na proslavi Dana državnosti 2018. Godine

I ove godine, zadnje nedjelje u siječnju, veliki broj planinara slavio je kod sv. Ilije misu zahvalnicu

Najzaslužniji za ovu investiciju je moj mladi susjed Dragutin Sumina mlađi, koji je svojom upornošću kod nadležnih pridonio ovoj investiciji, a kod radova izvođačima pružao svoju pomoć.

Po onoj našoj staroj: „Ođe kod nas ne smije biti niko ni gladan ni žedan."

Zahvaljujem se svim mojim dragim Lještanima na svoj pruženoj logistici izvođačima nabrojanih investicija. A sve zaslužne mi, Lještani, ćemo pozvati na seosku svečanost za našu Ivanju 20. siječnja.

Na kraju bi želio upozoriti naše crkvene vlasti na potrebnu obnovu naše crkve Sv. Jovana. Potrebno bi bilo zamijeniti oluke, popraviti fasadu i neke ostale sitnice. Mi, Lještani stojimo na raspolaganju.

Na kraju svega ovoga želio bi naglasiti da se pitam zašto i zbog koga nije ovakve investicije radila bivša država, u pedesetim i šezdesetima godinama, u našem slobodarskom kraju koji je platio veliku cijenu za svoju dobrotu. Danas bi bilo više dječjeg smjeha i plača, kao u selima susjedne Slovenije.

Nadamo se da će ubrzo doći do ukidanja šengenske granice i normalizacije kretanja u pograničnom pojasu, što bi, uz ovakve hvala vrijedne investicije, možda vratilo dio jata u staro gnijezdo.

Niko Drakulić

VIJESTI IZ ŽUPE BLAGOVIJESTI - PRIBIĆ

Proštenje Blagovijesti

Kao i svake godine tako smo i ove 2018. godine proslavili blagdan Blagovijesti u našoj župnoj crkvi, svetištu Marijinom u Pribiću. Svetu arhijerejsku liturgiju predvodio je ordinarij u zajedništvu naših svećenika, o. Željka Pajić, o. Ivice Radeljaka, o. Danijela Hranilovića i domaćeg župnika Nenada Krajačića. Okupljenim vjernicima, hodočasnicima prigodnu propovijed o blagdanu Navještenja Marijina uputio je o. Željko Pajić. Pošto je ove godine proštenje palo na blagdan Cvijetnice na kraju liturgije blagoslovljene su maslinove grančice koje su si vjernici mogli ponesti svojim domovima.

Vjernici u pribićkoj crkvi Blagovijesti na dan župnog proštenja

Proslava sv. Leopolda Mandića u našoj župi

Radostan sam što se od 2017. godine u našoj crkvi Blagovijesti nalaze moći- relikvije sv. Leopolda B. Mandića koje su položene u pokrajnji oltar na čašćenje svim hodočasnicima i štovateljima toga nam velikog sveca. Proslava se održala u subotu 12.5. 2018.godine u popodnevnim satima. Sv. Liturgiju predvodio je o. Milan Stipić župnik Preobraženja Gospodnjeg iz

Liturgija na spomendan svetog Leopolda Bogdana Mandića

Ansambl Otium u našoj crkvi izveo je repertoar svojih pjesama

Jastrebarskog, prigodnu propovijed okupljenim vjernicima uputio je župnik iz Topuskog kapucin fra. Goran Rukavina. Na kraju liturgije svi okupljeni su mogli uživati u prikladnom koncertu u izvedbi ansambla Otium iz Zagreba. Nakon liturgije i koncerta svi smo se lijepo okrijepili ispred dvorca.

Nekoliko riječi o sv. Leopoldu, svima je poznato da je on bio gorljivi ispovjednik, Božji sluga koji je mnoge pokornike preko ispovjedi učinio sretnima te približio Bogu. Između ostalog ove godine je Talijanska biskupska konferencija sv. Leopolda B. Mandića proglasila kao zaštitnika onkoloških bolesnika. Pred kraj svojega života sv. Leopold je bolovao od tumora na jednjaku, stoga se možemo pouzdati da na poseban način razumije bolesnike koji boluju od te bolesti te ih zagovara kod Gospodina. Zato ga molimo za sve nas, naše obitelji, osobito za one koji su u potrebi, za naše bolesnike i sve one u teškim kušnjama ove opake bolest.

SVETI LEOPOLDE, MOLI ZA NAS.

Prva pričest, krštenje i vjenčanje u župi

Velika mi je radost da mogu s vama podijeliti duhovni blagoslov i radost kojom je Bog blagoslovio našu župu ove godinei to: krštenjem, prvom pričesti i sakramentom ženidbe.

Prvo, u subotu 19.5. 2018. godine sklopili su ženidbu naši dragi mladenci Matija Svetličić i Jelena Romanović.

Drugi dan 20. 5.2018. godine na blagdan Duhova prvu svetu Pričest primila je Vanessa Stić, kćerka Jože i Ranke Stić.

Treće 10.6. 2018. godine krstili smo Lovru Jelenić, sina Milana i Ivane Jelenić.

Vjenčanje Matije Svetličića i Jelene Romanović

Prvopričesnica Vanessa Stić sa župnikom

Krštenje malog Lovre Jelenića

Župa Blagovijesti organizirala hodočašće u Istru

Kao i svake godine tako i ove 2018. župa je organizirala hodočašće za svoje župljane kojima su se pridružili i hodočasnici iz Sošica i Draganića. Ove godine odabrali smo lokaciju po Istri, tako da smo se uputili na hodočašće 29.7.2018.godine. Prvo smo posjetili Hum, najmanji grad na svijetu. Nakon razgledavanja Huma prošetali smo se malo alejom glagoljaša te uputili u Lanišće crkvu bl. Miroslava Bulešića. U Lanišću nas je dočekao župnik vlč. Dalibor Pilekić koji nas je kroz nekoliko riječi upoznao s poviješću župe i mučeničkom smrću bl. Miroslava Bulešića čiju smo sobu u župnom dvoru obišli gdje je blaženik bio ubijen. Nakon Lanišća smo se uputili na ručak i na kupanje u Novigrad.

Hodočastili smo Majci Božjoj Bistričkoj

U nedjelju 9.9.2018. godine naša župa hodočastila je u Mariju Bistricu. Toga dana su hodočastili i mladi iz zagrebačkog dekanata, tako da je bio poseban duhovni događaj biti dionikom od procesije do sv. mise koju je predvodio kardinal Josip Bozanić. Nakon obilaska oko oltara i zahvale majci Božjoj Bistričkoj uputili smo se u Zaprešić. Tu nas je dočekao dragi

Hodočasnici u Humu najmanjem gradu na svijetu

U Lanišću gdje je službovao svećenik mučenik don Miroslav Bulešić

prijatelj vlč. Vinko Sudar koji nas je upoznao s poviješću župe. Nakon toga nas je pozvao u dvoranu gdje smo bili počašćeni kolačima, kavom, sokom što nam je jako dobro došlo, prava okrjepa na čemu mu veliko hvala.

Hodočastili su našoj župi

Mjesto gdje se nalazi naša crkva, od 2012 godine Marijansko svetište, nemoguće je zaobići. Jer prolazeći glavnom cestom prema Žumberku ili obrnuto prema Krašiću ne može se proći a da se ne primijeti ovaj naš biser, crkva na otoku. Iz godine u godinu sve više nam dolaze hodočasnici iz raznih krajeva lijepe naše pa čak i iz Slovenije. Tako da sam odlučio objaviti barem nekoliko fotografija hodočasnika svetištu Blagovijesti kroz 2018 godinu.

Ministraniti iz župe Srca Isusova (Palmotićeva) došli su nam u posjet

Oslikana unutrašnjost crkve

Svima je već dobro poznato a vjerujem i drago što smo nakon dugi niz godina propadanja konačno od 2008. godine počeli sa obnovom naše crkve Blagovijesti u Pribiću. Evo 10 godina je iza nas i vide se rezultati. Počevši od njezinog vanjskog izgleda pa do njezine unutrašnjosti. Znam da možda izgleda da se to moglo puno prije učiniti a ne da prođe toliko godina, ali kako se kaže: bolje ikad, nego nikad. Moramo znati da je crkva pod

Grupa slovenskih svećenika razgledala je svetište u Pribiću

Hrvatski branitelji iz Draganića posjetili su našu crkvu

zaštitom Ministarstva kulture i da se je obnavljala iz godine u godinu koliko smo sredstava dobivali od Ministarstva. Eto Bogu hvala ove godine smo priveli kraju oslikavanje njezine unutrašnjosti tako da je sada završena u potpunosti kako je nekada bila.

Ove godine završili smo unutrašnje oslikavanje naše župne crkve

Pokojni iz naše župe u 2018. godini

Ove godine iz naše župe u Pribiću oprostili smo se i ispratili na vječni počinak Milana Bubanovića kojeg je Gospod pozvao k sebi. Koliko je značio i zadužio svakog od nas pokazalo je veliko mnoštvo ljudi koji su došli na posljednji ispraćaj. Neka ga Gospod nagradi za sva dobra koja je činio dok je bio s nama. Počivao u miru Božjem.

o. Nenad Krajačić, župnik

VIJESTI IZ ŽUPE PEĆNO

Krštenje na Drašćem vrhu

Velika radost za ovo maleno selo a i za cijelu župu Pećno bio je događaj 6. svibnja 2018., kada je kršten maleni Marko Reškovac sin Steve i Nikoline Reškovac. Roditelji malog Marka ne žive na Drašćem vrhu ali želja je bila da im se dijete krsti u kapeli gdje se krstio i njegov tata. To je stvarno pohvalno i mogu reći primjer mnogima. Našem novom članu dragom Marku i njegovim roditeljima želimo da ih Gospod čuva i vodi kroz život.

Krštenje malog Marka Reškovca na Drašćem vrhu

Proštenje sv. Ilije na Drašćem vrhu

Kao vjernici okupili smo se 22. Srpnja 2018. godine u kapeli na Drašćem vrhu kako bismo proslavili godišnje proštenje zaštitnika tog sela i zavičaja Žumberka sv. Iliju. Svetu liturgiju predvodio je stojdraški župnik stavrofor

Mile Vranešić. Svi dobro znamo da ga je Bog podario nadahnutim propovijedima tako je na liturgiji okupljenom Božjem narodu približio život tog velikog nam sveca kome su na Žumberku kao što znamo tri kapele posvećene, kapela na Svetoj Geri, Jezernicama i ovdje na Drašćem vrhu. Nakon liturgije svećenici su se okrijepili ručkom kod obitelji Kovačević na čemu im se i ove godine zahvaljujemo.

Vjernici su na Ilinje poslušali nadahnutu propovijed svećenika Milana Vranešića

Kad se ruke slože sve se može

Tjedan prije godišnjeg proštenja u našoj pećanskoj župi okupili smo se kako bi uredili okoliš. Iz godine u godinu nas je sve više na odazivu oko ove akcije. Možemo se pohvaliti da se nismo samo posvetili košnji već smo htjeli da učinimo nešto korisnije što će nam koristiti kad god se gore nađemo kod crkve. Tako se još jednom zahvaljujem mojim dragim Pećancima što su se odazvali. Uspjeli smo napraviti stolove i klupe da se imamo gdje okupiti nakon liturgije ili tako kad su neka okupljanja. Od srca se zahvaljujem Petru Romanoviću, Zvonku Romanoviću, Željku i Vesni Bastašić, Zvonku Mirkoviću, Daliboru Stiću, Janku Bratičiću i Milanu Posinku. Neka vas Bog poživi na mnoga ljeta.

Složne ruke napravile su stol i klupe gdje se svatko može počiniti

Proštenje Velike Gospe

Pećanci, kao i svi ljubitelji naše pećanske Bogorodice radosna srca su došli na župno proštenje, Veliku Gospu. U lijepo popunjenoj crkvi pjesmom

Poslije liturgije okupljajmo se na druženju

Župnik se pridružio veselom društvu

i molitvom slavila se sveta liturgija. Liturgiju je predvodio ordinarij. Na liturgiji su služili još stavrofor Mile Vranešić, o. Ivan Radeljak i domaći župnik Nenad Krajačić. Nakon liturgijskog slavlja druženje se nastavilo na prostoru ispred crkve.

Pokojni iz župe Pećno u 2018. godini

Nažalost, ove godine smo imali tri posljednja ispraćaja. Tako smo ispratili na vječni počinak:

17.01. 2018. godine Anu Stić rođenu 1928. godine

04.04. 2018. godine Milana Posinak rođenog 1949. godine

04.11.2018. godine Zlatu Čačilo rođenu 1939. godine

Počivali u miru Božjem.

ŽUPA KARLOVAC TIJEKOM 2018. GODINE

Tijekom ove godine najviše se radilo na obnovi karlovačkog župnog stana i uredskog prostora. Naime, od 1972. godine kada je kupljena kuća pored kapele ranjenog Isusa za spomenutu namjenu na njoj nisu poduzimani veći zahvati obnove. Tako da je zub vremena učinio svoje, krovište je sve više prokišnjavalo i nije se moglo više krpariti. 2014. g. obratili smo se građevinskom vijeću naše biskupije za pomoć. Podastrali smo im tri ponude troškovnika ovlaštenih firmi te mišljenje i odobrenje gradskih institucija.

Ugovorom između križevačke biskupije i hrvatske viceprovincije časnih sestara Bazilijanki kuća je na određeni broj godina iznajmljena za potrebe grkokatoličke župe Uzvišenja svetog Križa čime je otvorena mogućnost da se pristupi obnovi kuće. U mjesecu travnju pristupili smo čišćenju tavanskog prostora, mada su to prema ugovoru trebale učiniti časne sestre. Na njihovu zamolbu krenuli smo čistiti tavan na kojem su se nalazili neupotrebljivi kauči, madraci, posteljina puna moljaca i ostale odložene stvari. Bila su tu dva velika kontejnera puna glomaznog otpada koja je župa platila tisuću kuna. Akcijom župljana i prijatelja tavanski prostor je prema ugovoru između biskupije i hrvatske viceprovincije časnih sestara Bazilijanki do kraja travnja očišćen. Polovicom svibnja dovezen je materijal: štafle, daske, grede koje su bile potrebne za zamjenu dotrajalih dijelova krovišta. Početkom lipnja počela je obnova, a radove je izvodila firma IZOLVENT d.o.o. iz Varaždina pod nadzorom inženjera Igora Hranilovića. Vremenske prilike nisu nam baš uvijek bile naklonjene pa su radovi zbog klizavosti krovišta sporije napredovali. Kako je oko zgrade bila postavljena kompletna skela nastojalo se pokrpati i fasadu koja je bila trošna. Vidjelo se to već prilikom prvih udaraca čekićem po njoj. To je iziskivalo uklanjanje većih komada fasade. S promjenom fasade promijenjeni su i donji prozori na pročelju kuće do glavne ceste, a zatvorena su i vrata prostorija bivše pošte. Na središnji ulazni hodnik s dvorišne zgrade ugrađena su vrata koja su tamo nekad bila. Radove na obnovi fasade izvodio je gospodin Hrvoje Hribarić.

Zbog neplaniranih dodatnih radova obnova kuće se otegnula do kraja mjeseca studenog. Na ponos župne zajednice zgrada je Bogu hvala zasjala punim sjajem.

Pogled na obnovljeni dio krovišta

Često uz nju prolaze hodočasnici u hrvatsko nacionalno svetište sv. Josipa kojima sigurno nije bilo ugodno gledati u oronulo zdanje. Sve radove je financirala naša biskupija na čemu joj zahvaljujemo jer sama župa ne bi mogla sama podnijeti tako financijski obiman zahvat.

Što se tiče duhovnog života župe moramo napomenuti da su neki župljani tijekom godine hodočastili na mnoga mjesta zajedno s ostalim vjernicima iz Žumberka.

Župno proštenje smo imali nedjelju iza blagdana uzvišenja svetog Križa. Svetu liturgiju je predvodio i na njoj propovijedao otac Nenad Krajačić, župnik pribičko-pečanski, a đakonirao je otac Zoran Vladušić. Nakon bogoslužena vjernici su se okupili u župnoj dvorani na druženje i okrijepu, uz ono što su sami donirali za tu potrebu. Za ručak gostiju i ove su se godine pobrinuli gospodin Milan Hranilović i gospodin Dinko Kraljević na čemu im srdačno zahvaljujemo.

Ove godine imali smo jedno krštenje. Dana 28. kolovoza 2018. kršten je Ivano Kegljević Milčinović, sin Jurice Kegljevića i Natalije Milčinović. Neka mu Duh Sveti daje snagu za rast u vjeri: „Na mnoga ljeta!".

Otac Nenad Krajačić predslavio je liturgiju u Karlovcu

Dragi vjerniče, Isus je tu, traži te! Zašto stojiš zapleten u gustiš uzaludnih pokušaja da nađeš neki svoj život izvan župne zajednice? Ti si dragocjen biser, vrijedan si u Božjim očima, budi na ponos svojim pretcima! Svim župljanima i čitateljima Žumberačkog krijesa neka je blagoslovljena nastupajuća godina!

Vaš molitelj pred Gospodom
o. Željko Pajić

ZAGREBAČKA ŽUPA SV. ĆIRILA I METODA U 2018. GODINI

Živjeti radost

Radost je plod ljubavi. To je njen prvi plod. Što je veća ljubav, veća je i radost. „Bog je ljubav", poučava nas sveti Ivan. On je neizmjerna Ljubav, vječna Ljubav koja nam se predaje. Stoga je Kristov učenik radostan, čak i usred velikih protivština. U njemu se žele ispuniti riječi našega Učitelja: „No, ja ću vas opet vidjeti i srce će vam se radovati i radosti vaše nitko vam oteti neće". Sigurno se, dragi prijatelju, pitaš zašto sam uvodne retke ovogodišnjeg izvještaja iz naše gornjogradske župe započeo promišljanjem o radosti. Prije svega, promatrajući turbulentan način života naših vjernika, nastojeći osluškivati „glas naroda", primijetio sam kako često u našoj svakodnevici nedostaje upravo spomenuta dimenzija. Toliko se puta današnji čovjek olako prepušta različitim napastima i nedaćama te na taj način zatvara vrata vlastita srca i onim stvarnostima koje čine naš život ljepšim i smislenijim. Prije svega ovdje mislim na svaki naš korak prema Kristu kao našoj istinskoj radosti. Nema trajne radosti bez Boga. Bez konkretne i djelotvorne

Dobro nam došao, sveti Nikola!

ljubavi koja nas poziva ljubiti svim srcem, svom dušom i svim bićem svojim, na prvom mjestu Boga, a potom i bližnjega svoga. Stoga, da bi kao pojedinci promijenili životno okruženje i umjesto tame unijeli svjetlo, umjesto tuge donijeli radost, pozvani smo prepoznati one stvarnosti koje Gospod stavlja na naš put: radost zbog samog postojanja i života, radost časne i svete ljubavi unutar naših obitelji i zajednica, radost služenja, darivanja,…

Uspomena na krštenje malene Ester

Ta radost koju trebamo svjedočiti svijetu rađa se iz naše prisnosti s Bogom. Iz spoznaje da smo djeca Božja u svim okolnostima. Sažeto govoreći, uvjet istinske radosti uvijek je isti: živjeti za Boga i po Bogu za druge. Upravo ovu duhovnu dimenziju živimo, osim u našim obiteljskim sredinama, i u našoj župnoj zajednici. To su trenuci kada, približavajući se drugima, i sami primamo najljepše i najveće Gospodnje darove. A među njima je i ljepota našega zajedništva i susreta. Na mjestu gdje svaka osoba naše župne obitelji ima svoje mjesto i ulogu. Mjestu, gdje se istinski radujemo bratskom susretu, podijeljenom iskustvu i savjetu. Da, tvoj župni dom želi postati mjesto gdje ćeš susretati Boga, gdje ćeš iskusiti što znači biti voljen. I upravo s tog mjesta Bog ti daje poslanje da i sam postaneš svjedok te radosti te time doprineseš približavanju onih koji su potrebni Božje blizine i tvoje bratske ljubavi i pomoći.

Krštenje Nikole Ognjanovca

Uz okupljanje u župnoj crkvi, neizostavnu ulogu u jačanju međusobnih odnosa imaju susreti za vrijeme blagoslova obitelji. Crkva blagoslivlja obitelji, zajedno s domovima u kojima žive i stvarima kojima se u kršćanskom životu služe, preporučujući ih i nadalje Božjem praštanju, vodstvu i zaštiti. To vrijeme bit će tim ljepše ako se taj susret shvati kao svojevrsna godišnja kruna vjerničkog života u obitelji, poticaj na aktivniji duhovni život ili barem elementarni podsjetnik na Boga, kako u tisuću svakodnevnih sitnica ne bi promašili ono „jedino potrebno", smisao života koji sve povezuje i usmjerava.

Kao svećeniku osobita mi je radost kada mogu, uz redovito slavlje blagoslova, podijeliti i lijepe i teške trenutke onih koje susrećem. Privilegija je moći donijeti utjehu žalosnima, nadu očajnima, savjet dvoumnima, ohrabrenje onima koji se trude oko dobra, odgovoriti na pitanja, razriješiti nedoumice, pokrpati koju načetu vezu s Kristom i njegovom Crkvom, prikupiti vrijedne povratne informacije i inicijative o radu župe, plakati sa zaplakanima i smijati se s radosnima...

Velika je to stvar, da te netko pusti u svoj dom, a još daleko veća da te pusti u svoje srce. Također, rizik je to za onoga koji otvara vrata; bilo doma, bilo srca. No, bez otvaranja vrata i spuštanja štitova nema ni pravog susreta.

Krštenje Ewe Schneider

Ni u blagoslovu ni inače. Žao mi bude zbog propuštene prilike da se istinski susretnemo kao braća po ljudskoj naravi i nadnaravnoj Božjoj milosti. Da porazgovaramo o nečemu što je zaista bitno za (duhovni) život (tog) čovjeka i (te) obitelji. S druge strane, tu su oni hrabri. Oni koji se usude pitati, otvoriti temu, pokazati osjećaje, ako treba i pod cijenu da se izgubi onaj privid savršenstva. Takvi ispravno rezoniraju: pokaži liječniku ranu, pa ćeš biti izliječen. Ako ne znaš - pitaj. Ako trebaš - traži.

Krsti se službenica Božja Lucija: u ime Oca i Sina i Svetoga Duha. Amin.

I Zoran je postao dijete Božje

Tu se onda redovito događa „čarolija". Pronalazi se izlaz iz naizgled bezizlaznih situacija ili barem još malo ohrabrenja za nošenje životnih tereta. Mijenjaju se neke perspektive, razbijaju se predrasude, ponekad kreću

Jordanski blagoslov vode

suze što iscjeljuju dušu ili se naprosto dogodi jedan dobar razgovor. Nešto što je možda počelo kao suzdržan i pomalo distanciran „službeni" susret dvije strane koje se ponekad i prvi put vide završava srdačnim rastankom iza kojeg u obje strane ostaje „ono nešto" što ne stane u riječi, ali za što znamo da je prava stvar. Pa, ne dajmo da nam bilo kakvi ljudski obziri i strahovi ukradu taj susret u Svetom Duhu, koji nam je dan za uzajamnu izgradnju. Neka taj prolazak Gospodnji našim domovima, taj milosni trenutak, bude svima nama istinski - blagoslov.

Iz života naše župe

Molitvena osmina za jedinstvo Kršćana

Na prvi dan Svjetske molitvene osmine za jedinstvo kršćana, 18. siječnja, u konkatedralnoj i župnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda započeo je 34. ekumenski hod zagrebačkim crkvama. U prvom dijelu susreta Moleben Kristu Čovjekoljupcu predvodio je župnik grkokatoličke župe sv. Ćirila i Metoda Danijel Hranilović. Upućujući na znakovitost mjesta, podsjetio je kako se u toj crkvi svakoga prvog četvrtka u mjesecu moli za jedinstvo kršćana. Osvrnuvši se na geslo ovogodišnje molitvene osmine „Desnica tvoja, Gospodine, snagom se prodiči" (Izl 15,6), istaknuo je „da smo kao kršćani 21. stoljeća pozvani preispitati sami sebe, svoju osobnost, računamo li s Bogom i snagom desnice njegove". Danas mi ovdje okupljeni svjedočimo, računamo s Bogom i snagom njegove desnice, jer upravo pred njim želimo moliti i ostvariti jedinstvo svih nas nazočnih: prije svega jedinstvo u našim obiteljima, našim župnim zajednicama, biskupijama, Crkvama iz kojih dolazimo, jer Isus je rekao „Ištite i dat će vam se, tražite i naći ćete, kucajte i otvorit će vam se". Danas smo pred Njega stavili tu našu nakanu moleći Moleben Kristu Čovjekoljupcu, Njemu koji ljubi, koji iskazuje milosrđe i koji otvara svoje Prečisto srce pred svakim čovjekom koji želi ostvariti mir i jedinstvo u svome srce i u srcu svojih bližih, rekao je Hranilović. Križevački vladika Nikola Kekić, podsjetio je kako je molitva moćno sredstvo, ono osnovno bez čega nema života kršćanina. „Znamo kakve teške borbe imamo svi s onim što je tjelesno, no Duh Božji nas mora voditi u našem životu. Duh i tijelo je jedinstvo što nas čini osobama, ali kako su Isus, sv. Pavao i sveti oci govorili, moramo imati na umu da nas Duh Sveti vodi", rekao je vladika Kekić te podsjetio da kad je u povijesti nadvladalo ono što je tjelesno, zemaljsko – interesi, borba za vlast i unutar Crkve, kad više Duh nije bio prvi u dušama biskupa, patrijarha Istoka i Zapada, već ovozemaljske stvari, to je automatski bio kraj zajedništva, jedinstva. „Tako je i u obiteljima,

obitelj samo ljubav drži zajedno, ništa drugo", rekao je, te istaknuo važnim da se u ovoj molitvenoj inicijativi za jedinstvo kršćana „probudimo, da se vječno ne optužujemo za prošlost tko je i kad što učinio. Nije naš grijeh podijeljenost unutar Crkve, ali naš bi grijeh bio, i to ne samo mali, nego veliki ako bi to nezainteresirano promatrali, ili čak sudjelovali u manjim podjelama, ako ne bi bili otvoreni Duhu Božjemu, već bi bili otvoreni tjelesnom. Ako će nas Duh voditi onda ćemo drukčije razmišljati, i neće nam biti važno tko je koje vjere, boje kože, nacije, nego čovjek kao slika Božja". Biskup Kekić potaknuo je „neka nam Sveto Trojstvo bude uzor zajedništva, osobito u obitelji. Ne otuđujmo se jedni od drugih. Neka nam Isus Krist Čovjekoljubac kojemu smo se utjecali prosvijetli pamet i utvrdi nadu, kako bismo se otvorili Duhu Božjemu, te da nam na srcu bude ne samo ovih osam dana, nego svaki dan u molitvi i žrtvi jedinstvo kršćana, tj. da jedni u drugima prepoznamo svoga brata i sestru, jer svi smo mi djeca Božja". Okupljenima su se obratili: Marija Znidarčić, članica Povjerenstva Zagrebačke nadbiskupije za ekumenizam i dijalog; kao i o. Mihajlo Žikić, predstavnik Srpske pravoslavne Crkve.

Đakonsko ređenje Livija Marijana

Na Mesopusnu subotu i blagdan sv. Šimuna Bogoprimca, 3. veljače, u konkatedrali Sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu križevački vladika Nikola Kekić rukopoložio je za đakona podđakona Livija Marijana, kancelara Križevačke eparhije i biskupskoga tajnika. Na svetoj liturgiji sudjelovali su svećenici Križevačke eparhije i Zadarske nadbiskupije. Među brojnim nazočnima, uz ređenikovu obitelj i rodbinu s otoka Iža i Paga te Zadra, bio je i Davor Ivo Stier, zastupnik u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu. Pjevanje žumberačkog prostopjenija predvodili su vjernici župe sv. Ćirila i Metoda na čelu sa sestrama bazilijankama, a dva glagoljaška napjeva izveli su pjevači iz skupine Dalmatika iz Vlašića-Rtine i ređenikove rodne župe sv. Petra i Pavla u Velom Ižu.

Proslava Dana svetoga Jurja

Komturaj Reda svetoga Jurja, kuće Habsburg- Lothringen drugi je puta slavio Dan svetoga Jurja u Hrvatskoj, zaštitnika Reda. Proslavi je prethodila svečanost održana u petak 11. svibnja u zgradi Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu koju je 1895. otvorio car Franjo Josip I., na čijoj se pozornici uprizorila izvedba baleta Elizabeta Austrijska – Sissi. Uz brojne predstavnike iz političkog i crkvenog života svečanosti je prvi puta nazočio

nadvojvoda Georg von Habsburg-Lothringen, sin Otta von Habsburga te brat Karla, današnje glave te stare kraljevske obitelji, varaždinski biskup Josip Mrzljak i križevački vladika Nikola Kekić. U subotu 12. svibnja nakon okupljanja na Markovom trgu, vitezovi Reda uputili su se u procesiji prema konkatedralnoj crkvi Sv. Ćirila i Metoda na liturgiju sv. Ivana Zlatoustoga gdje ih je uz pozdrave dobrodošlice dočekao župnik o. Danijel Hranilović. Istaknuvši radost što je grkokatolička zajednica u Zagrebu izabrana za centralno održavanje ove svečanosti u svijetlu obilježavanja stoljetne povijesne veze kuće Habsburg- Lothringen i Republike Hrvatske, domaćin je istaknuo i poveznicu koju je obitelj Habsburg- Lothringen imala u povijesti s Križevačkom eparhijom i grkokatoličkom zajednicom u Hrvatskoj. „Današnjom nazočnošću u našoj konkatedralnoj crkvi, vi pripadnici Reda svetoga Jurja predvođeni nadvojvodom Georgom von Habsburg-Lothringenom, prokuratorom Vinzenzom von Stimpfl-Abeleaom, komturima i vicekomturima, svjedočite bogatstvo te iste veze kao i bogatstva obrednosti u krilu Katoličke Crkve na prostorima domovine nam Hrvatske", istaknuo je otac Hranilović. Liturgiju svetog Ivana Zlatoustoga pjesmom je animirao Ćirilo-Metodov kor pod ravnanjem dirigentice Darjane Blaće-Šojat.

Vitezovi Reda svetoga Jurja nakon Svete liturgije

Nakon završnog blagoslova upućena je poruka križevačkog vladike Nikole Kekića, u kojoj izražava dobrodošlicu nadvojvodi Georgu von Habsburg-Lothringenu, kompturima, vicekompturima i vitezovima sv. Jurja te ostalim članovima obitelji i prijateljima. Čestitao im je Dan sv. Jurja, koji je zaštitnik njihova Reda, i izrazio radost što Komturaj Hrvatskoga Reda sv. Jurja kuće Habsburg-Lothringen drugi put slavi Dan sv. Jurja u Hrvatskoj i što su se odlučili upravo za grkokatoličku crkvu na Gornjem gradu u Zagrebu da po bizantsko-hrvatskom obredu Bogu prikažu beskrvnu žrtvu Novoga zavjeta za pokojne i žive članove Reda. „Vaše carsko i kraljevsko visočanstvo nadvojvodo Juraju, danas smo Vam dali veliku čast da sjedite na ovom carskom i kraljevskom tronu s likom rimskoga cara Konstantina Velikoga koji je u 4. stoljeću dao slobodu kršćanima i zato ga Crkve na Istoku drže svetim. Iznad Vaše glave je grb jednoga od Vaših prethodnika cara i kralja Franje Josipa I. Znakovito je to kako za Vas, tako i za nas Hrvate. Preko Vas mi Hrvati, grkokatolici i rimokatolici, zahvalni smo za sve dobro što su članovi dinastije Habsburg-Lotharing kroz povijest učinili za Europu, a posebice za Hrvatsku. Veliku ljubav Vašega oca Otta prema Hrvatskoj osjetili smo onda kada nam je bilo najteže – kada smo morali braniti ono što je stoljećima bilo naše, kada smo kroz velike žrtve naših hrabrih branitelja ostvarili san tolikih i tolikih generacija, a to je slobodna nam domovina Hrvatska. Isto tako Vaš otac Otto davao nam je veliku potporu i lobirao kod svojih prijatelja i znanaca kad smo prolazili teški put prijema Hrvatske u zajednicu europskih naroda", istaknuo je vladika. „Križevačka eparhija slavi 240. obljetnicu svoga osnutka. Za njezino osnivanje 1777. godine najzaslužnija je carica i ugarsko-hrvatska kraljica Marija Terezija. Na molbu zadnjega marčanskog grkokatoličkog biskupa Bazilija Božičkovića i utjecajnih osoba na Bečkom dvoru, Marija Terezija je godine 1776. odlučila osnovati novu biskupiju za grkokatolike sa sjedištem u Križevcima i za prvoga biskupa imenovati dotadašnjega marčanskog biskupa Bazilija Božičkovića. Naime, austrijski carevi kao ugarsko-hrvatski kraljevi baštinili su krunu prvog ugarskog kralja sv. Stjepana, a time i posebnu povlasticu koju je papa Silvestar II. godine 1001. dodijelio ugarskom kralju Stjepanu da smije osnivati nove biskupije i na njih imenovati biskupe. Na tu odluku carice i kraljice Marije Terezije da osnuje Križevačku biskupiju Sveta Stolica imala je podosta primjedbi i nije to išlo lako kako bismo očekivali. Ipak, kraljica je bila uporna, pa je papa Pio VI. tu njezinu odluku 17. lipnja 1777. potvrdio. U zahvalu za tako veliko djelo carice i kraljice Marije Terezije, mi grkokatolici iz Hrvatske hodočastili smo u subotu, 5. studenoga 2017. u Beč, gdje smo u crkvi Gospe od Anđela služili

liturgiju, a u kripti pokraj odra panihidu za plemenitu dušu drage nam carice i kraljice Marije Terezije. I zato nam je drago da ste se i Vi, nadvojvodo Juraju, svojim dolaskom u ovu našu konkatedralnu crkvu uklopili u obilježavanje Godine Križevačke biskupije, istaknuo je križevački vladika.

Vitezovi „Božjeg groba" nakon Jeruzalemske jutrenje

Proslava nebeskih zaštitnika naše župe

U nedjelju, 13. svibnja 2018., proslavili smo nebeske zaštitnike naše župe. Svečanu arhijerejsku liturgiju sv. Ivana Zlatoustoga predvodio je križevački vladika Nikola Kekić uz susluženje protojereja stavrofora Milu Vranešića, propovjednika, o. Ivana Radeljaka, duhovnika Sjemeništa, domaćeg župnika o. Danijela Hranilovića i ostale svećenike Stolnoga dekanata Križevačke eparhije. Pjevanje su predvodile sestre bazilijanke i članovi Ćirilo-Metodova kora prema žumberačkom napjevu uz izravni prijenos na Radio Mariji. U homiliji, osvrćući se na mjesec svibanj koji je prema tradiciji posvećen presvetoj Bogorodici, o. Mile je naglasio „da se nalazimo u vremenu iščekivanja blagdana Svetoga Duha te da upravo u Presvetoj Bogorodici i apostolima prepoznajemo duh molitve i zajedništva". Osvrćući se na Djela apostolska „u kojima također pronalazimo ove elemente prisutne u zajednici za vrijeme Petrova zatočenja", propovjednik je zaključio

„da smo često puta preslabi jer nam nedostaje molitva i zajedništvo". „Premda nismo zatočeni u zatvore, zatvoreni smo u stanje koje je daleko pogubnije, a to su okovi suvremene neopoganštine koja agresivno stavlja naš duh, naše promišljanje u nekršćanski element", istaknuo je o. Mile te postavio pitanje: „Što radi naša zajednica? Molimo li za našega Petra? Jesmo li, prema riječima pape Franje, zatočeni u zatvoru duhovne svjetovnosti? Upravo na Nedjelju otaca Prvog nicejskog sabora u dnevnim čitanjima pronalazimo Pavlove riječi kako će vuci grabežljivci razdirati stado, mistično Tijelo Kristovo. No, ne treba se bojati jer će se i te situacije savladati ukoliko nam Isus Krist, pravi Bog i čovjek bude ugaoni kamen na kojem stojimo kao Crkva", rekao je o. Mile.

Osvrćući se na Djela apostolska „gdje pronalazimo kako su u gradu Solunu htjeli pogubiti navjestitelja Božje riječi Pavla", propovjednik je istaknuo kako je Božja providnost htjela da na istome mjestu osam stoljeća kasnije Bog pronese Radosnu vijest preko sv. Ćirila i Metoda koji su, napuštajući udobnost očinskog doma, carskih odaja, krenuli iz ljudske sigurnosti u Božansku sigurnost navješćujući Radosnu vijest nepoznatim narodima. „Pozvani smo kao vjernici, slijedeći ćirilometodsku tradiciju, čuvajući zajedništvo Crkve kao i naših obiteljskih i župnih zajednica, raditi na jedinstvu koje se temelji na Isusu Kristu unutar Crkve na čelu s Petrom naših

Proslava Ćirilova u župnoj crkvi

dana. Svjedočimo čudu: sveti Ivan Pavao II., blagovjesnik 20. stoljeća, Slaven, na današnji dan 13. svibnja, bio je napadnut jer je htio, želio i prenosio Radosnu vijest. No, izbjegao je smrt jer je svoj život i papinsko poslanje stavio pod okrilje Presvete Bogorodice. Zapitajmo se: Stavljam li i ja svoj život pod okrilje nebeske Majke? Kakav sam član Crkve? Vjerujem li da i bezboštvo današnjice može biti pobijeđeno jedino molitvom i postom?", rekao je propovjednik te zaključio „da ne smijemo biti nezahvalni već trebamo naše pouzdanje staviti u Gospodina koji čuje molitvu iskrena srca onih koji su sabrani u Njegovo ime".

Na kraju liturgije domaći župnik, oslanjajući se na izrečenu homiliju, istaknuo je „da smo svjedoci da Bog nije zaboravio našu gornjogradsku zajednicu koja i danas, ispunivši crkvu, svjedoči zajedništvo i želju da njezin temelj bude Isus Krist, hraneći se na izvorima svetih Tajni". „Plodovi koje ostvarujemo kao župna zajednica rezultat su prije svega Božje milosti, kao i vjerničke otvorenosti i ljubavi prema Kristu i Crkvi, kao i upućenosti jednih na druge, sa željom da očuvamo prebogatu baštinu koju nam ostaviše naši pređi u nasljedstvo, baštinu na koju kao grkokatolici s pravom možemo i trebamo biti ponosni. Stoga, neka nas i dalje povezuje Isus Krist koji je razlog okupljanja u našim crkvenim prostorima, kako bi kao jedno srce i jedna duša, zajedništvom i molitvom, postali autentični svjedoci

Posjet ministranata franjevaca trećoredaca

Božje prisutnosti u današnjem svijetu", zaključio je o. Hranilović. Na kraju liturgije vjernici su nazočili činu mirstvovanja te su druženje nastavili uz delicije pripremljene dobrotom župljana.

Liturgija u zagrebačkoj katedrali

Na blagdan svete braće Ćirila i Metoda, apostola Slavena i zaštitnika Europe, u četvrtak 5. srpnja u zagrebačkoj prvostolnici križevački vladika Nikola Kekić služio je svečanu arhijerejsku liturgiju svetog Ivana Zlatoustog. Uz vladiku Kekića suslužili su profesor na KBF-u o. Taras Barščevski, župnik Jastrebarskog i Kričaka o. Milan Stipić, duhovnik Grkokatoličkog sjemeništa o. Ivan Radeljak, župnik zagrebačke grkokatoličke župe sv. Ćirila i Metoda o. Danijel Hranilović, župnik Mirlovića fra Ivan Ćupić, a službu đakona vršio je kancelar eparhije Livio Marijan.

Prva pričest u našoj župi

Među najljepšim svečanostima u župi svakako je Prva sveta pričest. Radost je po prvi puta primiti sveto Tijelo i Krv Gospoda našega Isusa Krista. Pohađajući redovito liturgijska slavlja i vjeronauk u našoj župi, naši prvopričesnici Petar, Paulina, Nicholas, Roko i Josip pristupili su po prvi puta Stolu Gospodnjem 31.svibnja 2017. U pratnji svojih roditelja, rodbi-

Naši prvopričesnici sa svojim obiteljima

ne, prijatelja i cijele župne zajednice, prvopričesnici su ušli u procesiji u crkvu te su, držeći upaljene svijeće, obnovili krsna obećanja. Zahvaljujući Bogu na svim milostima na Svetoj liturgiji, naše druženje nastavili smo u dvorani Grkokatoličkoga sjemeništa. Ovom prilikom zahvaljujem roditeljima naših prvopričesnika koji su u svakom trenutku bili na raspolaganju. Neka zajedništvo koje smo ostvarivali za vrijeme naših susreta nastavi živjeti i u danima koji su pred nama.

Predstavljanje knjige dr. Gorana Ivanišević

U utorak, 20. studenoga, u Grkokatoličkom sjemeništu u Zagrebu, predstavljena je monografija „Marčanska unija 1611. i Križevačka eparhija 1777. - Ljetopis i pojmovnik", autora i nakladnika dr. med. Gorana Ivanišević. Ljetopis obuhvaća ključne datume i događaje općecrkvene povijesti i tako na jednom mjestu donosi mali povijesni okvir u kojem se može razumjeti nastanak i život grkokatoličke zajednice na našim područjima. Na početku monografije je kronološki ljetopis koji od 1054. pa sve do 2018. donosi najvažnije datume i događaje vezane za povijest odnosa Istočne i Zapadne Crkve, a koji su osobito relevantni za nastajanje grkokatolika i osobito za obnovu crkvenog zajedništva na području Hrvatske i drugih

Hodočasnici iz Varaždinske biskupije u našoj crkvi

južnoslavenskih zemalja. Monografija donosi i pojmovnik s abecednim slijedom svih relevantnih osoba, dokumenata i pojmova u povijesti i životu katolika bizantskoga obreda.

Danijel Hranilović, župnik

IZ ŽUPE KALJE

Rokovska nedjelja na Budinjaku obilježena misom i blagoslovom novog križa

U nedjelju 19. kolovoza 2018. u kapeli sv. Petke na Budinjaku svetom misom proslavljen je blagdan sv. Roka. Uz domaćeg kaljskog župnika mons. Juricu Jerneića misnom slavlju su nazočili i stavrofor Milan Vranešić, župnik iz Stojdrage, o. Nenad Krajačić, župnik iz Pribića, o. Gorazd Bastašić, župnik iz Mrzlog Polja te umirovlejni svećenik Totović iz Zagreba.

Tradicionalno na Rokovsku nedjelju na Budinjaku se okuplja mnoštvo vjernika koji dolaze moliti sv. Roka za svoje potrebe. I ove godine misnom slavlju uz vjernike iz Žumberka nazočili su i mnogobrojni vjernici iz susjednih slovenskih sela. Prije euharistijskog slavlja obavljen je blagoslov novopodignutog križa pokraj glavne prometnice.

Molitva i blagoslov obnovljenog križa kod skretanja za kapelu sv. Petke - Budinjak

Novo Selo 21. 4. 1927. godine

BOGATI VJERSKI I KULTURNI ŽIVOT U DALMATINSKOM VIKARIJATU TIJEKOM 2018. GODINE

Vidljiva povezanost Žumberačkog i Dalmatinskog vikarijata

U Godini obnove Krsnog zavjeta bili smo sudionici niza duhovnih i kulturnih događaja. Uskrsno vrijeme obilježilo je svečano hodočašće vjernika Žumberačkog vikarijata u Solin povodom Godine obnove Krsnog zavjeta. Vjernici Žumberačkog vikarijata predvođeni svojim svećenicima zajedno sa vjernicima iz Splita i okolice sudjelovali su zajedno na svečanoj svetoj Liturgiji u crkvi Gospe od otoka u Solinu. Tom prigodom blagoslovljena je kopija lika Gospe velikoga krsnog zavjeta. Svečanu svetu Liturgiju predvodio je stolni dekan o. Daniel Vranešić uz susluženje grkokatoličkih svećenika i đakona, pjevanje je uzveličao katedralni zbor iz Križevaca, Prije Liturgije održana je svečana procesija oko svetišta. Propovijed je održao svećenik Splitsko-Makarske nadbiskupije don Ante Žderić, biritualist, župnik u župi gospe Fatimske u Splitu. Cilj hodočašća bio je povezivanje hrvatskih grkokatolika s Dalmacijom i bizantskom i staroslavenskom tradicijom koja se tamo njeguje kao i obnova uspomene na pokrštenje Hrvata

Svećenici Žumberačkog i Dalmatinskog vikarijata i svećenici Splitsko-makarske nadbiskupije u Solinu pred likom Gospe Krsnog zavjeta

koje je počelo upravo u Solinu na rijeci Jadro prije trinaest stoljeća. Nakon svete liturgije hodočasnici su obišli grad Split i njegove znamenitosti.

Panahida za pokojnog župnika Iliju Malića u Vrlici

Dana 20. lipnja svećenici Milan Stipić i fra Ivan Čupić, pođakon Andrej Savjak i Ivo Ćevid, maturant drniške gimnazije obišli su Vrliku, nekadašnji župni dvor naše župe i mjesto gdje je bila grkokatolička crkva. Posjetili su i groblje i obišli grob svećenika Ilije Malića te su odslužili panahidu za njegovu dušu i upalili svijeće. Na ovaj način željelo se obnoviti uspomenu na sjedište naše župe u Vrlici i na svećenike koji su tamo hrabro i neumorno služili. U planu je postavljanje križa na prostoru nekadašnje vrličke crkve Presvete Trojice kao i mramorne ploče s natpisom o postojanju grkokatoličke crkve i župe u tom gradu.

Na grob svećenika Ilije Malića u Vrlici opet se stavljaju svijeće i cvijeće

Hodočastili smo na Visovac

Na otočiću Visovcu koji se nalazi na rijeci Krki nalazi se samostan i svetište Gospe od anđela. Svetište i samostan pripada ocima franjevcima. Već određeni broj godina redovito se na blagdan Gospe od anđela služi sveta Liturgija na kojoj sudjeluju hodočasnici i domaći vjernici. Budući da je Visovac oaza duhovnosti i mira kao i prirodni biser, mnogi hodočasnici dolaze u to svetište osobito na sam blagdan koji pada 2. kolovoza. Ove godine hodočastili su naši grkokatolički vjernici iz Žumberka, Jaske, Karlovca i okolice te je služena sveta Liturgija. Služili su fra Ivan Čupić, don Ante Žderić i o. Milan Stipić, a đakonirao je otac Zoran Vladušić. Hodočasnicima su se pridružili domaći vjernici iz Splita Šibenika, Drniša i okolice. Nakon svete Liturgije hodočasnici su obišli muzej i znamenitosti Visovca. Također smo svi zajedno posjetili sjedište Dalmatinskog vikarijata i budući manastir u Kričkama.

Žumberčanke u kričanskoj crkvi na blagdan Pokrova presvete Bogorodice 2018. godine

Hodočasnici nakon liturgije u visovačkoj crkvi

Na inicijativu liječnice gospođe Đurđe Sivić grupa hodočasnika iz Zagreba doputovala je na Visovac 15. kolovoza na blagdan Velike Gospe te je toga dana za njih služena sveta liturgija. Liturgiju su služili fra Ivan Čupić i o. Milan Stipić a pjevali su bogoslovi naše eparhije. Tijekom mjeseca lipnja na Visovac je hodočastila i grupa ukrajinskih liječnika, članova udruge katoličkih liječnika Ukrajine. Oni su predvođeni svojim duhovnikom o. Kornelijem pohodili Visovac i služili Liturgiju na ukrajinskom jeziku.

Susreti u župnom središtu u Kričkama i liturgijska okupljanja u Splitu

Tijekom godine posebno nas raduju susreti u društvenoj dvorani u kričanskom župnom dvoru. U našu kuću rado navraćaju svi ljudi dobre volje a župni dvor i treba biti svakome otvoren. Nadamo se da će u narednom periodu biti što više takvih radosnih susreta. No iznad svega okuplja nas bogoslužje. U kućnoj kapeli služi se liturgija, a tako će ostati sve do konačnog uređenja župne crkve. Osim u Kričkama redovito se služi i u splitskoj crkvi Svetoga Duha gdje se na liturgiji okupljaju splitski grkokatolici i svi ljubitelji istočnog bogoslužja.

Bogoslužje u kućnoj kapeli u župnom dvoru u Kričkama

Biciklisti u našoj kapeli

Druženje u dvorani našeg župnog dvora u Kričkama

Grkokatolička liturgija u crkvi Svetoga Duha u starom središtu grada Splita

Liturgija u župnoj crkvi na Pokrov ove godine

Nova spomen ploča na župnom dvoru u Kričkama u čast Jovana Hranilovića i Mihovila Nikolića

Dvojica hrvatskih velikana i pjesnika Jovan Hranilović i Mihovil Nikolić rođeni su u župnom dvoru u Kričkama. Dalmatinski vikarijat ove godine, njima u čast postavio je spomen ploču. U subotu, 22. rujna, u organizaciji Grkokatoličke župe Pokrova presvete Bogorodice u Kričkama te ogranaka Matice hrvatske u Drnišu i Jastrebarskom, u Drnišu i obližnjim Kričkama održan je program u čast hrvatskih pjesnika Jovana Hranilovića i Mihovila Nikolića. U prvom dijelu programa, u Gradskoj vijećnici u Drnišu, brojni prisutni Drnišani te njihovi gosti Jaskanci upoznati su sa životom i djelom dvojice pjesnika, sinova grkokatoličkih svećenika, te povijesti grkokatolika na širem drniškom području. Na početku je prisutne pozdravio otac Milan Stipić, grkokatolički župnik u Jastrebarskom i Kričkama, glavni pokretač događanja. O djelovanju Ogranka Matice hrvatske u Drnišu govorio je predsjednik Stipe Ramljak, a o Matici u Jastrebarskom predsjednica jaskanskog ogranka Klementina Škrabe. Prisutne je oduševilo izlaganje maturanta drniške gimnazije Ive Ćevida, koji je iznio sve bitne podatke o povijesti grkokatolika u drniškom kraju. Ivo Mišur govorio je o povijesti grkokatolika u Vrlici, kancelar Križevačke eparhije Livio Marijan o grkokatolicima u Hrvatskoj, a župnik u Mirlović Zagori, fra Ivan Čupić, o životu Grkokatoličke crkve na drniškom prostoru.

Znanstveni skup u Drnišu na kojem se govorilo o grkokatoličkim svećenicima

Mnoštvo Drnišana sudjelovalo je na skupu o grkokatoličkim dalmatinskim svećenicima

Književnik i član Predsjedništva Matičina ogranka u Jastrebarskom Nino Škrabe govorio je o važnosti Jovana Hranilovića i Mihovila Nikolića u povijesti hrvatske književnosti, o sličnostima i razlikama između Drniša i Jastrebarskog te o važnosti povezivanja ta dva kraja Lijepe naše. Književni tajnik Matice hrvatske Božidar Petrač naglasio je važnost održavanja takvih događanja te o potrebi stalnoga podsjećanja na značajne hrvatske pjesnike kao što su Hranilović i Nikolić – rođeni u istoj kući, a tako oprečni u stajalištima o književnosti i u svojim književnim opusima. Jovan Hranilović, grkokatolički svećenik, književnik i kritičar, rođen je 18. prosinca 1855. u Kričkama, gdje mu je otac Nikola, ilirac, u to vrijeme bio župnik. Pisao je i prevodio pjesme, pripovijetke, političke i književne rasprave, polemike i studije te ih objavljivao u razdoblju od 1873. do smrti (Novi Sad, 1924). Bio je zagovornik „zdravog realizma", jedan od najdosljednijih i najupornijih predvodnika tradicijske odgojno-prosvjetne uloge književnosti temeljene na kršćanskim načelima. Njegovo su najvažnije djelo Žumberačke elegije (1886), koje je ispjevao dok je bio župnik u Radatovićima u Žumberku, očevu rodnom kraju. Bio je urednik Obzora od 1898, a od 1899. do 1900. urednik *Vijenca*. Pjesnik Mihovil Nikolić, sin župnika u Kričkama, rođen je 29. srpnja 1878. (ove godine slavimo dakle 140. obljetnicu njegova rođenja). Bio je dugogodišnji ravnatelj Osiguravajuće zadruge Croatia (1909–41), jedan od utemeljitelja Društva hrvatskih književnika (1900) te predsjednik Matice hrvatske (1945–1949). Bliski prijatelj Vidrića, Domjanića, Kranjčevića, Matoša i Dežmana, objavio je nekoliko pjesničkih zbirki u duhu impresionističkoga pjesništva karakteristična za razdoblje moderne te lirsku novelu *Vjeručka: posljednje poglavlje* (1914). U zagrebačkom HNK-u 1905. izvedena mu je jednočinka Razbijeni sni. Supruga mu je bila glumica zagrebačkoga HNK-a Vera Hržić (rođena

Nova spomen ploča postavljena je na pročelju župnog dvora u Kričkama

u Jastrebarskom), a preminuo je 1951. u Zagrebu. U glazbenom dijelu programa u Drnišu nastupili su Gradsko pjevačko društvo Javor iz Jastrebarskog pod ravnanjem Katarine Rončević te Gradski pjevački zbor Neuma iz Drniša pod vodstvom Jelene Prpa. Pjesme Jovana Hranilovića govorili su prvak Kazališta Škrabe Želimir Hrković i mlada Žumberčanka Alenka Crljenica, dok su stihove Mihovila Nikolića recitirale drniške gimnazijalke Petra Marin i Angela Potušek. Program je vodila Antonija Tomić, a među uzvanicima bila je i zamjenica župana Šibensko-kninske županije Darija Puljić te brojni svećenici drniškog kraja. Na zgradi obnovljenoga župnog dvora u Kričkama, kraj kojeg se nalazi crkva koja se također obnavlja, spomen-ploču Jovanu Hraniloviću i Mihovilu Nikoliću otkrili su Božidar Petrač i Livio Marijan, a svi prisutni pridružili su se Gradskom pjevačkom društvu Javor u izvođenju pjesme Moja domovina. Druženje je nastavljeno uz prigodni domjenak.U prvu subotu mjeseca listopada proslavili smo Pokrov presvete Bogorodice, proštenje naše kričanske crkve. Svetu Liturgiju predvodio je o. Marijan Jeftimov župnik iz Sošica, propovjedao je don Ante Žderić iz Splita. U Liturgiji su sudjelovali naši grkokatolički svećenici i bogoslovi kao i oci franjevci iz Drniša i s Visovca. Skupilo se stotinjak vjernika, a njih 35 je došlo autobusom iz Žumberka, Jaske i Zagreba. Na-

Radovi na crkvi napreduju, nadamo se postavljanju krovišta tijekom prve polovice 2019. godine

kon Liturgije tradicionalno su se svi zadržali na druženju u župnoj dvorani. Domaći vjernici su sudjelovali svojim angažmanom u uređenju okolice crkve i u pripremi hrane za agape.

Nastavljamo u pozitivnom duhu

Posebno nas raduje što smo sve naše nekretnine župe Kričke, koje su bile uzurpirane uspjeli vratiti u vlasništvo župe. Radovi na crkvi su nastavljeni u punom jeku sredstvima Republike Hrvatske koje Križevačka eparhija dobiva za dalmatinske grkokatoličke župe. Obnovu pomaže i Ministarstvo kulture tako da se nadamo da će crkva biti pod krovom tijekom slijedeće 2019. godine.

Upravitelj dalmatinskih grkokatoličkih župa
o. Milan Stipić

SVAKE ZADNJE NEDJELJE U MJESECU SLUŽI SE SVETA LITURGIJA U DALMATINSKOM VIKARIJATU U KRIČKAMA U 10.00 SATI I U SPLITU U CRKVI SV. DUHA U 18.00 SATI

Žumberački svećenik Petar Stanić istraživač srednjovjekovnih spomenika u Dalmaciji

Ugledni žumberački svećenik Petar Stanić dio svog života proveo je na službi u Dalmatinskom vikarijatu. Tu je posebnu pažnju posvetio istraživanju srednjovjekovnih spomenika u Vrlici i njezinoj okolici. U Vjesniku arheološkog muzeja iz Zagreba objavio je počevši od 1891. niz veoma vrijednih članaka o povijesti Vrlike.

STARINARSKO DRUŽTVO
U KNINU
POVJERENIKOM.

Povelja o imenovanju župnika vrličkog Petra Stanića povjerenikom Starinarskog društva u Kninu. Dokument od 3. studenoga 1889. godine

U vremenu koje je pred nama bilo bi potrebno sve radove objediniti te ih prezentirati kao jednu cjelinu. Inače svećenik Petar Stanić bio je aktivan u Starinarskom društvu u Kninu gdje je vršio časnu dužnost povjerenika. U Arhivu župe Mrzlo Polje u Žumberku ostala je sačuvana dokumentacija ovom čuvaru hrvatske povijesne baštine.

ŽUPNICI U DALMATINSKOM VIKARIJATU

Župnici i upravitelji župe u Kričkama bili su Petar Krička (1832.-1834., ubijen), Bazilije Bubanović (1834.-1842.), Bazilije Poturčić (1842.-1846.), Đuro Smičiklas (1846.-1849.), Marko Stanić (1849.-1852.), Nikola Hranilović (1852.-1862.), Dionizije Bastašić (1862.-1866.), Miloš Nikolić (1866.-1887.), Vladislav Laboš (1887.-1900.), Ilija Radić (1901.-1914.), Ilija Garapić (1914.-1918.), Andrija Segedi (1920.), Josip Ribačuk (1924.) i Janko Heraković (1924.-1942.).

Župnici i upravitelji župe u Baljcima bili su Marko Busović (1832.-1839.), Bazilije Trbojević (1839.-1841.), Ilija Cvetišić (1843.-1847.), Aron Crvenković (1847.-1876.), Mihajlo Nikolić (1878.-1884.), Mihajlo Golubić (1887.-1889.), Nikodim Jovanović (1895.-1908.), Ilija Garapić (1914.-1918.), Josip Ribačuk (1924.) i Janko Heraković (1924.-1942.).

Župnici i upravitelji župe u Vrlici bili su Pahonije Busović (1833.-1835.), Đuro Dulikravić (1835.), Bazilije Poturčić (1835.-1842.), Đuro Smičiklas ((1842.-1846.), Nikola Hranilović (1846.-1852.), Daniel Garapić ((1852.-1854.), Andrija Laboš (1854.-1867.), Mihajlo Latković ((1867.-1876.), Ivan Popović (1876.-1882.), Nikola Segedi (1882.-1887.), Petar Stanić (1886.-1893.), Ilija Malić (1893.-1921.), Josip Ribačuk (1924.) i Janko Heraković (1924.-1942.).

GRKOKATOLIČKA ŽUPA PRESVETE TROJICE - VRLIKA

Iz povijesti župa Dalmatinskog vikarijata

Dvije godine nakon osnivanja grkokatoličkih župa Baljci i Kričke, 1834. godine, pravoslavni svećenik iz susjedne Vrlike, jeromonah Pahomije Busović, prihvatio je katoličku vjeru zadržavši svoj bizantski obred. Za njim je isto učinilo nekoliko desetaka dotad pravoslavnih Vrličana. Ovo je bio početak grkokatoličke župe Svete Trojice koju je službeno 1834. godine osnovao tadašnji križevački vladika Gabrijel Smičiklas. Kada se govori o župi Vrlika valja naglasiti da je riječ o širem području općine. Grkokatolika je, osim u samoj Vrlici, bilo i u okolnim selima: Civljani, Kukar, Podosoje, Šušnjar, Garjak, Maovice, Koljane i Otišić. Neka od prezimena grkokatoličkih obitelji su bila Bačković, Begović, Gjukić, Paspalj, Petrović, Škrbić, Šmanja i Vujnović. Župa Svete Trojice Vrlika je specifična i njezin razvoj se razlikuje od župa Kričke i Baljci. Grkokatoličanstvo se ukorijenilo u Vrlici u trenutku kad su dalmatinski grkokatolici izgubili državnu potporu te je njihova odluka da ostanu sjedinjeni s Katoličkom crkvom ovisila samo o njihovoj čvrstoj volji i iskrenim vjerskim osjećanjima. Pravoslavno svećenstvo se pojavom grkokatolika osjećalo ugroženima. Podmićivanjem su pokušavali zadržati vjernike u pravoslavlju, a prijetnjama dočekivali novopridošle župnike. Od samih početaka župe župnici su bili u financijskim neprilikama te nisu imali novaca za vlastito preživljavanje. Unatoč teškom stanju u Vrlici je bilo sve više grkokatolika. Nagli porast broja vjernika nije pratio infrastrukturni razvoj župe. Grkokatolički župnik je dugo bio podstanar, a liturgiju je služio u rimokatoličkoj crkvi sv. Petra na katoličkom groblju. Tek 1844. godine izgrađena je župna crkva Svete Trojice, a župni stan 1852. godine. Grkokatolički svećenici bili su ugledni i aktivni članovi mjesne zajednice. U kulturnom radu u Vrlici istaknuo se svećenik Nikola Segedi, koji je 1883. osnovao pjevački zbor. Don Petar Stanić je tijekom boravka u Vrlici bio povjerenik Kninskog starinarskog društva te je surađivao s poznatim hrvatskim arheolozima don Franom Bulićem i fra Lujom Marunom. U vrijeme buđenja nacionalne svijesti svi su grkokatolički svećenici zdušno stali uz Hrvatski narodni preporod tako i vrlički župnik don Ilija Malić koji je predvodio prohrvatske demonstracije. Don Đuro Smičiklas, koji je bio vrlički župnik od 1842. do 1846., poslije je postao križevački grkokatolički vladika. Osnivanjem ove župe došlo je do povezivanja Vr-

like sa Žumberkom i Križevcima ne samo na duhovnoj, administrativnoj i ekonomskoj razini već i na ljudskoj. Na službu u dalmatinske župe dolazili su svećenici iz sjeverne Hrvatske. U novoj sredini živjeli su sa svojim obiteljima te dijelili sudbinu stanovnika ovih malih sela. Tamo su im se i djeca rađala te postajala Dalmatincima i Vrličanima. Vrličani su svoje sumještane grkokatoličke vjere zvali injati (što je zapravo iskrivljeni stari naziv za grkokatolike - unijati). Vrlički injati imali su veze s poznatim hrvatskim književnicima. Otac Jovana Hranilovića, don Nikola Hranilović je prije službe u Kričkama bio župnik u Vrlici od 1846. do 1852. godine. Mihovil Nikolić je pak kršten u Baljkama gdje je tada župnik bio njegov otac don Miloš Nikolić koji je krštenju morao prisustvovati kao roditelj. Zato je svećenik koji je krstio Mihovila Nikolića bio tadašnji vrlički grkokatolički župnik o. Janko Popović. Dinko Šimunović rođen je kao nezakonito dijete sluškinje i posjednika iz Knina. Nakon dvije godine otac je priznao malog Dinka, a svjedoci pri priznavanju su bili Ivan Begović, otac književnika Milana Begovića i Lazar Gjukić, grkokatolik iz Vrlike.

Najpoznatiji Vrličanin svih vremena, književnik Milan Begović ima injatske korijene. Njegov djed, Marko Begović, rođen je kao pravoslavac, ali je prihvatio katoličanstvo. Najprije je bio grkokatolik, ali je vrlo brzo prihvatio rimski obred (u kojem je vjenčan). Selidbe nisu bile samo sa sjevera prema jugu već i obratno. Ilija Gjukić je bio grkokatolički svećenik iz poznate vrličke obitelji. Podaci o njegovu životu vrlo su oskudni. Rođen je u prvoj polovici 19. stoljeća u Vrlici. Već 1851. nalazi se u sjemeništu u Zagrebu gdje se priprema da postane grkokatolički svećenik. Gjukić je 5. ožujka 1851. zajedno s Andrijom Labošem istupio iz sjemeništa. Obojica su se očito poslije vratila, jer ih poslije u dokumentima nalazimo kao svećenike. Neki su za njihov izlazak okrivljavali tadašnjeg biskupskog namjesnika Bubanovića. Služio je u župama u sjevernoj Hrvatskoj. U turopoljskim Dubrancima bio je kapelan gdje je zajedno sa župnikom Josipom Akšamovićem 1863. godine lijepo uredio crkveni imetak. Od 1877. godine služi u Stojdragi gdje na vlastitu inicijativu djecu podučava čitanju i pisanju. Umro je 1880. godine. Na mjesnom groblju u Stojdragi nalazi se svećenička grobnica u kojoj je pokopan Ilija Gjukić. Sadašnji župnik o. Mile Vranešić dao je ugravirati njegovo ime na nadgrobni spomenik. Križevački vladike koji su posjetili Vrliku bili su Gabrijel Smičiklas 1836. i 1845. te Julije Drohobeczky 1895. godine. Milan Begović je prigodom posjeta vladike Drohobetzkog napisao pjesmu u njegovu čast koja je objavljena u zadarskom Narodnom listu. Milan Begović u pjesmi piše da je biskup zaplakao kad je vidio grkokatoličku crkvu u Vrlici jer je bila u lošem stanju. Drohobeczky je nakon odlaska financirao

obnovu te je dao dograditi zvonik umjesto dotadašnje jednostavne preslice. Posve nepoznata epizoda iz kanonskog posjeta je postavljanje spomen ploče na župnoj kući, a o čemu izvještava *Narodni list.* Ploče nema više te je vjerojatno razbijena nakon uspostave Kraljevine Jugoslavije.

NA SPOMEN
PREVIŠNJEG BORAVKA U OVOM ŽUPNOM DOMU
N.C.I.K.A. VELIČANSTVA
FRANJE JOSIPA I.
DNE XVIII TRAVNJA MDCCCLXXV
OVU PLOČU U ZNAK SVOJE I SVOJIH VIERNIKA
NEPOKOLEBIVE PODANIČKE VIERNOSTI I ZAHVALNOSTI
PRIGODOM OVOG BISKUPSKOG POHODA
JULIJ DROHOBECZKY BISKUP KRIŽEVAČKI
XII RUJNA MDCCCXCV
P.

Injati su u specifičnim okolnostima opstali preko sto godina, od 1834. do polovice 20. stoljeća. Zamiranje župe označila su tri događaja: smrt zadnjeg župnika o. Ilije Malića 1924. godine, smrt Joze Gjukića posljednjeg grkokatolika u Vrlici 1952. i rušenje crkve 1970. godine. Za nestanak vrličkih grkokatolika glavni krivci su općinski čelnici (Krsto i Joso Kulišić) te pravoslavni svećenici koji su činili sve kako bi napakostili grkokatoličkim svećenicima i njihovoj crkvi te preoteli vjernike svim mogućim metodama. Općinski čelnici iz obitelji Kulišić bili su pravoslavci te su imali i osobnih interesa jer su živjeli tik do grkokatoličke crkve koju su planirali pretvoriti u svoju štalu. Dio krivnje snosi i država, odnosno dalmatinska pokrajinska vlast, koja nije zaštitila ovu vjersku manjinu te osigurala normalan rad župe. Odbijanjem davanja državljanstva župniku, uskraćivanjem plaće, zabranom popravka i predlaganjem rušenja crkve pokazalo se da dalmatinska vlada nije bila sklona vrličkim grkokatolicima. Treći razlog nestanka je siromaštvo župe tijekom cijelog njezina trajanja. Crkva i župna kuća stalno su bili u ruševnom stanju, a župnici su pisali molbe za financijskom pomoći. Četvrti razlog nestanka grkokatolika u Vrlici velika je geografska udaljenost od duhovnog središta, Križevaca. Ionako malobrojni bili su izolirani među neprijateljski raspoloženim pravoslavnim stanovništvom. Smanjivanju broja vjernika pridonijelo je i opće raseljavanje iz Vrlike neovisno o vjeri. Vrlička crkva Svete Trojice koristila se do 1942. kada upravitelj Dalmatinskog vikarijata o. Janko Heraković, pod prijetnjama smrću, povlači se u sjevernu Hrvatsku u grad Križevce.

Župnici i upravitelji grkokatoličke župe Vrlika

Svećenici	Godine službe
Pahomije Busović	1833-1835.
Đuro Dulikravić	1835-1835.
Bazilije Poturičić	1835-1842.
Đuro Smičiklas	1842-1846.
Nikola Hranilović	1846-1852.
Daniel Garapić	1852-1854.
Andrija Laboš	1854-1867.
Mihajlo Latković	1867-1876.
Ivan Popović	1876-1882.
Nikola Segedi	1882-1887.
Petar Stanić	1887-1893.
Ilija Malić	1893-1921.
Josip Ribačuk	1924-1924.
Janko Heraković	1924-1942.

Vrlička grkokatolička crkva je srušena te postoje razne pravno-imovinske zavrzlame koje bi spriječile njenu obnovu na originalnom mjestu. U Vrlici ipak postoje dvije crkve koje su u prošlosti služile za župne potrebe grkokatolika. U kapeli sv. Petra na vrličkom groblju grkokatolički župnici su održavali mise u počecima župe, od 1834. sve do 1844. godine i gradnje crkve Svete Trojice. Na groblju kraj spomenute kapele je katoličko groblje na kojem je pokopan posljednji vrlički župnik Ilija Malić. Nad njegovim grobom su nedavno panihidu održali fra Ivan Ćupić, franjevac biritualac, te o. Milan Stipić. U zadnjim desetljećima 19. stoljeća vrlička grkokatolička crkva je bila u lošem stanju, pogibeljna za vjernike, pa se liturgija održavala u rimokatoličkoj crkvi Gospe od Rožarja. Čak je biskup Drohobeczky prilikom posjeta 1895. godine služio misu

Dalmatinski vikar o. Janko Heraković

u spomenutoj crkvi. Dakle, iako više nema crkve Svete Trojice, u Vrlici se ima gdje služiti grkokatolička liturgija i to na mjestima koje su je desetljećima pohodili vrlički *injati*.

Gledajući trenutno stanje grkokatoličke župe Svete Trojice čini se da su vrlički grkokatolici bili samo jedna povijesna epizoda ovoga kraja koja će se kao kuriozitet navoditi u zavičajnim knjigama. Valja uvijek imati na umu da grkokatolička župa u Vrlici nije samo crkva Svete Trojice koja je porušena sedamdesetih godina te na čijem se mjestu danas nalazi igralište dječjeg vrtića. Grkokatolička župa Svete Trojice u Vrlici nije župnik koji tamo ne živi već devedeset četiri godine. Grkokatolička župa Svete Trojice u Vrlici nije župna kuća koja se nalazila nasuprot crkve, a koja je sad u privatnom vlasništvu. Grkokatolička župa Svete Trojice u Vrlici su vjernici, potomci vrličkih grkokatolika koji su iako raseljeni ostali privrženi vjeri i obredu svojih djedova.

Vremena se i prilike brzo mijenjaju te zakoni tržišta uzrokuju da jedno mjesto u određenom povijesnom periodu biva poželjno za život, a već za nekoliko desetljeća posve opustoši. Valja se uvijek pouzdati u svemogućeg Boga. U budućnosti nas On može iznenaditi demografskom obnovom danas opustošenog vrličkog kraja te čak potpunom revitalizacijom župe Svete Trojice Vrlika.

Ivo Mišur

Literatura

- Mišur, Ivo. „Injati — kratka povijest grkokatoličke župe Svete Trojice Vrlika." Obnovljeni život 72., br. 3. (2017): 333-346. https://doi.org/10.31337/oz.72.3.4
- Mišur, Ivo. „Počeci grkokatoličanstva u Vrlici 1834-1844." Croatica Christiana Periodica 43., br. 80. (2018)
- Vranešić Daniel i Mišur Ivo. „GRKOKATOLICI U DALMACIJI (5) Župe Dalmatinskoga vikarijata nisu ukinute" Glas koncila, 2.7.2018. https://www.glas-koncila.hr/grkokatolici-u-dalmaciji-5-zupe-dalmatinskoga-vikarijata-nisu-ukinute/
- Narodni list – glasilo za interese hrvatskog naroda, 12. 10. 1895.
- ur. Nikola Majnarić, „Antiquité vivante", Svesci 15-16, 1965.
- Emilij Lazowski, Povijest plem. općine Turopolja nekad Zagrebačko polje, 1910.
- Župa Stojdraga, http://mojzumberak.com/zupa-stojdraga/

Grkokatolička crkva u Vrlici

Grob žumberačkog svećenika o. Ilije Malića u Vrlici

(izvor: Vrličko pitanje, Ivan Kozlica)

CRKVENO ZEMLJIŠTE U GABROVICI ZA SVE DRAGE VJERNIKE

Grkokatolički svećenik dr. Tomo Severović jedan je od najznačajnih svećenika u povijesti Žumberčkog vikarijata. Tijekom svog života obnašao je niz crkvenih službi a ostao je u povijesti zapisan kao uzoran rektor Grkokatoličkog žumberačkog sjemeništa na zagrebačkom Gornjem Gradu. Crkvena vlast povjerila mu je i časnu službu kanonika Križevačke eparhije. Skroman i samozatajan dr. Tomo Severović potjecao je iz ugledne žumberačke obitelji iz sela Stojdraga. Po svome ocu Aleksi naslijedio je mnogo nekretnina koje je na kraju svog života oporučno ostavio župi sv. Jurja u Stojdragi. No unatoč njegovoj želji da zemljišta u Stojdragi koriste uzdržavanju župe vlasti nakon 1945. oduzimaju imovinu svećenika Severovića i time ne dopuštaju provedbu zakonite oporuke. Imovina je uzurpirana i župa je desetljećima ostala bez zemlje. No nakon dugih desetljeća nepravde konačno je pokrenut postupak da se ispravi ono što je još od 1948. godine bilo učinjeno na štetu stojdraške župe. U ime župe sv. Jurja pokrenut je pri Općinskom sudu u Samoboru pojedinačni ispravni postupak za crkveno zemljište u Gabrovici.

Veliki dobrotvor rektor dr. Tomo Severović (lijevo) na oporavku u Rogaškoj Slatini 11. lipnja 1940. godine

Nakon godine dana izvida, iznošenja dokumentacije i iskaza svjedoka s danom 17. rujna 2018. donijeto je Rješenje Općinskog suda u Novom Zagrebu (Zemljoknjižni odjel Samobor) Br. 43. Z-21833/2018-10, po kojem je župi sv. Jurja vraćeno zemljište u Gabrovici neposredno uz Bio park Divlje vode. Zemljište je ukupne površine 1075 kvadratnih metara i ima veliku vrijednost. No zašto ovo zemljište ima toliku važnost? Ne samo da je

Izvršitelji oporuke dr. Tome Severovića njegov nećak o. Janko Rapljenović (sjedi u sredini treći s lijeva) i đakon Milko Predović (četvrti s lijeva). Nažalost komunističke vlasti nisu dozvolile stvarnu provedbu svećenikove oporuke. Oporuka je djelomično provedena tek 2018. godine

Rješenjem ispravljena velika nepravda prema pokojnom svećeniku dr. Tomi Severoviću već je od posebne važnosti što će na tom zemljištu koje je u vlasništvu stojdraške župe moći svaki vjernik doći te tu boraviti uz potok sa svojom obitelji. To je zemljište namjenjeno svima posebice onim obiteljima koje tu žele doći sa svojom djecom te boraviti u žumberačkoj prirodi. Crkva želi da se tu okupljaju svi ljudi dobre volje, da to bude uistinu mjesto susreta i zajedništva. Ovim putem želimo pozvati sve ljude da slobodno dođu i besplatno koriste crkveno zemljište uz potok Bregančicu. Svjesni smo da mnoge obitelji iz gradova žele doći na neko mjesto u Žumberku uz vodu, ali možda do sada nisu imali takav prostor.

Dragi naši vjernici, dragi prijatelji, od srca vam darujemo prostor na korištenje. Neka nas u Godini Svetoga Duha ovo mjesto okupi da vrijeme provedeno u zajedništvu bude na duhovnu korist svima.

Dobro došli na crkveno zemljište u Gabrovicu.

Vaši svećenici

IZ RADA KATEDRALNOG ZBORA IZ KRIŽEVACA

Križevački zboraši - Katedralni zbor grkokatoličke katedrale Presvete Trojice u suradnji s nekolicinom pjevača HPD-a „Kalnik" sudjelovali su na hodočašću u Mađarskoj i Slovačkoj, sa sjedištem u Košicama, kojeg su nazvali „Putovima sv. Marka Križevčanina - ususret 10. obljetnici Katedralnog zbora", u čijem će znaku biti sljedeća godina.

Bilo je to jedno od putovanja Katedralnog zbora nakon što su, osim cijele Hrvatske, u devet godina pronosili ime Križevaca diljem Italije, Ukrajine, Slovenije, Mađarske, Bosne i Hercegovine te Makedonije.

Osim turističkog ragledavanja svakog mjesta, petak, 22. lipnja, bio je rezerviran za mađarski grad Ostrogon, sjedište slavne nadbiskupije u čijoj je katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije i sv. Adalberta relikvija lubanje odrubljene glave sv. Marka Križevčanina od strane kalvinista, kraj koje

Katedralni zbor

su zboraši, predvođeni katedralnim župnikom, o. Mihajlom Simunovićem izmolili Litanije svetom Marku i otpjevali Moleben Presvetoj Bogorodici.

Sljedećeg dana, u subotu, 23. lipnja, posjetili su Trnavu gdje su posjetili crkvu sv. Nikole, rodnu kuću prvog zagrebačkog nadbiskupa Jurja Haulika, židovsku sinagogu i uršulinsku crkvu sv. Ane u kojoj su u zajednički lijes pohranjene kosti mučenički ubijene trojice mučenika - sv. Marka Križevčanina, Stjepana Pongracza i Melhiora Grodzieckog.

Treći dan bio je rezerviran za Košice, mjesto njihova mučeništa gdje su najprije u prepunoj grkokatoličkoj katedrali Rođenja Blažene Djevice Marije pjevali svečanu liturgiju na staroslavenskom jeziku, a nakon detaljnog razgleda grada pjevali slovačku i staroslavensku liturgiju u obližnjem gradu Mihalovcima u „Maloj bazilici" Duha Svetoga koja je najprije zbog povijesnih okolnosti oduzeta grkokatolicima i data pravoslavnima, a potom ponovno vraćena Katoličkoj crkvi, tj. grkokatolicima.

Posljednji dan, ponedjeljak, 25. lipnja, trebao je biti rezerviran za Graz, mjesto školovanja sv. Marka Križevčanina, ali zbog poteškoća u prometu prouzrokovanih jednom prometnom nesrećom, ostatak dana proveden je šetnjom na Balatonu i zajedničkim ručkom u Kukurici Čardi.

Zborove je predvodio i njima ravnao dirigent Ozren Bogdanović.

DJELOVANJE ĆIRILO-METODOVOG KORA OD PROSINCA 2017. DO STUDENOG 2018.

Osim redovitih proba i nastupa u matičnoj crkvi na Gornjem gradu, Kor je u 2018. godini imao sljedeće aktivnosti:

10. prosinca 2017. je mješoviti zbor gostovao u Lipovljanima na arhijerejskoj liturgiji prije podne, a muški je zbor navečer nastupio na međureligijskom molitvenom koncertu u Hrvatskom glazbenom zavodu s dvije skladbe – „Dostojno jest" i „Budi imja".

1. veljače 2018., nakon zimskih praznika, dio pjevača je sudjelovao na đakonskom ređenju Livija Marijana, a 6.2. je muški zbor pjevao na zaupokojnoj liturgiji za o. Marijana Gajšaka, DI.

U ožujku je dio pjevača sudjelovao na obredima Velikog tjedna i na uskrsnoj arhijerejskoj liturgiji po narodnom napjevu, a 25.3. je mješoviti zbor otpjevao „Na Rjekah vavilonskih" u sklopu predstave u kazalištu KNAP na Pešćenici u Zagrebu.

Liturgiju na drugi dan Uskrsa po narodnom napjevu uz sudjelovanje naših pjevača prenosio je Radio Marija kao i arhijerejsku o Ćirilovu 13. svibnja. Na zaupokojnoj liturgiji po ukrajinskom napjevu za preminulog našeg člana o. Petra Repčena 6. svibnja otpjevali smo „Pod tvoju milost", koju je on posebno volio i svojedobno nam dao note. Godišnja skupština je održana na samo Ćirilovo, 11. svibnja bez nekih posebnosti. Dan kasnije je mješoviti zbor pjevao na liturgiji, koja se služila za preminule Habsburgovce u nazočnosti nj. e. Georga von Habsburg-Lothringena i članova Viteškog reda sv. Jurja na izričitu njihovu želju. 23. svibnja je mješoviti zbor nastupio na smotri Centra za kulturu Trešnjevka sa skladbama „Veličaj" (Vilhar), „Mati Miloserdija" (Havrilceva) i „Gospodi usliši" (Kolarić). Muški zbor je pred posebnim izaslanikom Centra u matičnoj crkvi otpjevao 20. lipnja „Dostojno jest", „Angel vopijaše" i „Iže heruvimi".

Kombinirani sastav iz oba zbora bio je 9. lipnja u Dvigradu i Kanfanaru u Istri na tamošnjem festivalu „Vraćam se tebi, Dvigrade". Tom prilikom je s nekoliko dijelova sudjelovao na prigodnoj misi u Kanfanaru. 2. srpnja ispratili smo na groblju u Sošicama Darinku Radić, suprugu našeg člana i dobrotvora te ranijeg predsjednika.

Sezona je završena tradicionalnom arhijerejskom liturgijom u kombinaciji oba zbora u zagrebačkoj katedrali 5. srpnja te prigodnim druženjem.

Predsjednica Ćirilometodovog kora gđa. Edith Nikšić predaje Georgu von Habsburgu poklon u crkvi sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu

Nova sezona je započela zaupokojnom liturgijom mješovitog zbora za Andreja Čebotareva 30. rujna. Naš dugogodišnji član iznenada je preminuo 9.8. a nekoliko članova Kora otpratili su ga na Mirogoju. Neki su pjevači sudjelovali na liturgiji Preobraženja (6.8.) u Jastrebarskom i na godišnjoj liturgiji u spomen-kapelici u Marči zadnje subote u rujnu. Dana 3. listopada na pokopu oca voditelja muškog zbora dio muškog zbora na grobu je otpjevao „Otče naš".

Na obilježavanju 85. obljetnice Holodomora (Gladomora) u Ukrajini mješoviti zbor je pjevao kod spomenika Tarasu Ševčenku i u Društvenom domu u Travnom 25. listopada „So duhi pravednih" i „Vječnaja pamjat".

Članovi Ćirilometodovog kora

Budući da su oba voditelja bili spriječeni svojim redovnim poslom, a da se ne bi prekinula tradicija, pjevači iz oba zbora, predvođeni s. Kristinom Šimrak, RSBV, pjevali su na zaupokojnoj liturgiji na Mirogoju žumberačkim napjevom.

Notni materijal bi trebalo obnoviti, premda je većinu primjeraka Vijenca za mješoviti zbor besplatno obnovio otac naše potpredsjednice Željke Devaj, gosp. Nikola Brajdić, na čemu smo im veoma zahvalni. Ostali materijal na posebnim listovima zaslugom Marusje Jurista sređen je i stavljen u fascikle. Ipak ostaje pitanje ponovnog izdanja Prostopjenija, koje je potrebno i mješovitom i muškom zboru, a svakako bi bilo i na opću korist, posebno u drugim župama, gdje se pjeva napamet. Sadašnje izdanje o. Timka iz 1944. je donekle zastarjelo, nedostaju neki dijelovi, a djelomice su usmenom predajom malo izmijenjene i neke melodije, pa bi to trebalo uvažiti pri novom izdanju.

I ove godine mučile su nas financijske poteškoće. Da nije bilo pomoći Župe, na čemu smo posebno zahvalni, ne bismo mogli funkcionirati s gotovo simboličnom potporom Grada. Broj pjevača se skoro ni ne mijenja, jer, ako ih se pridružilo nekoliko, isto toliko ih je otpalo. Preminuo je Andrej Čebotarev, a Ljubomir Branković je otpao zbog zdravstvenih problema. Pozdravljamo naše nove pjevače i nadamo se daljnjem rastu, a možda i nekom projektu.

KAKO SE U ŽUMBERKU NEKAD NA KRST NOSILO

Iz Pećanskog našeg starog kraja

Ceste i automobili, brz dolazak na željeno mjesto. Danas je sve užurbano i svi se nekamo žure. A kako je nekada bilo? Narod u Žumberku bio je vjeran, pobožan i djecu se na krštenje nosilo ubrzo nakon rođenja. A kako doći do udaljene župne crkve kad ni ceste nema a snijeg je visok? E, to nam svjedoče slike iz našeg pećanskog starog kraja.

Djetešce se rodilo a s Drašćeg vrha do pećanske svete Marije nije baš blizu. Pa pobožni roditelji djetešce zamotaše u tople dekice i put crkve. Preko zaleđene Slapnice po snijegu i hladnoći do drage crkvice gdje će djetešce tek rođeno sveti Krst primiti. Nakon krštenja roditelji sretni i ponosni morali su stići nazad od Pećna do Drašćeg vrha ali teško nije bilo. Da, bila su to divna vremena u našem starom pećanskom kraju... Danas su nam ostale samo drage uspomene očuvane na crnobijelim fotografijama obitelji Reškovac.

ZABILJEŽENO FOTO OBJEKTIVOM U NAŠIM ŽUPAMA U 2018. GODINI

Biskup Ivan Šaško podijelio je sakrament Svete Krizme u župi sv. Marije Magdalene u Oštrcu (srpanj 2018.)

Misionari su 2018. godine posjetili Krašić i Žumberak

Vjernici na proslavi blagdana sv. Jelene Križarice u Cerniku kod Sošica 2018. godine. Cerničani se u svome selu okupljaju u većem broju jednom godišnje uz molitvu i pjesmu

Tradicionalni blagoslov vozila kod Sv. Nikole u Badovincima održava se koncem mjeseca svibnja. Neka vas u vožnji prati zagovor svetog Nikole

U Kaštu se sačuvao običaj paljenja Vazmenke. Ovako se nekada dočekivao Uskrs u svim žumberačkim župama

Novi svećenik Žumberačkog vikarijata o. Zoran Vladušić sa svojim najmilijima u jaskanskoj crkvi Preobraženja Gospodnjeg u kojoj je primio sveti red. Zauvijek ti si svećenik po redu Melkisedekovu

Dvije sošičke crkvice, dvije sestrice, pokrivene snijegom na početku 2018. godine

Sveti Nikola darovao je djecu u područnoj školi u Kostanjevcu

U GODINI SVETOGA DUHA ORGANIZIRA SE

SUSRET MLADIH ŽUMBERČANA

GLAŽUTA – ŽUMBERAK

od 30.8. do 1. 9. 2019.

Prijave kod svog župnika ili na
tel: 098/97-96-427

ŽUMBERAK
JUČER, DANAS, SUTRA

VELIKOM SVEČANOŠĆU PREDSTAVLJEN 40. BROJ ŽUMBERAČKOG KRIJESA

U zagrebačkom sjedištu Matice hrvatske održana svečana prezentacija 40-tog broja Žumberačkog krijesa

U subotu 20. siječnja 2018. u velikoj dvorani Matice hrvatske u Zagrebu održana je svečana prezentacija 40. broja Žumberačkog krijesa. U povodu velikog jubileja žumberačkog godišnjaka u središnjici Matice okupio se veliki broj Žumberčana i prijatelja Žumberačkog krijesa koji su se odazvali pozivu organizatora. Manifestaciju su zajednički organizirali Uredništvo Krijesa i Ogranak Matice hrvatske iz Jastrebarskog. Svečano predstavljanje jubilarnog Krijesa započelo je hrvatskom državnom himnom koju su izveli članovi KUD-a Marko Vukasović iz Samobora.

Svečano predstavljanje 40. broja Žumberačkog krijesa održano je u velikoj dvorani Matice hrvatske u Zagrebu

U nastavku programa voditeljica Alenka Crljenica je u ime Uredništva pozdravila skup, a zatim je u ime suorganizatora okupljene uzvanike pozdravila i Klementina Škrabe predsjednica Ogranka Matice hrvatske iz Jastrebarskog. Nakon uvodnih pozdrava skupu su se obratili predstavnici

lokalnih i županijskih vlasti koji su izrazili podršku Žumberačkom krijesu koji izlazi već četiri desetljeća. Prije samog predstavljanja novog broja godišnjaka prisutnima se obratio osnivač i glavni urednik Žumberačkog krijesa stavrofor Milan Vranešić koji je iznio povijesni tijek nastanka žumberačkog godišnjaka. Nakon povijesnog prikaza prigodni recital o Žumberačkim uskocima recitirao je gospodin Zvonimir Jurčević član Ogranka Matice hrvatske iz Samobora.

Jubilarni 40. broj Krijesa predstavio je akademik Stjepan Damjanović predsjednik Matice hrvatske

U nastavku programa ovogodišnji broj Žumberačkog krijesa predstavio je predsjednik Matice hrvatske akademik Stjepan Damjanović. Dajući pregled novog broja Krijesa akademik Damjanović posebno je istaknuo važnost rimokatoličkog i grkokatoličkog kalendarija koji već na prvi

Dupkom ispunjena dvorana Matice hrvatske na prezentaciji omiljenog žumberačkog godišnjaka

pogled daje čitatelju uvid da se radi o godišnjaku u kojem se njeguje zajedništvo obaju obreda u Katoličkoj crkvi. Predstavljajući novi broj godišnjaka akademik Damjanović izrazio je zahvalnost uredništvu koje se trudi godišnjak obogatiti velikim brojem fotografija, jer poznato je da fotografija ponekad znači više od riječi. Po završetku predstavljanja novog broja Krijesa članovi KUD-a Marko Vukasović izveli su poznatu žumberačku pjesmu „Vrani se konji sedlaju", a tijekom drugog dijela kulturnog programa izvedene su još tri pjesme iz repertoara žumberačkog pjevačkog društva. U nastavku programa predstavljene su još četiri knjige tiskane u 2017. godini koje se u svojem sadržaju dotiču Žumberka i grkokatoličke crkve. Knjigu „Duhovna baština Stepinčeva i Kuharićeva zavičaja" predstavio je autor mr. Anđelko Košćak – rektor bogoslovnog sjemeništa iz Zagreba. Knjigu „Priču iz zaboravljenog kraja" autorice Aleksandre Ščukanec predstavio je urednik knjige gospodin Damir Agičić, a novu knjigu „Od Budinjka do Mainza" javnosti je predstavio ugledni zagrebački arheolog gospodin Želimir Škoberne. Okupljenim uzvanicima zatim se u ime KUD-a „Žumberčani" iz Zagreba obratila predsjednica gđa. Biserka Kablar koja je predstavila novu monografiju društva koja nosi naslov „Čuvari žumberačke kulturne baštine".

O samom nastanku monografije govorila je glavna urednica Ana Zgombić, a prigodnu pjesmu o Žumberačkom krijesu recitirao je gospodin Milan Delivuk. Na kraju kulturnog programa zaslužnim

Klementina Škrabe predsjednica Ogranka matice hrvatske iz Jastrebarskog

Gospodin Hrvoje Frankić dožupan Zagrebačke županije

Gradonačelnica grada Ozlja gđa. Gordana Lipšinić

Načelnik Općine Žumberak gospodin Zdenko Šiljak

Pjesnik gospodin Zvonko Jurčević

Gđa. Ana Zgombić

institucijama prigodne zahvalnice uručio je glavni urednik Žumberačkog krijesa. Na samom završetku velike svečanosti u ime svih čitatelja Žumberačkog krijesa gospodin Janko Jelenić uručio je osnivaču i glavnom uredniku Krijesa o. Milanu Vranešiću prigodni poklon.

Svečana prezentacija zaključena je zahvalom svim prisutnima i prigodnom molitvom nakon koje je uslijedio prigodni domjenak.

PREZENTACIJA 41. GODIŠTA ŽUMBERAČKOG KRIJESA ODRŽAT ĆE SE U SUBOTU 26. SIJEČNJA 2019. GODINE U RESTORANU ŽUMBERAČKI RAJ U ŽAMARIJAMA

S POČETKOM U 17 SATI

NAKON PREZENTACIJE ŽUMBERAČKA ZABAVA

DOBRODOŠLI

IME VATRENI ZAUVIJEK OSTAJE UPISANO U HRVATSKU POVIJEST

Profesor Josip Prudeus – grkokatolik iz Samobora osmislio ime Vatreni

U vrijeme svjetskog nogometnog prvenstva u Rusiji, Informativna Katolička agencija IKA objavila je 12.VII. slijedeće: „Naši Vatreni dečki u Moskvi sinoć su izborili ulaz u finale Svjetskoga nogometnog prvenstva. Malo je poznato da je ime Vatreni za reprezentaciju osmislio samoborski grkokatolik Josip Prudeus."

Hrvatska nogometna reprezentacija diljem domovine i svijeta ponosno nosi ime Vatreni

Unatoč tolikim spominjanjima ovog navijačkog imena za hrvatsku nogometnu vrstu, ostaje nejasno kako niti tiskovni ni elektronički mediji nisu pronašli vrijednim otkriti i spomenuti ime autora Vatreni.

Eto, IKA je obznanila. Točno, ime je domislio (i zaštitio autorstvo) Josip Prudeus iz Samobora. Iako, ostaje nepoznat izvor da je J.P. samoborski grkokatolik autor imena Vatreni potvrđuje za Žumberački krijes – kako napisano nije daleko od istine!

Naime, tražeći svoje obiteljske korijene Josip je otkrio da je ovo, rijetko prezime u nas veoma često u Ukrajini, posebice u mjestima Krakovskog okruga i u inačicama Prudeus, Prodeus, Prudiyus.

Saznao je da mu je djed Stjepan u prvim, ratnim godinama I. Svjetskog rata sa suprugom Katarinom (djevojački Galuškom, Poljakinjom), najvjerojatnije zaprježnim kolskim prijevozom stigao s mnogim drugima u Hrvatsku te se većina zadržala u okolici Broda na Savi u selima Magić Mala i Šumeće, Sibinju, Slobodnici, Gornjim Andrijevcima... Ubrzo u nekim su mjestima doseljenici ukrajinski grkokatolici podigli i svoje crkve. Spominju se crkva i kapelice Uznesenja presvete Bogorodice, Krista Čovjekoljupca, Rođenja presvete Bogorodice, sv. Jozafata, Pokrova (zaštite) presvete Bogorodice...

Tragom rodoslovnih spoznaja J.P. se prisjetio da su prezimena mnogim njegovim đacima (u Brodu, Sibinju, Slobodnici...) bila ukrajinskog podrijetla: Peh, Miklaužić, Peloponjko, Ančurovski, Jahus, Koropatnicki, Brezovski...).

Djed Stjepan i baka imali su sinove Josipa, Ivana (otac J.P.), Miju, te kćeri Anicu i Magdicu. Tijekom godina Prudeusi su se razišli, ponajprije u potrazi „za kruhom" na sve strane. Oni koji su ostali u okolici Broda stopiše se sa sredinom vežući se uz brojnije rimokatoličke župe, dok je dio odselio u Vojvodinu, te ženidbama, udajama i drugim okolnostima ostao grkokatolikom (u manjem broju), prionuvši uz pravoslavlje.

Samoborski grkokatolik Josip Prudeus osmislio je ime Vatreni za hrvatsku nogometnu reprezentaciju

Tijekom proteklih nekoliko godina, a pogotovo u posljednja dva mjeseca, uspjesi hrvatske nogometne reprezentacije glavna su tema svih medijskih izvještaja, ali i glavna tema svih razgovora, slavlja, pjesama i veselja širom domovine, pa i u svijetu. Možda i najčešće spominjan nadimak za izabranu vrstu koju je na Svjetskom prvenstvu u Rusiji sjajno vodio Zlatko Dalić jest „Vatreni", a u javnosti je malo poznato da je autor tog imena, smišljenog za naše nogometaše, Josip Prudeus rođen u Samoboru 1944. učitelj je hrvatskog jezika i povijesti.

Josip Prudeus primio je priznanje za ime Vatreni od predsjednika HNS-a gospodina Davora Šukera

Mlade Žumberčanke Petra i Paula Vukčević proslavile su 2. mjesto hrvatske reprezentacije na svjetskom nogometnom prvenstvu

U Slavonskom Brodu živio je od 1946. godine, tu je pohađao osnovnu školu i Gimnaziju te diplomirao na Pedagoškoj akademiji, a kao učitelj radio je u Slavonskom Brodu i Sibinju do 1971., odakle je otišao silom prilika nakon nemilih događanja tijekom Hrvatskog proljeća proskribiran kao djelatnik Matice Hrvatske. Učiteljevanjem nastavlja na Rabu, zatim u Bregani, Grdanjcima, Noršić Selu, učiteljski radni vijek završio je u Osnovnoj školi Samobor.

Usto, desetak godina radio je kao promidžbeni djelatnik u agenciji OZEHA u Zagrebu, zatim je radio kao novinar na Radio Samoboru, pa bio voditelj Centra za kulturu, onda i prvi samoborski pročelnik za društvene djelatnosti (1991.).

Utemeljio je Večeri hrvatske ljubavne poezije Vrazovoj Ljubici (1989.) koja je postala tradicionalno lipanjsko okupljanje poštovatelja ljubavnih stihova. Utemeljitelj je, i prvi urednik, programa za djecu i mladež Hrvatskog katoličkog radija. Jedan je od utemeljitelja Škole dječjeg stvaralaštva - škole za darovite učenike hrvatskih osnovnih škola gdje je radio 33 godine, a Odlukom Ministarstva prosvjete Republike Hrvatske imenovan je bio i za glavnog koordinatora rada.Novinarstvom se bavio od 1968. i objavljivao je u Vjesniku, Večernjem, Novom listu, Telegramu, Brodskom listu, Samoborskom listu, Samoborskim novinama, Imotskoj krajini, Vukovarskom listu, Radio Zagrebu, Radio Rijeci, Radio Puli, Radio Splitu, Radio Brodu, Radio Samoboru, Kerempuhu, Paradoksu, Čvorku, Glasu Samobora, Našem Samoboru, Glasu koncila, Kani... Pisao je za Hrvatski književni list (1966.) i Hrvatski tjednik (1971.), Hrvatsko slovo, a poseban dio stvralaštva je pisanje za djecu, pa svoje radove objavljuje od 1965. u Modroj lasti, Smibu, Galebu, Radosti, Pogledu... Član je DHK. Objavio oko dvadesetak knjiga što proznih što pjesničkih sadržaja. Zastupljen je i u hrvatskim udžbenicima, u čitankama, pjesmaricama i radnim bilježnicama. Autor je predložaka za četiri hrvatske mise koje su uglazbili mo. Josip Degl' Ivellio, Željko Bradić i Alan Kljajić, libreta za hrvatsku rodoljubavno-ljubavnu operu „Samo san" (uglazbio Alan Klajić); pasionskog skazanja: Dizma i Gesta. Oko 150 njegovih pjesama je uglazbljeno, a skladali su ih, među ostalima, Željko Bradić, Arsen Dedić, Siniša Leopold, Pero Gotovac, Emilio Kutleša, Nikica Kalođera, Mirjana Žužić, Mario Mihaljević i Tomislav Jozić, fra Petar Kinderić, Marijan Mlakar, Julije Njikoš. Kao promidžbeni djelatnik, autor je stotine TV spotova, radio poruka, oglasa, povelja, diploma, slogana i imena (Vatreni, Boroleta, Borosana, Startas, Trinam, Dorina, Mleko z bregov, Bonko, Vupik, Voćko, Dona… Domaće je domaće, Piće

naše mladosti, Voće koje teče, „Kad je piješ osjećaš se bolje" - TV spot „kiselica" za koji je nagrađen i na međunarodnom festivalu u Cannesu). Radeći kao art direktor spomenutoj agenciji, pisao je stotine scenarija za tv spotove, radio poruke, oglase, plakate za domaće i inozemne tekstove za sarajevsku Olimpijadu i Univerzijadu u Zagrebu.

U svojoj bogatoj karijeri napisao je tekstove za oko 600 tv spotova, oko 1200 radio poruka, oko 800 oglasa, pasica, plakata, 70 kalendara, oko 30 monografija, 200 slogana, oko 200 kreativnih koncepcija, 400 promidžbenih pisama, oko 300 prospekata, 500 diploma, povelja, priznanja…te oko 50 imena firmi i proizvoda. Osim spomenutog Cannesa, prvonagrađen je za dva scenarija na međunarodnom festivalu turističkih filmova u Splitu, zatim brojna priznanja za promidžbene uratke u Portorožu, Opatiji, Zadru itd.

Nadimak „Vatreni" smislio je još prije Svjetskog prvenstva u Francuskoj 1998. godine, na kojem je Hrvatska osvojila treće mjesto. Državni zavod za intelektualno vlasništvo izdao je Rješenje za registraciju žiga „Vatreni" - ime za hrvatsku nogometnu vrstu, a Prudeus ima i madridski i ženevski certifikat zaštite. Autorstvo mu je priznao i Hrvatski nogometni savez (2015) Odlaskom u mirovinu darovao je sve što je četvrt stoljeća skupljao u Zbirku za korist i radost mnogima, postavljenu u OŠ Samobor. Zbirka sadrži, među ostalim, oko 380 slika, 230 keramika, 80 batika, 500 DVD-a, približno 3000 knjiga i dr.

Od mnogobrojnih nagrada primio je i tri značajne:

Nagradu za životno djelo Grada Samobora (2004.); Državnu nagradu „Ivan Filipović" za životno djelo, Povelju pape Benedikta XVI. za 60 godina ministriranja (2008.), te Povelju pape Franje za književno stvaralaštvo duhovnog nadahnuća.

Ove, 2018. godine u listopadu obilježava 70. godina redovitog ministriranja započetu u Slavonskom Brodu 1948. godine.

ŽUMBERAČKI NARODNI SABOR PREDLAŽE VLADI RH OSNIVANJE FONDA ZA RAZVOJ ŽUMBERKA (FRŽ)

Žumberački narodni sabor na svojoj sjednici održanoj 27. kolovoza 2018. donio je odluku da se Vladi RH predloži osnivanje Fonda za razvoj Žumberka (FRŽ). Na stranicama Krijesa donosimo integralni tekst dopisa.

Članovima Vlade Republike Hrvatske,

poštovani predsjedniče Vlade RH, uvaženi ministri,

Žumberak je specifična mikroregija u sastavu Središnje Hrvatske i predstavlja njezin reljefno najviši stalno naseljeni prostor. Administrativno je podijeljen između Zagrebačke i Karlovačke županije. Dio u sastavu Zagrebačke županije podijeljen je između Grada Samobora, Grada Jastrebarskog i općina Krašić i Žumberak, dok je dio u sastavu Karlovačke županije dio Grada Ozlja. Geomorfološka i klimatološka obilježja Žumberka više nalikuju onima Gorske Hrvatske, a historijsko-geografska obilježja možemo smatrati najvažnijima u definiranju današnjeg teritorijalnog obuhvata Žumberka.

Današnje su demografske i ekonomske prilike na Žumberku vrlo nepovoljne. Depopulacijski su procesi prisutni tijekom posljednjih stotinjak godina. Uzmemo li u razmatranje obuhvat Žumberka, maksimum naseljenosti zabilježen je 1890. godine kada je broj stanovnika iznosio 12008 stanovnika. Posljednji popis stanovništva iz 2011. bilježi samo 1528 stanovnika na Žumberku, što predstavlja pad od 87.27% u odnosu na maksimum naseljenosti. Prirodni pad broja stanovnika (višak umrlih nad rođenima tijekom godine) prisutan je tijekom zadnjih četrdesetak godina. Uslijed nepovoljne ekonomske situacije i izostanka socijalno-geografske transformacije emigracijski procesi na Žumberku traju duže od jednog stoljeća. Uz to, prisutan je vrlo naglašen proces starenja stanovništva. Indeks starenja povećao se s 56.94 (1971. godine) na 388.17 (2011. godine). Ako se u obzir uzme činjenica da proces starenja stanovništva započinje kad vrijednost spomenutog indeksa premaši 40, jasno je koliki su razmjeri ostarjelosti populacije na Žumberku.

Iako danas na Žumberku prevladavaju nepovoljni demografski procesi, mogućnosti revitalizacije svakako postoje. Središnji dio Žumberka je od

Zagreba udaljen samo tridesetak kilometara i Žumberak je faktički dio zagrebačke urbane regije. Položaj na granici s Republikom Slovenijom nudi mogućnosti za prekograničnu suradnju, što će posebno biti značajno kada se Hrvatska priključi Schengenskom prostoru. Nažalost, zbog loše kvalitete prometnica i ostale infrastrukture, kao i zbog prometne izoliranosti koja je dobrim dijelom reljefno uvjetovana, ovaj prostor unatoč blizini Zagreba, ima izrazito periferna obilježja. S time u vidu, potrebno je što prije provesti sveobuhvatne revitalizacijske i razvojne mjere kako bi se popravila postojeća vrlo nepovoljna demografska i ekonomska situacija. U cilju poboljšanja postojećeg stanja, u ime Žumberačkog narodnog sabora predlažemo Vam osnivanje ' Fonda za razvoj Žumberka' (FRŽ) u sklopu Ministarstva reginalnog razvoja. Smatramo da će osnivanjem Fonda za razvoj Žumberka Vlada Republike Hrvatske učiniti konkretan korak prema napretku Žumberka. Predlažemo da fond ima 2 ili 3 stalna zaposlenika čija bi zadaća bila koordiniranje i kontroliranje provedbe razvojnih i revitalizacijskih mjera na Žumberku. Lokacija spomenutog Fonda mogla bi biti na jednoj od povoljnih lokacija u Žumberku gdje Vlada RH smatra da bi to bilo najprimjerenije. Pri provedbi razvojnih i revitalizacijskih mjera nužna je suradnja i koordinacija jedinica lokalne samouprave i Parka prirode Žumberak - Samoborsko gorje, što bi trebala biti jedna od zadaća spomenutog Fonda. Isto tako, Fond bi trebao koordinirati i nadzirati raspodjelu sredstava iz fondova Europske unije te pomagati jedinicama lokalne samouprave koje pokrivaju teritorij Žumberka u međusobnoj koordinaciji.

Poštovani članovi Vlade RH želja je Žumberačkog narodnog sabora da se osnivanjem Fonda trajno riješi pitanje infrastrukture u ovom dijelu Republike Hrvatske.

Nadamo se da će Vlada RH uzeti u razmatranje ovaj prijedlog za osnivanje Fonda za razvoj Žumberka koji ima za cilj poboljšati kvalitetu života svih stanovnika Žumberka kao i onih koji će tu u budućnosti pronaći svoj dom.

Srdačno Vas pozdravljamo.

Predsjedništvo Žumberačkog narodnog sabora

VAŽNA DOKUMENTACIJA ZA POVIJEST ŽUMBERKA U ARHIVSKIM ZBIRKAMA U ZAGREBAČKIM ARHIVIMA

Dokumentacija o zemljištima u Žumberku dostupna u Hrvatskom državnom arhivu (HDA) i Državnom arhivu u Zagrebu (DA-ZG)

Traženje zemljišno-knjižnih povijesnih izvoda za određene katastarske čestice u Žumberku ponekad može predstavljati određeni problem. U tom smislu traženje se može olakšati ukoliko se zna gdje tražiti potrebitu dokumentaciju. Najopsežnija i gotovo najdetaljnija zemljišno-knjižna dokumentacija nalazi se u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu (Marulićev trg). Vodič-knjiga pod naslovom „Državna geodetska uprava 1847. - 1967" osnovni je priručnik koji nas vodi kroz arhivske fondove za područje Žumberka. Font pod naslovom „Kraljevski kotarski sud u Jastrebarskom od 1856.-1918." signatura HR-DAZG-1125 pokriva upravne općine Sošice i Kalje unutar kojih se nalazi 13 žumberačkih poreznih općina: 1) Budinjak, 2) Brašljevica, 3.) Grabar 4) Kalje, 5) Kostanjevac, 6) Malinci, 7) Mrzlo Polje Žumberačko, 8) Pećno, 9) Poklek, 10) Sekulići, 11) Sošice, 12) Željezno Žumberačko, 13) Žumberak.

Nadalje u Arhivu se nalaze i spisi „Kotarskog suda u Jastrebarskom za razdoblje od 1941.-1945.). U spisima se nalaze detaljni zapisnici omeđivanja parcela kao i karte sa preciznim izmjerama. Posebno je važno istaknuti i vlasničke isprave tj. točne podatke o vlasnicima pojedinih katastarskih čestica. U zemljišnim knjigama navode se i brojevi katastarskih čestica žumberačkih grobalja koja su sve do 1965. bila u vlasništvu žumberačkih župa, a zatim su jednostranom odlukom tadašnjih vlasti prešla pod nadležnost države.

U Državnom arhivu u Zagrebu i dodatna dokumentacija

Sukladno zakonu određene knjige prvotno dolaze u Državni arhiv u Zagrebu, a zatim prelaze u Hrvatski državni arhiv. Veoma je važno znati da se u DA-ZG čuva iznimno vrijedna zemljišna knjiga za Katastarsku općinu POKLEK 1888.-1952., signatura knjige Z-659/48 K.o. Poklek, a nalazi se u fontu „Sud Samobor – knjižni odjel. Ova je knjiga veoma važna jer su u njoj dokazi o vlasništvu određenih parcela prije 1948. godine. Naime 1948. godine tadašnji narodni odbori donosili su odluke o konfiskaciji te su ponegdje

mijenjani čak i zemljoknjiški ulošci što kasnije predstavlja veliki problem u identifikaciji određenih zemljišta, a napose vlasničke strukture.

Od 2018. i druga dokumentacija u DA-ZG

Od sredine 2018. godine u Državnom arhivu nalazi se i dokumentacija „Narodnog odbora kotara Žumberak (1945.-1947.)" i dokumentacija „Narodnog odbora općine Žumberak (1955.-1962)" signatura: HR-DAZG-1320. U dokumentima se mogu naći među ostalim i podaci o Crkvi i svećenstvu u Žumberku. Među ostalim u fontovima se nalazi i „Kotarski narodni sud – Žumberak" signatura HR-DAZG-1218 (10 knjiga i 11 kutija, za razdoblje 1945.-1947.) Posebno su razvrstani spisi konfiskacije i parnica. Tu se nalaze sudski predmeti od naselja Radatovići do naselja Stojdrage. Sud je dakle pokrivao područje cijelog Žumberka, a imao je svoje sjedište u Krašiću. U spisima se nalazi i nekoliko dokumenata vezano za rad „Kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju – Žumberak". Spomenimo i ostale fontove vezene za Žumberak, signatura: HR-DAZG 1188, HR-DAZG-1091, HR-DAZG-990, HR-DAZG-716, HR-DAZG-993, HR-DAZG- 734.

U fontovima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU) arhivska građa znamenitih Žumberčana

Za buduće istraživanje žumberačke povijesti svakako je važno zabilježiti da se u Arhivskim fontovima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu nalazi dio građe vezane za rad istaknutih Žumberčana. U sklopu Arhiva HAZU (Strossmayerov trg 2) nalaze se i osobni arhivski fontovi. Upravo u ovom fontu (oznaka K.3) nalazi se:

Pod brojem 160. osobni font MILANA HERAKA, geologa i paleontologa (rođen 5. III. 1917. u Brašljevici-Žumberak, preminuo 26. IV. 2015. u Zagrebu). Font se odnosi na razdoblje od 1943. do 2012. godine, a obuhvaća 10 kutija.

Pod brojem 41-XV-57 osobni font BOŽIDARA MAGOVCA, publicista i političara (rođen 13.X. 1918. u Zagrebu, preminuo 24.I. 1955. u Zagrebu). Font obuhvaća dokumentaciju od 1896. do 1955. godine. Obuhvaća 11 kutija materijala.

Pod brojem 56-XV-45 osobni font TADIJE SMIČIKLASA, povjesničara (rođen 1.X. 1914. u Reštovu – Žumberak, preminuo 8.VI. 1914. u Zagrebu). Font obuhvaća razdoblje od 1888. do 1914. godine). Sadrži 4 kutije materijala.

VIJESTI IZ PARKA PRIRODE

Održan Ljetni kulinarski kamp 2018.

Ljetni kulinarski kamp 2018. održan je kao višednevni kamp 21. – 23. rujna 2018. u Arheološkom parku u Budinjaku. U posjetiteljskom centru u Budinjaku, nakon upoznavanja i uvodnog predavanja o trenutnom radu Javne ustanove, sudionicima je prezentiran Arheološki park i manifestacija „Tisućljeća kulinarstva" te razlog zašto je odabrana takva interpretacija kulturne (napose arheološke i kulinarske) baštine. Nakon promo filma snimljenog prošle godine u sklopu projekta Uživam tradiciju i predavanja o arheološkim lokalitetima i nalazima, uslijedio je tradicijski ručak s obiteljskog gospodarstva na kojemu rade aktivni članovi naše baštinske zajednice. Sudionike kampa su djelatnici Javne ustanove proveli po poučnoj stazi „Staza kneževa" gdje su imali priliku upoznati se s prirodnim i kulturnim vrijednostima Parka prirode. Ostatak dana sudionici su pripremali tradicijsku žumberačku hranu po receptima iz kuharice „Tisućljeća kulinarstva" (žganci, maslac i maslo, „zelje-meso", vino s pelinom, čvarci).

Djelatnici Parka prirode Žumberak na Budinjaku

U subotu je u jutarnjim satima pripremana srednjevjekovna kuhinja (bademovo mlijeko, pečena piletina u verjuiceu, nucato, ypocras), dok su popodne na otvorenim ložištima bili pripremani recepti iz prapovijesne kuhinje (riba i janjetina u glini, knedle od koprive, bob i kumin). Uz pomoć vanjskog izvođača, Sandre Vitko, voditeljice rimske radionice na manifestaciji, u nedjelju su se pripremali ječmena kaša, Lukanijeve kobasice, liquamen, šunka sa smokvama, začinjeno vino i rimske poslastice. Nakon odrađenih recepata, sudionici su imali završno ponavljanje gradiva i pismeni ispit za utvrđivanje znanja. Slijedila je dodjela priznanja i zahvala za sudjelovanje na Kulinarskom kampu.

Marko Trupković
JU „Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje"

Održana četrnaesta po redu „Tisućljeća kulinarstva"

Tijekom 8. i 9. rujna 2018. u Arheološkom parku u Budinjaku održana su četrnaesta po redu „Tisućljeća kulinarstva" – radionice pretpovijesne, rimske, srednjovjekovne i tradicijske žumberačke kuhinje. Po već uhodanom programu posjetitelji su prvo, uz stručno vodstvo, obišli poučnu stazu

Tisućljeće kulinarstva u Žumberku 2018. godine

„Staza kneževa" te se upoznali s bogatom arheološkom baštinom, kao i ostalim prirodnim i kulturnim vrijednostima zaštićenog područja.

Tijekom obilaska staze posjetitelji su nabrali ljekovito samoniklo bilje potrebno za pripremu nekih od recepata, a po povratku u eko-centar Budinjak rasporedili su se u četiri tematske radionice te uz pomoć iskusnih voditelja i tiskanih kuharica pripremali jela na otvorenim ložištima. Tijekom oba dana na radionici je sudjelovalo preko 200 posjetitelja, a osobito nas veseli porast broja posjetitelja iz susjedne Slovenije. Tijekom oba dana bio je osiguran i besplatan autobusni prijevoz do Budinjaka iz Zagreba i Samobora. Od lokalnih proizvođača tijekom oba dana na štandu ispred posjetiteljskog centra svoj med i proizvode od meda posjetiteljima je nudila obitelj Balić iz Kašta. Manifestacija je kao i prošle godine sufinancirana iz projekta „Uživam tradicijo" iz programa Interreg V-A Slovenija- Hrvatska u sklopu kojeg će manifestacija od 2017.-2019. biti predstavljena kao inovativni prezentacijski kulinarski događaj. Financijski su, kao i čitav niz prethodnih godina, manifestaciju pomogli i Ministarstvo kulture, te Zagrebačka županija „Tisućljeća kulinarstva" ove su godine dobila i pravo korištenja markice Europske godine kulturne baštine.

Dubravka Kranjčević
JU „Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje"

Projekt „Uživam tradiciju po kulinarskoj transverzali od Panonije do Jadrana"

Glavni cilj projekta Uživam tradiciju je uspostavljanje kulinarske transverzale od Panonije do Jadrana koja će posjetitelja ponuditi jedinstveni doživljaj autohtone tradicije i kulinarstva u obliku privlačnih programa koji će se na temelju dugoročne održive suradnje lokalnih ponuđača provoditi na jedinstvenim područjima baštine: klijet na Trškoj gori (Novo Mesto, SI), Botanički vrt i Muzej grada Ljubljane (Ljubljana, SI), Trubarjeva domačija u Rašici, Lončarsko selo Filovci – muzej na otvorenom, Park prirode Žumberak-Samoborsko gorje, jezgra naselja Prezid i Vrsar te Muzeji Hrvatskog Zagorja. Osim projektnih partnera, u projektu kao pridruženi partneri sudjeluju Muzej in galerije mesta Ljubljana, Turizem Ljubljana, Zavod lončarska vas Filovci, Samoborski muzej, Ekonomska, trgovačka i ugostiteljska škola, Samobor te Muzeji Hrvatskog zagorja, koji će svojim stručnim znanjima, organizacijskim, ljudskim i fizičkim kapacitetima osigurati kvalitetu kulinarske transverzale. Tako će projekt

Od starih učimo tradiciju

Priprema hrane na tradicionalni način

rezultirati načinima za oživljavanje materijalne baštine inovativnim i stručnim uključivanjem nematerijalne baštine, osobito baštine kulinarske kulture, običaja, obrta i slično.

Svrha projekta Uživam tradicijo je stjecanje znanja i stručnosti ciljnih skupina, posebice baštinskih zajednica pri povezivanju u lokalne lance dodane vrijednosti, oblikovanju i provedbi zajedničkih prekograničnih turističkih programa te kreiranju doživljaja s gostima. Očekivani rezultati projekta su povećanje broja posjetitelja unutar cijelog prekograničnog područja te povećanje broja posjetitelja u 6 odabranih muzeja i na 2 zaštićena područja.

Jedinstveni pristup omogućit će oblikovanje kulinarske transverzale – zajedničke tematske rute isprepletene pričama o tradiciji i kulinarstvu uključenih područja: Središnje i Jugoistočne Slovenije, Zagorja, Žumberka-Samoborskog gorja, Gorskog kotara i Istre, a novo osmišljeni tematski programi uključivat će trajnu suradnju lokalnih ponuđača u baštinskim zajednicama i tako osigurati da i posjetitelji aktivno i u potpunosti dožive baštinu na moderan način.

U konačnici, provedbom projekta Uživam tradicijo uspostavit će se aktivna zajednička prekogranična kulinarska destinacija (transverzala od Panonije do Jadrana) sa zajedničkim brendom i turističkim proizvodom UŽIVAM TRADICIJU, koja će različitim skupinama posjetitelja ponuditi jedinstveni doživljaj autohtone tradicije, običaja i kulinarstva kroz uzbudljive jednodnevne i višednevne vođene ture, koje će ih oduševiti nad posjećenim projektnim područjem baštine.

Projekt Uživam tradiciju po kulinarskoj transverzali od Panonije do Jadrana, provodi se u okviru Programa suradnje Interreg V-A Slovenija-Hrvatska 2014.-2020., a provodit će se ukupno 30 mjeseci, zaključno s 31. prosinca 2019. godine. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.593.700,00 €, a projekt je sufinanciran sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj, u iznosu od 1.354.645,00 €.

Više o projektu možete saznati na web stranici https://uzivam-tradicijo.eu

Marko Trupković
JU „Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje"

Održana početna konferencija projekta „Posjetiteljski centar Sošice”

4. listopada, Kuća Europe, Zagreb

Više od 70 posjetitelja uveličalo je svečanost u „Kući Europe” kojom Javna ustanova „Park prirode Žumberak – Samoborsko gorje” najavljuje početak projekta vrijednog više od 27 milijuna kuna, koji sufinancira Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj, u okviru Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija”.

Projekt predstavlja ulaganje u Park prirode „Žumberak - Samoborsko gorje” s ciljem izgradnje novog centra za posjetitelje kojim bi se unaprijedio sustav posjećivanja i edukacije, sa svrhom održivog korištenja prirodne baštine. Ulaganjem se nastoji povećati privlačnost i raznolikost ponude Parka razvojem infrastrukture i programa, podići razinu znanja posjetite-

Predstavljanje programa u Zagrebu. S lijeva: gđa. Zorica Ličko, gosp. Kristijan Brkić, gosp. Zdenko Šiljak i gosp. Igor Kreitmayer

Gosti Parka prirode na svečanom predstavljanju programa, KUD Marko Vukasović Samobor

lja o Parku kroz unaprjeđenje edukativne komponente te stvaranje potencijala za razvoj turističke ponude lokalnog stanovništva.

Osim ravnatelja Parka prirode, g. Kristijana Brkića, koji je predstavio projekt, nazočnima su se obratili i g. Dragutin Stopić, pročelnik Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Zagrebačke županije, g. Igor Kreitmeyer, pomoćnik ministra za zaštitu prirode te predstavnici projektnih partnera: gđa. Zorica Ličko, predsjednica udruge „Žumberačke vile Sošice" i g. Zdenko Šiljak, načelnik općine Žumberak.

Svečanost su nam uljepšale članice KUD-a Marko Vukasović izvedbom tradicionalnih žumberačkih pjesama.

USKOČKE LIPE U ŽUMBERKU TREBA ZAŠTITITI

U selu Podžumberku već odavna nema ruševina uskočke Kapetanije koja je bila simbol stoljetne uskočke prisutnosti u Žumberku. Vrijeme kao da je izbrisalo slavnu povijest Žumberačkih uskoka. Još je u pokojoj obitelji sačuvano nešto od pradjedovskih vojničkih grbova ili starog oružja, no većina predmeta je izgubljena u minulim stoljećima. No kao najčvršći spomen na nekadašnje ratnike ostale su u Žumberku stare uskočke lipe. U žumberačkim selima lipe su imale svoj posebni značaj. U vrijeme Vojne granice kada su sve kuće bile pod oružjem pokraj seoskih lipa održavali su se sastanci vojnika prije nego li su polazili u vojne pohode. Lipe su bile kao neka zborna vojnička mjesta. Prema predaji najstarija uskočka lipa do naših dana ostala je sačuvana u selu Kravljak.

Stari su ljudi prenosili kako se u ovoj lipi nalaze kugle koje su uskoci iz kubura ispalili iznad glave za drvo zavezanog Turčina. Jesu li u kravljačkoj

Najstarija uskočka lipa nalazi se u žumberačkom selu Kravljak kod Stojdrage

Uskočka lipa u Siječevcu

lipi zaista ostale kugle uskočkih kubura možda nikada nećemo saznati. Poznato je ipak da su na lipu bile vješane vojne obavijesti koje je glasnik donosio iz kapetanije u Podžumberku. Osim poznate kravljačke lipe u Žumberku su ostale od uskočkih vremena sačuvane lipe u Siječevcu i Šobatovićima. U budućnosti bi svakako bilo potrebno zaštititi stare lipe koje imaju iznimnu povijesnu važnost za cijeli Žumberak.

Uskočka lipa u Šobatovićima (Grabar)

SAČUVANE USKOČKE KUBURE IZ SELA VIŠOŠEVIĆA

Stari Žumberački uskoci imali su u svojim domovima drvene škrinje u kojima su generacijama čuvali oružje svojih predaka. U prošlosti je bilo veoma teško nabaviti oružje, ali su uskoci kao profesionalni vojnici imali pravo na nošenje i držanje oružja. Ali bilo je u Žumberku i mnogo oružja koje su Uskoci kao ratni trofej zaplijenili Turcima. Tijekom prošlih vremena državne vlasti često su puta na području Žumberka sprovodile posebne racije kako bi se iz domova izdvojilo oružje. Tako su Žumberčani sakrivali svoje oružje na razna mjesta. Veoma je zanimljiva priča o uskočkim kuburama koje su u selu Višoševići zazidali u stari dimnjak koji se više nije koristio. Tako bi vjerojatno ostale kubure zauvijek sakrivene da se igrom slučaja na njih nije naišlo sasvim slučajno.

Stare uskočke kubure bile su zazidane u starom dimnjaku u selu Višoševići

Danas se uskočke kubure čuvaju kao spomen na davne pretke kod obitelji Gvozdanović i svjedoče o slavnim danima kada su Žumberački uskoci ove krajeve branili od Turaka.

VELIKE SNJEŽNE MEĆAVE U ŽUMBERKU U ZIMI 2018. GODINE

Snijeg u Žumberku na početku 2018. godine dugo će se pamtiti

Žumberački krijes svojevrsni je kroničar događanja u žumberačkim gorama stoga valja za povijest zabilježiti kakvi su vremenski uvijeti vladali na početku ove godine. Ova 2018. godina biti će u mnogim žumberačkim selima upamćena po iznimno velikim snježnim oborinama. Godinama se ne pamti da je u siječnju i veljači bilo ovoliko snijega u Žumberku. Na nekim mjestima kao što je to Budinjačka visoravan snježni zapusi dosezali su i po nekoliko metara, tako da je bilo potrebno u pomoć pozvati i poseban stroj iz Zagreba koji je probijao put u najudaljenija sela na grabarskom području. Iza stroja išla je zatim ralica. Iako bi se naoko moglo reći da je snijeg stvorio idilične uvjete od kojih uistinu zastaje dah, ovakve oborine stvorile su velike neprilike stanovnicima Žumberka. Teški snijeg uništio je mnoge nadstrešnice, na crkvama, kućama i gospodarskim objektima nastale

Snijegom zametena Stojdraga. Iako je idila lijepa kada se ostane bez struje i s neprohodnim cestama problemi postaju nepremostivi

Snježni zapusi kod Novih Sela prelazili su visinu ralice. Na žalost i ralice su ponegdje u Žumberku tijekom čišćenja ceste nagrnule snijeg na same ulaze kuća. I o tom problemu treba voditi računa jer stari i bolesni ne mogu sami očistiti veliku količinu snijega

Kao u davna vremena u Stojdragi se po visokom snijegu ove godine bilo najlakše kretati na konju

su velike štete zbog uništenih snjegobrana i oluka. Šteta nastala od snijega sanirala se mjesecima, a o materijalnim troškovima da se i ne govori.

No potrebno je istaknuti kako teški vremenski uvjeti stvaraju i ozbiljan sigurnosni problem stanovnicima Žumberka jer se ne može brzo doći do starijih i nemoćnih kojima može biti ugrožen čak i život. Problem je u nestajanju struje i vode. Ova zima sve nas potiče da budemo pripravni za sve vremenske neprilike te da u domovima bude u zimskim mjesecima dovoljno svega za nekoliko dana izolacije.

Zaleđeni slap Brisalo kod Pećna. Zbog velike studeni popucale su mnoge cijevi u žumberačkim domaćinstvima

25 GODINA OD POGIBIJE PUKOVNIKA MIROSLAVA PERISA

U Karlovcu i Sošicama 14. i 15. rujna 2018. svečano i ponosno obilježena je 25. godišnjica pogibije Miroslava Perisa, heroja - pilota Hrvatskog ratnog zrakoplovstva koji je poginuo 14. rujna 1993. godine kad su njegov MIG 21 zvan „Osvetnik Vukovara" na povratku sa uspješno obavljenog zadatka pogodile neprijateljske rakete.

Miroslav je rođen 1. veljače 1961. godine u Karlovcu, u obitelji Žumberčana Ilije i Dragice koji su doselili iz Sošica.

Spomen obilježje Miroslavu Perisu u OŠ Banija u Karlovcu otkriveno 14. 9.2018.

U Osnovnoj školi Banija u Karlovcu, 14. 9. postavljeno je spomen obilježje u čast i slavu vitezu Miroslavu Perisu, jednom od najboljih učenika ove škole u svojoj generaciji. Miroslav je uspješno završio i srednju zrakoplovnu školu u Mostaru, a obrazovanje je završio kao najbolji vojni pilot u svojoj klasi. Spomen obilježje je tu da se ne zaboravi i da među najmlađima živi uspomena na uzornog učenika ove škole, čovjeka i pilota - viteza Domovinskog rata, naglasila je ravnateljica škole Antonija Mastelić Milanović.

U sredini otac Ilija Peris, pukovnik Nikica Burić i Zvonimir Boić uz otkrivenu bistu Miroslava Perisa u Sošicama 2012. godine

Spomen bista Miroslavu Perisu postavljena u Sošicama 2012. godine na inicijativu njegove obitelji, osobito brata Milana i u suradnji s općinom Žumberak, Udrugom Žumberčana branitelja Domovinskog rata te uz potporu donatora Nikole Hanžela iz Karlovca, Grada Samobora, Ministarstva branitelja i osobnitim doprinosom pukovnika Nikice Burića. Otkrivanje biste s tugom i ponosom dočekao je tada i Miroslavov otac Ilija.

25. obljetnica pogibije Miroslava Perisa obilježena je u Sošicama 13. i 15. rujna 2018. godine. Počast su odali čelništvo grada Karlovca, općine Žumberak, supruga Snježana, sin Ivan, brat Milan s obitelji, pukovnik Nikica Burić, brigadir Ivan Selak, udruge Karlovačka građanska garda i Žumberački uskoci te brojni Žumberčani.

Impresivan govor o životnom putu Miroslava Perisa održala je gospođa Marija Oštrek, a posebno emotivano o svom je ratnom suborcu, prijatelju i iznimnom čovjeku izrekao je pilot, brigadir Ivan Selak. „...Svaki 14. 9. za mene je tužan dan, koji bi bilo bolje da nikada nije svanuo. Na zadatak smo poletjeli tog dana u osvit zore kada se crvena sunčana kugla dizala na istoku, bio je moj pratioc i rekao sam mu „ne brini vratit ćemo se". Zadatak smo obavili ali on se nije vratio... Miroslave, viteže hrvatski prošlo je 25 godina, toliko godina ne volim miris pokošene trave i ne divim se suncu kada izlazi. Počivaj u miru negdje među zvijezdama s našom ekipom..."

Dr. Snježana Peris, supruga Miroslava Perisa i sudionici svečanosti u Sošicama, u rujnu 2018. godine

UREDIMO ODMORIŠTA UZ ŽUMBERAČKU PROMETNICU

Član Žumberačkog narodnog sabora mr. Tomo Gvozdanović pripremio je detaljan prijedlog za uređenje javnih odmorišta u Žumberku

Prijedlog za izradu idejnog projekta - 'ODMORIŠTA'

Podaci o projektu

Naziv projekta:
ODMORIŠTA U PARKU PRIRODE ŽUMBERAK SAMOBORSKO GORJE

Lokacija izvođenja projekta:
Uzduž magistralne prometnice: Grdanjci - Stojadraga - Budinjak - Kostanjevac - Pribić; i Kostanjevac - Sošice - Radatovići

Općina Žumberak, Krašić
Grad SAMOBOR, JASTREBARSKO, OZALJ
Županija ZAGREBAČKA I KARLOVAČKA

Opis stanja projekta - ključni problemi:

* Već duže vrijeme, točnije od osnutka JU PPŽSG 1999. g. do danas, jedan od značajnijih programskih zadataka ove ustanove je, osim zaštite prirodnih vrijednosti ovog prostora, učiniti ga sigurnim za dolazak i ugodan boravak brojnih posjetitelja: pješaka, planinara, skauta, biciklista, lovaca, ribića i svih ostalih ljubitelja čiste, zdrave i bioraznolikošću bogate prirode.
* Prostor PP kakav je bio prije osnutka JU PP ŽSG po svojim temeljnim obilježjima i prije je bio očuvan (čitaj zapušten i gotovo napušten od mlađeg domicilnog stanovništva), s bogatom bioraznolikošću, donekle prepoznatljivim i vrijednim krajobraznim vrijednostima, čistim i zdravim okolišem. Danas je to nažalost, prostor bez mlađih žitelja, odumrlim selima i zaseocima, dobrim dijelom nestalim krajobraznim vrijednostima, uglavnom lošim javnim prometnicama, ali s povećanim intenzitetom eksploatacije preostalog šumskog bogatstva kao najvažnijim prirodnim resursom ovog kraja.
* Donošenje kvalitetnih i provedivih godišnjih i višegodišnjih programa rada JU PPŽSG, temeljna je brana i zapreka od najezde brojnih i raznovrsnih devastirajućih postupaka „moderne civilizacije"

* Uzduž postojeće magistralne prometnice preko Žumberačkog Gorja, kojom poglavito u ljetnim mjesecima i ranojesenjem periodu prolazi veliki broj biciklista, planinara, izletnika, motornih vozila, kamp prikolica, voh mobila i dr., a nema niti jedno tipsko uređeno mjesto za odmor, kraću stanku ili duži boravak u prirodi. Osim nekoliko usputnih seoskih gostionica nema odgovarajućih trgovina, benzinske pumpe, mogućnost noćenja, hitne medicinske pomoći i najvažnije, uređenog i sigurnog prostora za boravak posjetitelja.
* Na mnogim lokacijama još uvijek se nalazi nepodnošljivo veliki broj divljih odlagališta otpada čiji sadržaji nerijetko ugrožavaju postojeće vodotoke.
* Osim djelomično u posjetiteljskom centru Budinjak, na širem prostoru PP ŽSG ne postoji niti jedno uređeno odmorište (prostor) za kraći boravak i zadržavanje turista i prolaznika; uređeni parking prostor za vozila, bicikliste, autokampere i autobuse, šumski oblik namještaja za sjedenje, odmor i jelo, prostor za spremanje jela na roštilju i sl., pokretnih (suhih) WC-a, EKO spremnika za odlaganje otpada, minimalna oprema igraonice za djecu i športske aktivnosti odraslih, informacijske ploče s podacima i putokazima, pokretne naprave (štandovi) za ponudu proizvoda seljačkih domaćinstava i registriranih OPG (sir, mlijeko, med, rakija, vino i ostale sezonske poljoprivredne proizvode, rukotvorine i sl.).
* Svakako vrijedi istaći dosadašnji rad i rezultate JU PPŽSG poglavito u uređenju službenih prostora u Slanom Dolu, Budinjaku, Grdanjcima i Sošicama, te u javnosti prepoznatljivih godišnjih programa kao što su: 1000 kulinarstva, orijentacija i nastava u prirodi, obilježavanju vanjskih granica PP i dr. Međutim, ostaje konstatacija da će većina posjetitelja koji neovisno o motivima odluče doći na ovaj prostor već na početku primjetiti značajan manjak i deficitarnost potrebne infrastrukture - sadržaja za siguran dolazak, ugodan pa i zabavan boravak u ovom dragulju nadomak Grada Zagreba.
* Ima li se pritom u vidu respektabilna kadrovska struktura, materijalna opremljenost i godišnji proračuni JU PPŽSG u proteklih 20 godina postojanja, s pravom se nameće pitanje zašto ništa nije učinjeno? To se prije svega odnosi na manjak projekata i minimum potrebne infrastrukture za siguran dolazak i boravak posjetitelja u PP. Pritom se ima u vidu različitost i znatno niži standard ove infrastrukture u odnosu na Nacionalne ustanove.
* Da bi se postojeće stanje mijenjalo na bolje, za početak predlažem napraviti idejni projekat uređenja i opremanja odmorišta (posjetiteljskih centara) kao posebnog priloga godišnjih višegodišnjih programa JU PPŽSG, kojim

se opravdavaju zahtjevi za financijskim sredstvima prema državnim, županijskim i lokalnim organima vlasti, kao i razvojnim fondovima EU.

* Na kraju najveći broj posjetitelja PP kreće se upravo središnjom Žumberačkom magistralom što je i temeljni kriterij za uređenje neophodne infrastrukture odmorišta i posjetiteljskih centara. Posve je sigurno, da će posjetitelji koji odluče doći u PP već u startu izmjeniti tri važna momenta:
  a) značajna oštećenost prometnica za siguran dolazak pješaka, biciklista, automobila, kamp prikolica i autokampera na bilo koju od odabranih lokacija u parku prirode,
  b) općenito nedostatak osnovne infrastrukture za siguran i udoban kraći ili duži boravak posjetitelja na odmorištima, i
  c) nepostojanje uputa i informacijskih panoa koji upućuju posjetitelje na specifičnost mikrolokacije, bitnim kulturno-povijesnim sadržajima, osnovnim gospodarskim i drugim značajkama prostora i posebno godišnjim programskim aktivnostima JU PP na pojedinim lokacijama.
* Nažalost, moram konstatirati da za sada, niti jedna od ove tri značajke PP nije na zadovoljavajućoj razini.

Prepoznate mogućnosti:

* Realizacija projekta odmorišta podrazumjeva uređenje dijela prostora u vlasništvu Hrvatskih šuma (ili njenog većeg dijela, ostalo je privatno vlasništvo), bez ozbiljnijih građevinskih zahvata u prostoru poštivajući pritom sva zakonska i druga normativna ograničenja u očuvanju prirode i krajobraza.
* Sva infrastrukturna odredišta koja se po određenom projektu kane postaviti na prostor odmorišta, drvene nadstrešnice, bungalovi, kompleti sanitarnih čvorova, EKO posude za odlaganje otpada, vrtni roštilji i ostalo, domaće su proizvodnje, odgovarajućih standarda, otporni na atmosferlije i prilagođeni za boravak u prirodi.
* U blizini potencijalnih odmorišta prepoznata su obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja se sad već bave nekim oblikom seljačkog turizma ili se time uz manju financijsku i organizacijsku pripomoć nadležnih institucija žele baviti. Najčešći su proizvodi, krumpir, češnjak, vino, rakija, sir, medo, janjetina, rukotvorine i sl. Osim toga, duž Žumberačke magistrale postoji nekoliko značajnijih ugostiteljsko-turističkih objekata koji su sada i značajan suport ukupnom sadržaju ovog projekta: Kršlinov mlin, Gabrovica, Divlje vode, Eko selo, Stojdraga, Lovački dom Grandovica, OPG Gvozdanović, Šimrak, Delišimunović, Restoran Podžumberak, ribnjak Kostanjevac, Medven mlin, gostionica Radić i dr.

* Na planiranim lokacijama odmorišta i posjetiteljskih cenatar (ili u njihovoj blizini) nalazi se najvažnija komunalna infrastruktura: asfaltna cesta, kvalitetna pitka voda, struja, mobilna i stabilna telefonija.
* Realizacijom projekta odmorišta u znatnoj mjeri bi se potakle poduzetničke inicijative za uređenjem odgovarajućih kapaciteta zdravstveno-rekreacijskog turizma i otvorilo ponešto novih radnih mjesta za neke od preostalih mlađih stanovnika ovog kraja.
* Uz manje ekipiranje postojeća kadrovska struktura JU PPŽSG može uspješno odgovoriti ovim programskim izazovima.
* U blizini potencijalnog odmorišta prepoznata su obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja se već bave nekim oblikom seljačkog turizma ili se time žele baviti i koja proizvode sir, med, vino, rakiju, mlijeko, rukotvorine i druge sezonske proizvode karakteristične za ovo podneblje.
* JU PP Žumberak Samoborsko Gorje ima organiziranu nadzornu službu u parku prirode čiji bi djelatnici osiguravali kontrolu korištenja odmorišta, brinuli o čistoći i ispravnosti pokretnih naprava.
* Većim dijelom uređenje odmorišta pripomogle bi Hrvatske šume, Hrvatske ceste, Hrvatske vode, T-com, Općine Žumberak i Krašić, Gradovi Samobor, Jastrebarsko i Ozalj, nadležna državna ministarstva, a najvećim dijelom manjak sredstava EU fondova.

Ciljevi projekta:

* Povećati stupanj ekološke svijesti o potrebi očuvanja prirodnih vrijednosti u Parku prirode.
* Očuvanje i poboljšanje stanja u okolišu i ekološkog standarda.
* Omogućiti kraći ili duži boravak posjetitelja na uređenom i po zdravlje ljudi sigurnom prostoru.
* Povećati broj i sadržaj godišnjih programa rada JU PP kojima bi se privuklo veći broj posjetitelja u PP. Poglavito organiziranog dolaska većeg broja pojedinaca i turističkih grupa iz zemlje i inozemstva.
* Pružiti mogućnost za razvoj turističke ponude kao dopunske aktivnosti na poljoprivrednim gospodarstvima kojom ostvaruju dodatni dohodak, izravnom prodajom na terenu i bez posrednika.
* Povećati kapacitete za razvoj zdravstvenog i rekreacijskog turizma nadomak Zagreba i ostalih gradova i naselja koji gravitiraju prostoru Žumberka.
* Stvoriti bolje uvjete za prekograničnu suradnju sa susjednom Slovenijom i po mogućnosti zajedničkom realizacijom programskih aktivnosti

u zaštićenim dijelovima prirode Žumberka-Samoborskog Gorja (Turistička zona po Sutli i sl.).

Očekivani problemi:

* Kašnjenje u izradi i pripremi najvažnijih dokumenata za početak radova (geodetske i katastarske podloge, građevinski projekti s troškovnicima i vremenskom dinamikom radova).
* Kašnjenje ili „netransparentna" provedba postupka javne nabave.
* Eventualni problemi s državnim institucijama (Hrvatskim šumama, cestama, vodoprivredom, elektroenergetske suglasnosnosti i dr.).
* Rješavanje pitanja izvlaštenja i otkupa zemljišta od privatnih vlasnika.
* Nerealno planiranje za realizaciju pojedinih faza projekata.
* Problemi sa zatvaranjem ukupne financijske konstrukcije za realizaciju projekta.
* Nedovoljna ekipiranost s odgovarajućim stručnim kadrom za realizaciju pojedinih faza projekta.
* Nespremnost državnih i lokalnih vlasti da sufinanciraju makar i skromne projekte gospodarskog razvoja OPG na, ili u blizini lokacija odmorišta (posjetiteljskih centara).
* Nepostojanje minimalnih oblika 'rizičnog kapitala" za razvojne projekte OPG.
* Mogući su i neki drugi problemi koji mogu značajno usporiti realizaciju pojedinih faza projekta.

Što predlažem?

a) IZVRŠITI KATEGORIZACIJU ODMORIŠTA.
b) UTVRDITI BROJ I LOKACIJU ODMORIŠTA.
c) U GODIŠNJE I VIŠEGODIŠNJE PROGRAME RADA JU PPŽSG GRADITI POTREBNE SADRŽAJE ZA FAZNO ZAVRŠENJE POJEDINIH PROGRAMSKIH SADRŽAJA.

Kako dalje?

Za početak, ponoviti ću nikad dovoljno napisano ili rečeno - volja, upornost, minimum financijskih sredstava, i barem prosječno stručan kadar mogu učiniti izuzetno mnogo u relativno prihvatljivom prostornom i vremenskom okruženju. Koliko sam imao prilike sresti i razgovarati s nekima od zaposlenika JU PP, ima postava ima predispozicije da se uhvati u koštac s realizacijom ne samo ovog, već i ostalih programa iz oblasti zaštite prirode.

Poglavito nakon prezentacije mogućih razvojnih projekata u PP ŽSG naznačenih od strane ravnatelja JU PP na konferenciji Žumberčana u Divljim vodama sredinom kolovoza 2018. g.

Neovisno o mogućim zaprekama kojih će zasigurno biti u svakoj fazi realizacije projekta, uvijek postoje rješenja, ponekad i uz manje kompromise da se planirane aktivnosti privedu kraju. Posebno podsjećam na moguće teškoće s domaćom državnom i lokalnom birokracijom koja će u pravilu uvijek iznalaziti zakonska i neka druga normativna i prostorno-planska ograničenja koja osporavaju realizaciju projekta u cijelini ili njegovim pojedinim dijelovima. Posebno je za očekivati nerazumjevanje Hrvatskih šuma kao državnog 'mastodonta', iz prostog razloga, što njih po tradiciji ne interesira puno uređen i za boravak posjetitelja siguran prostor, već nastavak bjesomučne sječe šuma bez ikakve veće obveze spram prirode.

Kategorije i lokacije odmorišta

Kategorija

I. (2 odmorišta) minimum 3500 m (kvadratnih)

Lokacija

1. Na širem prostoru postojećeg odmorišta (posjetiteljskog) centra u Budinjaku
2. Na prostoru novog projektnog rješenja u Sošicama

Ove dvije lokacije zadovoljavaju sve najvažnije uvjete za prostorno-plansko i infrastrukturno uređenje odmorišta (posjetiteljskog centra najviše kategorije). Imajući u vidu složenost infrastrukture, obim i vrstu programskih aktivnosti koje će se realizirati na ovom odmorištu (posjetiteljskom centru) nakon dobivanja uporabne dozvole, osmisliti održiv ritam i oblik upravljanja s novoizgrađenom infrastrukturom. Prijedlog je, da to bude osoba dovoljno kvalificirana i s odgovarajućim iskustvom u rangu Visoke stručne spreme.

Kategorija

II. (3 odmorišta) minimum 1500 m (kvadratnih)

Lokacija

1. Na zaravni prostor pod imenom „Klinovica", 1 km od Novog Sela prema Budinjaku.
2. Iza Petričkog sela 1,5 km prema Hartiju na raskrižju prema s. Tomaševci - Sošice - Radatovići.

3. Na širem prostoru spomenika Uskočkim plemenitaškim obiteljima u Badovincima.

Lokacija br. 1. „Kalinovica", značajna je s obzirom da kroz Novo Selo prolazi asfaltni put prema Sloveniji i na samoj lokaciji raskrižje prema S. Cerovici i Osunji. Ovo je posebno značajno poradi programa prekogranične suradnje sa susjednom Slovenijom. Na samoj lokaciji postoji neophodna komunalna infrastruktura: struja, voda, stabilna i mobilna telefonija, dovoljno prostora za uređenje svih potrebnih sadržaja. Zemljište je u privatnom vlasništvu koje valja otkupiti. U blizini je registriran OPG za proizvodnju mlijeka, sira, vina, rakije, krumpira, luka i janjetine.

Lokacija br. 2 na raskrižju magistralnog puta za Hartije - Tomaševci - Sopot - Sošice - Radatovići 2 km od Petričkog Sela prema mjestu Hartje. Lokacija je značajna poradi ukrštenja prometnica prema središnjem dijelu Žumberka, mjestu Sošicama. Na lokaciji postoji osnovna komunalna infrastruktura: voda, struja, stabilna i mobilna telefonija, blizina OPG za proizvodnju domaćih rukotvorina, janjetine, vina, rakije i dr.

Lokacija br. 3 na širem prostoru spomen obilježja plemenitaškim obiteljima u s. Badovincima. Na lokaciji je također najvažnija komunalna infrastruktura: struja, voda, stabilna i mobilna telefonija i s registriranim OPG za proizvodnju vina, rakije, janjetine, meda, rukotvorina i sl.

Kategorija

III. (10 odmorišta) minimum 250 m (kvadratnih)

Lokacija

1. Na zaravni ispred Uskočkog spomenika u Stojdragi.
2. Na šumskoj zaravni iza s. Poklek 1,5 km prema Novom Selu.
3. Na šumskoj zaravni zvanoj Dugačka Tratina, 3 km od Budinjaka prema Gornjoj Vasi.
4. Na djelomično uređenom platou ispred škole i uskočkom spomeniku u Grabru.
5. Na šumskoj zaravni 2 km ispred s. Željezno prema potoku Kupčina.
6. U Oštrcu na pogodnoj lokaciji u blizini spomenika Tadiji Smičiklasu.
7. U blizini potoka Slapnica.
8. Ispred Sopotskog slapa.
9. U širem rajonu s. Radatovići prema granici sa Slovenijom.
10. Na platou u blizini kapelice sv. Ilije na Sv. Geri

Za razliku od odmorišta I. i II. kategorije, ovdje je riječ o minimalnom standardu udaljenosti prostora za kraći predah i boravak u prirodi. Najčešće nakon pješačenja, bicikliranja ili vožnje automobilom. Iz tih razloga predviđen je veći broj odmorišta ovog tipa budući da ne iziskuju značajnija materijalna i financijska sredstva za uređenje.

Potencijalni učesnici u realizaciji projekta (prijedlog)

UČESNIK U PROJEKTU	ULOGA
1. JU PP Žumberak - Samoborsko Gorje	Nositelj projekta
2. Hrvatske šume, ceste, vode, elektra i T-com	Suradnici na projektu
3. Gradovi: Samobor, Jastrebarsko i Ozalj Organizacijski	Suport i fin. potpora
4. Zagrebačka županija	Fin. potpora
5. Karlovačka županija	Fin. potpora
6. Općine Krašić i Žumberak	Fin. potpora
7. Ministarstvo zaštite okoliša...	Fin. potpora
8. Turističke zajednice Gradova Samobor, Jastrebarsko i Ozalj	Organizacijski suport i fin. potpora
9. Samoborka d.d.	Izrada betonske galanterije i dobava građevinskog kamena
10. Komunalac d.o.o.	Uređenje odmorišta
11. „Drvometalija" d.o.o. Grdanjci	Izrada šumskog namještaja
12. Dobavljači EKO WC i EKO	Izrađuju, dopremaju, postavljaju i kontejnera čiste svoj dio pokr. elemenata
13. Uključiti i neke druge subjekte prema ocjeni o potrebi njihovog angažmana	Organizacijski, financijski i materijalni suport

Faze uređenja odmorišta (projekcija)

I. faza

Aktivnosti

1. Detekcija i opis problema (doraditi i verificirati postojeću dokumentaciju).

2. Imenovanje radnog tima za provedbu projekta.
3. Izrada i verifikacija idejnog projekta za sve lokacije i kategorije odmorišta (posjetiteljskih centara).
4. Izrada konačne geodetske podloge i izvedbenog građevinskog projekta s odgovarajućim troškovnicima radova i vremenskim slijedom aktivnosti.
5. Provedba postupka i javne nabave, te izbor izvođača radova.
6. Osiguranje financijskih sredstava prema planu financiranja.
7. Suglasnosti nadležnih institucija na glavni projekat uređenja odmorišta.

Rok 31.07. 2019.

II. faza

Aktivnosti

1. Početak građevinskih radova na uređenju i opremanju odmorišta potrebnom infrastrukturom.
2. U ovoj fazi radova urediti i opremiti odmorišta I. kategorije, i odmorišta III. kategorije od red. br. 1 do 3
3. Paralelno s uređenjem i opremanjem odmorišta provode se i ostali dijelovi godišnjeg programa JU PP u obimu i mjeri koliko to uvjeti dozvoljavaju.
4. Izrada uputa i informacijskih panoa.
5. Dnevna kontrola provedbe aktivnosti uređenja odmorišta i otklanjanje pojedinih nedostataka i zapreka.

Rok 01.09. 2019. do 31.10. 2019.

III. faza.

Aktivnosti

1. Nastaviti s uređenjem odmorišta III. kategorije od red. br. 4 do 10.
2. Početi s radovima na uređenju odmorišta II. kategorije na red. br. 1, 2 i 3.
3. Paralelno s uređenjem odmorišta nastaviti s provedbom godišnjih programa JU PP.
4. Ishođenje odgovarajućih uporabnih dozvola za sve kategorije odmorišta.
5. Izrada odgovarajućih promidžbenih materijala PP ŽSG i prezentacija ponuda na domaćem i inozemnom turističkim tržištu.

Rok 15.03. 2021. do 31.03. 2022.

Prilog br. 1. (kroki skica infrastrukture na odmorištu I. kat.)

Općenito:

1.) Ukupna površina najmanje 3500 m(kvadratnih). Ako prostorni uvjeti dozvoljavaju i više.
2.) Ovisno o prostoru poželjno je da je geometrijskog oblika ali nije uvjet.
3.) U koliko to do sada nije bilo učinjeno napraviti geodetsku podlogu prostora s ucrtanim česticama u vlasništvu JU PP, i onih koje je potrebno otkupiti ili zakupiti od privatnih vlasnika. Za ovaj tip odmorišta najbolje rješenje je kupiti neophodan prostor od privatnih vlasnika.
4.) Građevinski dio projekta treba sadržavati vrstu i dinamiku radova s potrebnim troškovnicima za svaki sadržaj infrastrukture posebno, što će biti temeljna podloga za odgovarajući postupak javne nabave.
5.) Pored ostalih elemenata infrastrukture, na odmorištu I. kategorije potrebno je izgraditi novi ili adaptirati postojeći (Budinjak) objekat u kojem će stalno boravit zaposlenici JU PP.
6.) Nakon završetka uređenja odmorišta, ishoditi odgovarajuću uporabnu dozvolu za korištenje infrastrukture odmorišta u cjelini svog sadržaja.
7.) Kod odgovarajućeg soiguravajućeg društva osigurati infrastrukturu od požara, poplave, provale i olujno nevremena.

Posebne značajke odmorišta:

1.) Obavezno postavljeni znaci obavijesti na prilazima odmorištu.
2.) Znak zabrane za zaustavljanje i parkiranje kamiona, traktora, radnih strojeva, dovoz i skladištenje drvne mase, zabranjeno odlaganje otpada izvan za tu svrhu određenih mjesta.
3.) Na odmorištu je u 24 satnom vremenu zaposlenik JU PP 365 dana u godini. S tim da je u vremenu od 07.00 sati na večer zaposlenik u kategoriji VSS i to za vrijeme turističke sezone od 15.05. do 01.10. u godini. U ostalo vrijeme odmorište kontrolira i njim upravlja stalno uposlen rendžer u kategoriji SSS. Na odmorištu se u vrijeme održavanja specifičnih programskih sadržaja mogu nalaziti i neki od ostalih zaposlenika JU PP, odnosno angažirani vanjski suradnici.
4.) Mogućnost slobodnog uključenja u mobilnu mrežu putem WI Fi uređaja.
5.) Zaposlenik u kategoriji VSS koji boravi na odmorištu od 07.00 do 21.00 sati u vrijeme turističke sezone od 15.05. do 01.10. u godini,

mora biti osposobljen za pružanje prve medicinske pomoći i s osnovnim medicinskim pomagalima za reanimaciju.

6.) Svi zaposlenici JU PP moraju biti osposobljeni za korištenje protupožarne opreme koja se nalazi u za to svrhu posebno opremljenom i osiguranom spremištu.

7.) Samo na odmorištu I. kategorije ili u sjedištu JU PP Slani Dol, mogu se održavati planirani godišnji programski sadržaji JU PP. Iznimno i na odmorištima II. kategorije ali samo za jednostavnije programe u prirodi.

8.) Priručna ili čajna kuhinja s toplim ili hladnim napicima može biti u vlastitoj režiji, ili još prihvatljivije, u koncesiiji ako se za tu svrhu može naći koncesionar koji bi imao mogućnost proširiti asortiman spremanja jela u prirodi uz obveznu primjenu odgovarajućih higijensko-zdravstvenih mjera.

9.) Obvezno instaliranje razglasnog uređaja koji pokriva čitav otvoreni i zatvoreni prostor odmorišta.

10.) Planiran i uređen prostor od cca: 5 do 8 kompleta vrtnih roštilja za potrebe posjetitelja.

11.) Instaliranje minimalne infrastrukture igraonice za djecu na otvorenom i nadkrivenom prostoru.

12.) Do 10 vrtnih garnitura stolova od masivnog drveta na otvorenom, i isto toliko u zatvorenom - nadkrivenom prostoru.

13.) Uređen (asfaltiran i s horizontalnom signalizacijom obilježen) park plac sa najmanje 30 osobnih automobila, 40 bicikala i najmanje 3 woh mobila - kampera s priključkom za vodu i struju.

14.) Urediti 5 do 6 dvokrevetnih drvenih bungalova alpskog tipa za višednevni boravak posjetitelja.

15.) Na odmorištima I. kategorije ili u sjedištu JU PP obvezno uvesti programske sadržaje s tematikom kulturne-povijesne baštine Žumberka (Žumberačka svadba, večer Žumberačke poezije - pjesnici Jovan Hranilović, Marko Vukasović i dr., povjesničar Tade Smičiklas, jezikoslovac Petar Skok, dani žumberačke povitice, Uskočki susreti i dr.). Ovi su sadržaji u dosadašnjem radu JU PP iz meni nepoznatih razloga bili posve „zaboravljeni". Posebna briga i pažnja mora se posvetiti zaštiti i čuvanju brojnih sakralnih spomenika kulture i ostalim podignutim spomen obilježjima neovisno o kojem se vremenskom razdoblju i ideološkim okvirima radilo.

16.) Za vrijeme turističke sezone od 15.05. do 01.10. u godini postaviti manju montažnu binu za prezentaciju nekih od programskih sadržaja (glazbene, književne recitatorske večeri poezije i ostali sadržaji).
17.) Čišćenje i održavanje odmorišta regulirati s ovlaštenom pravnom osobom iz oblasti komunalne djelatnosti.
18.) Predvidjeti od oborina i sunca zaštićeno mjesto za punjenje mobitela i električnih automobila.
19.) Sanitarni čvot zatvorenog tipa (m/ž) s kompletnom uskugom tople i hladne vode i najmanje dvije tuš kabine (m/ž).
20.) Obvezna javna rasvjeta.
21.) Hidrantska mreža s najmanje 2 do 3 priključka.
22.) Bio-disk za pročišćavanje otpadnih voda.
23.) Dva do tri tipska štanda za prodaju poljoprivrednih proizvoda i rukotvorina domaćeg stanovništva.
24.) Ovisno o prostornim uvjetima ocjeniti mogućnost uređenja kombiniranog igrališta za odbojku i rukomet s asfaltnom podlogom.
25.) Po završetku uređenja odmorišta i ishođenja uporabne dozvole, uvesti simboličnu naplatu ulaznica od 10 kuna po vozilu i biciklu. Pješacima je ulaz slobodan.

Pregled sadržaja informacijskih panoa:

1.) Na lokaciji odmorišta I. kategorije može sa nalaziti ovisno o sadržaju više informacijskih (obavijesnih) panoa.
2.) Karta PP s ucrtanim najznačajnijim sadržajima.
3.) Osnovni podaci o PP i samoj mikrolokaciji.
4.) Osnovna kulturno-povijesna obilježja Žumberka.
5.) Osnovni podaci o arheološkim nalazištima.
6.) Podaci o prirodnim obilježjima i bioraznolikosti okoliša.
7.) Osnovni demografski podaci Žumberka.
8.) Podaci s upozorenjima o ponašanju posjetitelja u PP i čuvanju okoliša.
9.) Kratki sadržaj godišnjih programskih aktivnosti JU PP na postojećoj lokaciji.
10.) Osnovni podaci o odgovornim osobama JU PP s brojem telefona, mobitela i e-mail adrese.

Prilog br. 2. (kroki skica infrastrukture na odmorištu II. kat.)

Općenito:

1.) Ukupna površina najmanje 1500 m(kvadratnih). Ako prostorni dozvoljavaju i više.
2.) Ovisno o prostoru, odmorište je pravilnog geometrijskog oblika ali nije uvjet.
3.) Ukoliko to do sada nije učinjeno, napraviti geodetsku podlogu prostora, s ucrtanim česticama u vlasništvu JU PP i onih koje je potrebno otkupiti ili zakupiti od privatnih vlasnika. Za ovaj tip odmorišta najbolje rješenje je kupiti neophodan prostor od privatnih vlasnika.
4.) Građevinski dio projekta treba sadržavati vrstu i dinamiku radova s potrebnim troškovnicima za svaki sadržaj infrastrukture posebno, što će biti temeljna podloga za odgovarajući natječajni postupak.
5.) Nakon završetka uređenja odmorišta, ishoditi odgovarajuću uporabnu dozvolu za korištenje infrastrukture odmorišta u cjelini svog sadržaja.
6.) Obvezno osigurati infrastrukturu od požara, poplave, provale i olujnog nevremena.

Posebne značajne odmorišta:

1.) Obvezno postavljeni znaci upozorenja o blizini odmorišta.
2.) Znak zabrane za parkiranje kamiona, traktora, radnih strojeva na prostoru odmorišta, skladištenje drvne mase i odlaganje otpada izvan za to predviđenih mjesta.
3.) Odmorište se dnevno obilazi od strane rendžera PP uz pisane zabilješe o nađenom stanju. Ukoliko za to ima potrebe usmeno upozoravaju korisnike odmorišta na potrebu održavanja čistoće i čuvanja infrastrukture.
4.) Pražnjenje kemijaskih WC-a i EKO kanti (koševa) za otpadke najmanje jedanput tjedno a u vrijeme turističke sezone po potrebi i češće.
5.) Održavanje ispravnosti i čistoće odmorišta regulirati posebnim ugovorom s gospodarskim subjektom iz komunalne djelatnosti.
6.) Ako je riječ o prostoru kojim upravljaju Hrvatske šume posebnim Ugovorom regulirati JU PP na postavljanje određene infrastrukture.
7.) Obvezno asfaltiran prostor omeđen betonskim ivičnjacima.
8.) Prostor odmorišta je ograđen aku ne i zaključanim ulaznim vratima.

9.) Priručno protupožarno spremište.
10.) Od ostale infrastrukture obavezno: suhi WC (m/ž) najmanje 4 komada, tipski vrtni roštilj 5 komada, nadkrivene sjedeće drvene garniture od masivnog drveta 5 kompleta, 1 hidrantski priključak, 2 senzorske slavine za vodu, 2 tipska štanda za prodaju sezonskih poljoprivrednih proizvoda i rukotvorina, betonski stalak za parkiranje 10 bicikala, iscrtana horizontalna signalizacija za parkiralište 15 automobila, 2 do 3 kampera i odgovarajući info. panoi.
11.) Obvezna javna rasvjeta.

Pregled sadržaja informacijskih panoa:

1.) Na lokaciji odmorišta II. kategorije može se nalaziti ovisno o sadržaju više informacijskih (obavijesnih) panoa.
2.) Karta PP s ucrtanim najznačajnijim sadržajima.
3.) Osnovni podaci o PP i samoj mikrolokaciji.
4.) Osnovna kulturno-povijesna obilježja Žumberka.
5.) Osnovni podaci o arheološkim nalazištima.
6.) Podaci o prirodnim obilježjima i bioraznolikosti okoliša.
7.) Podaci o upozorenjima i ponašanju posjetitelja u PP i čuvanju okoliša.

Grafički prilog s kazalom pojmova infrastrukture odmorišta II. kategorije.

Prilog br. 3. (kroki skica infrastrukture na odmorištu III. kat.)

Općenito:

1.) Ukupna površina najmanje 250 m(kvadratnih). Ako prostorni uvjeti dozvoljavaju i više.
2.) Uglavnom je nepravilnog geometrijskog oblika.
3.) Ako je riječ o prostoru u vlasništvu Hrvatskih šuma, posebnim ugovorom omogućiti JU PP postavljanje potrebne infrastrukture odmorišta. Ukoliko je riječ o privatnom vlasništvu, posebnim Ugovorom zakupiti odgovarajući prostor na najmanje 10 godina.
4.) Prostor odmorišta poravnati grubim materijalom cakum pakom.
5.) Kako je riječ o tipskom prostoru napraviti jedinstveni troškovnik radova uređenja prostora s neophodnom infrastrukturom za svih 10 odmorišta.
6.) Za ovaj tip odmorišta također je potrebna geodetska podloga.

Posebne značajke odmorišta:

1.) Obvezano postavljeni znaci upozorenja o blizini odmorišta.
2.) Znak zabrane za parkiranje kamiona, traktora, radnih strojeva, na prostoru odmorišta, skladištenje drvne mase i odlaganje otpada izvan za to predviđenih mjesta.
3.) Odmorište se dnevno obilazi od strane rendžera PP uz pisane zabilješke o nađenom stanju. Ukoliko za to ima potrebe usmeno upozoravaju korisnike odmorišta na potrebu održavanja čistoće i čuvanja infrastrukture.
4.) Od ostale infrastrukture na odmorištu postaviti : dvije sjedeće garniture od masivnog drveta, dva kemijska WC-a (m/ž), tri EKO kante za odlaganje otpada cca 5 do 8 neobilježenih parkirinih mjesta za osobne automobile i prostor za cca 10 bicikala, informacijski pano s osnovovnim podacima PP.
5.) Pražnjenje kemijskih WC-a i kanti (koševa) za otpadke najmanje jedanput tjedno a u vrijeme turističke sezone po potrebi i češće.

Pregled sadržaja informacijskih panoa:

Na lokaciji odmorišta III. kategorije postavljen je samo jedan informacijski pano s osnovnim podacima o PP i s uputama o ponašanju na odmorištu, čuvanju okoliša te osnovnim podacima o odgovornim osobama PP; telefon, mobitel, e-mail.

Grafički prilog s kazalom pojmova infrastrukture odmorišta III. kategorije.

Završno

Prijedlog sadržaja radne verzije za izradu idejnog projekta ODMORIŠTA u PP ŽSG imao je za cilj uspostaviti kvalitetniji i održiviji sustav za praćenje stanja u prirodnom okruženju Žumberačkog i i Samoborskog Gorja, kao i sigurnije upravljanje tim resursima.

U značajnijoj mjeri valorizirati i na pogodan način javnosti prezentirati bogat sadržaj kulturno-povijesne baštine ovog prostora koji je do sada bio nepravedno zapostavljen a često krivo ili nepotpuno tumačen.

Svakako bi bilo korisno u pojedinim fazama realizacije projekta odmorišta u radni tim uključiti i nekog od preostalih mlađih žitelja u PP da sa svojim idejama (ili željama) doprinesu njegovom bogatijem sadržaju.

Ukoliko uprava JU PP ŽSG prihvati ponuđeni okvir uređenja odmorišta ili njegov značajniji dio, bio bi to ogledni primjer uređenosti prostora za kraći ili dulji boravak posjetitelja u zaštićenim dijelovima prirode.

Ako mjerodavni iz JU PP ŽSG prepoznaju ovaj tekst kao korisno štivo za pripremu godišnjih i višegodišnjih programa rada JU PP, bit će mi veliko zadovoljstvo što sam kao rođeni Žumberčan, makar i u skromnim okvirima imao priliku doprinjeti bogatijem i sadržajnijem pristupu u realizaciji ovog hvale vrijednog projekta.

Napomena korisniku ovog materijala: Navedeni tekst po svom sadržaju nije namijenjen niti pripremljen za javno publiciranje u tisku i elektroničkim medijima. Među ostalim je bez lektorske provjere i ispravnosti.

Mr. sc. Tomo Gvozdanović

KROKI SKICA INFRASTRUKTURE ODMORIŠTA (posjetiteljskog centra) I. KATEGORIJE

Minimalna površina 3500 m (kvadratnih)

Maximalna površina do 10.000 m (kvadratnih)

1. Više informacijskih panoa, karata PP s najznačajnijim geografskim pojmovima, detaljiniji podaci o mikrolokaciji, najznačajnijim kulturnopovijesnim značajkama (uskočkom poviješću i dr.), arheološka nalazišta, prirodna obilježja i bioraznolikost, demografski podaci, podaci o upozorenjima za posjetitelje o ponašanju i čuvanju okoliša, kratki sadržaj godišnjih programskih aktivnosti s učesnicima i kalendarom zbivanja, osnovni podaci o odgovornim osobama u PP; br. telefona, mobitela, e-mail i adresa
2. Ulaz u posjetiteljski centar s kontrolnim punktom za naplatu ulaznica, izdavanja turističkih brošura i upućivanje posjetitelja na željenu lokaciju
3. Smjerokazi unutar posjetiteljskog centra prema određenim sadržajima
4. Sanitarni čvor
5. Znaci zabrane za parkiranje, zaustavljanje, kamiona, traktora, radnih strojeva, odlaganje ili skladištenje drvene mase otpada i sl. drvene mase
6. Mjesto boravka odgovorne osobe na posjetiteljskom centru s brojem telefona
7. Kodni znak za slobodan pristup internetu
8. Mjesto pružanja prve medicinske pomoći
9. Mjesto za vrtni roštilj
10. Drveni bungalovi za smještaj posjetitelja koji ostaju više dana

11. (alternativno) Mjenjačnica
12. Montažna bina za izvođenje programa
13. Protupožarno spremište
14. Javna rasvjeta
15. Čajna kuhinja (restoran)
16. Mjesto razglasnog uređaja
17. Igraonica za djecu
18. Vrtne garniture od masivnog drveta za sjedenje
19. Park plac za osobne automobile, bicikle, kampere
20. Najmanje 3 priključka vanjskog hidranta
21. 2 do 3 tipska štanda za prodaju rukotvorina i proizvoda lokalnih OPG
22. EKO kante (kontejneri) za otpad
23. Od atmosferlija zaštićeni priključci za punjenje električnih automobila i mobitela
24. Bio disk za pročišćavanje otpadnih voda
25. Ovisno o prostornim mogućnostima urediti kombinirano igralište za mali nogomet i odbojku s asfaltnom podlogom

Ovisno o procjeni uprave JU PP, moguće je osim predloženog ugraditi (instalirati) i neke druge sadržaje značajne za poboljšanje kvalitete sadržaja odmorišta (posjetiteljskog mjesta).

NASTAVLJA SE PRIKUPLJANJE DOKUMENTACIJE ZA GALERIJU ŽUMBERAČKIH ISELJENIKA

Prošle godine (2017.) započelo je prikupljanje arhivske dokumentacije za potrebe uređenja Galerije žumberačkih iseljenika u Stojdragi. Do sada je prikupljen velik broj osobnih pisama koje su naši iseljenici iz Amerike slali svojoj rodbini u Hrvatskoj. Pisma u kojima se čita povijest jedne zajednice privremeno su pohranjena u Žumberčkom arhivu u Stojdragi a kada se uredi prikladni izložbeni prostor u Galeriji biti će izložena u stalnom galerijskom postavu.

Slike koje se prikupljaju i koje sami Žumberčani donose u Žumberački arhiv u svrhu trajnog očuvanja imaju zapravo neprocjenjivu vrijednost jer one svjedoče o tome kako su naši iseljenici živjeli svoj svakodnevni život u Americi. Među ostalim fotografijama nalaze se i fotografije obiteljskih kuća iz Clevelanda kao i stare fotografije Žumberčana iz prve generacije koja je odselila u Ameriku.

Tijekom 2017. i 2018. godine prikupljena je velika količina pisama naših žumberačkih iseljenika. Pisma će biti izložena u Galeriji žumberačkih iseljenika u Stojdragi

Obiteljski dom žumberačke porodice Kekić u Clevelandu

Daniel Kekić i supruga Ana – starija genaracija iseljenika u Americi

Bračni par Gvozdanović iz Clevelanda

Obitelj Bubanović 30-tih godina prošlog stoljeća u Clevelandu

Imućni clevelandski Žumberčan Pavle Gvozdanović veliki dobrotvor mrzlopoljske škole.

Male Žumberčanke u Chicagu na dan prve svete Pričesti 20-tih godina prošlog stoljeća

Sprovod Žumberčana Mile Vladića u Salt Lake City-u (UTAH) godina 1927. Mile je bio ugledni član Hrvatske bratske zajednice što se vidi i na sprovodu gdje je istaknuta zastava HBZ-a.

Čuvajmo stare uspomene

Žumberački krijes potiče sve ljude dobre volje da se uključe u inicijativu za očuvanjem dokumentacije naših iseljenika. Osim iz Amerike bilo bi potrebno prikupiti foto dokumentaciju i iz drugih dijelova svijeta u koje su odselili naši zemljaci.

No nije dovoljno samo prikupiti fotografije od posebnog je značaja da slike budu potpisane kako bi se trajno sačuvalo od zaborava što se na njima nalazi. Ima nažalost mnogo foto dokumentacije koja gubi na značaju upravo iz razloga što nema potpisa na njima i ne zna se tko se zapravo nalazi na fotografiji. Dužnost nam je čuvati uspomene na naše pretke i na sve one koji potječu iz našeg zavičaja.

ŽUMBERAČKI BRANITELJI VRIJEDNO SAKUPLJAJU ARHIVSKU GRAĐU

Udruga Žumberčana branitelja Domovinskog rata marljivo i temeljito prikuplja arhivsku građu o Žumberčanima u Domovinskom ratu. Kako bi se dobila cjelovita slika o ulozi Žumberčana u oslobađanju Republike Hrvatske neophodno je prikupiti što više materijala s tim u svezi. Razumije se da je pitanje poginulih prioritetno. Iako su podaci o poginulima u znatnoj mjeri prikupljeni na tom području se i dalje nastavlja posao.

Miljenko Hranilović (1970.- 1991.) poginuo kao pripadnik 153. velikogoričke brigade

Silvio Hranilović (1971.- 1995.) poginuo je kao pripadnik 81. Virovitičke bojne

Ukoliko se želi pohraniti dokumentacija i predmeti vezani za razdoblje Domovinskog rata potrebno je osigurati i adekvatan prostor. Stoga je UŽBDR nastavila tijekom 2018. uređivati prostorije u koje bi se moglo izložiti sve ono što se prikupilo. Rad UŽBDR važno je podržati jer je od iznimne važnosti da se na ispravan i cjelovit način prikaže izniman doprinos Žumberčana u stvaranju suverene Republike Hrvatske.

Samostalni narednik Ivica Romanović darovao je UŽBDR dio predmeta za izložbeni prostor

Tomica Rušnov u vrijeme Domovinskog rata pripadnik 148. Trnjanske brigade. Danas predsjednik Nadzornog odbora UŽBDR

Jesmo li svjesni žrtve svojih hrabrih junaka

Spominjući se poginulih žumberačkih ratnika posebno je važno istaknuti i najmlađeg među njima a to je Dražen Vrapčević. Mladić pred kojim je bio život odlučio je u najtežim vremenima za Hrvatsku izložiti svoj život za slobodu svoga naroda. Otišao je hrabro u bitku sa daleko nadmočnijim neprijateljem i položio svoj život u temelje moderne hrvatske države. Bio je pripadnik najelitnije postrojbe Hrvatske vojske 1. A brigade – Tigrova. Na žalost iza sebe nije ostavio potomke jer ga je smrt kao veoma mladog vojnika zatekla na ratištu. Ali zato ostaje njegovo ime svima nama u spomen da ga nikada ne zaboravimo i da se uvijek sjećamo. U narodnim pjesmama on si je već stekao neprolaznu slavu.

Junak Domovinskog rata Dražen Vrapčević opjevan je u pjesmama

ŽUMBERČANI U AUSTRALIJI (SYDNEY)

Ove godine iz daleke Australije javio nam se gospodin Nikola Vrabac koji je za Žumberački krijes ukratko opisao zajednicu Žumberčana u Australiji. Na stranicama Krijesa donosimo njegov članak te ovim putem pozivamo i ostale žumberačke iseljenike da se svojim tekstovima osvrnu na svoj boravak u iseljeništvu.

Žumberčani su počeli dolaziti u Australiju uglavnom nakon 1960. godine. Prema anegdotnom spoznanju među prvima su došli Stipanovići iz Visoča, Maršići iz Maršića, Balići iz Balića, Klepci iz Cernika te Begovi iz Periza. Oni koji su došli prvi povukli su druge za sobom, tako da su se u nekim slučajevima u Australiju preselile cijele obitelji. Tako su naprimjer iz Visoća došli Ilija i Ane te njihovih pet kćeri i dva sina sa svojim obiteljima. U Australiji je bilo puno posla. To je tada bila industrijska zemlja, uvijek kao i danas među prvih deset ekonomija na svijetu. Žumberčani su došli ovdje s jako dobrim radnim navikama tako da su se svi mogli lagano zaposliti. Prije globalizacije u Kinu, Japan i u druge velike industrijske zemlje, Žumberčani su našli plodno tlo za dobre ruke i pozitivan duh. Prvi počeci su bili da se kupi kuća i ostvari samostalnost. Većina Žumberčana se trudila

Vjenčanje Domagoja Filipovića (obitelj rodom iz Kupčine) i Štefice Klepac (obitelj rodom iz Cernika)

Žumberačko druženje u Australiji. Proslava 60-tog rođendana Ilije Stipanovića sa Visoča

dati svojoj djeci dobro obrazovanje koje nisu imali prilike sami dobiti u starom kraju. Nisu Žumberčani uvijek našli, kao i emigranti drugih narodnosti, svugdje plodno tlo za svoje ruke i radnu sposobnost. Dok Žumberčani nisu naučili govoriti na engleskom jeziku tu je dolazilo do diskriminacija naroda iz drugih običaja, jezika, kulture i prehrane. U Australiju je došao veliki broj emigranata tako da su se kao narod trebali naučiti egzistirati s drugim nacionalnostima. To priučavanje narodnosti jednih na druge je uzelo vremena tako da je ovo danas jedna multikulturalna zemlja na svijetu. Na sreću (čvrstu upornost i izdržljivost), malo se je Žumberčana izgubilo duševno na prelazu s maloga agrarnoga gospodarstva na industrijsko-mehanički organizirani kontroliran rad. Stari Žumberački običaji su se obnavljali kroz svadbe, dobrotvorna društva, tri ili četiri nogometna kluba te tri hrvatske crkve u Sydneyju. Druga i treća generacija Žumberčana, djeca koja su naučena da budu marljiva, uporna i strpljiva unaprijedili su ono što su ostvarili njihovi stari oci. Tu su sada među nama pravnici, doktori, arhitekti, inženjeri i mnoge druge kvalificirane profesije kao naprimjer IT stručnjaci. Moramo spomenuti da smo uvjek, specijalno prije interneta imali pogled natrag prema Žumberku kroz naš Žumberački krijes.

U duhu smo htjeli vidjeti što se događa u rodnom kraju. Sada ljudi redovito dolaze u posjet u Žumberak da osjete domovinski duh i podrže svoju rodbinu iz starog kraja.

Nikola Vrabac (Sydney)

Žumberačka obitelj na okupu u Sydneyu. Ilija i Danica sa sinovima Nikolom i Ilijom te kćerima Marom, Zorom, Jelom, Anom i Dankom

Nikola Vrabac sa suprugom Jadrankom, kćerkom Simonom i sinom Markom. Fotografija sa žumberačke svadbe Domagoja Filipovića

UPOZNAJMO DRVEĆE U NAŠIM ŽUMBERAČKIM ŠUMAMA

Devastacija Žumberka započela je iseljavanjem stanovništva kao najveće vrijednosti. Uslijedilo je uništavanje stočnog fonda. A sada traje nemilosrdno uništavanje žumberačkih šuma. Svakodnevno kamioni puni drvene mase koji odlaze iz Žumberka i goleti koje ostaju iza loših gospodara Hrvatskih šuma prijete da ćemo uskoro biti željni vidjeti bukvu ili hrasta. Našim mlađim čitateljima donosimo slike i osnovni opis autohtonog žumberačkog drveća.

OBIČNA JELA - Abies alba Mill.

Vazdazeleno, 40-50 m visoko drveće valjkaste krošnje, svijetlosive kore. Iglice su plosnate, ravne, urezanoga vrha, odozdo s dvije bijele pruge puči, 1,5-3 cm dugačke. Češeri su uspravni, valjkasti, 8-20 cm dugački, raspadaju se. Rasprostranjena je u srednjoj i južnoj Europi, u gorskom i planinskom području. U Hrvatskoj je gospodarski najvažnija četinjača.

OBIČNA SMREKA - Picea abies (L.) H. Karst.

Vazdazeleno, 30-40 m visoko drveće stožaste krošnje, pločasto raspucale kore. Iglice su četverobridne, ravne ili zakrivljene, šiljastoga vrha, 1-2 cm dugačke. Češeri su viseći, valjkasti, 10-16 cm dugački, otpadaju cijeli. Rasprostranjena je u Europi, u gorskom i planinskom području. Česta je ukrasna vrsta.

ALEPSKI BOR, BIJELI BOR - Pinus helepensis Mill.

Vazdazeleno, 15-25 m visoko drveće kuglaste do kišobranaste krošnje, izbrazdane kore, većinom zakrivljenog debla. Iglice su po dvije zajedno, ravne, tanke, mekane, svijetlozelene, 6-10 cm dugačke. Češeri su jajasti, 7-10 cm dugački, vise na stapci. Rasprostranjen je u Sredozemlju. Najvažnija je vrsta za pošumljavanje u eumediteranskom području.

CRNI BOR - Pinus nigra J.F. Arnold

Vazdazeleno, 20-40 m visoko drveće stožaste do kišobranaste krošnje, izbrazdane kore, ravnoga debla. Iglice su po dvije zajedno, ravne ili savijene, debele, tvrde, tamnozelene, 4-24 cm dugačke (različite podvrste). Češeri su jajasti, 5-10 cm dugački. Najvažnija je vrsta za pošumljavanje u submediteranskom području i česta ukrasna vrsta.

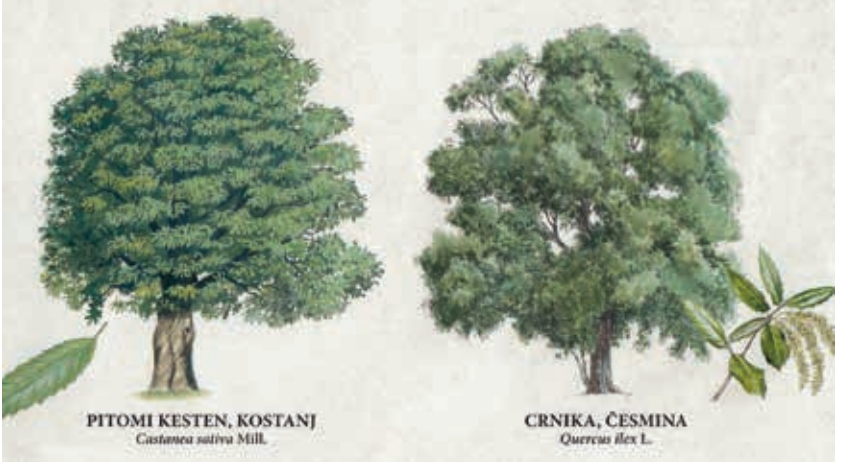

BIJELA TOPOLA - Populus alba L.

Listopadno, 30-40 m visoko drveće elipsoidne krošnje, bjelkastosive kore. Listovi su neizmjenični, jajasto-eliptični, nazubljenog ruba, 4-7 cm dugački, odozdo bjelkastosivi. Dvodomna je vrsta, s muškim i ženskim vrstama. Plodovi su tobolci, iz kojih u proljeće lete sitne sjemenke s bijelim dlačicama. Rasprostranjena je u nizinskom području, uz vodu.

HRAST KITNJAK - Quercus petraea (Matt.) Lieb.

Listopadno, do 40 m visoko drveće široke, jajaste krošnje, izbrazdane kore. Listovi su naizmjenični, perasto urezani, klinaste osnove, dugačke peteljke, 8-12 cm dugački. Žirevi su 1,5-2,5 cm dugački, do tri zajedno na kratkoj stapci, nisu prugasti. Rasprostranjen je u brdskom području.

PITOMI KESTEN, KOSTANJ - Castanea sativa Mill.

Listopadno, do 30 m visoko drveće kuglaste krošnje, izbrazdane kore. Listovi su naizmjenični, duguljasti, nazubljenog ruba, 12-20 cm dugački. Kesteni su tamnosmeđi, 2-3 cm veliki, po tri zajedno u bodljikavom ovoju. Sjemenke su jestive. Rasprostranjen je u brdskom i gorskom području. Kestenove šume ugrožene su zbog raka kore.

CRNIKA, ČESMINA - Quercus ilex L.

Vazdazeleno, do 25 m visoko drveće jajaste krošnje, tamne, pločasto raspucale kore. Listovi su naizmjenični, duguljasto jajasti, u mladih biljaka nazubljenog ruba, u odraslih cijeloga ruba, odozdo gusto, sivo dlakavi. Žirevi su različite veličine, 2,5 cm dugački. Rasprostranjena je u Sredozemlju, gdje je jedna od najvažnijih vrsta drveća.

CRNA JOHA - Alnus glutinosa (L.) Gaertin.

Listopadno, do 30 m visoko drveće stožaste krošnje, s glavnim deblom do vrha stabla. Listovi su naizmjenični, okruglasti, urezanog vrha, napiljenog ruba, 4-9 cm dugački. Plodovi su plosnati, usko okriljeni oraščići, a puno je plodova zajedno s drvenastim, 1,5-2 cm dugačkim češerićima. Rasprostranjena je uz jezera, rijeke i potoke.

GORSKI JAVOR - Acer pseudoplatanus L.

Listopadno, do 40 m visoko drveće jajaste krošnje. Listovi su nasuprotni, dlanasto 5-režnjasti, 10-16 cm dugački, ujesen žuti. Plodovi su građeni od dva dijela koji su međusobno pod pravim ili oštrim kutom. Rasprostranjen je u gorskom području. Jedna je od naših gospodarski najvažnijih plemenitih listača, a često se sadi kao ukrasna vrsta.

POLJSKI JASEN - Fraxinus angustifolia Vahl

Listopadno, do 30 m visoko drvećeelipsoidne do jajaste krošnje, izbrazdane kore. Listovi su nasuprotni, 15-25 cm dugački, neparno perasto sastavljeni od 7-11 duguljasto-jajastih, napiljenih liski, ujesen žuti ili crveni. Plodovi su duguljasti, plosnati, na vrhu okriljeni oraščići. U Hrvatskoj je iznimno važna vrsta nizinskoga područja.

OBIČNI GRAB - Carpinus betulus L.

Listopadno, do 25 m visoko drveće jajaste krošnje, glatke, sive kore i užlijebljenog debla. Listovi su naizmjenični, eliptični, napiljenog ruba, 6-10 cm dugački. Plodovi su 6-8 mm dugački oraščići, smješteni na osnovi tankog ovoja. Više plodova i ovoja visi u resama. Rasprostranjen je u Europi i jugozapadnoj Aziji u različitim šumskim zajednicama.

MALOLISNA LIPA, KASNA LIPA - Tilia cordata Mill.

Listopadno, do 30 m visoko drveće jajaste krošnje, dugo glatke, kasnije izrezbarene kore. Listovi su naizmjenični, okruglasto-srcasti, napiljenog ruba, 4-7 cm dugački, ujesen žuti. Cvjetovi su žučkasto-bijeli, ljekoviti, po više zajedno, s uskim, dugačkim zaliskom. Plodovi su kuglasti, sitni oraščići. Lipanj je dobio ime po cvjetanju lipa.

BIJELA VRBA - Salix alba L.

Listopadno, do 25 m visoko drveće široke krošnje, uspravnih izbojaka, izbrazdane kore. Listovi su naizmjenični, usko kopljasti, 6-10 cm dugački. Dvodomna je vrsta, s muškim i ženskim biljkama. Plodovi su tobolci iz kojih u proljeće lete sitne sjemenke s bijelim dlačicama. Rasprostranjena je uz obale rijeka i potoka.

OBIČNA BUKVA - Fagus sylvatica L.

Listopadno, do 45 m visoko drveće jajaste krošnje, glatke, sive kore. Listovi su naizmjenični, eliptični, cijelog i dlakavog ruba, 5-10 cm dugački. Plodovi su trobridni, 1-1,5 cm dugački, po dva zajedno u drvenastom ovoju s nitastim ljuskama. Rasprostranjena je u Europi, u gorskom i planinskom području. U Hrvatskoj je najrasprostranjenija vrsta drveća.

HRAST LUŽNJAK - Quercus robur L.

Listopadno, do 50 m visoko drveće, široke, jajaste krošnje, duboko izbrazdane kore. Listovi su naizmjenični, perasto urezani, ušaste osnove, kratke peteljke, 8-14 cm dugački. Žirovi su uzdužno prugasti, 2-3 cm dugački, do pet zajedno na dugačkoj stapci. Rasprostranjen je u nizinskom području. U Hrvatskoj ima poseban značaj i naše je nacionalno blago.

GRAD SAMOBOR I POLICIJSKA POSTAJA SAMOBOR UPUTILI MINISTARSTVU PROMETA PRIJEDLOG DA ŽUMBERAČKA CESTA OD GABROVICE DO GORNJE VASI BUDE PREKATEGORIZIRANA SA GRADSKE NA DRŽAVNU RAZINU

Među Žumberčanima na području Istočnog Žumberka već nekoliko godina vlada veliko nezadovoljstvo zbog lošeg stanja glavne ceste od Gabrovice do Gornje Vasi. Svaki onaj koji putuje tom cestom jasno vidi da je prometnica svakim danom u sve lošijem stanju. Nakon svake zime nastaju novi veliki odroni, a na samoj cesti velike rupe koje stvaraju golemu štetu vozilima. Takvo stanje je uistinu neodrživo, a i sama policijaska postaja u Samoboru svojim posebnim dopisom ukazala je da cesta predstavlja problem za sigurnost prometa i da joj je potrebna rekonstrukcija. S tim u svezi Grad Samobor uputio je Ministarstvu prometa dopis u kojem se traži prekategorizacija ceste s gradske u državnu.

Naime Grad Samobor ne može iz svojih sredstava obnavljati cestu jer Grad naprosto za takve velike projekte nema novca, stoga je jedino rješenje da Država preuzme održavanje ove ceste čija obnova iznosi prema predračunu preko 40 milijuna kuna. Grad Samobor prema svom godišnjem proračunu za sve ceste na području Grada ima svega 8 milijuna kuna. Kad bi dakle Grad prekinuo održavanje svih gradskih cesta i sav novac utrošio u dionicu Gabrovica- Gornja Vas i tada bi trebalo najmanje pet godina da se cesta obnovi, a da se pritom ni jedna kuna ne uloži u ceste u nizini. Svima je jasno da do toga nikada neće doći jer je naprosto nerealno očekivati da će svi radovi na gradskim cestama gdje živi 35 tisuća ljudi biti obustavljeni na račun jedne žumberačke ceste. Zato je jedino racionalno rješenje prekategorizacija spomenute dionice. Grad i sve gradske službe toga su svjesne zato su i uputile dopis državnim institucijama u kojima se traži prekategorizacija kao jedino dugoročno rješenje po kojem će ovaj dio Žumberka dobiti cestu koja nije opasna za promet.

Službeni dopis Grada Samobora kao i dopis Policijske postaje Samobor nadležene za sigurnost prometa prenosimo u cijelosti.

PREDMET: Prijedlog za razvrstavanje dijelova nerazvrstanih cesta broj Ž329700 i Ž305500 u državnu cestu

- traži se

Grad Samobor kao jedinica lokalne samouprave s više od 35.000 stanovnika, sukladno odredbama članka 98. i 101. Zakona o cestama (Narodne novine broj 85/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14), ima u nadležnosti upravljanje nerazvrstanim cestama.

Molimo da temeljem Uredbe o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta (Narodne novine broj 34/12) Vlade Republike Hrvatske usvojite prijedlog za razvrstavanje dijelova nerazvrstanih cesta broj Ž329700 i Ž305500 u državnu cestu.

Gore navedeno tražimo iz razloga što predložena trasa navedenih cesta zadovoljava navedene kriterije iz osnovnih i dodatnih mjerila za razvrstavanje javnih cesta u državnu cestu, a predviđene člankom 7. Uredbe.

Naime, istim člankom predviđeno je da se u državne ceste prema osnovnim mjerilima razvrstaju ceste koje samostalno ili u kontinuitetu s autocestama udovoljavaju jednom ili više mjerila iz članka 6. točke 1.-4. navedene Uredbe, a to je činjenica da navedena cesta prometno povezuje regije Republike Hrvatske (članka 6. stavak 1. Točka 4), kao i dopunske kriterije iz članak 7 stavak 3 i Točke 1. i 2. (radi se o priključnoj cesti koja povezuje državnu cestu s autocestom, kada je državna cesta prva javna cesta na koju se autocesta priključuje te povezuje državnu cestu s međunarodnim cestovnim graničnim prijelazima).

Prema nacrtu Uredbe i mjerilima za razvrstavanje Javnih cesta koji je objavljen na web stranicama Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, navedene prometnice čine jednu cjelinu i zadovoljavaju više karakteristika osnovnih i dodatnih mjerila za razvrstavanje javnih cesta u skupinu državnih cesta.

Osnovna mjerila:

1. Društveno i/ili gospodarsko značenje javne ceste:
   * Povezivanje Republike Hrvatske u europski prometni sustav
   * Povezivanje regija Republike Hrvatske
2. Povezujuće značenje javne ceste:
   * Povezanost sa stalnim cestovnim graničnim prijelazima za međunarodni promet putnika i roba
   * Povezanost sa stalnim cestovnim graničnim prijelazima za međunarodni promet putnika i sa stalnim cestovnim graničnim prijelazima za pogranični prometni

3. Prometno značenje javne ceste:
   * Ostvarivanje kontinuiteta državne ceste kroz grad, odnosno naselje
   * Ceste kojima se u županiji omogućuju dnevne migracije stanovništva i osigurava pristupačnost stanovništva pojedinih naselja, gradskih i prigradskih prostora, otoka i kopna i brdsko-planinskih područja gospodarskim, administrativnim, obrazovnim, kulturnim. zdravstvenim, sportskim i drugim javnim sadržajima u velikim gradovima i sjedištu županije
4. Struktura i veličina prometa:
   * Postotak teretnog prometa veći od 15% i PGDP veći od 10.000 voz/dan
5. Osnovna tehnička svojstva ceste:
   * Širina kolnika (ceste) - 5-6 m
   * Nosivost kolnika (ceste) - preko 11,5 t

Dodatna mjerila su:

1. Prometno-tehnička i vozno-dinamička svojstva ceste:
   * Prometni tok: - u dva smjera

Predložena trasa novih državnih cesta Ž329700 (Čvor Bobovica (A3) - Bregana - Krašić - Gornja Vas - Granica grada Karlovca), povezuje preko Čvora Bobovica autocestu (A3) s međunarodnim cestovnim graničnim prijelazom Bregana, te grad Samobor na mrežu drevnih cesta, te Ž305500 (Samobor (Ž3051) - Gajeva - Rude - Braslovje - granica grada Jastrebarsko), povezuje državnu cestu broj D231 s državnom cesto D1.

Pritom navodimo značaj predložene trase u slučajevima preusmjeravanja prometa uslijed prometnih nesreća na dijelu autoceste A3, kao državne ceste D1.

Sa štovanjem,

GRADONAČELNIK
Krešo Beljak, mag.educ.georg.

Dopis Policijske postaje Samobor – Prometna policija

PREDMET: Cesta grada Samobora, D231-Grdanjci-Stojdraga-Budinjak-Gornja Vas, sigurnost cestovnog prometa

- Izvješćuje se,

Veza Vaš dopis Klasa: 340-01/17-01/11, Ur. broj: 238-11-07-01/2-17-2 od 20.09. 2017.

Poštovani,

zahvaljujemo na Vašem odgovoru na naš dopis broj: 511-19-40/6-6/17-17 od 10. srpnja 2017.

Iz vašeg dopisa kao i obilaskom ceste grada Samobora (D231-Grdanjci-Stojdraga-Budinjak-Gornja Vas) razvidno je da su se i prije našeg prethodnog dopisa poduzele mjere s ciljem sanacije predmetne prometnice (sanacija mosta kod Kršlina u naselju Grdanjci) a i nakon dopisa da su se intenzivirale radnje na sanaciji udarnih rupa, čišćenja bankina, odvodnje vode te uklanjanja vegetacije s kolnika. Također, utvrđeno je da se izvode i radovi na sanaciji klizišta Gabrovica u naselju Stojdraga.

Zahvaljujemo i na obavijesti da će uskoro krenuti sanacija odrona u naselju Bregansko selo nastalo uslijed djelovanja potoka Bregančica, oborinskih voda te opterećenosti iste ceste teretnim prometom.

Iz svega je razvidno da su u sanaciju predmetne ceste uložena znatna sredstva Grada Samobora, no zbog dotrajalosti ceste, velikih oštećenja i odrona na istoj nastalih uslijed vremenskih uvjeta (kiša, snijeg), vidljivo je da je na istoj cesti potrebno provesti rekonstrukciju - sanaciju ceste većeg opsega u gotovo cijeloj dužini.

Stoga Vas pozivamo da razmotrite mogućnost prijedloga nadležnom Ministarstvu da se ista cesta prekvalificira u Državnu ili Županijsku a s ciljem ulaganja većih sredstava u rekonstrukciju ili sanaciju predmetne ceste.

Naime, ista cesta je već prethodno bila razvrstana u Državne ceste - D505 (Odluka o razvrstavanju cesta u državne ceste iz 1997. g.), a ista povezuje i dvije županije (Zagrebačku i Karlovačku), odnosno povezuje dvije državne ceste (D231 i D1). Uz istu cestu nalaze se Stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika u cestovnom prometu Bregana Naselje i Stalni granični prijelaz za pogranični promet Novo Selo Žumberačko, predmetnom cestom kreće se sve veći broj izletnika ali i turista, iz kojeg razloga smo mišljenja da je što žurnije potrebno uložiti značajnija sredstva u cilju poboljšanja sigurnosti sudionika u prometu.

NAČELNIK
Renato Kos

Po ovlaštenju,
Pomoćnik načelnika za temeljnu policiju:
Vid Noršić

FOTO OBJEKTIVOM PO ŽUMBERKU

U Reštovu je 7. listopada 2018. u organizaciji Udruge Žumberački uskoci svečano obilježena 175. godišnjica rođenja akademika Tadije Smičiklasa

Dolazak gradskih čelnika iz Jasrebarskog na Uskočku proslavu u Grabraku 26. svibnja 2018.

Žumberčani iz Metlike na sošičkom placu. Živjeli za ljepše dane u našem Žumberku

Mi smo potomci slavnih Uskoka. U slavu časnih predaka ispaliti ćemo počasni pluton.

Antunovo u Kaštu 2018. godine

Kao u davnoj prošlosti. Na budinjačkom polju vježbanje vojničkih vještina od najmanjih nogu

Slikari i umjetnici u ljetnim mjesecima u Sošicama su održali svoju koloniju.

Suradnik Žumberačkog krijesa poznati fotograf gospodin Milan Duniskvarić obukao je nošnju svojih predaka

Na Vinskoj vigredi u Metlici mlade Žumberčanke predstavile su žumberačku kulturnu baštinu

Žumberčani su u Karlovcu sudjelovali na proslavi Dana grada. Naši su preci branili Karlovac u prošlosti ali i u nedavnom Domovinskom ratu. Kad Žumberčani grad brane on pasti neće

Umjetnički izrađena medalja sa razgranatim stablom - simbolom Žumberka

U Ozlju je jedna ulica dobila ime akademika Milana Heraka

Iz Poljanica ponad Samobora kreće Žumberak trail, velika utrka na kojoj sudjeluje stotine natjecatelja

Stablo na cesti od Sošica prema Svetoj Geri znak je da nakon zimskih oborina treba bolje održavati cestu

Cesta u Velikom vrhu 2018. nakon što su ju uništili kamioni s trupcima. Ima li kraja uništavanju žumberačkih cesta?

POZIV NEKADAŠNJIM UČENICIMA OŠ STOJDRAGA

U povodu 40. godišnjice zatvaranja OŠ Stojdraga (1979.-2019.) u spomen na sve bivše učenike i učitelje koji su preminuli služit će se sveta liturgija za njihove duše.

Pozivamo vas u nedjelju
28. travnja 2019. (Jurjevo)
u župnu crkvu u Stojdragi na svetu liturgiju koja započinje u 11.00 sati.

U 16.00 sati istoga dana u prostorijama nekadašnje škole otvoriti će se izložba fotografija iz vremena dok je škola radila.

Učenici 8. razreda OŠ Stojdraga s učiteljima 1960. godine.

STARE FOTOGRAFIJE IZ ŽUMBERAČKOG ARHIVA U STOJDRAGI

Jurjevsko proštenje u Stojdragi. (Foto: 6. 5. 1927.) Nekada se proštenje odvijalo na platou ispred crkve. Na fotografiji se nalazi i jedan Žumberčan koji je na proštenje došao iz Amerike (prvi s desna).

Gostiona Janka Bračike u Metlici (Foto: 1921. godine).

Djevojke u Mrzlom Polju nakon nedjeljne svete liturgije.

Vrijeme kada je u Žumberačkom sjemeništu vladao zdravi sportski duh. Sjemeništarci prate stolnoteniski meč bogoslova. Desno bogoslov Dane Herak koji je kasnije bio župnik u Kaštu.

Ispred lokala Ilije Vranešića na Trgu bana Jelačića u Zagrebu-nasuprot Dolca. Na fotografiji Ilija Vranešić (stoji četvrti s desna) s prijateljima iz Plešivice kod Jastrebarskog koji su u bačvama dovezli vino portugizac.

Fotografija s potpisom: „Idemo po krompjere".
Slikano u Mrzlom Polju 1938., kod Pere Latkovića. Na fotografiji se vide Petar, Miloš, Mare Latković i drugi.

Ovoliko nas je nekad bilo na druženju u Kordićima kod Mrzlog Polja

U Pokleku kod Baronove kuće 6. V. 1927. godine.

Sjemenišni posjed u Pribiću. Na fotografiji se vidi prolaz za kola na zgradi. Nekada se od crkve i dvorca preko kolnog prolaza ulazilo u dvorište kompleksa. Suprotno konzervatorskoj struci prolaz je 1946. godine zazidan čime je narušen izvorni izgled objekta.

Slika: „Žumberčani voze s konjima kolje u trše". Snimljeno na cesti od Pokleka prema vinogradima u Gadovoj peći u Sloveniji. Na slici na kolima sjede s lijeva: Milan Golubić, Janko Delivuk i Vlado Kordić.

Članovi Žumberačkog društva iz Zagreba s ostalim građanima na jednoj od gradskih manifestacija HSS-a. Treći s lijeva stoji predsjednik Društva Žumberčana Ilija Vranešić. Prva s desna sjedi djevojka u žumberačkoj narodnoj nošnji.

Veselje i radost u Žumberačkom sjemeništu u Zagrebu u vrijeme prije II. Svjetskog rata. Uz glazbu i pjesmu odgajani su mladi bogoslovi.

Stojdraški svirači s učiteljem Slavkom Cvetkovićem (drugi s lijeva).

Ovako su se nekada postavljali stupovi za struju u Žumberku (Foto: Stojdraga).

Slika: „Jedna Žumberčanka". Hodanovac Marijana r. Vidović

Motoristi ispred stojdraške osnovne škole

Žumberčanke u Zagrebu predvode povorku noseći lovorov vijenac- simbol časti i slave u povodu otkrivanja spomenika hrvatskom arheologu don Frani Buliću

KNJIŽEVNI PODLISTAK

Doljani u duši

Nazirem svjetlost ispod stopala mojih
Svjetlost dolazi toplinom vala
ja hodam opijena brzim koracima
da stignem na vrijeme povratka svoga.
Iz daleka rodnu kući vidim
vrijeme je kruto, ne oprašta
sekunda samo i svjetlosti nema
ni vala toplog pod nogama mojim
tad ni koraka više nema.
Ipak je nježnost u mislima mojim
opijena toplinom brzim koracima stižem.

Marta Dragelj udana Konig

Zima u Stojdragi

Snijeg, ciča zima, cipele škripe,
Beskrajno blještavilo bjeline.
Pod teškim teretom grana do poda,
S pokoje grane otpala gruda.

Tragovi životinja u bijelom snijegu,
Udaljuju se prema obližnjem brijegu.
Sunce na zalasku, hladnoća za nokte grize,
Promrzle ruke, same, u džepove mi klize!

Po glavi, licu, obrvama i brkovima,
Skupila se voda ledena, smrznuta.
Iz usta mi i nosa dašak hladan,
Ovaj sumrak zaista je prohladan!

U daljini, jarkog, crvena sunca,
Iz magle vire vrhovi brdašca.
Snažan vjetar brije, pojačana hladnoća,
Osta mi nekoliko koraka - toplina doma.

Žarko Subić

Majka uvijek zove

Zvonila su crkve zvona,
uvele su ruže bijele,
prošao je tužan sprovod
i zastao kraj kapele.
Tu su tiho staru majku
u mir vječni ispratili,
ali njeni najmiliji
na sprovodu nisu bili.

Tamo preko Oceana
u dalekom tuđem svijetu
plakala su djeca njena
paleć' svijeće pri krevetu.
Zbog daljine nisu mogli
doć' da majci počast daju,
oče, majko, suze, suze,
oh premili rodni kraju!

Danas gledam jenu humku
kako po njoj raste trava,
pod tom humkom u svom miru
ostavljena mati spava.
Tu i tamo neki cvjetić,
pčelice ga nadlijeću,
nema njenih najmilijih
da upale majci svijeću.

Za goricu sunce zašlo,
a zvijezdice raskoš nude,
pozdravljenje zvonom prošlo,
u noći se duše bude.
I kad spavaš kćeri, sine
preko mora u tuđini,
u snu će vam doći majka
i zvat će vas domovini.

Stjepan Sabljarić

Žumberak, proljeće u Grandovici

Grandovica,
na strmim liticama
šumom opkoljena
caruje usamljena.

Samozatajna dama
bez kolibe i pastira,
prolaznika, gljivara,
jezera i lugara.

Oblaci u visinama zgusnuše se
poput Božjeg stada ovaca.
Moje misli na tren spustiše se,
pobjedom obgrlim crvenu ružu
uz drvenu kapelicu
i lovačku kuću.

U zraku miris proljeća
i nekih drevnih stoljeća.
Pitam se...
Gdje je čovjek?

A Grandovica kao udovica...
Da l' caruje il' samuje?

Caruje li nježnu radost
čarolije nedodirljivosti
il' samuje uspavana
tišinom vječnog sna?

Začuje se glas svećenika
dok grupa pjesnika
stih za stihom niže,
a slikari protežu svoja platna
i svakim potezom kista,
slike nastanku se bliže.

Natkrili se oblaci
i pustili sitne kapi kiše.
Uz pratnju orkestra šumskih ptica,
odlazimo... radosnih lica.

Udahnusmo živost
sadašnjeg trenutka
usamljenoj Grandovici
do ponovnog susreta
spokojnom carstvu
i njegovoj udovici.

Danica Telišman (rođ. Raić)

Prijateljstvo

Prijatelji svih zemalja;
biolozi, etnolozi, ekolozi,
geolozi i zeleni.

Požurite, istražite,
promotrite, pokažite!
Zaustavite otapanje ledenjaka,
trovanje od nečistog zraka!

Izvora i mora pretražite,
njihovu ljepotu i čistoću,
sa nama pronađite!

Sačuvajte šume i raslinje,
nek' nam raste smilje i bosilje!

Danica Telišman (rođ. Raić)

Legenda o Stojdragi

Na proplanku uz šumu, nekoliko kuća,
Ovaj kraj naselili potomci Uskoka.
Volovima, konjima, radom svojih ruku,
Uredili mjesto za život, uz tešku muku!

Jedna obitelj, s više djece, imala lijepu djevojku,
Njhovu dobru kći, vitku i tananu plavojku.
Zadatak joj bio donijeti vodu s izvora,
Vrč pun vode nositi na glavi, tereta teškoga!

Jednoga dana, na pola puta, ugleda ona ratnika,
Teško i bolno iscrpljenog patnika!
Mladić se na konju teškom mukom održava,
Ljuta mu rana smeta i put mu otežava.

Djevojka ispred mladića s punim vrčem hoda,
A mladiću iza nje upravo je potrebna voda.
Tad on tihim glasom jedva čujno prozbori,
Stan (STOJ) djevojko (DRAGA) konja i mene napoji!

Djevojka posluša, pomogne mu s konja sići,
Odluči, s vodom i ratnikom kući će stići!
Obitelj ratnika objeručke primiše i udomiše,
A on i djevojka zavolješe se, obitelj stvoriše!

Imali su potom potomaka izuzetno puno,
I tako se zaseok pretvori u pravo selo.
Starješina sela i svi seljani se dogovore,
Zauvijek ime sela i od sada će se zvati STOJDRAGA!

Žarko Subić

Okupi, Goro, sinove svoje!

Goro žumberačka,
Uskoka slavnih orlovo gnijezdo,
Junaka Doma na mrtvoj straži!
Poslušaj glas moj, goro plemenita!
Nad tobom bdiju ratnici tvoji!

Pamtiš li snagu Klisa i Senja,
Barjaka častna iz slavnih dana,
Bitaka teških, stoljeća prošlih,
Bure u jedru, jecaja vala!?

Čuvaš li spomen na hrabra Marka,
Mariju vjernu, Perisa, Stanka,
Na otca Gabru, Šimraka Janka!?
Navik on živi ki zgine pošteno!

Okupi, Goro, sinove svoje!
Sloga nek' buja i Vjera čvrsta!
Zelena goro! Žumberak-raju!
U imenu tvojem i srdce je moje.

Hrvatski domoljubi

Marko Hranilović (1908.-1931.), zvjerski mučen, potom obješen zajedno s Matijom Soldinom u Petrinjskoj ulici u Zagrebu.

Dragan Vukelić

Sveta Gera

Sveta Gera šume i kamena,
vapnenastih, strmovitih stijena,
žumberačkom krunom okrunjena,
ti si moja trajna uspomena,
danas, sutra i za sva vremena!

Sveta Gera listom prolistala,
bukovih i grabovih stabala,
podno tebe brojna sela mala,
mahom sama i pusta ostala,
dijaspora Žumberčane zvala.

Sveta Gera plodom obdarena,
kestenom i žirom popođena,
u jeseni za divljač stvorena,
vjetrovima, kišom umivena,
zimi bijelim snijegom pokrivena!

Sveta Gero, goro najstrmija,
na tvom vrhu naš sveti Ilija,
kapelica srcu najmilija,
dušu, tijelo ljepotom opija,
glas molitve do neba izbija!

Sveta Gera ljepotama tkana,
od kamenih litica klesana,
ti nam vraćaš sjetu davnih dana
Uskoka s obala Jadrana,
od kud seže loza Žumberčana!

Sveta Gera, Delivuki dome,
sanjam te u svijetu dalekome,
divim se kovilja cvijeću tvome,
lipe čaju prirodne arome,
Žumberčan se vraća pragu svome!

Milan Delivuk - Stjepan Sabljarić

U spomen žumberačkom junaku Draženu Vrapčeviću

U davnim devedesetima,
na hrvatskim ratnim bojištima,
Žumberčani mnogi ratovali,
za Hrvatsku živote su dali.

Dražen Vrapčević u Dubrovniku pogine,
položi život na oltar domovine,
groblje Dol tu nadomak Pribića,
tihi dom je Dražena Vrapčevića.

Kod mramora na spomen grobnicu,
na sliku i našu Trobojnicu,
tu mu vjetar u jutarnjoj rosi,
žumberačko kovilje donosi.

Tijelo leži među pokojnima,
a duša u raju s anđelima,
ima svoje svete blagodati,
noću tužnoj majci u snu svrati.

Gori svijeća, mirišu lati cvijeća,
Žumberak se svog junaka sjeća,
ime mu je u ratnim analima,
zapisano sa zlatnim slovima.

Idu dani, mjeseci, godine,
nema težeg od bolne istine,
mladi život prerano završi,
tužnoj majci, ocu srca skrši.

Hvala ti za hrabrost, naš Dražene,
od Hrvatske obranjene, suverene,
svijeće gasnu i cvijeće uvene.
al' ostaju vječne uspomene!

Na prijedlog Milana Delivuka
pjesmu skladao Stjepan Sabljarić

Grabar - Sveti Ivan

Posebno u Grabru ljetnih dana
groblje i crkva Svetoga Ivana,
poklon zdanje Vida Gvozdanovića,
traži pomoć radišnih mišića.

Tisuću osamsto desete sagrađena,
od maršala Vida sagrađena,
Žumberčana što Žumberku teži,
slavno tijelo sad u crkvi leži.

Blizu je i Dvor u Čejićima,
spilja koja hodočasnike prima,
spilja Gospi Lurdskoj posvećena,
svih vremena sveta uspomena.

Gvozdanović sve ovo imao,
žumberačkoj crkvi na dar dao,
neka služi za svaku prigodu,
Lijepe naše ponosnom narodu!

Ostavljamo trag riječi pisane,
za Žumberak i za Žumberčane,
za stare i nove naraštaje,
dok je svijeta, sve dok život traje.

Stjepan Sabljarić

Budi dobar svojoj majci

Ne znam da li pjevam ili plačem,
na sjećanja što u meni stoje,
kad se sjetim onih davnih dana,
dragog oca, mile majke svoje?!

Sad kad ode mnogo dugih ljeta,
pjevam jer sam uz njih sretan bio,
za tim plačem, Bože koja šteta,
jer sam oca, majku izgubio.

A znala je čekati na pragu,
zabrinuta pitat: "Gdje si sine?"
Gledam i sad moju majku dragu,
a nema je tolike godine!

Vraća mi se u snu mnoge noći
i razgovor sve do zore traje,
pitam majku kad će opet doći,
da oživim davne osjećaje!

Ali evo jutro se razdani,
majka mi se izgubi u trenu.
nema lijeka mojoj bolnoj rani,
jedino što čuvam uspomenu.

Budi dobar svojoj brižnoj majci,
neznanče, neznanko, tko god bio,
nema priče u najljepšoj bajci,
kao što je majčin pogled mio!

Stjepan Sabljarić

Što bih ja bez svog Žumberka bio

Žumberački rodni dome mio,
što bih ja bez svog Žumberka bio?
Sveta Gera svetinja je svima,
ratnicima, slavnim Uskocima!

Žumberački korijeni i geni,
duboko u srcu usađeni,
vraćaju nam sjetu drevnih dana,
trnovitog puta Žumberčana!

Zbog čega smo Jadran napustili,
Žumberačko gorje naselili?
To je samo višnjem Bogu znano,
zapisano, zlatnom niti tkanom.

Moj Žumberku, pjesmu ti poklanjam,
gdje god bio, noćima te sanjam,
tu gdje kesten, glog i lješnjak zori,
tu se vraćam, tu su moji dvori!

Stjepan Sabljarić

NOVA KNJIGA O BANU VIKTORU RUŽIĆU POTOMKU ŽUMBERAČKIH USKOKA

U 2018. godini izdana je monografija o banu Savske banovine dr. Viktoru Ružiću koji je učestalo isticao svoje žumberačko uskočko porijeklo. Za vrijeme upravljanja Savskom banovinom dr. Ružić kao ban na svaki je način pomagao razvoj Žumberka. Zahvaljujući njemu izgrađene su nove ceste diljem Žumberka.

Ban dr. Viktor Ružić potomak Žumberačkih uskoka i političar blizak narodu

Ban Savske banovine i ministar pravde dr. Viktor Ružić (r. 1893.), sin Jurja i Jelke r. Badovinac po majci pripada rodu Žumberčana, subetničkoj skupini Hrvata koji svoje porijeklo vuku od slavnih žumberačkih uskoka branitelja Hrvatske i Europe od Osmanlija. Sam Ban iznimno se ponosio svojim žumberačkim uskočkim porijeklom koje je baštinio po majci. Banova majka Jelka bila je inače sestra poznatog Žumberčana i gradonačelnika Zagreba Nikole pl. Badovinca[1] koji je svojim radom uvelike zadužio hrvatsku metropolu. Sam ban Viktor Ružić često je isticao svoje uskočko porijeklo po majci a surađivao je i sa Milkom Predovićem žumberačkim povjesničarom koji ga je posjećivao u njegovom domu u Rijeci. Povezanost dr. Viktora Ružića sa zavičajem svoje majke očitovala se napose u vrijeme njegovog političkog djelovanja u vrijeme dok je obnašao dužnost bana Savske banovine.

Ban dr. Viktor Ružić osobno obilazi Žumberak i pomaže zajednicu - izvješće tiskovina 1937.

Banova povezanost sa Žumberkom posebno se istaknula tijekom 1937. godine.[2] Opširan izvještaj o boravku bana u Žumberku donose nam ondašnje novine. Upravo na temelju tog izvještaja moguće je bolje razumjeti djelovanje bana dr. Viktora Ružića među običnim pukom. Svoj posjet Žumberku ban je započeo 29. kolovoza 1937. u Svetoj Nedjelji (Radatoviću) kamo je stigao iz Zagreba. U pratnji bana nalazio se umirovljeni grkokatolički

[1] Žumberački kalendar 1966., uredio Milko Predović, Zagreb, 1966. str. 214.
[2] Žumberačke novine, urednik Janko Šimrak, god. 1937., br. 9., str. 3.

svećenik Ilija Garapić koji je na terenu pripremio svećenstvo za dolazak uvaženog gosta. Kako navodi novinski izvještaj Ban je kao planinar želio vidjeti krasote Svete Gere a ujedno se kod stanovništva detaljno informirao o mogućnosti razvitka turizma u Žumberku. Nakon obilaska Radatovića i Svete Gere ban Ružić u pratnji svećenika i učitelja uputio se prema središnjem žumberačkom naselju Sošicama. Ispred općinske zgrade u Sošicama bana je pozdravio načelnik Niko Hranilović koji ga je tom prilikom nazvao Žumberčanom napominjući kako je njegova majka Jelka „odnjihana u ovim planinama".

Nakon pozdrava prisutnima se obratio i sam Ban koji je istaknuo kako je dolaskom u Žumberak vlastitim primjerom želio pokazati kako se treba razvijati domaći turizam na ovdašnjem području. U nastavku posjeta Sošicama ban se susreo sa seljacima sa kojima je razgovarao o životnim prilikama u kojima se nalaze. Svoj obilazak Žumberka ban Ružić nastavio je 31. kolovoza 1937. posjetom Budinjaku. Novinski izvještaj navodi kako je Ban pješke obišao novoizgrađenu dionicu ceste od Budinjaka do Kordića u dužini od nekoliko kilometara, a već uobičajeno susreo se i s mjesnim stanovništvom sa kojima je ostao u dugom razgovoru. Na ovome mjestu valja spomenuti kako je Ban tijekom obilaska Žumberka redovito odsjedao kod mjesnih grkokatoličkih župnika a tako je bilo i prilikom posjeta Grabru. Ban je zajedno sa svojim sinom Juricom, te pratiteljima svećenikom Ilijom Garapićem i sreskim načelnikom Pavlom Vidovićem odsjeo kod grabarskog župnika Aleksandra Vlasova u zaseoku Ćeićima. Bila je to prilika da se Ban još bolje upozna sa životom u Žumberačkim gorama a osobito na grabarskom području koje je bilo u lošem infrastrukturalnom i gospodarskom položaju. Osim za infrastrukturu Ban se zanimao i za stanje

Naslovnica nove monografije o banu Viktoru Ružiću koji je često isticao svoje žumberačko podrijetlo

sakralnih objekata te je nakon pregleda župne crkve u Grabru obećao pomoć banske uprave u obnovi lokalne svetinje. Uz sve životne nedaće grabarsko područje je 1937. godine stradalo i od velikog požara. O strašnom požaru koji je potpuno uništio veliko selo Brezovac izvještavali su onodobni mediji a obnova sela zahtijevala je ogromna materijalna sredstva.

Jedan od glavnih razloga dolaska bana Viktora Ružića u Žumberak bio je upravo posjet stradalom selu Brezovac i tamošnjem stanovništvu koje je ostalo bez svega. Dolaskom na zgarište sela Brezovca na grabarskom području Ban se osobno uvjerio u razmjere štete koju je prouzročio požar. Izvješće navodi kako su Bana na zgarištu dočekali „...žene, djeca i muškarci. Slika je bila vrlo tmurna. Za plakati." No dolazak Bana u Brezovac značio je i početak obnove izgorenog sela. Odmah nakon Banovog povratka u Zagreb uslijedila je obnova izgorenih kuća. Već nekoliko mjeseci kasnije izgrađena je velika seoska cisterna za vodu, a kuće su dobile svoje krovove sve zahvaljujući brzoj intervenciji bana Ružića. Kako bi bolje koordinirao obnovom Ban je oformio i posebni „Odbor za brzu pomoć selu Brezovcu" koji se redovito sastajao sve do konačne obnove cijelog naselja. Osim brige za stradalnike sela Brezovac ban savske banovine dr. Viktor Ružić u svom mandatu iskazao je osobitu brigu i za druge potrebe Žumberka.

Bista bana Savske banovine dr. Viktora Ružića u vili Ružić u Rijeci. U vrijeme bana Ružića u Žumberku su napravljene mnoge nove ceste

Mediji onog vremena izvješćuju o pomoći banske uprave u izgradnji žumberačkih cesta navodeći konkretne iznose koje je Savska banovina izdvojila za cestu Sošice – Kalje te za dionicu ceste Sošice – Kordići. Nadalje se navode novčani izdaci za izgradnju seoske cisterne u Tomaševcima, vodovoda u Oštrcu te za obnovu župnog dvora u istom naselju. Materijalna pomoć iz banske blagajne upućena je i u žumberačka sela Baroni i Rajakovići koja su stradala u velikoj tuči. Tijekom 1937. i 1938. godine ban Viktor

Pogled na selo Pavkoviće 1927. godine. Ban dr. Viktor Ružić obišao je većinu grabarskih sela pješice, uvijek među narodom ističući svoje uskočke korijene sa Žumberačkih gora.

Ban dr. Viktor Ružić (drugi s desna) prije audijencije kod pape Pia XII. u Vatikanu 1939. godine

Ružić na razne je načine pomagao razvoj Žumberka, ne čudi stoga što u novinama Žumberčani za Bana izjavljuju kako je "naš veliki žumberački zaštitnik i dobročinitelj..."

Sažimajući djelovanje bana Viktora Ružića u odnosu prema Žumberku potrebno je istaknuti njegovu istinsku zauzetost za infrastrukturalni i gospodarski napredak žumberačkog područja. U okvirima svojih mogućnosti Ban je u svom političkom mandatu učinio sve kako bi stanovništvu Žumberka osigurao bolju prometnu povezanost sa većim urbanim centrima ulažući konkretna sredstva u izgradnju lokalnih prometnica. Iznad svega pak treba naglasiti njegov osobni odnos prema ljudima sa kojima se susretao u Žumberku. Slušajući malog čovjeka i svećenstvo mogao je osjetiti potrebu zajednice kojoj političar po prirodi stvari mora služiti. Kao rezultat zajedništva Bana, žumberačkog naroda i Crkve ostale su nove ceste, vodovodna mreža, obnovljene škole, crkve i župni dvorovi. Iznad svega u narodu je ostala predaja kako je ban Viktor Ružić bio veliki dobrotvor Žumberka. Konačno; što može više poželjeti političar nego da mu u narodu i nakon tolikih desetljeća iza smrti ostane čist obraz i častan spomen.

IN MEMORIAM

Časna sestra Bazilijanka

IVANA (SMILJA) GAGIĆ

(5.3. 1954. - 28.5. 2018.)

Naša voljena časna sestra Ivana-Smilja, koja nas je tako naglo i iznenada napustila, ostati će trajno u našim srcima kao veliki Božji dar poslan našem samostanu sv. Bazilija Velikog.

Časna sestra Ivana-Smilja, rođena je u Zagrebu kao najmlađe, šesto dijete, u pobožnoj, katoličkoj obitelji, od majke Cvijete i oca Ivana. Važno je naglasiti, posebno danas u vrijeme velike demografske krize u Hrvatskoj, koliko su njezini roditelji bili hrabri, suradnici Božji. Naime, sva djeca rođena su odmah poslije 2. svjetskog rata, u doba najžešćeg komunističkog režima: četiri starije sestre - Marija, Ana, Josipa, Vesna-Terezija, brat Josip i na kraju Ivana-Smilja rođena 1954. godine. Naša č.s. Ivana nosila u svom srcu živu vjeru od svog najranijeg djetinjstva, koju je upijala od pobožnih roditelja - praktičnih vjernika. Oni se nisu bojali javno svjedočiti svoju vjeru redovitim odlascima u župnu crkvu sv. Josipa na Trešnjevci u Zagrebu. Majka je čak svu djecu vodila i na mise zornice tijekom adventskog vremena. U Smiljinom srcu poziv za redovništvo nije došao odmah, nego je godinama tiho sazrijevao. Nakon školovanja radila je u Zagrebu kao ekonomistica, ali je istovremeno i ponajprije bila umjetnica. Bavila se grafikom, izrađivala je kazališne lutke, a najuspješnija je bila kao pjesnikinja. Između ostalog, napisala je antologijske stihove koji su nagrađeni na svjetskom natječaju za haiku, u Japanu 1994. g. (sponzorska nagrada). Osvojila je i prvu nagradu na hrvatskom haiku natječaju 1996. g., a kao priznatoj haiku pjesnikinji objavljena joj je i samostalna zbirka pjesama 'Procvjetalo nebo' 1997. godine. Međutim, usprkos svom talentu i uspjehu koji joj je nudio svijet, naša sestra Ivana je u jedom trenutku svoga života čula Kristov poziv, koji je bio jači od svega i svjetovna Smilja je zauvijek napustila sve i otišla u naš samostan. Ovdje je našla svoj novi život, predala ga je Kristu i služila mu vjerno, samozatajno, s mnogo ljubavi i odricanja do posljednjeg dana svoga života. Izgarala je kao svjećica, trošeći se za druge i nimalo ne mareći za sebe.

Sada, nakon njezine smrti, našli smo Ivaninu duhovnu oporuku, koja nas je duboko dirnula jer je otkrila koliko je naša Ivana ozbiljno i predano živjela svoje redovničko zvanje. Napisala je... citiram:

'Moj život objavljuje poruku:
moja radost je u zauzetosti,
moj uspjeh u služenju,
moja strpljivost u nadi,
moja snaga u podnošenju!'

Hvala ti, naša voljeno sestro Ivana, što si nam u tako malo riječi dala tako važan putokaz u nebo. Hvala ti za tvoju ljubav, ostaješ u našim srcima do našeg ponovnog susreta u vječnosti, u radosnom zajedništvu s Kristom. Amen.

č.s. Febronija, predstojnica samostana

ANDREJ ČEBOTAREV

(1954. – 2018.)

U rano poslije podne, u utorak 14. kolovoza 2018., sahranjeni su zemni ostatci Andreja Borisoviča Čebotareva (1954.-2018.), koji nas je napustio 9. kolovoza 2018. Položen je u grob svog djeda Andreja Šavcova (1891. - 1944.), koji se nalazi zapadnije od „Ruske kapele", koju je djed projektirao a izgrađena je 1928. u „vladimirsko-suzdaljskom stilu" (časovna). Ikonu „Voskresenije Hristovo" izradio je ruski slikar Ivanov iz Novog Sada. Andrej Čebotarev je po djedu dobio ime. Majka mu je bila Marija Čebotarev rođena Šavcov (1914. - 1964.) a baka Jelena Šavcov rođena Okovitzki (1891.-1973.), Poljakinja. Svi su sahranjni u istome grobu.

Završio je život Andreja Čebotarova ispunjen vjerom u Uskrsnuće i život vječni. Rođen je 3. srpnja 1954. u Zagrebu od oca Borisa Vladimiroviča Čebotareva (1908.-1962.), ruskog emigranta, ekonomista i majke Marije Čebotarev rođene Šavcov (1914.-1964.). Bio je to život ispunjen svakojakim poteškoćama, s kojima se Andrej često susretao, živeći po gubitku roditelja s bakom Jelenom Šavcov. Istovremeno mu je život bio ispunjen vjerom od malih nogu, kada je s majkom Marijom odlazio na liturgiju u pravoslavnu crkvu Preobraženja Gospodnjeg u Zagrebu. Od malena je pokazivao sklonost i ljubav prema knjizi i duhovnom životu. Osmogodišnju školu i gimnaziju polazio je u Zagrebu u Križanićevoj ulici. Studirao je arheologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirao je

1983. s diplomskim radom „Osvrt na suvremenu etruskologiju (neki problemi etruščanskog jezika)". Bio je to rad opsega 37 stranice s literaturom na posljednje tri stranice.

Radni je vijek započeo kao profesor latinskog jezika na gimnaziji, gdje je radio nekoliko mjeseci.

Nakon toga se zaposlio i započinje znanstvenom „karijerom" u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu. Na poziv dr. Mirka Valentića (1932.) zaposlio se 1991. u Hrvatskom institutu za povijest, gdje je radio do 2005. godine. U Institutu je marljivo i zauzeto radio. Napisao je magisterij „Statistička građa Ogulinske krajiške pukovnije (1746-1873) kao povijesni izvor" i disertaciju „Vlasi hrvatske krajine u 16. i 17. stoljeću" (The Valachs of Croatian Border in 16th and 17th century). Mentor je bio profesor dr. Petar Korunić (1939.). Doseljeni Vlasi u 16. i 17. stoljeću igrali su ključnu ulogu u hrvatskome kraljevstvu onoga vremena. Disertacija je pokušala razriješiti historiografske kontroverze glede toga pitanja. Disertacija, opsega oko 400 stranica, dovršena 1998. godine, nije obranjena iako je imenovano stručno povjerenstvo za ocjenu. Članovi povjerenstva iznijeli su dosta primjedbi i predložili autoru neke preinake koje nije napravio.

Budući nije doktorirao, 2005. godine Andreju je prekinut rad u Institutu. Bio je nakon toga nezaposlen, osim šest mjeseci 2017. godine kada je radio u arhivskome odjelu Zagrebačkog holdinga.

U Zagrebu su od 1989. do 1993. godine izlazili „Oglasi grkokatoličke crkve Sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu", koji 1993. mijenjaju ime u „Glasilo grkokatoličke crkve Sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu". Zamislila ga je i uređivala dr. Brigita Kurelac (1932.) uz pomoć župnika mr. sc. Nikole Kekića (1943.). Od Božićnoga broja 47 1992. priključio im se i Ivor Ivanišević (1976.) kao grafički urednik.

U posljednjem dvobroju prvoga desetljeća izlaženja „Glasila" tiskan je anketni listić s pozivom na suradnju. Odmah se javio mr.sc. Andrej Čebotarev sa željom suradnje. Od tada pa do 2013. godine Andrej Čebotarev je bio najvrijedniji suradnik „Glasila" napisavši ukupno 97 nastavaka s različitim temama: molitva 2000.-2002. (27 nastavaka); ikone 2003.-2006. (36 nastavaka), uz završetak Godine sv. Pavla 2009. (tri nastavka); Godina triju Svetitelja - Sv. Ivana Zlatoustoga 2009.-2011. (20 nastavaka); sveti oci o vjeri 2013. (11 nastavaka). Nakon toga Andrej Čebotarev nije nastavio pisati za spomenuti mjesečnik.

Bio je sve više zaokupljen dugim temama, o ruskoj emigraciji, ruskoj pravoslavnoj crkvi etc. Na svakom je poodručju pišući i objavljujući davao

cijeloga sebe i svoje znanje, radeći tako predano, znalački i poticajno da je bio rado viđen kao predavač, autor izložbi a i voditelj različitih skupova u Hrvatskoj, kao i u inozemstvu, n.pr. u Sankt Peterburgu.

Imao sam privilegij poznavati Andreja Čebotareva susretajući ga od 1987. godine pa sve do preranoga odlaska. Volio je crkveno pjevanje u bizantsko-slavenskome obredu i na crkvenoslavenskome jeziku. Od 1987. godine je pjevao u Muškom zboru grkokatoličke župe sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu, kao i u Muškom zboru obnovljenog Ćirilo-Metodova kora od 1992. godine. Svojim je lirskim I. tenorom znatno pridonašao ljepoti zvuka zborskog crkvenog pjevanja u Zagrebu u bizantsko-slavenskom obredu.. Godine 1989. sudjelovao je u snimanju „Liturgije sv. Ivana Zlatoustoga", koja je objavljena kao gramofonska ploča i kazeta.

Treba spomenuti da je Andrej do 1987. godine pjevao u Mješovitom zboru Pravoslavne crkve Svetog Preobraženja Gospodnjeg u Zagrebu. Svidjelo se Svevišnjemu da je Andrej Čebotarev, koji je prve Svete tajne Krštenja i Miropomazanja primio u spomenutoj Pravoslavnoj crkvi, sproveden na Mirogoju od pravoslavnog svećenika i đakona iste crkve.

Družeći se s grkokatolicima od 1987. godine prihvatio nas je i „prešao k nama". Bilo je to u vrijeme mr.sc. Nikole Kekića, župnika grkokatoličke crkve sv. Ćirila i Metoda na Gornjemu gradu. U istoj je crkvi primio Svetu tajnu Ženidbe s Ksenijom Gjurgjan 1996. Posljednjih godina je sve rjeđe dolazio na pokuse Muškoga zbora i u crkvu sv. Ćirila i Metoda zbog razloga zdravstvene naravi.

Na posljednjem ispraćaju i sahrani bili su mnogi zagrebački intelektualci, kolege i poštovatelji koji su poznavali Andreja. Nadgrobno slovo održao je predstavnik Veleposlanstva Ruske Federacije, Nadežda Baranovska, predstavnica Rusa u Hrvatskoj a nazočili su i grkokatolici laici iz Muškoga zbora, koji su pjevali s Andrejem i iz Ćirilo-Metodova.

Ostaje nam uspomena na Andreja Čebotareva.

Vječnaja pamjat! Vječnaja pamjat! Vječnaja pamjat!

Mr.sc. Goran Ivanišević

MARE KRAJAČIĆ
rođ. STIPANOVIĆ

(1954.- 2018.)

Rođena je 20.10 1954. godine u Visočama, sošička župa. Vrlo brzo se sa svojim roditeljima preselila u selo Plavce nedaleko Visoča. Osnovnu školu pohađala je u Visočama pa u Sošicama. Udala se u Kašt za Zvonka Krajačića s kojim ima troje djece Nenada, Zdenku i Tomislava. Zajedno sa svojim mužem trudila se da si urede kuću, da od školuju djecu. Dugo je radila u Metlici, ali zbog zdravstvenih razloga otišla je u invalidsku mirovinu. Iz godine u godinu njezino zdravstveno stanje je bilo sad bolje, pa od jednom loše i tako evo u noći sa 11. na 12. 2. 2018. počela je teško disati pa ju sin Tomislav odvezao na hitnu u Ozalj, pa iz Ozlja hitna za Karlovac da bi kroz nekoliko minuta srce stalo kucati. Vijest o njezinom preranom odlasku rastužilo je mnoge, jer je bila žena koju je svatko u selu poznavao kao osobu punu ljubavi, radosti, vrckavosti jer ju se svagdje moglo vidjeti, sad je tu, sad je tamo. Može se reći da je bila duša sela i taj njezin odlazak donio je jednu veliku prazninu i tugu u selo. Preko 20 godina bila je mežnarica, zvonarica u crkvi. Vodila brigu oko crkve, čistila, kitila za proštenje i blagdane, zvonila kad bi netko umro i sada toga više nema. Tako je i tu nedjelju 11. 2. bila na misi, posluživala, pjevala da bi evo navečer otišla bez povratka.

Draga naša majko, prerano si nas ostavila a mogla si još puno godina s nama provesti, puno toga si još nismo rekli ali dragi Bog je tako htio. Pozvao te k sebi i riješio patnje. Stalno ćeš biti u našim mislima i molitvama. Neka te Gospod primi u krilo Abrahama i nagradi za sva dobra koja si nam pružila dok si bila s nama.

Počivala u miru Božjem. Amin

Prof. DARINKA RADIĆ

(1936.-2018.)

Dana 28. lipnja 2018. iznenada je umrla naša draga Darinka. Rođena je 1. siječnja 1936. godine u Topličici - Hrvatsko zagorje. Svoje djetinjstvo provela je u Topličici gdje je završila osnovnu školu, a gimnaziju je završila u Varaždinu. U Zagrebu je 1955. upisala Prirodoslovni fakultet - smjer geografija, koji je uz rad završila 1960. godine. Zaposlila se u bolnici Jankomir. Svog supruga upoznala je 1957., a za njega se je udala 1959. Radila je u bolnici neko vrijeme i upisala Filozofski fakultet - smjer pedagogije i psihologije kojeg je uspješno završila. Težak je put imala naša Darinka, ali je sve teškoće hrabro podnosila. Sreća se osmjehnula 2. studenog 1959. godine kada je rodila sina Predraga, a 1963. godine i kćer Sanju. Djeca su rasla i završila studije, Predrag je liječnik, a Sanja je ekonomistica. Darinka je voljela naš Žumberak i sve planine, a osobito je bila sretna s unucima Petrom, Adamom i Paulom.

Živjela je sretno, s puno ljubavi prema svim susjedima, želeći da svi budu sretni i uživaju u našem prelijepom Žumberku. Bila je poznata po čajevima i sretna ako je njezin čaj nekome pomogao. Voljela je život i bila sretna ako je mogla nekome pomoći.

U braku s Jankom bila je 59 godina, a vrlo često je spominjala da će naša 60. godišnjica biti obilježena dostojanstveno, u krugu svih Sošičana. Darinka je bila veliki vjernik i uživala je u crkvi.

Ispračaj naše Darinke u Sošicama 2. srpnja bio je veličanstven, s velikim i toplim riječima svećenika.

Počivala u miru Božjem.

suprug Janko s obitelji

BRANIMIR KESTIĆ

(15.5. 1969. - 15.7. 2018)

Dana 15. srpnja 2018. zauvijek nas je napustio naš dragi Branimir. Prerani odlazak duboko je potresao nas, mnogobrojne prijatelje i znance. Rođen je 15. svibnja 1969. godine u Žumberačkom Kostanjevcu od oca Stjepana i majke Marice rođene Reškovac. Već kao dijete život ga nije mazio. Odlaskom majke iz obiteljskog doma, većinu brige o njemu preuzima baka Barbara Kestić koju je neizmjerno volio i uz koju je kao dijete vodio brigu o obiteljskom gospodarstvu. Ponovnom ženidbom oca, upoznaje pomajku Zoricu Jakovljević te dobiva polubrata Kristijana čime mu život postaje sretniji i ispunjeniji. Osnovnu školu pohađao je u Kostanjevcu, a srednju školu u Jastrebarskom. Zapošljava se u Zagrebu. Nedugo nakon toga odlazi u Domovinski rat. Po povratku upoznaje i ženu Ankicu Juratovac iz Novog Sela s kojom dobiva dvoje djece, kćerku Paulu i sina Leonarda. Branimir je bio marljiv i požrtvovan suprug te brižan otac svojoj djeci. Težina života od ranog djetinjstva izgradila ga je u plemenitog i vrijednog čovjeka, uvijek spremnog pomoći drugima. Te vrijednosti, uz suprugu nastojao je prenijeti na svoju djecu.

Volio je i cijenio svakoga, ali ljubav prema Žumberku i Žumberčanima bila je iznad svega. Ponukan tom ljubavi, zajedno sa svojom suprugom i šogorom Marijanom te uz pomoć svećenika Mile Vranešića s izuzetnom radošću vraća u žumberačka sela običaj održavanja žumberačkih proštenja.

Svojim nenametljivim i poštenim radom, uspijeva privući i povezati mnoge ljude te ući u njihova srca. Opraštajući se od dragog Branimira posebno treba istaknuti kako se svojim radom uvelike zalagao i pomagao prilikom osnivanja žumberačke župe Preobraženja Gospodnjeg u Jaski. Svećeniku Danielu Vranešiću koji je gradio jaskansku crkvu Preobraženja Gospodnjeg bio je najveća podrška prilikom organizacije proštenja u Jastrebarskom. Uz suprugu Anku i šogora Marjana zaslužuje posebno poštovanje svećenstva za svoj do-

prinos u izgradnji žumberačke jaskanske župe koja je lijepo zaživjela upravo zahvaljujući velikom doprinosu ovako poštenih ljudi. Mili naš i dragi brate, žumberački svećenici nikada neće zaboraviti tvoj prijateljski osmjeh i iskreno zajedništvo koje nam ostaje kao najljepša uspomena dok gledamo tvoju sliku. Sine uskočkog Žumberka, mirno nam počivaj, a mi ćemo Gospoda moliti za tvoju dušu.

Hvala mu za svako dobro djelo, za svaku dobrotu, poštenje i ljubav koju nam je pružio i kojom je bogatio naše živote. Ispratili smo našeg Branimira na zagrebačkom Miroševcu 18. srpnja s nepreglednim mnoštvom prijatelja.

Zauvijek u našim mislima i srcima, supruga Ankica, kćer Paula, sin Leonardo, otac Stjepan, pomajka Zorica, brat Kristijan, šogor Marijan, rodbina i prijatelji.

Do viđenja, dragi, do viđenja;
ti mi, prijatelju, jednom bješe sve.
Urečen rastanak bez našeg htijenja,
obećava i sastanak, zar ne?

MILKA BADOVINAC
rođ. SRBELJ

(1955.- 2017.)

Dne 28. siječnja 2017. svoj je zemaljski život završila gospođa Milka Badovinac. Milka je rođena 12. veljače 1955. godine u mjestu Pravutina u obitelji Srbelj. Godine 1971. vjenčala se sa svojim suprugom Jankom sa kojim je dobila dvoje djece Ljiljanu i Miljenka. Ispraćena je na vječni počinak 31. siječnja 2017. na mjesnom groblju u Radatoviću.

Ostaje nam u najljepšem sjećanju.

Vječni joj spomen.

Njeni najmiliji.
Janko i djeca Liljana i Miljenko.

MILOŠ BRATELJ

(1927.-2018.)

U spomen našem Milošu.

Nema tužnijeg događaja, no kad na vječni počinak ispraćate čovjeka kojeg smo mnogi od nas poznavali, u mnogo čemu surađivali i najvažnije, puno toga od njega naučili.Bez lažne skromnosti mogu danas posvjedočiti, da je naš Miloš još za života bio i ostao legenda Žumberka, njegove kulturne i povijesne baštine. Kao živuća legenda uspio je proživjeti četiri društvena sustava, u kojima je na ovaj ili onaj način, uglavnom bio tiha oporba postojećoj društvenoj eliti, ili ako hoćete obnašateljima vlasti. Uvijek braneći naizgled neobranjivo, zalažući se samo za žumberačku istinu i ništa više od toga. Bila je to njegova trajna životna borba u uvjetima kada mu niti jedan društveni sustav nije bio naklonjen i koji su mu zašto to ne reći, ponekad radili i o glavi. Kao suvremenik lika i djela pjesnika Marka Vukasovića s kojim je Miloš u mladosti drugovao i provodio vrijeme, često i u poluilegali, uspio je sačuvati najvrednije dokumente, stihove i spise iz tog vremena, što nakon, gotovo pola stoljeća postaše značaj izvor povijesne baštine Samobora i Žumberka. Ili, kada su neki novi „moderni" prosvjetitelji nakon zadnjeg svjetskog rata, mahom uništavali matične crkvene knjige stare više stoljeća pisane još na latinskom jeziku, Miloš je skupio hrabrosti i pronalazio način kako ih bar djelomično sačuvati i učiniti ih značajnim prilogom izvorne Žumberačke povijesne zbilje. Stojeći danas pred Miloševim posmrtnim ostacima, mi članovi KUD-a Marko Vukasović iz Samobora, sjećamo se njegovog iznimno velikog doprinosa u osmišljavanju i provedbi programa rada društva. Uostalom, Miloš je bio najkreativniji član prvog Predsjedništva društva i najznačajniji živući izvor podataka o liku i djelu Marka Vukasovića koje smo nastojali ugraditi u naše godišnje i višegodišnje programe rada.

Eto, naš Miloše, stojeći ovdje na ispraćaju tvojih posmrtnih ostataka, mi članovi KUD-a Marko Vukasović, s tugom se sjećamo tvog

ogromnog doprinosa u nastanku i opstanku društva s kojima si nas vječito zadužio. I pored svih zapreka i skromnih uvjeta rada, uspjeli smo sačuvati temeljna i prepoznatljiva obilježja KUD-a, s bogatom povijesnom i kulturološkom tradicijom samoborskog i žumberačkog podneblja. I najvažnije, mnogi izvorni dokumenti i dio literature iz tog vremena borbe za istinu, uspjeli smo pažljivo registrirati, skenirati i pohraniti kod sadašnjeg predsjednika KUD-a Janka Jelenića. I time ti se barem djelomično odužiti, sačuvavši značajan dio samoborske i žumberačke povijesti od zaborava. Samo da se ne zaboravi! Tvojom su zaslugom sačuvani rukom pisani izvorni tekstovi pjesama Marka Vukasovića 'Kraj kapele Svete Ane' i 'Uzmi ove ruže', što su i danas nakon toliko vremena, nenadmašna umjetnička ostvarenja.

Tvojim odlaskom KUD Marko Vukasović, a i mnogi drugi poznavatelji tvog lika i djela, izgubili su rijetko upornog, pedantnog, samozatajnog čovjeka - kroničara Samoborskih i Žumberačkih prilika, što je za sve nas nenadoknadiv gubitak.

Ostaje nam samo nada i uvjerenje, da će neki novi, mlađi naraštaji prepoznati i ispravno vrednovati sadržaje od starina požutjelih tekstova i priloga kojima si kao i mnogi tvoji prethodnici, iznova potvrđivao značaj kulturoloških i povijesnih zbivanja u Samoborskom i Žumberačkom kraju te pripadnost hrvatskom nacionalnom biću. I što je posebno važno, upravo onim slijedom kako su događaji nastajali i razlozima zašto su takvi bili. Nikako po nečijim željama ili scenariju kakvi su trebali biti.

Još jednom ti se dragi naš Miloše, u ime KUD-a Marko Vukasović i žitelja rodnog Žumberka najiskrenije zahvaljujemo na svemu učinjenom i neka ti je vječna slava i hvala.

Mr. Tomo Gvozdanović,
Počasni predsjednik KUD-a Marko Vukasović - Samobor

ĐURĐICA VIŠOŠEVIĆ
rođ. KOVAČEVIĆ

23.4.1950. – 23.9.2018.

U zasluženu mirovinu ušla si puna snage, vedrine i životnog optimizma. Sve je izgledalo obećavajuće, ali tek što smo osjetili puninu slobode i blagodati zajedničkih umirovljeničkih dana Ti si iznenada otišla. Iza sebe ostavila si veliku prazninu jer su te resile rijetko viđene vrline u jednoj osobi.

Bila si hrabra i odlučna, vedra i vesela, poštena i neposredna, iskrena i otvorena, skromna i odana, pravdoljubiva i suosjećajna, a uvijek spremna reagirati na nepravdu i zaštitnički se postaviti prema slabima i zaboravljenima od svih. Nikad nisi bila zlopamtilo, a riječ, oprosti, s lakoćom si izgovarala i kad krivice nije bilo na Tvojoj strani.

Kad je velika tragedija pogodila našeg dragog sina Igora, sve nas je spasila zajednička ljubav i razumijevanje, prihvatili smo trnovit put kroz život u novim okolnostima, te smo svemu unatoč pronašli svoj mir i živjeli sretno i zadovoljno u obitelji. Tvoj obol tome bio je nemjerljivo veći i svestraniji i na tome Ti hvala.

Na svojem radnom mjestu u knjižnici Klasične gimnazije ostavila si također veliku prazninu jer si bila prava osoba na pravom mjestu. Knjižnica je centralno mjesto mnogih događanja koji daju živost cijeloj školi, a Ti si bila komunikativna i puna inicijative, davala si ritam događanja i širila optimizam i vedrinu. Sve oko sebe promatrala si širom otvorenih očiju i nije Ti promaklo niti jedno potišteno lice kolege ili učenika i za svakog si našla utješnu riječ ili kakav drugi oblik pomoći i utjehe.

Brojna rodbina, prijatelji, kolege i bivši učenici došli su Ti na posljednji ispraćaj s iskrenim poštovanjem, zahvalnošću i tugom što odlaziš. Ispraćaj je predvodio naš biskup Nino Kekić koji je tužnom događaju, brižno odabranim riječima, dao dostojanstvo onako kako si Ti, draga Đurđice, svojim životom zaslužila. Redom svi govornici na komemoraciji u Tvojoj školi, ravnatelj, kolege i bivši učenici, goto-

vo su se natjecali tko će ljepše i s više zgodnih detalja prikazati Tvoj lik i pokazali su koliko si omiljena osoba bila.

Draga moja Đurđice, ostavila si me u velikoj tuzi ali srca puna ponosa. Hvala Ti na svemu. Tvoj Kostica.

Počivala u miru Božjem

MARIJA LOVRINOVIĆ
rođ. KESTEN

(1942.-2018.)

Dne 29. lipnja 2018. godine u vječnost se preselila naša draga Marija Lovrinović rođ. Kesten. Marija je rođena 4. listopada 1942. godine u selu Brezovac od oca Ante i majke Danice rođ. Gvozdanović. Uz Mariju roditelji su imali još četiri kćeri i jednog sina. Marija je odrastala u svojoj obitelji okružena ljubavlju svojih bližnjih. U mladosti je upoznala svog budućeg supruga Jozu s kojim je provela skladan brak ispunjen međusobnim poštovanjem. Supružnici Lovrinović živjeli su u Brezovcu u župi Grabar, a kasnije su preselili u Redovlje kod Svete Jane. Dom pokojne Marije bio je uvijek otvoren grkokatoličkom župniku iz Jastrebarskog koji ju je rado posjećivao. Njezina ljudska toplina zauvijek će ostati kao trajni spomen na njezin neprežaljeni lik. Na vječni počinak na mjesnom groblju u Grabru ispratio ju je sa posebnim pijetetom i dubokim poštovanjem o. Daniel Vranešić istaknuvši pred velikim mnoštvom njezinu svima poznatu dobrotu i uzornost u kršćanskom životu. Naša draga Marica, kako smo ju od milja zvali, zauvijek će ostati sjajna zvijezda na nebu našeg žumberačkog zavičaja u kojem njezino tijelo čeka uskrsnuće. Mila i draga naša Marico, neka ti je laka zemljica i hvala ti za sve zajedničke trenutke, hvala za gostoprimstvo i za svaku toplu riječ.

Vječni joj spomen.

Tvoji najmiliji.

NIKOLA DRAGIŠIĆ

(8. 11. 1932. - 12. 4. 2018.)

Nakon kratke i neizlječive bolesti, Nikola Dragišić je u snu preminuo u Australiji - Sydney 12. travnja 2018.

Nikola iza sebe ostavlja jako ožalošćenu ženu Jelu, sina Branka te užu i dalju obitelj, poznanike, prijatelje i ostale Žumberčane.

Naš Nikola je rođen u Dragišićima 8. studenog 1932. Njegovi roditelji su bili Nikola i Ana Dragišić. U obitelji je imao i mlađu sestru Maricu.

Nikola je služio vojsku od 1950. do 1951.

28. travnja 1958. Nikola je oženio Jelu Stipanović iz Visoča. Nikola i Jela su imali dvoje djece, Branka i Stevena te troje unučadi: Blake, Briana i Kasey. Nikolin i Jelin sin Steven je tragično poginuo u saobračajnoj nesreći 1992. godine.

Nikola je otišao u Njemačku - Ludwigsburg 1965. godine, gdje je radio do 1968.

Godine 1969. Nikola i obitelj odlaze u Australiju - Sydney. Nikola i Jela su marljivo radili da obskrbe sebi i djeci kuću, imetak i perspektivnu budućnost. Njihov veliki trud je proizveo sretan dom i bezbrižnu budućnost.

Nikola i Jela su održavali tradicionalne crkvene običaje iz domovine. Redovno su pohađali Hrvatsku crkvu Svetog Antona u Sydneyju.

Nikola je mnogo godina pomagao i bio u odboru karlovačkoga dobrotvornog društva u Sydneyju u koji je bio učlanjen veliki broj Žumberčana. Uz ostale rodoljube Nikolin i Jelin dobrovoljan rad u Društvu je doprinio dobrobiti Hrvatskog naroda u Sydneyju i domovini.

Nikolu su na vječni počinak ispratili brojna obitelj, prijatelji i poznanici.

Vječni mu spomen i mir Božji.

Ožalošćena žena Jela, sin Branko i unučad.

BOŽIDAR UGRINA

(1952.- 2018.)

Nakon duže bolesti ove 2018. nas je napustio gospodin Božidar Ugrina. Božidar je rođen 27. rujna 1952. u Šibeniku od oca Joze i majke Anke. Roditelji su uz Božidara imali još sinove Miroslava, Branka i Borisa te kćer Vesnu. U mladosti je Božidar sklopio brak sa suprugom Ankom koja je nažalost preminula 2007. godine. Iz tog braka imao je dva sina Kristijana i Roberta. Kraj svog života dočekao je u vezi s Marikom Crnić.

Cijeli njegov život bio je obilježen glazbom. Svirao je klarinet u šibenskoj Gradskoj glazbi, a kasnije je usavršio sviranje i na drugim instrumentima. Posebice je volio svirati harmoniku. Tijekom svog života bio je voditelj mnogih ansambala, folklornih i tamburaških skupina. Vodio je niz zborova za odrasle i djecu. Osim ljubavi prema glazbi bio je i vrstan stolar. Pokojni Božidar vodio je zbor Kulturno umjetničkog društva Žumberčani iz Zagreba te je s njima nastupao na raznim manifestacijama. Na poziv žumberačkih svećanika rado se odazivao te je bio rado viđen gost u grkokatličkim župama u Samoboru, Jastrebarskom, Zagrebu i Križevcima. Svevišnji Gospod neka mu bude milostiv i neka njegovoj plemenitoj duši udjeli vječni pokoj.

Dragi naš Boško u ime svećenstva Žumberačkog vikarijata neka ti bude vječna hvala za sve lijepe trenutke i suradnju.

Zauvijek ostaješ u najljepšem sjećanju svojoj obitelji a iza tebe ostaje pet tvojih unuka.

Pokoj vječni daruj mu Gospodine i
svjetlost vječna svjetlila mu.

DANE PERIS

(1932.-2018.)

Dana 05. 08. 2018, preminuo je u Jastrebarskom gospodin, Dane Peris. rođen je u Sošicama 09.09.1932. od oca Dake i majke Marije. Oženio se za gospođu Ljubicu iz Jugovca s kojom je imao sina Damira. Život je proveo u Jastrebarskom, ali je iznad svega volio Žumberak gdje je često odlazio posebno na žumberačka proštenja. Redovito je dolazio u našu grkokatoličku crkvu u Jastrebarskom i posebno je bio blagonaklon prema našim grkokatoličkim svećenicima i s velikim veseljem je pratio rast naše zajednice u Jaski i izgradnju naše župne crkve. Svima nam ostaje u lijepom sjećanju. Neka mu dobri Bog nagradi svu ljubav koju je tjekom života pokazivao prema svim svojim bližnjima. Dako je pokopan na gradskom groblju u Jastrebarskom a od njega su se oprostili supruga Ljubica, sin Damir, snaha Jadranka, unuke Valentina i Ivana te mnogobrojni sugrađani i prijatelji.

Vječni mu spomen!

BOGDAN ŽELEHOVSKI

(1932. - 2018.)

Vječni mu spomen.

MILAN POSINAK

(1949.-2018.)

Dana 04. 04. 2018. godine dobili smo tužnu vijest na nas je napustio te otišao putem vječnosti naš Milan Posinak, trgovac kako su ga svi zvali. Uvijek je volio doći u svoje Pećno i tko god bi prolazio pored njegove kuće nije mogao proći a da se nije zaustavio kod Mile, okrijepio se, popričao i krenuo dalje. A koliko puta su i svi svećenici koji su upravljali pećanskom župom našli okrjepu pod njegovim krovom. Na čemu mu veliko hvala. Župnik Nenad Krajačić oprostio se od pokojnika ovim riječima: Okupili smo se danas na ovom pećanskom groblju u velikoj žalosti zbog gubitka našeg dragog Milana, Mile ili trgovca kako smo ga zvali. Vjerujem da vas je rastužila vijest o njegovoj smrti kao i mene samoga. Nedavno sam ga posjetio u Karlovcu u bolnici gdje smo se lijepo napričali, još se je kako je on znao na svoj račun našalio, da bi se evo danas rastali. Dobro znamo da se jadan borio sa bolesti ali uz svu želju za životom, nažalost bolest je prevladala, učinila svoje. Zajedno sa svojom suprugom Danicom, iako su živjeli u Jaski, uvijek je volio doći u Pećno kao i u Miranjac gdje je imao vikendicu. Puno su si toga zajedno stekli, borili se na razne načine, slagali se, voljeli, podržavali u svemu. Nažalost kao što znamo da ne može sve u životu uvijek biti idealno, kad se najmanje nadamo pojavi se nešto što sve pokvari i donese tugu i bol. Tako je i ovim odlaskom našeg Mile u mnogim našim srcima zavladala tuga, bol i gubitak posebno njegovoj supruzi Danici i rodbini.

Dragi naš Mile, ostat ćeš nam u mislima kao čovjek velikog srca, čovjek koji je uvijek bio spreman pomoći a čija su vrata kuće uvijek bila otvorena za svakog. Hvala ti na svemu, neka te Gospod nagradi za sva dobra.

Vječni mu spomen

MILAN BUBANOVIĆ

(1927. – 2018.)

Rođen je 02. 10. 1927 godine u Pećnom. Gospod ga je pozvao k sebi 29.8. 2018 godine. Kakav je bio kao čovjek naš Milan iako oni koji su ga poznavali to dobro znaju ali za one koji ga nisu poznavali mogu pročitati u oproštajnom govoru župnika koji je bio izgovoren na posljednjem ispraćaju. Okupljeni danas ovdje na pribićkom groblju u velikoj žalosti zbog smrti svima nama drage osobe, našeg Milana, Mile Bubanovića. Što god da sada govorim o njemu evo dokazuje i ovaj naš dolazak danas na njegov posljednji ispraćaj, koliko nam je značio u životu, kolika je dobra usadio u srca svakog od nas pojedinačno. Milan je rođen 2.10.1927. godine. Rođen je od oca Tome i majke Anđe u Pećnom. Jako rano je ostao bez oca, živio je s majkom kojoj je puno pomagao. Nakon očeve smrti sva briga oko obitelji bila je na njemu, pobrinuo se da mu se brat odškoluje te da mu se sestra uda. Nakon osnovne škole otišao je u sjemenište ali zbog kobnog rata napušta sjemenište i odlazi u rat. U tom ratu biva ranjen. Po povratku iz rata živio je u Miranjcu jedno vrijeme gdje je imao svoju kućicu, nažalost tu ga zadesila velika bolest, upala pluća od koje je jedva preživio. Godine 1956. dolazi u Pribić gdje si je svojim radom i dvjema rukama stekao sve što je do danas imao. Na svim područjima u društvu bio je aktivan, od asfaltiranja nogometnog igrališta kod škole, gdje je zajedno sa svojim sinovima vozio pijesak, i sam radio. Kad se vatrogasni dom obnavljao i sam je pomagao i svoje radnike poslao da pomognu da se krov promijenio, da se dom ožbuka, proširio, podovi uredili jednom riječju bio je uvijek tu, na njega se uvijek moglo računati. Kao znak zahvale postao je počasni predsjednik vatrogasnog društva u Pribiću.

Zajedno sa svojom ženom vodio je veliku brigu o svojoj djeci, od školovao ih, borio se za njih i pomagao na sve načine, a naj važnije od svega pružio im je topli dom i što svakoj obitelji treba, svakom djetetu a to je iskrena očinska ljubav i radost koja im nikad nije nedostajala evo čak ni do posljednjeg dana.

Dragi naš Milane od srca vam hvala na toj nesebičnoj ljubavi i pomoći koju ste iskazivali i pružili svima počevši od pribićkog kraja, Žumberka, Samobora, Jastrebarskog pa i šire. Svima ćete ostati u sjećanju kao čovjek velika srca, čovjek radišnosti i ljubavi za sve i za svakoga.

Neka vam je laka pribićka zemlja.

MARIJAN RAIĆ

Hrvatski branitelj

(1951. - 2018.)

Vječni mu spomen.

UDRUGA ŽUMBERČANA BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA

NIKOLA ČEIĆ

Hrvatski branitelj

(1964. - 2018.)

Vječni mu spomen.

UDRUGA ŽUMBERČANA BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA

DRAGA SEVEROVIĆ
rođ. REBIĆ

(1925. - 2018.)

Dne 11. siječnja 2018. godine blago je u Gospodu preminula gospođa Draga Severović rođ. Rebić. Draga je rođena u Stojdragi 1. srpnja 1925. od oca Nikole i majke Jelkice. Tijekom svog života bila je uzorna supruga, majka, baka i sestra. Njezin dom uvijek je bio otvoren za svećenika. Neka joj dobri Bog u vječnosti podari mir i spokoj plemenitoj duši.

Vječni joj spomen.

Ožalošćeni sin Berislav,
sestra Anka, unučad, praunučad,
nećaci, nećakinje i sva rodbina.

PETAR DOBRIČIĆ

(1951. - 2018.)

U 67. godini života preminuo je naš dragi brat i ujak Pero. Rođen je 16. srpnja 1951. godine u selu Glušinja od oca Janka i majke Mare r. Latković. Početkom 70-tih godina prošlog stoljeća napustio je svoj rodni zavičaj i kao mnogi Žumberčani krenuo u Njemačku na „privremeni rad". No u Njemačkoj je proveo cijeli život sve do svoje smrti. Često je bio u kontaktu sa rodnim krajem te je pomagao rodbini. Živio je u Berchtesgadenu, a sahranjen je u Bad Reichsnhsllu.

Hvala ti za svako dobro djelo. Dragi Bog neka ti udjeli vječni mir i pokoj.

Ožalošćeni sestre i sestrići

PROŠTENJA U NAŠIM CRKVAMA I KAPELAMA

PROŠTENJA U NAŠIM CRKVAMA I KAPELAMA

Grkokatoličke crkve i kapele

DRAGE	Rođenje presvete Bogorodice: 8. rujna
GRABAR	Rođenje sv. Ivana Krstitelja: 30. lipnja
	Grabarak: 23. svibnja
	Višoševići: 17. rujna (Rane sv. Franje)
JASTREBARSKO	Preobraženje Gospodnje: 6. kolovoza
KARLOVAC	Uzvišenje Svetog Križa: 14. rujna
KAŠT	Sveti Antun Pustinjak: 20. siječnja
Balići	Pokrov: 6. listopada
Badovinci	Sveti Nikola: 26. svibnja i 6. prosinca
Brašljevica	Sveti Juraj: 23. travnja, Uzašaće Gospodnje 30. svibnja
Dančulovići	Sveti Duh: 9. lipnja i 15. kolovoza
KRIŽEVCI	Presveta Trojica: 10. lipnja
Samostan	Uzvišenje Svetoga Križa: 14. rujna
	Zaštita presvete Bogorodice: 1. listopada
METLIKA	Sveti Ćiril i Metod: 5. i 7. srpnja
MRZLO POLJE	Sveti Petar i Pavao: 30. lipnja
Budinjak	Petrovska nedjelja: 7. srpnja
	Sveta Petka: 28. listopada
Osunja	Sveti Nikola: 26. svibnja
Tomaševci	Presveta Trojica: 16. lipnja
Tisovac	Sveti Vid: 22. lipnja
PEĆNO	Uznesenje presvete Bogorodice na nebo: 15. kolovoza
Drašći Vrh	Sveti Ilija: 20. srpnja
PRIBIĆ	Blagovijest: 25. ožujka
RADATOVIĆI	Sveto Uskrsnuće Gospodnje: Tomina nedelja 28. travnja
Dragoševci	Uznesenje presvete Bogorodice na nebo: 28. kolovoza
Lješće	Rođenje sv. Ivana Krstitelja: 20. siječnja i 7. srpnja
Sveta Gera	Sveti Ilija: 27. siječnja, 1. svibnja i 21. srpnja
Šiljki	Sveti Mihael Arkanđeo: 21. studenoga
SAMOBOR	Muke presvete Bogorodice (Žumberačka Bogorodica): 29. lipnja
	Abrahamovo: 9. i 13. listopada
SOŠICE	Sveti Petar i Pavao: 30. lipnja
Jezernice	Sveti Ilija: 4. kolovoza

Samostan	Krist Čovjekoljubac (Srce Isusovo): 28. lipnja
Sopote	Uznesenje presvete Bogorodice na nebo: 17. kolovoza
Stari Grad	Sveti Ćiril i Metod: 12. svibnja
Stari Grad (Gradina)	Uzvišenje Svetoga Križa Gospodnjega: 14. rujna
Visoče	Zbor sv. Ivana Krstitelja: 19. siječnja
	Rođenje sv. Ivana Krstitelja: 24. lipnja
STOJDRAGA	Sveti Juraj: 28. travnja
Grandovica	Posljednji sud: 25. svibnja
Kravljak	Presveta Trojica: 16. lipnja
ZAGREB	Sveti Ćiril i Metod: 11. svibnja
Samostan	Bezgrješno začeće: 8. prosinca
ZAGREB (Stenjevec)	Krist Kralj: 27. listopada

Rimokatoličke crkve i kapele

GORNJE PREKRIŽJE	Sveta Ana: 26. srpnja
	Sveti Mihael Arkanđeo: 29. rujna
Lović	Sveti Antun: 17. siječnja
KALJE	Sveti Mihael Arkanđeo: 29. rujna
Budinjak	Sveta Petka i sv. Rok: 1. svibnja i 18. kolovoza
Hartje	Sveti Nikola Tavelić: 17. studenoga
Kalje	Majka Božja: 8. rujna
Novo Selo	Sveti Leopold Bogdan Mandić: 12. svibnja
KRAŠIĆ	Presveto Trojstvo: 16. lipnja
	Blažena Djevica Marija od Krunice: 2. listopada
	Sveta Barbara: 4. prosinca
	Sveta tri Kralja: 6. siječnja
	Sveti Ivan Krstitelj: 24. lipnja
Brlenić	Srce Isusovo: 7. lipnja
Gornja Kupčina	Sveta Margareta: 17. lipnja
OŠTRC	Sveta Marija Magdalena: 22. srpnja
	Sveti Vid: 16. lipnja
	Sveti Rok: 18. kolovoza
Cernik	Sveta Jelena Križarica: 11. kolovoza
Kostanjevac	Sveti Antun: 17. siječnja
	Bl. Dj. Marija od sedam Žalosti: 15. rujna
Sošice	Uznesenje Marijino na nebo: 15. kolovoza
PRIBIĆ	Sveti Siksto: 7. kolovoza
Dol	Majka Božja: 15. kolovoza i 8. rujna
VIVODINA	Sveti Lovro: 10. kolovoza
ŽUMBERAK	Sveti Nikola: 6. prosinca
Kupčina	Sveti Rok: 16. kolovoza

ZADUŠNE SUBOTE U ŽUPAMA ŽUMBERAČKOGA VIKARIJATA

Prva zadušna subota:	23. veljače u Mrzlom Polju
Druga zadušna subota:	16. ožujka u Zagrebu, Radatovićima i Jastrebarskom
Treća zadušna subota:	23. ožujka u Stojdragi
Četvrta zadušna subota:	30. ožujka u Kaštu i Samoboru
Peta zadušna subota:	8. lipnja u Križevcima i u Sošicama

ŽUMBERAČKE KRSNE SLAVE

OBITELJSKO PREZIME	OBITELJSKI SVETAC/ KRSNA SLAVA
BACAN	Sv. Nikola
BADOVINAC	Sv. Nikola
BALIĆ	Sv. Nikola
BASTAŠIĆ	Verige sv. Petra
BJELOPAVLOVIĆ	Verige sv. Petra
BLAGOVIĆ	Sv. Nikola
BOGDANOVIĆ	Sv. Nikola
BOIĆ	Sv. Nikola
BRAČIKA	Sv. Arhanđel Mihael
BRATELJ	Sv. Juraj
BRATIĆIĆ	Sv. Nikola
BRDAR	Sv. Nikola
BRNČIĆ	Sv. Nikola
BRZOVIĆ	Sv. Juraj
BUBANOVIĆ	Sv. Nikola
BULIĆ	Sv. Nikola
BUKVIĆ	Sv. Nikola
BURIĆ	Verige sv. Petra
CAR	Sv. Juraj
CRLJENICA	Sv. Ivan
CVJETIŠIĆ	Sv. Nikola
ČAČILO	Sv. Nikola
ĆEIĆ	Sv. Nikola
ČUČIĆ	Sv. Nikola
DAMJANOVIĆ	Verige sv. Petra

OBITELJSKO PREZIME	OBITELJSKI SVETAC/ KRSNA SLAVA
DANČULOVIĆ	Sv. Nikola
DEANOVIĆ	Sv. Ivan
DEJANOVIĆ	Sv. Nikola
DELIMARIĆ	Sv. Nikola
DELIVUK	Sv. Ivan
DEROV	Sv. Nikola
DOBRIČIĆ	Sv. Nikola
DRAGELJ	Sv. Juraj
DRAGIŠIĆ	Sv. Nikola
DRAGOVIĆ	Sv. Nikola
DRAKULIĆ	Sv. Nikola
DRKUŠIĆ	Sv. Nikola
DUČIĆ	Sv. Nikola
DUNISKVARIĆ	Sv. Juraj
DURALIJA	Sv. Nikola
ĐURAŠIN	Sv. Nikola
ĐURAŠEVIĆ	Sv. Nikola
GAJSKI	Sv. Nikola
GARAPIĆ	Sv. Nikola
GOJKO	Sv. Nikola
GOLEŠ	Sv. Nikola
GOLUBIĆ	Sv. Ivan
GRUBAČ	Sv. Nikola
GRUBAČEVIĆ	Sv. Nikola
GRUBEŠIĆ	Sv. Nikola

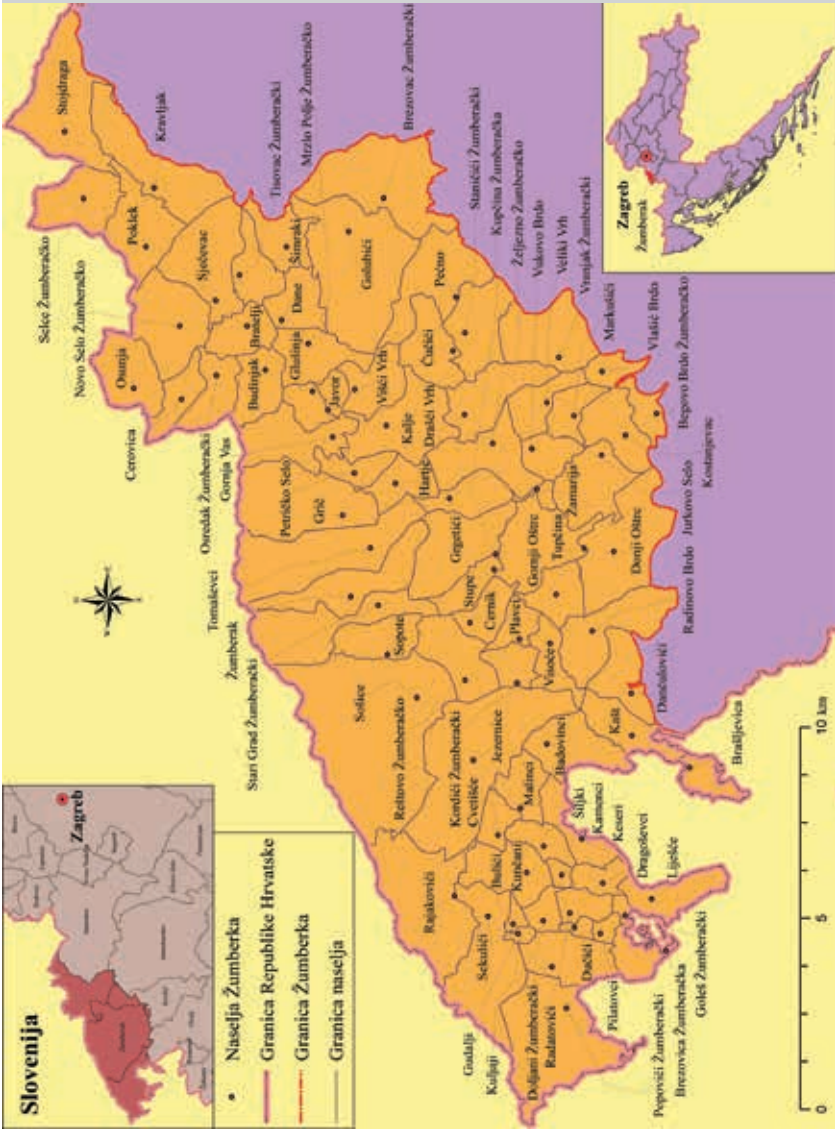
OBITELJSKO PREZIME	OBITELJSKI SVETAC/ KRSNA SLAVA
GVOZDANOVIĆ	Sv. Nikola
GUDALJ	Sv. Nikola
GUROVIĆ	Sv.Nikola
HARALOVIĆ	Sv. Ivan
HERAK	Sv. Nikola
HERAKOVIĆ	Sv. Nikola
HODANOVAC	Sv. Ivan
HRANILOVIĆ	Sv. Stjepan
HRNJAK	Sv. Nikola
JELENIĆ	Sv. Toma
JURIĆ	Sv. Juraj
KARLOVIĆ	Sv. Nikola
KEGLJEVIĆ	Sv. Juraj
KEKIĆ	Sv. Nikola
KESERIĆ	Sv. Juraj
KLISURIĆ	Sv. Juraj
KORDIĆ	Sv. Vasilije
KOVAČEVIĆ	Sv. Nikola
KRAIĆ	Sv. Stjepan
KRAJAČIĆ	Sv. Nikola
KULJAJ	Sv. Nikola
LASIĆ	Sv. Juraj
LATINČIĆ	Sv. Nikola
LATKOVIĆ	Sv. Stjepan
LJUBANOVIĆ	Sv. Aranđel Mihael
MAGOVAC	Sv. Nikola
MAKAR	Sv. Nikola

OBITELJSKO PREZIME	OBITELJSKI SVETAC/ KRSNA SLAVA
MALIĆ	Sv. Nikola
MARINKOVIĆ	Sv. Aranđel Mihael
MILAKOVIĆ	Sv. Nikola
MILČINOVIĆ	Sv. Juraj
MILKOVIĆ	Sv. Stjepan
MILJENOVIĆ	Sv. Nikola
MIRKOVIĆ	Sv. Nikola
MIROSAVAC	Sv. Ivan
NOSETIĆ	Sv. Nikola
OBRADOVIĆ	Sv. Nikola
OGNJANOVAC	Sv. Ivan
OSTRMAN	Sv. Nikola
PAVIĆ	Sv. Juraj
PAVKOVIĆ	Sv. Nikola
PAUNOVIĆ	Sv. Nikola
PERENČEVIĆ	Verige sv. Petra
PERIS	Sv. Ivan
PETKOVIĆ	Sv. Nikola
PLAVAC	Sv. Ivan
POLJAK	Verige sv. Petra
POPOVIĆ	Verige sv. Petra
POSINAK	Sv. Nikola
POTURIČIĆ	Sv. Nikola
POŽAR	Sv. Nikola
PREDOVIĆ	Sv. Nikola
PRUŠĆEVIĆ	Sv. Dimitrije
RADATOVIĆ	Sv. Nikola

OBITELJSKO PREZIME	OBITELJSKI SVETAC/ KRSNA SLAVA
RADIĆ	Sv. Nikola
RADMANOVIĆ	Sv. Stjepan
RADOŠ	Sv. Juraj
RAĐENOVIĆ	Sv. Nikola
RAIĆ	Sv. Nikola
RAJAKOVIĆ	Sv. Nikola
RAJNOVIĆ	Sv. Ivan
RAPLJENOVIĆ	Sv. Juraj
RAŠIĆ	Sv. Lazar
RATKOVIĆ	Sv. Nikola
REBA	Verige sv. Petra
RELIĆ	Sv. Juraj
REŠKOVAC	Sv. Vasilije
ROMANOVIĆ	Sv. Vasilije
RUDMAN	Sv. Juraj
RUŠNOV	Sv. Ivan
SELAKOVIĆ	Verige sv. Petra
SEKULIĆ	Sv. Nikola
SEVEROVIĆ	Sv. Juraj
SILIĆ	Sv. Nikola
SIROČIĆ	Sv. Nikola
SMIČIKLAS	Sv. Aranđel Mihael
SMILJANIĆ	Sv. Juraj
STAKIĆ	Sv. Nikola
STANIĆ	Sv. Juraj
STANIČIĆ	Sv. Aranđel Mihael
STIĆ	Sv. Aranđel Mihael

OBITELJSKO PREZIME	OBITELJSKI SVETAC/ KRSNA SLAVA
STIPANOVIĆ	Sv. Ivan
STRAHINIĆ	Sv. Nikola
SUMINA	Sv. Nikola
ŠAJATOVIĆ	Sv. Nikola
ŠANDOR	Sv. Aranđel Mihael
ŠIMRAK	Sv. Nikola
ŠOBATOVIĆ	Sv. Nikola
ŠTRBAC	Sv. Juraj
TUPAC	Sv. Juraj
VIDOVIĆ	Sv. Nikola
VIŠOŠEVIĆ	Sv. Nikola
VLADIĆ	Sv. Nikola
VRANEŠIĆ	Sv. Juraj
VRAPČEVIĆ	Sv. Aranđel Mihael
VRBIĆ	Sv. Nikola
VUČINIĆ	Sv. Vasilije
VUJČIĆ	Verige sav. Petra
VUKČEVIĆ	Sv. Nikola
VUKIĆ	Sv. Nikola
VUKOBRAT	Sv. Ivan
VUKOVIĆ	Sv. Nikola
VUKŠIĆ	Sv. Nikola
VUKASOVIĆ	Sv. Juraj
ZUBOVIĆ	Sv. Nikola
ŽIVKOVIĆ	Sv. Juraj
ŽERAVICA	Sv. Nikola
ŽUĆAK	Sv. Nikola

KATASTARSKA KARTA ŽUMBERKA

ADRESAR

ADRESAR

ŽUMBERAČKI NARODNI SABOR
Stojdraga 16, 10432 Bregana
Tel. i Fax.: (01) 33 87 600
portal: www.zns.com.hr

Centralne ustanove

Ordinarijat Križevačke eparhije
10000 Zagreb, Kaptol 20
Tel.: (01) 48 11 872
Fax.: (01) 48 11 873

Katedrala i biskupska rezidencija
48260 Križevci, F. Račkoga 12
Tel.: (048) 712 153

Grkokatoličko sjemenište
10000 Zagreb, Ćirilometodska 1
Tel.: (01) 48 51 773, Fax.: (01) 48 73 950

Grkokatolički župni uredi

Župni ured Glavosijeka sv. Ivana Krstitelja, B e r a k
Orolička 13, 32238 Čakovci
Stan župnika: Mikluševci, Rusinska 1
32238 Čakovci
Tel.: (032) 514 104

Župni ured Rođenja presvete Bogorodice, D r a g e
Drage 10, SLO - 8331 Suhor
Tel.: 00386 - 07 - 30 59 580

Župni ured sv. Ivana Krstitelja, G r a b a r
10432 Bregana, Stan župnika: Stojdraga
Tel. i Fax.: (01) 33 87 600
Mob.: 091 - 50 42 062
e-mail: zumberacki-uskok@zg.t-com.hr

Župni ured Preobraženja Gospodnjeg, J a s t r e b a r s k o
Radnička cesta 21, 10450 Jastrebarsko
Mob.: 099 – 73 65 633, tel: (01) 62 83 474
e-mail: milan.stipic@yahoo.com

Župni ured, K a r l o v a c
47000 Karlovac, Dubovac 7
Tel.: (047) 415 946, Mob.: 099 – 697 59 70
e-mail: pajic.zeljko@inet.hr

Župni ured sv. Antuna Pustinjaka, K a š t
47284 Kašt, Kašt 16
Tel.: (047) 755 031, Mob.: 098 – 17 64 131
e-mail: vkizonja@gmail.com

Župni ured Presvete Trojice, K r i ž e v c i
48260 Križevci, F. Račkoga 19
Tel.: (048) 681 121, Mob.: 098 - 93 98 505
e-mail: mihajlosi@gmail.com

Župni ured sv. Ćirila i Metoda, M e t l i k a
SLO - 8330 Metlika, Cesta XV. brigade 25
Tel.: 00386 - 07 - 30 59 580

Župni ured sv. Petra i Pavla, M r z l o P o l j e
10456 Kalje, Mrzlo Polje
Tel.: (01) 62 77 027
Mob.: 091 - 57 24 586
e-mail: gorazd.bastasic@gmail.com

Župni ured Uznesenja presvete Bogorodice, P e ć n o
10454 Krašić, Stan župnika: Pribić
Tel.: (01) 62 70 524
Mob.: 098 - 95 33 413

Župni ured Blagovijesti, P r i b i ć
Pribić 2, 10454 Krašić
Tel.: (01) 62 70 524
Mob.: 098 - 95 33 413

Župni ured Uskrsnuća Gospodnjega, R a d a t o v i ć i
47285 Radatovići, Radatovići 9
Tel.: (047) 754 026, Mob.: 095 – 50 41 035
e-mail: shomasgoon@gmail.com

Grkokatolički pastoralni centar, S a m o b o r
10430 Samobor, Uskočka 7
Tel.: (01) 33 27 453
Mob.: 098 - 97 96 427
e-mail: daniel.vranesic.gkt@gmail.com

Župni ured sv. Petra i Pavla, S o š i c e
10457 Sošice, Sošice 12
Tel.: (01) 62 97 516, Mob.: 098 – 17 83 876
e-mail: marjan jeftimov@gmail.com

Župni ured sv. Jurja, S t o j d r a g a
10432 Bregana, Stojdraga 16
Tel. i Fax.: (01) 33 87 600
Mob.: 091 - 50 42 062
e-mail: zumberacki-uskok@zg.t-com.hr

Župni ured sv. Ćirila i Metoda, Z a g r e b
10000 Zagreb, Ćirilometodska 1
Tel.: (01) 48 51 773, Fax.: (01) 48 73 950
Mob.: 098 – 614 633 (župnik)
sosican2@gmail.com

Župni ured Krista Kralja, Z a g r e b - S t e n j e v e c
10090 Zagreb-Susedgrad, Okrugljačka 9
Tel.: (01) 34 52 989, Mob.: 091 - 55 29 866
e-mail: grinisin.@net.hr

Rimokatolički župni uredi

Župni ured sv. Mihaela i sv. Ane, G o r n j e P r e k r i ž j e
10454 Krašić, Gornje Prekrižje 2
Tel.: (01) 62 70 259
Stan župnika: Vrhovac, Vrhovac 26
Tel.: (047) 731 873

Župni ured sv. Mihaela Arkanđela, K a l j e
10456 Kalje, Kalje
Tel.: (01) 62 77 012
Stan župnika: 10000 Zagreb, Kaptol 7
Tel.: (01) 48 90 639, Mob.: 098 - 262 669
e-mail: juraj.jerneić@inet.hr

Župni ured Presvetog Trojstva, K r a š i ć
10454 Krašić, Krašić 118
Tel.: (01) 62 70 703

Župni ured sv. Siksta, P r i b i ć
10456 Krašić, Pribić Crkveni 27
Tel.: (01) 62 70 080
Mob.: 099 - 62 70 080

Župni ured sv. Marije Magdalene, O š t r c
10455 Kostanjevac, Tupčina 4
Stan župnika: Krašić, Krašić 118
Tel.: (01) 62 70 703

Župni ured sv. Lovre, V i v o d i n a
47283 Vivodina, Vivodina 8
Tel. i Fax.: (047) 753 017

Župni ured sv. Nikole, Ž u m b e r a k
10455 Kostanjevac
Stan župnika: Pribić, Pribić Crkveni 27
Tel.: (01) 62 70 080
Mob.: 099 - 62 70 080

Samostani časnih sestara

Sestre Bazilijanke, K r i ž e v c i
48260 Križevci, F. Račkoga 36/38
Tel.: (048) 712 171, Fax.: (048) 271 526

Sestre Bazilijanke, Z a g r e b
10000 Zagreb, Jurjevska 53a
Tel.: (01) 46 77 466

Sestre Bazilijanke, S o š i c e
10457 Sošice, Sošice 11
Tel.: (01) 62 97 559

Služavke Malog Isusa, K r a š i ć
10454 Krašić
Tel.: (01) 62 70 003

Adrese ostalih svećenika

Ivica Radeljak
10000 Zagreb, Ćirilometodska 1

Andrija Kekić
Sinjac 336, 53220 Otočac
Tel: 098/ 991-73-79

ADRESE ŽUMBERAČKIH DRUŠTAVA

Udruga Žumberčana branitelja Domovinskog rata
Uskočka 7, 10430 Samobor
Tel.: (01) 33 27 453
Predsjednik: Vladimir Heraković

Društvo Žumberčana „Tadija Smičiklas"
Đorđićeva 24/I., 10000 Zagreb
Predsjednik Milan Radić, dipl. oec.
Mob.: 098/98 41 660
e-mail:milan.radic@inet.hr

Kulturno-umjetničko društvo „Žumberčani"
Đorđićeva 24/I, 10000 Zagreb
Predsjednica Biserka Kablar
Tel.: 01/37 68 028
e-mail: bkablar@net.amis.hr

Kulturno-umjetničko društvo „Marko Vukasović"
Uskočka 7, 10430 Samobor
Tel.: (01) 33 27 453
Predsjednik: Janko Jelenić

Kulturno-umjetničko društvo „Žumberak"
Koštijalova 42, 8000 Novo Mesto
Slovenija
Predsjednik: Milan Car

Kulturno-umjetničko društvo „Žumberak"
Bratstva in enotnosti 52
8330 Metlika, Slovenija
Predsjednica: Branka Klarić

Udruga „Žumberački uskoci"
Sošice 15, 10457 Sošice
Tel.: (098) 95 58 124
Predsjednik: Milan Radić
e-mail: radic.uskok@gmail.com

Udruga „Žumberačke vile-Sošice"
Sošice bb, Predsjednica: Ličko Zorica
Mob.: 099/ 216 46 47
e-mail: licko@zg.t-com.hr

Ekološko društvo „Žumberak"
Baradin prilaz 9, 10010 Zagreb,
Tel.: 01/66 37 622
e-mail: josip.sintic1@zg.t-com.hr
http://uskok-sosice.hr/link:
Ekološko društvo Žumberak.
Predsjednik: Josip Šintić Zlatko

Kulturno-umjetnička udruga „Stojdraga"
Stojdraga 27, 10432 Bregana
Predsjednica: Marija Šimunić

Kulturno-umjetnička udruga „Mrzlo Polje Žumberačko"
Mrzlo Polje Žumberačko 29, 10456 Kalje
Predsjednica: Kristina Latković-Husta

ŽUMBERAČKA LOVAČKA DRUŠTVA

Lovačko društvo LISICA – Radatovići
Predsjednik: Nikica Milčinović

Lovačko društvo JASTREB – Kostanjevac
Predsjednik: Branko Popović

Lovačko društvo KUNA – Kalje
Predsjednik: Janko Bastašić

Lovačko društvo VEPAR ŽUMBERAČKI – Budinjak
Predsjednik: Marjan Lukšić

Lovačko društvo ŽUMBERAČKA GORA – Stojdraga
Predsjednik: Damir Vrančić

IZABRANI PREDSTAVNICI LOKALNE VLASTI U ŽUMBERKU 2017. - 2021.

Načelnik općine Žumberak:
Zdenko Šiljak

Zamjenik načelnika općine Žumberak:
Marko Vlahović

Članovi općinskog vijeća Općine Žumberak:
Josip Mahovlić,
Milan Morduš,
Ivica Mrazović,
Petar Kovačević,
Ankica Štojs,
Ivica Bogović,
Juraj Juratovac,
Nikica Radić

Predsjednik M.O. Budinjak:
Miro Kovačević

Predsjednica M.O. Stojdraga:
Ljiljana Severović

Predsjednik M.O. Brašljevica:
Zvonimir Herak

Predsjednik M.O. Dojutrovica:
Andrija Šoštarić

Predsjednik M.O. Kašt:
Petar Obradović

Predsjednik M.O. Radatovići:
Bojan Smiljanić

Predsjednik M.O. Pećno:
nepopunjeno

ŽUMBERAČKA VATROGASNA DRUŠTVA

DVD Novo Selo Žumberačko
Novo Selo Žumberačko bb
10342 Bregana

DVD Gornja Vas
Gornja Vas bb
10456 Kalje

DVD Petričko Selo
Petričko selo bb
10456 Kalje

DVD Sošice
Sošice bb
10457 Sošice

DVD Kostanjevac
Kostanjevac bb
10455 Kostanjevac

DVD Kašt
Kašt bb
47284 Kašt

DVD Radatovići
Radatovići bb
47285 Radatovići

DVD Oštrc
Oštrc bb
10455 Kostanjevac

DVD Dojutrovica
Dojutrovica bb
47283 Vivodina

DVD Kupčina Žumberačka
Kupčina Žumberačka bb
10455 Kostanjevac

DVD Višći vrh
Višći vrh bb
10456 Kalje

ŽUMBERAČKI WEB PORTALI

Atletski klub „Žumberak" - / www.akzumberak.hr
Park prirode Žumberak - Samoborsko gorje / www.pp-zumberak-samoborsko-gorje.hr
Uzor Žumberak - / www.uzor-zumberak.hr
Braniteljska zadruga Žumberačko gorje - / www.bz-zumberak.hr
Turistički klaster po Sutli i Žumberku - / www.sutla-zumberak.hr
Seoski turizam Lijepo brdo Žumberak" - / www.zumberak.com
Udruga za održivi razvoj „Žumberak" - / www.zumberak.org
Eko - selo Žumberak - / www.eko-selo.hr
Portal „Moj Žumberak" - / www.mojzumberak.com
http://uskok-sosice.hr/
http://www.facebook.com/groups/17240392943/
http://www.facebook.com/zumberacke.vile.1?ref=ts&fref=ts

SADRŽAJ

RIJEČ UREDNIŠTVA 5

KALENDAR 2019. 9

DRŽAVNI PRAZNICI U REPUBLICI HRVATSKOJ 2019. GODINE 34

IZ ŽIVOTA SVEOPĆE CRKVE 35

2019. GODINA SVETOGA DUHA 36

OBILJEŽENO 160 GODINA OD UKAZANJA BOGORODICE U LURDU 39

PROSLAVA GODINE OBNOVE KRSNOG ZAVJETA 41

Svečanošću u Gabrovici obilježena Godina obnove Krsnog zavjeta 41

SVEČANI BLAGOSLOV ZASTAVE S LIKOM GOSPE HRVATSKOG KRSNOG ZAVJETA 45

REPLIKA GOSPE HRVATSKOG ZAVJETA TRAJNO U ŽUMBERAČKOM VIKARIJATU 47

HODOČAŠĆE VJERNIKA ŽUMBERAČKOG VIKARIJATA U SOLIN 48

HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU KAO DUHOVNA PRIPRAVA ZA PROSLAVU 250. GODIŠNJICE KRIŽEVAČKE EPARHIJE 52

ŽUMBERAČKI VIKARIJAT KRIŽEVAČKE EPARHIJE BOGATIJI ZA NOVOG SVEĆENIKA 59

CRKVENA UNIJA U CRNOJ GORI I POKUŠAJ SKLAPANJA UNIJE U PEĆKOJ PATRIJARŠIJI U 17. STOLJEĆU 62

Dolazak katoličkih misionara u Crnu Goru u 16. stoljeću 63

17. stoljeće - stoljeće crkvenog jedinstva 64

Kotor sjedište misijskog djelovanja prema Cetinju (od 1624. godine) 66

Prelasci katolika u pravoslavlje i obrnuto u četvrtom desetljeću 17. stoljeća 67

Djelovanje misionara Franje Leonardisa i plemića Franje Bolice na uniji u Paštrovićima i Cetinju – pripreme za sklapanje unije 68

Jeromonah Josif kandidat za prvog grkokatoličkog biskupa u Crnoj Gori 69

Intenzivni razgovori o uniji s mitropolitom Mardarijem tijekom 1638./1639. godine 71

Završne pripreme za sklapanje unije cetinjskog mitropolita 72
Unija crnogorskog mitropolita Mardarija Kornečanina (Uskokovića) u manastiru Vovedenija presvete Bogorodice u Mainama 28. rujna 1640. godine 74
POKUŠAJ SKLAPANJA UNIJE IZMEĐU PEĆKE PATRIJARŠIJE I KATOLIČKE CRKVE 76
Pokušaj sklapanje unije pećkog patrijarha između 1641. i 1645. g. ... 76
Novi pokušaji sklapanja unije od strane Pećke patrijaršije 79
Prvi unionistički sabor Pećke patrijaršije u manastiru Morači 1. veljače 1648. godine 79
Pavle Demski odugovlači s unijom i sabor u Budimlju 80
Drugi unionistički sabor Pećke patrijaršije u manastiru Morači 1. prosinca 1654. godine i strašna smrt mitropolita Pajsija Kolašinovića 82
Inicijativa za sklapanje unije se nastavlja 82
Gašenje inicijative oko sklapanja crkvene unije 84

ŽUMBERAČKI MARTIROLOGIJ 85
POPIS STRADALIH ŽUMBERČANA GRKOKATOLIKA (1941.-1945./47.) SA PODRUČJA ŽUMBERAČKOG VIKARIJATA 86
Poimenični popis stradalnika 86

OD KRIJESA DO KRIJESA PO NAŠIM ŽUPAMA 103
DOGAĐAJI U GRKOKATOLIČKOJ ŽUPI JASTREBARSKO TIJEKOM 2018. GODINE 104
Hodočašće iz Jastrebarskog u Ukrajinu 106
Blagdan Duhova svečano se obilježava u našoj župi 107
RIJEČJU I SLIKOM KROZ ŽUPU SOŠICE 110
Kapele su ures sošičke župe 110
REDOVITI PASTORALNI ŽIVOT U ŽUPI KAŠT 122
VIJESTI IZ SAMOBORSKE GRKOKATOLIČKE ŽUPE 126
Zadušna subota i briga za pokojnike 126
Hodočašće u Solin i sudjelovanje na proslavi u Gabrovici 128
Prva sveta Pričest 128
Neojerejskom liturgijom o. Zorana Vladušića u Samoboru proslavljeno Abrahamovo 129
Pastoralna dvorana je građena s ljubavlju za Žumberčane i sve naše samoborske prijatelje 131

Župno hodočašće u Graz – Mariatrost 133
Pastoralne aktivnosti 134
U nadolazećoj godini Svetoga Duha potreba za osobnim susretom župnika i župljana 136
ŽUPA SV. VELIKOMUČENIKA JURJA U STOJDRAGI MJESTO OKUPLJANJA KROZ 2018. GODINU 137
Dolazak nadbiskupa u Stojdragu 137
Proslava Jurjevskog proštenja i novo župno igralište 138
Zasađen novi voćnjak i radovi u perivoju 141
Susret žumberačkih osnovnih škola u Stojdragi 141
Okupljanje mladih umjetnika Žumbi fest 142
Dan domovinske zahvalnosti već treću godinu obilježava se u Stojdragi 144
Proštenje na Kravljaku 144
Križ na vojnom groblju u Dobrom Potoku u Glažuti 144
Kuća Duniskvarića u Piljužinima privremeni dom za stojodraške svećenike 145
40 godina od zatvaranja škole u Stojdragi (1979. - 2019.) 146
VIJESTI IZ KRIŽEVAČKE ŽUPE 148
Događaji kroz godinu u našoj stolnoj crkvi i župi Presvete Trojice u Križevcima 148
Kako je izgledao vladičanski dvor vladike Vasilija Božičkovića u Tkalcu 150
NOVOSTI IZ ŽUPE KRISTA KRALJA U STENJEVCU 152
Upoznajemo mlade s grkokatoličkom baštinom 153
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ IZ ŽUPE SV. IVANA KRSTITELJA U GRABRU 154
Liturgijsko okupljanje na uskočkom Grabarku 154
Asfaltiran prilaz do kapele 156
Župa podupire peticiju za dovođenje električne energije u Grabarak 157
A kako je nekad u Grabru bilo 157
Godišnje proštenje u znaku malog svećeničkog jubileja 160
Likovna kolonija u Grabru 160
Spomen na stradale Grabarčane u I. Svjetskom ratu 162
ŽUPA MRZLO POLJE ČUVA STARU ŽUMBERAČKU TRADICIJU 163
Godine 2018. detaljno pregledan vrijedni Arhiv župe sv. Petra i Pavla – Mrzlo Polje 163

Mrzlo Polje kolijevka narodnih običaja ... 165
Obnova uskočke kuće u Glušinji ... 166
Slike svjedoče o vjeronauku i školstvu u Mrzlom Polju ... 167
Ikona Presvete Bogorodice čuva se u Mrzlom Polju ... 170
Druge aktivnosti na području župe ... 170
SUSRETI ŽUMBERČANA U ŽUPI BERAK U 2018. GODINI ... 172
Povezanost Berka i starog zavičaja ... 172
I na kirbaju smo bili ... 173
IZ ŽUPE RADATOVIĆI ... 174
Radatovička „golubica" u novom sjaju ... 174
Novosti iz sela Veliko Liješće ... 175
VIJESTI IZ ŽUPE BLAGOVIJESTI - PRIBIĆ ... 178
Proštenje Blagovijesti ... 178
Proslava sv. Leopolda Mandića u našoj župi ... 178
Prva pričest, krštenje i vjenčanje u župi ... 180
Župa Blagovijesti organizirala hodočašće u Istru ... 181
Hodočastili smo Majci Božjoj Bistričkoj ... 181
Hodočastili su našoj župi ... 183
Oslikana unutrašnjost crkve ... 183
Pokojni iz naše župe u 2018. godini ... 185
VIJESTI IZ ŽUPE PEĆNO ... 186
Krštenje na Drašćem vrhu ... 186
Proštenje sv. Ilije na Drašćem vrhu ... 186
Kad se ruke slože sve se može ... 187
Proštenje Velike Gospe ... 188
Pokojni iz župe Pećno u 2018. godini ... 189
ŽUPA KARLOVAC TIJEKOM 2018. GODINE ... 190
ŽUPA SV. ĆIRILA I METODA U 2018. GODINI ... 193
Živjeti radost ... 193
Iz života naše župe ... 198
Molitvena osmina za jedinstvo Kršćana ... 198
Đakonsko ređenje Livija Marijana ... 199
Proslava Dana svetoga Jurja ... 199
Proslava nebeskih zaštitnika naše župe ... 202
Liturgija u zagrebačkoj katedrali ... 205

Prva pričest u našoj župi 205
Predstavljanje knjige dr. Gorana Ivanišević 206
IZ ŽUPE KALJE 207
Rokovska nedjelja na Budinjaku obilježena misom i blagoslovom novog križa 207
BOGATI VJERSKI I KULTURNI ŽIVOT U DALMATINSKOM VIKARIJATU TIJEKOM 2018. GODINE 209
Vidljiva povezanost Žumberačkog i Dalmatinskog vikarijata 209
Panahida za pokojnog župnika Iliju Malića u Vrlici 210
Hodočastili smo na Visovac 210
Susreti u župnom središtu u Kričkama i liturgijska okupljanja u Splitu 212
Nova spomen ploča na župnom dvoru u Kričkama u čast Jovana Hranilovića i Mihovila Nikolića 214
Nastavljamo u pozitivnom duhu 218
Žumberački svećenik Petar Stanić istraživač srednjovjekovnih spomenika u Dalmaciji 218
ŽUPNICI U DALMATINSKOM VIKARIJATU 219
GRKOKATOLIČKA ŽUPA PRESVETE TROJICE - VRLIKA 220
Iz povijesti župa Dalmatinskog vikarijata 220
Župnici i upravitelji grkokatoličke župe Vrlika 223
CRKVENO ZEMLJIŠTE U GABROVICI ZA SVE DRAGE VJERNIKE 226
IZ RADA KATEDRALNOG ZBORA IZ KRIŽEVACA 228
DJELOVANJE ĆIRILO-METODOVOG KORA OD PROSINCA 2017. DO STUDENOG 2018. 230
KAKO SE U ŽUMBERKU NEKAD NA KRST NOSILO 233
Iz Pećanskog našeg starog kraja 233
ZABILJEŽENO FOTO OBJEKTIVOM U NAŠIM ŽUPAMA U 2018 GODINI 234
SUSRET MLADIH ŽUMBERČANA 238

ŽUMBERAK JUČER, DANAS, SUTRA 239
VELIKOM SVEČANOŠĆU PREDSTAVLJEN 40. BROJ ŽUMBERAČKOG KRIJESA 240
U zagrebačkom sjedištu Matice hrvatske održana svečana prezentacija 40-tog broja Žumberačkog krijesa 240

IME VATRENI ZAUVIJEK OSTAJE UPISANO U HRVATSKU POVIJEST ... 244
Profesor Josip Prudeus – grkokatolik iz Samobora osmislio ime Vatreni ... 244
ŽUMBERAČKI NARODNI SABOR PREDLAŽE VLADI RH OSNIVANJE FONDA ZA RAZVOJ ŽUMBERKA (FRŽ) ... 249
VAŽNA DOKUMENTACIJA ZA POVIJEST ŽUMBERKA U ARHIVSKIM ZBIRKAMA U ZAGREBAČKIM ARHIVIMA ... 251
Dokumentacija o zemljištima u Žumberku dostupna u Hvatskom državnom arhivu (HDA) i Državnom arhivu u Zagrebu (DA-ZG) ... 251
U Državnom arhivu u Zagrebu i dodatna dokumentacija ... 251
Od 2018. i druga dokumentacija u DA-ZG ... 252
U fontovima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU) arhivska građa znamenitih Žumberčana ... 252
VIJESTI IZ PARKA PRIRODE ... 253
Održan Ljetni kulinarski kamp 2018. ... 253
Održana četrnaesta po redu „Tisućljeća kulinarstva" ... 254
Projekt „Uživam tradiciju po kulinarskoj transverzali od Panonije do Jadrana" ... 255
Održana početna konferencija projekta „Posjetiteljski centar Sošice" ... 258
USKOČKE LIPE U ŽUMBERKU TREBA ZAŠTITITI ... 260
SAČUVANE USKOČKE KUBURE IZ SELA VIŠOŠEVIĆA ... 262
VELIKE SNJEŽNE MEĆAVE U ŽUMBERKU U ZIMI 2018. GODINE ... 263
Snijeg u Žumberku na početku 2018. godine dugo će se pamtiti ... 263
25 GODINA OD POGIBIJE PUKOVNIKA MIROSLAVA PERISA ... 266
UREDIMO ODMORIŠTA UZ ŽUMBERAČKU PROMETNICU ... 269
Prijedlog za izradu idejnog projekta - 'ODMORIŠTA' ... 269
KROKI SKICA INFRASTRUKTURE ODMORIŠTA (posjetiteljskog centra) I. KATEGORIJE ... 284
NASTAVLJA SE PRIKUPLJANJE DOKUMENTACIJE ZA GALERIJU ŽUMBERAČKIH ISELJENIKA ... 286
Čuvajmo stare uspomene ... 289
ŽUMBERAČKI BRANITELJI VRIJEDNO SAKUPLJAJU ARHIVSKU GRAĐU ... 290
Jesmo li svjesni žrtve svojih hrabrih junaka ... 291

ŽUMBERČANI U AUSTRALIJI (SYDNEY) 292
UPOZNAJMO DRVEĆE U NAŠIM ŽUMBERAČKIM ŠUMAMA 295
GRAD SAMOBOR I POLICIJSKA POSTAJA SAMOBOR UPUTILI MINISTARSTVU PROMETA PRIJEDLOG DA ŽUMBERAČKA CESTA OD GABROVICE DO GORNJE VASI BUDE PREKATEGORIZIRANA SA GRADSKE NA DRŽAVNU RAZINU 300
Prijedlog za razvrstavanje dijelova nerazvrstanih cesta broj Ž329700 i Ž305500 u državnu cestu 301
Cesta grada Samobora, D231-Grdanjci-Stojdraga-Budinjak-Gornja Vas, sigurnost cestovnog prometa 302
FOTO OBJEKTIVOM PO ŽUMBERKU 304
POZIV NEKADAŠNJIM UČENICIMA OŠ STOJDRAGA 310
STARE FOTOGRAFIJE IZ ŽUMBERAČKOG ARHIVA U STOJDRAGI 311

KNJIŽEVNI PODLISTAK 319
Doljani u duši 320
Zima u Stojdragi 320
Majka uvijek zove 320
Žumberak, proljeće u Grandovici 321
Prijateljstvo 321
Legenda o Stojdragi 322
Okupi, Goro, sinove svoje! 323
Sveta Gera 323
U spomen žumberačkom junaku Draženu Vrapčeviću 324
Grabar - Sveti Ivan 324
Budi dobar svojoj majci 325
Što bih ja bez svog Žumberka bio 325
NOVA KNJIGA O BANU VIKTORU RUŽIĆU POTOMKU ŽUMBERAČKIH USKOKA 326
Ban dr. Viktor Ružić potomak Žumberačkih uskoka i političar blizak narodu 326
Ban dr. Viktor Ružić osobno obilazi Žumberak i pomaže zajednicu - izvješće tiskovina 1937. 326

IN MEMORIAM 331
IVANA (SMILJA) GAGIĆ (5.3. 1954. - 28.5. 2018.) 332
ANDREJ ČEBOTAREV (1954. – 2018.) 333

MARE KRAJAČIĆ rođ. STIPANOVIĆ (1954.- 2018.) 336
Prof. DARINKA RADIĆ (1936.-2018.) 337
BRANIMIR KESTIĆ (15.5. 1969. - 15.7. 2018) 338
MILKA BADOVINAC rođ. SRBELJ (1955.- 2017.) 339
MILOŠ BRATELJ (1927.-2018.) 340
ĐURĐICA VIŠOŠEVIĆ rođ. KOVAČEVIĆ 23.4.1950. – 23.9.2018. 342
MARIJA LOVRINOVIĆ rođ. KESTEN (1942.-2018.) 343
NIKOLA DRAGIŠIĆ (8. 11. 1932. - 12. 4. 2018.) 344
BOŽIDAR UGRINA (1952.- 2018.) 345
DANE PERIS (1932.-2018.) 346
BOGDAN ŽELEHOVSKI (1932. - 2018.) 346
MILAN POSINAK (1949.-2018.) 347
MILAN BUBANOVIĆ (1927. – 2018.) 348
RAIĆ MARJAN (1951. - 2018.) 349
NIKOLA ČEIĆ (1964. - 2018.) 349
DRAGA SEVEROVIĆ rođ. REBIĆ (1925. - 2018.) 350
PETAR DOBRIČIĆ (1951. - 2018.) 350

PROŠTENJA U NAŠIM CRKVAMA I KAPELAMA 351
PROŠTENJA U NAŠIM CRKVAMA I KAPELAMA 352
ZADUŠNE SUBOTE U ŽUPAMA ŽUMBERAČKOGA VIKARIJATA 354
ŽUMBERAČKE KRSNE SLAVE 355
KATASTARSKA KARTA ŽUMBERKA 358

ADRESAR 359
ADRESAR 360
ADRESE ŽUMBERAČKIH DRUŠTAVA 362
ŽUMBERAČKA LOVAČKA DRUŠTVA 362
IZABRANI PREDSTAVNICI LOKALNE VLASTI U ŽUMBERKU 2017. - 2021. 363
ŽUMBERAČKA VATROGASNA DRUŠTVA 363
ŽUMBERAČKI WEB PORTALI 364

Bilješke

Bilješke